

M. SPALIO 7 D., TREČIADIENIS

PIRMININKAVO: Jerzy BUZEK

Pirmininkas

(Posėdis pradėtas 15.00 val.)

1. Sesijos atnaujinimas

Pirmininkas. – Skelbiu, kad Europos Parlamento sesija, kurioje 2009 m. rugsėjo 17 d., ketvirtadienį, buvo padaryta pertrauka, yra atnaujinta.

2. Pirmininko pareiškimai

Pirmininkas. – Ponios ir ponai, pradėdamas šios dienos plenarinę sesiją norėčiau tarti keletą žodžių apie referendumą, kuris įvyko praėjusį penktadienį. Aš labai džiaugiuosi jo rezultatais. Tai buvo svarbi diena Airijai ir svarbi diena Europai.

(Plojimai)

Norėčiau visiems pasakyti, kad tuo metu, kai buvo paskelbti rezultatai, aš buvau visai kitoje Europos vietoje, Sicilijoje, ir ten šis rezultatas buvo sutiktas taip pat, kaip ir čia – plojimais. Daugelyje kitų Europos vietų žmonės taip pat džiaugsmingai sutiko Airijos referendumo rezultatus. Airiai aiškiai parodė, kad jie norėtų ir toliau likti suvienyto žemyno širdyje. *Míle buíochas do mhuintir na hÉireann.* Širdingai dėkoju ir sveikinu su referendumo rezultatais. Pasakiau tai airiškai, galbūt nelabai tiksliai, tačiau tai turėtų skambėti daugmaž taip.

Europos Sąjunga parodė, kad ji linkusi išsiklausti į pagrįstus savo piliečių nuogąstavimus, ir atitinkamai į juos reaguoti. Garantijos Airijai pasirodė pakankamos ir įtikino balsuojančius, kad Lisabonos sutartis bus naudinga jų šaliai. Tai buvo pilietinės visuomenės pergalė, ir yra puikus argumentas tęsiant diskusiją kitose valstybėse narėse.

Norėčiau pabrėžti, kokį svarbų vaidmenį atliko darbdaviai, profesinės sąjungos, ūkininkai ir žvejų organizacijos, taip pat bažnyčia ir visuomenės veikėjai. Tai padėjo laimėti šį referendumą.

Taip pat norėčiau pasveikinti Airijos vyriausybę ir opoziciją, taip pat vieną iš savo pirmtakų – Patą Coxą, kuris vadovavo kampanijai „Airija Europai“. Sveikinimai Patui Coxui!

(Plojimai)

Esu įsitikinęs, kad likusiose dviejose valstybėse narėse ratifikavimo procesas bus tęsiamas ir sėkmingai užbaigtas. Aš gavau Lenkijos prezidento patikinimą, kad dabar, kai gautas teigiamas Airijos referendumo rezultatas, jis nedelsdamas pasirašys Lisabonos sutartį.

(Plojimai)

Tikiuosi, kad prezidentas Václav Klaus padarys tą patį, kai tik Čekijos konstitucinis teismas išsklaidys visas likusias abejones.

Lisabonos sutarties tikslas – parengti Europos Sąjungą XXI amžiaus iššūkiams. Mes privalome atsižvelgti į savo piliečių susirūpinimą dėl energetikos, didėjančio nedarbo, imigracijos ir klimato kaitos. Mes turėtume veikti drauge, kaip daugybę kartų anksčiau, ir neturėtume pamiršti, kad mūsų sėkmę laidos Europos solidarumas.

Mūsų laukia daug darbų, bet dabar turime visas reikalingas priemones, tad nedvejodami naudokimės jomis.

Dar viena svarbi pastaba dėl Airijos referendumo. Neturėtume pamiršti ir tų, kurie balsavo prieš. Jau tapo tradicija atsižvelgti į visas Europos gyventojų nuomones, gerbiant jų pažiūras ir teisę turėti kitokią nuomonę. Tie, kurie balsavo prieš, taip pat nori mums kai ką pasakyti. Jie norėtų mus kai kuo įtikinti ir – kas svarbiausia – apie kai ką įspėti. Ir mes vertiname šį įspėjimą ir atsižvelgiame į jų balsus, tačiau ypač džiaugiamės, kad daugelis Airijos gyventojų pasakė „taip“ ir pritaria bendrai Europai. Aš taip pat esu nusiteikęs sunkiai dirbti, kad jūs pajustumėte, jog mūsų bendra Europa yra ir jūsų Europa – ir mes visi drauge kursime jos ateitį.

***

Norėčiau pereiti prie kitų dviejų klausimų. Tai – liūdni klausimai.

Norėčiau priminti apie įvykusią didelę tragediją ir šitaip pagerbti žuvusius dėl purvo nuošliaužų Mesinos apylinkėse Sicilijoje. Aš jau paskelbiau pareiškimą Europos Parlamento vardu, išreikšdamas mūsų užuojautą jų giminėms ir artimiesiems. Tuo metu aš viešėjau Italijoje ir viešai pareiškiau dėl šio įvykio užuojautą visiems mūsų bičiuliams, partneriams ir visiems Italijos gyventojams.

***

Prieš mums pradedant norėčiau priminti, kad šiandien sukanka treji metai nuo Rusijos žmogaus teisių gynėjos, žurnalistės Anos Politkovskajos žūties. Jos žudikai iki šiol lieka nenubausti. Ana, deja, nėra vienintelė auka. Minėdami šią liūdną sukaktį, prisiminkime ir kitus visuomenės veikėjus, kurie buvo nužudyti per pastaruosius trejetą metų.

William (The Earl of) Dartmouth (EFD). – Pone pirmininke, kai jūs kalbėjote, pristatydamas savo kandidatūrą į Europos Parlamento pirmininko postą, minėjote, kad ketinate būti labai objektyvus veikėjas ir objektyvus pirmininkas. Turiu pasakyti, kad jūs ką tik pasakėte kalbą apie Airijos referendumą, – aš atsistojau, kai jūs kalbėjote, tačiau jūs buvote pernelyg susitelkęs į savo tekstą, – kuri buvo viena pačių subjektyviausių, šališkiausių kada nors mano girdėtų kalbų, kuri visiškai nederama objektyviam pirmininkui.

(Šurmuly)

Pirmininkas. – Jūs tikriausiai negirdėjote visos mano kalbos!

(Plojimai)

3. Ankstesnio posėdžio protokolų tvirtinimas (žr. protokolą)

4. Asignavimų perkėlimas (žr. protokolą)

5. Tarybos perduoti susitarimų tekstai (žr. protokolą)

6. Veiksmai įgyvendinant Parlamento pozicijas ir rezoliucijas: žr. protokolą

7. Pateikti dokumentai (žr. protokolą)

8. Žodiniai klausimai ir rašytiniai pareiškimai (gauti dokumentai) (žr. protokolą)

9. Prašymas atšaukti Parlamento nario imunitetą (žr. protokolą)

10. Komitetų ir delegacijų sudėtis (žr. protokolą)

11. Priimto teksto klaidų ištaisymas (Darbo tvarkos taisyklių 216 straipsnis) (žr. protokolą)

12. Darbų programa

Pirmininkas. – Buvo išdalytas galutinis plenarinių posėdžių darbotvarkės projektas, parengtas 2009 m. rugsėjo 17 d. Pirmininkų sueigos posėdyje pagal Darbo tvarkos taisyklių 137 straipsnį.

Edit Bauer pranešimas dėl asmenų, kurie verčiasi mobiliąja kelių transporto veikla, darbo laiko organizavimo, atmetas po balsavimo komitete.

Be to, laiku nebuvo gauti šie pranešimai:

– Reimerio Böge pranešimai

dėl Europos Sąjungos solidarumo fondo lėšų panaudojimo: Italija, žemės drebėjimas Abrucuose ir

dėl Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšų panaudojimo: Vokietija – telekomunikacijų sektorius ir

– Juttos Haug pranešimas – Taisomojo biudžeto Nr. 9/2009 projektas: žemės drebėjimas Italijoje.

Todėl šie keturi pranešimai buvo išbraukti iš darbotvarkės.

Alain Lamassoure, *Biudžeto komiteto pirmininkas*. – (FR) Pone pirmininke, du pranešimai – dėl prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšų panaudojimo Vokietijos telekomunikacijų sektoriui ir Solidarumo fondo tragedijai Abrucų regione Italijoje – buvo vienbalsiai patvirtinti savaitės pradžioje Biudžeto komitete, kaip ir kiti du pranešimai, tačiau neužteko laiko juos išvesti. Aš tiesiog norėjau pataisyti tai, ką jūs pasakėte: šie pranešimai komitete buvo patvirtinti. Teisinių kliūčių nėra. Jie buvo patvirtinti net vienbalsiai.

Pirmininkas. – Dėkoju už pastabą. Ši pastaba yra vietoj. Vis dėlto šie pranešimai neištraukti į darbotvarkę, nes jie dar neišvesti. Tam neužteko laiko. Aš visiškai pritariu tam, ką jūs sakėte. Atsiprašau, kad pasakiau netiksliai.

Prieš Alaino Lamassoure'o pareiškimą aš pateikiau du pasiūlymus dėl pakeitimų. Pirmasis – įrašyti Tarybos pareiškimą dėl padėties Gvinėjoje antruoju darbotvarkės punktu. Kitas buvo susijęs su balsavimu dėl pasiūlymų dėl rezoliucijų dėl žalos atlyginimo keleiviams. Norėčiau paklausti, ar dar yra kokių nors pasiūlymų dėl šių klausimų? Mes nenorime jų maišyti.

Barbara Matera (PPE). – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, kaip Biudžeto komiteto narė ir kalbėdama Giovanni La Vios vardu, trumpai perimsiu žodį, kad pareikščiau mūsų nusivylimą tuo, kad balsavimas dėl Solidarumo fondo mobilizavimo Abrucų regione yra atidėtas. Balsavimas atidėtas dviem savaitėms ir vyks kitoje mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Nors mes suprantame, kad esama tam tikrų techninių priežasčių, mes taip pat žinome, kad žmonės tebegyvena palapinėse – o L'Akvila ir jos Abrucų regionas yra laikomi vienomis šalčiausių Italijos sričių.

Mes paprasčiausiai norėtume pabrėžti šio fondo mobilizavimo procedūrų pakeitimo ir supaprastinimo reikšmę.

Pirmininkas. – Mes privalome vadovautis Darbo tvarkos taisyklėmis. Atlikti vertimus per tokį trumpą laiką buvo labai sunku, ir mes šiuo atveju vadovaujamės taisykle dėl klausimo atidėjimo. Aš taip pat labai dėl to apgailestauju, tačiau norėčiau toliau tęsti darbą ir svarstyti darbotvarkės klausimus vieną po kito, nes kitaip mums nepavyks išvengti painiavos.

Prieš minutę aš klausiau dviejų dalykų: dėl Tarybos pareiškimo dėl padėties Gvinėjoje ir dėl balsavimo dėl pasiūlymų dėl rezoliucijų dėl žalos atlyginimo keleiviams. Ar dėl to kas nors turite kokių nors klausimų?

Klausimų nėra. Diskusija baigta.

(Parlamentas pritarė šiems pasiūlymams)

Gianni Pittella (S&D). – (IT) Pone pirmininke, atsiprašau dėl to, kad grįžtu prie klausimo dėl Abrucų. Tiesa, kad mes solidarizuojamės su visais, išgyvenusiais žemės drebėjimą, tačiau negalime tik švęsti ir nereaguoti, kai tai būtina, tuo labiau, kad mes turime tam priemonių.

Aš sutinku su Barbara Matera ir kreipiuosi į Parlamentą, kuris yra atsakingas, prašydamas pritarti Solidarumo fondo lėšų panaudojimui ir be vertimo, jei tai būtina. Nemanau, kad turėtų kilti panašių klausimų, kai įvyksta tokios tragedijos.

(Plojimai)

Pirmininkas. – Kolegos, šios pastabos buvo labai svarbios. Šiuos sunkumus turime įveikti. Aš paklausiu tarnybų, ar įmanoma iki rytojaus atlikti kai kuriuos pagrindinius vertimus, ir tada rytoj galėsime balsuoti. Tai labai skubus sprendimas.

(Plojimai)

Tai, žinoma, prieštarauja mūsų taisyklems, tačiau manau, kad šįkart privalome pasielgti kaip tik taip, todėl tai bus suorganizuota.

***

Aš gavau Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcijos prašymą išbraukti iš darbotvarkės Komisijos pareiškimo dėl informacijos laisvės Italijoje svarstymą.

Joseph Daul, *PPE frakcijos vardu*. – (FR) Pone pirmininke, Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcijos vardu aš kreipiuosi į Parlamentą priimti pareiškimą atsisakyti diskusijos dėl spaudos laisvės Italijoje ir dėl balsavimo dėl rezoliucijos šiuo klausimu. Kiekvienas geros valios žmogus žino, kad mūsų frakcija – PPE – yra ištikima žodžio laisvės ir spaudos laisvės apsaugai.

(Protestai)

(Plojimai)

Prašau gerbti mano teisę kalbėti. Aš visuomet ją gerbiau šiuose rūmuose ir visuomet reiškiau pagarbą piliečiams čia, Parlamente.

(Plojimai)

Štai kodėl mes padarėme visa, ką galėjome, kad Pagrindinių teisių chartija taptų teisiškai įpareigojanti pagal Lisabonos sutartį. Vis dėlto rytojaus diskusija skirta padėčiai vienoje valstybėje ir neapima klausimo, dėl kurio mes esame pasirengę išsamioms diskusijoms – spaudos laisvės visoje Europoje. PPE prieštarauja tam, kad šis Parlamentas taptų vieta, kur būtų sprendžiami nacionalinės reikšmės klausimai, ir kaip tik to liudininkai mes ir būsimė, jei šios diskusijos rytoj įvyks.

(Protestai)

(Plojimai)

Taigi, „taip“ spaudos laisvei Europoje, tačiau „ne“ tam, kad šis Parlamentas taptų vieta, kur sprendžiami fanatiški ir nacionalistiniai klausimai. Rytoj aš pakartosiu žodžius, kuriuos ištarė prezidentas Giorgio Napolitano – žmogus, kurį aš labai gerbiu ir su kuriuo man teko laimėti dirbti, kaip jūs rytoj turėsite galimybę įsitikinti.

Francesco Enrico Speroni, *EFD frakcijos vardu*. – (IT) Pone pirmininke, neturiu ką daug pridurti prie pasiūlymo, kurį savo kalboje pateikė Joseph Daul. Mes mylime įvairių formų laisvę, taip pat ir žodžio laisvę ir spaudos laisvę plačiąja prasme, tai yra ne tik rašytinę spaudą, bet ir televiziją bei kitokią žiniasklaidą. Todėl teisinga ją ginti ir remti.

Tačiau nėra teisinga pasinaudojant padėtimi pirštu rodyti tik į vienos rūšies aplinkybes, nes kiekvienas, kuris Italijoje registruojasi internete, perka spaudą kioske arba žiūri televiziją, gali manyti, kad spaudos laisvei išvis nėra jokio pavojaus. Trumpai tariant, jei tikrai norite ką nors apkaltinti, pasinaudokite Darbo tvarkos taisyklių 122 straipsniu ir Sutarčių 7 straipsniu ir turėkite drąsos jais vadovaudamiesi eiti iki galo.

Martin Schulz, *S&D frakcijos vardu*. – (DE) Pone pirmininke, Joseph Daul yra visiškai teisingas dėl to, ką jis ką tik pasakė. Taip, tiesa, kad Joseph Daul yra žmogus, paisantis visų pagarbos žodžio laisvei aspektų. Tai gerai žinoma. Vis dėlto Europoje aiškiai esama žmonių, kurie tokios pagarbos žodžio laisvei kaip Joseph Daul nejaučia, atvirkščiai, jie gali turėti visiškai kitokį žodžio laisvės suvokimą. Štai kodėl mums reikalinga ši diskusija.

Todėl mes manome, kad diskusija yra tinkama, nors ji vyksta vienoje iš valstybių narių, tai yra Italijoje, klausimu, kuris susijęs ne tik su padėtimi Italijoje, o iš esmės su tuo to, ar dėl ligi šiol Europoje neregėtos ekonominės, politinės ir žiniasklaidos koncentracijos žodžio laisvė nekelia pavojaus demokratiniam vystymuisi Europoje. Tai yra klausimas, kurį mes ir norime aptarti. Todėl turime tai padaryti ir atmesti Josepha Daulo pasiūlymą.

(Plojimai)

(Parlamentas atmetė prašymą)

Pirmininkas. Komisijos pareiškimas dėl informacijos laisvės Italijoje lieka darbotvarkėje.

Aš gavau kitą Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcijos prašymą dėl to, kad diskusija neapsiribotų pasiūlymais dėl rezoliucijų.

Daniel Cohn-Bendit, *Verts/ALE frakcijos vardu*. – (DE) Pone pirmininke, pone Josephai Daulai, mes esame parlamentas, kuris visiškai teisėtai gali balsuoti ir imtis atsakomybės dėl to, kad pinigai kuo greičiau pasiektų Abrucų gyventojus.

Mes taip pat esame parlamentas, jaučiantis atsakomybę. Kai mes dėl ko nors diskutuojame, turime paskui balsuoti dėl rezoliucijos, kad diskusija iš tikrųjų turėtų prasmę. Todėl mes pritariame tam, kad po šios diskusijos būtų patvirtinta rezoliucija.

(Plojimai)

Mario Mauro, *PPE frakcijos vardu*. – (IT) Pone pirmininke, norėčiau pasakyti, kad pritariu pasiūlymui dėl to, kad rezoliucija nereikalinga, nes, mano nuomone, Martin Schulz pasakė tai, kas labai svarbu: jei mes norime, kad šioje diskusijoje būtų svarstomi Europos, o ne tik Italijos klausimai, nėra prasmės vėliau balsuoti dėl rezoliucijos, pavadintos „Informacijos laisvė Italijoje“.

Bet kuriuo atveju surenkime rytoj diskusiją: šitaip mes rasime laiko ir galimybių svarstyti klausimą Europos kontekste ir balsuoti dėl rezoliucijos dėl informacijos laisvės Europoje.

(Parlamentas atmetė prašymą)

***

(Darbotvarkė buvo patvirtinta)

13. Balsavimui skirtas laikas

Pirmininkas. – Kitas klausimas – balsuoti skirtas laikas.

(Išsamūs balsavimo rezultatai ir aprašymas: žr. protokolą)

13.1. Pasiūlymas dėl sprendimo (B7-0079/2009) - Specialiosios komisijos finansų ir ekonominei krizei sudarymas, jos kompetencijos, sudėties ir įgaliojimų trukmės nustatymas (balsavimas)

– Prieš balsavimą:

Eva Joly (Verts/ALE). – (FR) Pone pirmininke, mes norėtume papildyti A punktą žodžiais

„taip pat besivystančioms šalims“ ir kad jis skambėtų šitaip: „analizuoti ir įvertinti socialinės ekonomikos ir finansų krizės mastą, jos poveikį Europos Sąjungai ir jos valstybėms narėms, taip pat besivystančioms šalims“.

(Pakeitimas žodžiu buvo atmestas)

Eva Joly (Verts/ALE). – Pone pirmininke, mes taip pat norėtume įtraukti nuorodą į „bendradarbiavimą vystymosi labui“, todėl manome, kad šis punktas turėtų skambėti šitaip: „analizuoti ir įvertinti, kaip šiuo metu įgyvendinami Bendrijos teisės aktai visose susijusiose, taip pat ir bendradarbiavimo vystymosi labui, srityse“. Mes manėme, kad įgaliojimais neatsižvelgiama į besivystančių šalių poziciją.

(Pakeitimas žodžiu buvo atmestas)

14. Paaiškinimai dėl balsavimo

– Rašytiniai paaiškinimai dėl balsavimo:

Pasiūlymas dėl sprendimo: Specialiojo finansų ir ekonomikos krizės komiteto sudarymas, įgaliojimai, narių skaičius ir įgaliojimų laikas (B7-0079/2009)

William (The Earl of) Dartmouth (EFD), *raštu*. – Sutinku su Anglijos banko („Bank of England“) valdytojo Mervyno Kingo, manau, teisinga mintimi, kad „tol, kol bankas gyvas, jis yra tarptautinis, tačiau kai miršta, tampa nacionaliniu...“. Bankų gelbėjimo išlaidas atlygina nacionalinės vyriausybės ir mokesčių mokėtojai. Dėl to nacionalinių bankų priežiūra turėtų būti vykdoma nacionaliniu, o ne ES mastu. Štai kodėl aš balsavau prieš specialiojo ES finansų ir ekonomikos krizės komiteto sudarymą.

Maria Da Graça Carvalho (PPE), raštu. – (PT) Specialiojo finansų ir ekonomikos krizės komiteto, kaip institucijos, analizuojančios ir vertinančios valstybių narių priemonės, remiant tvarų ir kokybišką augimą, koordinavimą, vaidmuo yra itin svarbus. Svarbu analizuoti ir įvertinti socialinės, ekonomikos ir finansų krizės mastą, tačiau taip pat svarbu siūlyti tinkamas priemones, kurios leistų sukurti stiprias, stabilias finansų rinkas, palaikyti tvarų ekonomikos augimą, kovoti su nedarbu ir tinkamai reaguoti į demografinius ir klimato iššūkius ilgu laikotarpiu.

Svarbu remti universitetų, mokslo bendruomenės atstovų ir mokslo tyrėjų, kaip strateginių partnerių, dalyvavimą. Šią partnerystę būtina skatinti, nes ji yra itin svarbi artimiausiu metu sprendžiant ekonomikos krizės ir nedarbo klausimus ir ieškant ilgalaikių sprendimų dėl klimato kaitos, kuriant ir panaudojant švarią energiją.

Diogo Feio (PPE), raštu. – (PT) Specialiojo finansų ir ekonomikos krizės komiteto sudarymas galėtų būti itin svarbus ES ateičiai. Šios ateities mes nesukursime tik aptardami ir nustatydami priemones, būtina sukurti mechanizmus, kuriuos būtų galima panaudoti tam, kad artimiausioje ateityje nesusidarytų panaši padėtis. Todėl itin svarbu pasimokyti iš šios krizės išanalizuojant jos priežastis ir pasekmes. Taip pat svarbu ištaisyti finansinės sistemos trūkumus, kurie lėmė dabartinę padėtį, priimant geresnius ir tinkamai pagrįstus teisės aktus.

Mes negalime rizikuoti ir kurti teisinę aplinką, kuri būtų tokia griežta, kad dėl jos atsigavimas užtruktų dar ilgiau arba ES virstų nepatrauklia finansų rinka stiprios konkurencijos pasaulyje sąlygomis.

Šis komitetas taip pat galėtų veikti ilgiau negu planuoti dvylika mėnesių, kad būtų galima stebėti ir vertinti priemones, priimtas dabartinės krizės sąlygomis.

Petru Constantin Luhan (PPE), raštu. – (RO) Pritariu šiai priemonei ir esu visiškai įsitikinęs tuo, kad šis komitetas tinkamai atliks finansų krizės, kuri palietė kiekvieną valstybę narę, masto analizę ir pateiks ekspertų rekomendacijas, šitaip prisidėdamas prie Europos Sąjungos ekonomikos atsigavimo. Vis dėlto aš negalėjau balsuoti už šį pasiūlymą, nes man kilo sunkumų naudojant balsavimo biuletenį.

Franz Obermayr (NI), raštu. – (DE) Dabartinės finansų krizės ir jos pasekmių ES valstybių narių ekonomikai ir pagaliau socialinei padėčiai šalinimas reikalauja intensyvių bendrų pastangų. 2009 m. rugsėjo 17 d. Pirmininkų sueigos sprendimas sukurti specialų komitetą struktūrinei analizei atlikti ir teikti pasiūlymus dėl atitinkamų priemonių tam, kad būtų išlaikytos tvarios, krizei atsparios finansų rinkos, yra vertas dėmesio. Vis dėlto vertinant kritiškai būtina pasakyti, kad jau praėjo daugiau kaip dvylika mėnesių nuo to laiko, kai praėjusiais metais pasirodė pirmieji krizės požymiai iki pačios krizės pradžios šių metų pradžioje. Priemonėmis, kurių buvo imtasi ir kurios naudojamos iki šiol, pirmiausia siekiama šalinti simptomus ir išsaugoti darbo vietas. Pritariant šiam pasiūlymui, būtina pasakyti, kad ypatingą dėmesį reikėtų skirti koordinuotoms ir tikslinėms priemonėms, nes, ir atsižvelgiant į subsidiarumo principą, pavieniai sprendimai tik dar kartą prisidėtų prie to, kad būtų iškreipta konkurencija.

15. Balsavimo ketinimai ir pataisymai (žr. protokolą)

16. Airijos referendumo rezultatai (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – Tarybos ir Komisijos pareiškimai dėl Airijos referendumo rezultatų.

Norėčiau pasveikinti šiandien Europos Parlamente Švedijos ministrą pirmininką, kuris atstovauja ES Tarybai pirmininkaujančiai Švedijai. Mes labai džiaugiamės tuo, kad jūs esate su mumis, nors ir kilo įvairių sunkumų dėl formalumų. Labai ačiū dėl to.

Pirmininke José Manuel Barroso, džiaugiuosi, kad jūs taip pat esate čia drauge su mumis šiuo svarbiu Europos Sąjungai momentu. Labai jums dėkoju.

Matote, kaip kartais sunku įvykdyti visus formalumus, tačiau taip pat galite matyti, kad mes esame labai demokratiška institucija. Visuomet būtina viską atlikti tvarkingai. Tuomet viskas vyksta sklandžiai, ir galima dėl visko susitarti.

Dabar mes pereiname prie svarbiausio šios dienos darbotvarkės klausimo. Mums labai svarbu, kad jūs dalyvaujate Parlamento posėdyje svarstant šį klausimą.

Fredrik Reinfeldt, *einantis Tarybos Pirmininko pareigas*. – Pone pirmininke, aš esu labai dėkingas už tai, kad šiandien galiu čia dalyvauti ir man suteiktą galimybę kreiptis į Europos Parlamentą iškart po to, kai buvo sulaukta teigiamo referendumo rezultato Airijoje. Norėčiau atiduoti duoklę Brianui Cowenui ir jo bendražygiams; taip pat pasakyti visiems, dalyvavusiems kampanijoje, nepaisant to, kokiai partijai jie priklauso arba kokios yra jų politinės pažiūros, visiems, kurie prisidėjo prie šio teigiamo rezultato: dėkoju jums už jūsų pastangas. Airijos sprendimas buvo geras; šis sprendimas taip pat geras Europai.

Manau, kad galima pasakyti, jog Europa išgirdo kritiką; žinau, kad teisinės garantijos, pasiūlytos Europos Vadovų Tarybos kampanijos metu, lėmė referendumo rezultatą. Aš taip pat galiu teigti, kad pirmininkaujančios Prancūzijos ir Čekijos veiksmai daug prisidėjo prie to, kad būtų atsižvelgta į tai, kas kelia susirūpinimą Airijos gyventojams. Manau, kad taip pat turime džiaugtis dėl to, kad referendumas laimėjo didele dauguma, ką įrodo ir referendumo rezultatas – įtikinama 67,1 proc. pergalė ir aktyvus dalyvavimas, kuris siekė net 59 proc. Todėl tai yra labai geras ženklas Europai.

Ir, žinoma, aš neturėčiau aiškinti Europos Parlamentui, kaip svarbu priimti Lisabonos sutartį. Ji leis jums dirbti demokratiškiau, veiksmingiau ir didinti skaidrumą. Ji taip pat padidins ES įtaką tarptautinėje arenoje ir leis jausti didesnį pasitikėjimą sprendžiant pasaulinius iššūkius, taip pat žinau, kad tai padidins Europos Parlamento vaidmenį sprendimų priėmimo procese. Aš labai tuo džiaugiuosi. Todėl dabar labai svarbu, kad Lisabonos sutartis įsigaliotų.

Europos Vadovų Taryba vieningai norėtų, kad sutartis įsigaliotų iki šių metų pabaigos – baigiantis Švedijos pirmininkavimui. Daugumai – 24 valstybėms narėms – ratifikavus sutartį, 25 valstybė faktiškai galėtų būti Lenkija, atsižvelgiant į tai, ką mes girdėjome iš Lenkijos prezidento. Šeštadienį, kai jau tapo žinomi Airijos referendumo rezultatai, man teko kalbėti su Brianu Cowenu Taoiseach, kuris man sakė, kad jiems prireiks maždaug dviejų savaičių tam, kad sutartis būtų ratifikuota parlamente, todėl mes galime taip pat teigti, kad 26 valstybė narė bus Airija. Trūksta tik Čekijos, ir tuomet visos 27 valstybės narės bus ratifikavusios sutartį. Šiandien Briuselyje įvyko susitikimas, kuriame dalyvavo trijų institucijų atstovai: pirmininkaujanti valstybė narė, Komisijos vadovas Jose Manuel Barroso ir Europos Parlamento Pirmininkas Jerzy Buzek. Susitikime taip pat dalyvavo Čekijos ministras pirmininkas Jan Fischer, ir mes visi bendromis jėgomis bandėme įvertinti padėtį. Jums turėtų būti žinoma, kad septyniolika senatorių kreipėsi į Čekijos konstitucinį teismą, ir pateikė skundą dėl Lisabonos sutarties, reikalaudami įvertinti jos atitiktį Čekijos konstitucijai. Jan Fischer mus informavo, kad tai yra nepriklausomas teismas, ir jis šiuo metu skubiai ieško sprendimo, ar įtraukti šios peticijos svarstymą į darbotvarkę. Šiandien mes dar nežinome, kada tiksliai bus priimtas sprendimas, ir, žinoma, nekantriai laukiame žinių. Mes manome, kad sprendimo turėtume sulaukti maždaug po savaitės arba po poros savaičių. Padėtis Čekijoje šiandien tokia: nepriklausomas teismas maždaug per savaitę arba porą savaičių turėtų priimti sprendimą dėl to, ką jie ketina daryti toliau.

Kaip Europos Vadovų Tarybos pirmininkas, aš esu atsakingas už tai, kad Sąjungos darbas vyktų toliau. Mano nuomone, daugiau gaišti negalima. Todėl aš nusprendžiau, kad kol laukiama išaiškinimo Čekijoje, mes turime tęsti darbą, pirma, siekdami tinkamai pasirengti Lisabonos sutarties įsigaliojimui ir, antra, kai bus aišku, kad Lisabonos sutartis įsigalios, kai bus sulaukta šio aiškumo, pradėti konsultacijas dėl kandidatūrų į naujojo Europos Vadovų Tarybos pirmininko ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams postus. Tai taip pat neturėtų būti tik pirmininkaujančios valstybės narės reikalas: tai yra klausimas, kurį turėtų spręsti visos trys institucijos vienu metu. Todėl aš manau, kad mums svarbu šiame procese glaudžiai ir konstruktyviai bendradarbiauti su Komisija ir Europos Parlamentu. Aš dar kartą atnaujinu savo pasiūlymą Parlamentui: siūlau suvienyti savo pastangas bendradarbiaujant tam, kad pagaliau įsigaliotų Lisabonos sutartis.

Mums taip pat reikėtų prisiminti, kad, be šių institucinių reikalų, ES Tarybai pirmininkaujančiai Švedijai – dar šį rudenį – tenka spręsti daugelį kitų svarbių klausimų, susijusių su pažanga klimato kaitos srityje, poreikiu spręsti finansų krizės klausimus, Europos susirūpinimu dėl politikos, kuria būtų siekiama kurti darbo vietas, ir kt. Visa tai reiškia, kad mes turime aktyviai ratifikuoti Lisabonos sutartį, kaip aš ką tik minėjau, ir, kaip pirmininkaujanti valstybė narė, aktyviai spręsti visus šiuos mūsų rinkėjams svarbius klausimus.

Pirmininkas. – Ministre pirmininke, dėkoju jums už padėties po referendumo Airijoje apibūdinimą ir taip pat aiškiai pareiškimą pagedavimą dėl Europos Parlamento ir ES Tarybai pirmininkaujančios valstybės narės bendradarbiavimo. Mes ką tik pradėjome diskusijas su Cecilia Malmström, buvusia Europos Parlamento nare, kurią mes labai gerai prisimename. Labai jums dėkoju už jūsų pasiūlymą ir aiškiai pasakytą mintį.

José Manuel Barroso, *Komisijos Pirmininkas*. – Pone pirmininke, praėjusį savaitgalį Airijos gyventojai priėmė mums visiems labai svarbų istorinį sprendimą: labai svarbų sprendimą Airijai; labai svarbų sprendimą Europai. Airijos gyventojai didžiąja balsų dauguma pritarė Lisabonos sutarčiai, sutarčiai, kuri leistų sukurti

demokratiškesnę ir veiksmingesnę Europą, sutarčiai, kuri suteiktų mums tinkamą platformą kurti šiuolaikinę, stiprią Europos Sąjungą – tokią, kokią ją norėtų matyti mūsų piliečiai.

Sutartis jau užsitikrino demokratine visų 27 valstybių narių paramą. Visos Europos Sąjungos valstybės narės parlamentuose arba visuotiniu balsavimu pritarė šiai sutarčiai.

Tai iš tikrųjų yra labai svarbus laimėjimas. Jis įrodo, kad išsiplėtusi Europa turi bendros ateities viziją ir yra pasiryžusi žengti į priekį. Sprendimas priimtas demokratinio būdu. Dabar mums telieka iki galo užbaigti ratifikavimo procedūrą.

Man labai malonu, kad labai greitai sutartį turėtų pasirašyti ir Lenkijos prezidentas Lech Kaczyński. Kaip jis man visada sakydavo, jis bus pasirengęs tai padaryti, kai tik airiai bus pasakę „taip“. Tai tikrai labai gera naujiena.

Procesas, be abejonės, turės būti baigtas Čekijoje. Mes turime atsižvelgti į šios šalies, kaip ir kitų valstybių narių, konstitucines procedūras, tačiau nematau priežasties, kodėl jas įvykdžius nebūtų galima greitai užbaigti viso proceso.

Tai svarbu visai Europai, tačiau ypač svarbu Komisijai. Norėčiau, kad būtų suformuota naujosios sudėties Komisija, kaip tai numatyta pagal Lisabonos sutartį, ir norėčiau, kad ji kuo greičiau pradėtų darbą. Ilgai turėti laikiną Komisiją niekam nebūtų naudinga. Aš esu pasirengęs pradėti formuoti kitą Komisiją, kai tik Taryba bus pasiryžusi galutinai patvirtinti teisinį pagrindą ir taip pat pasiūlys kandidatūrą į vyriausiojo įgaliotinio, kuris drauge būtų ir Komisijos pirmininko pavaduotojas, vietą.

Aš pritariu visoms pirmininkaujančios Švedijos ir asmeniškai ministro pirmininko Frederiko Reinfeldto pastangoms, kuriomis siekiama kuo skubiau užbaigti šį procesą. Inicatyva, kurią šiandien parodė ministras pirmininkas F. Reinfeldt susitikime su manimi ir su jumis, Pirmininke Jerzy Buzekai, ir vaizdo konferencija su ministru pirmininku Janu Fischeriu buvo labai gera ir naudinga iniciatyva.

Aš taip pat žinau, kad šis Parlamentas nenuilstamai dirbo, pristatydamas visuomenei Lisabonos sutartį. Parlamentas ir Komisija dirbo išvien, norėdami įtikinti Europą, kad ši sutartis jai naudinga. Aš didžiuojuosi tuo, ką atliko Komisija, teikdama Airijos gyventojams informaciją, padėjusią jiems apsispręsti referendume.

Dabar, kai tikimybė, kad Lisabonos sutartis pagaliau bus ratifikuota ir procesas bus baigtas, yra labai didelė, visą dėmesį galime skirti darbui, kaip sutartį įgyvendinti. Norėčiau pasinaudoti man suteikta proga ir nurodyti keturias sritis, kuriose itin daug nuveikta tam, kad sutarčiai įsigaliojus būtų galima nedelsiant pradėti darbą.

Vienos svarbiausių ir sudėtingiausių yra naujovės, susijusios su Europos išorės veiksmų tarnyba. Mes daug dirbome, rengdami praktines rekomendacijas dėl jos sėkmingos veiklos. Dabar šis darbas turėtų vykti sparčiau ir ta pačia dvasia kaip ir rengiant pastabas, kurias ką tik pateikė pirmininkaujanti Švedija, aš norėčiau pabrėžti Europos Komisijos pasiryžimą siekti įgyvendinti šį tikslą drauge su Parlamentu.

Aš žinau, kad Parlamente darbui šiuo klausimu vadovavo Elmar Brok. Žinau, kad šį klausimą svarstysite kitame plenariniame posėdyje. Tai puikus laikas, nes netrukus po to šis klausimas bus svarstomas Europos Vadovų Taryboje. Manau, kad pranešimas yra puikus pagrindas diskusijoms tarp mūsų institucijų, ir džiaugiuosi Bendrijos dvasia, kuria pagrįstas šis pranešimas. Tai kaip tik ta dvasia, kuria reikėtų vadovautis norint pasirengti tokiai svarbiai naujovei, kokia yra Europos išorės veiksmų tarnyba.

Kitas klausimas – komitologija. Tai svarbus Europos Sąjungos veikimo aspektas. Lisabonos sutartimi nustatomos naujos taisyklės, leidžiančios didinti sistemos racionalumą ir skaidrumą. Mes turime tiksliai nustatyti, kaip ši sistema naujoji turėtų veikti. Tačiau pasakysiu aiškiai: daugelis šių sprendimų politiniu požiūriu yra labai svarbūs, ir jiems būtinas deramas demokratinis tikrinimas, taip pat tikra politinė atsakomybė. Todėl mes turėtume išlaikyti tą svarbų vaidmenį, kurį šiandien vaidina Parlamentas.

Kita svarbi sudėtinė demokratijos dalis – nauji mechanizmai, kurie leidžia nacionaliniams parlamentams tiesiogiai spręsti subsidarumo klausimą. Mes turime šiuos mechanizmus nagrinėti platesniu pastaraisiais metais Komisijos suformuotų puikių santykių su nacionaliniais parlamentais ir neabejotinai Europos Parlamentu, požiūriu.

Pagaliau, norėčiau paminėti Europos piliečių iniciatyvą. Tai yra viena didžiausių sutarties demokratinės darbotvarkės naujovių, kurią šis Parlamentas turėjo galimybę išsamiai svarstyti. Margot Wallström vadovavo darbui rengiant žaliąją knygą siekiant kuo greičiau pradėti konsultacijas tam, kad piliečiai galėtų naudotis šia galimybe per vienus metus po sutarties įsigaliojimo.

Kai kalbėjau Europos Parlamente praėjusį mėnesį, nurodžiau, kas, mano nuomone, yra didžiausi iššūkiai ir didžiausios galimybės, atsiveriantys šiandienos Europai. Priėmus Lisabonos sutartį, mes turėtume tinkamą atspirties tašką, leidžiantį mums įgyvendinti šiuos tikslus, ir aš esu tikras, kad konstruktyvi mūsų institucijų partnerystė leis to pasiekti. Europos Komisija tam įsipareigoja.

Pirmininkas. – Pirmininke José Manuel Barroso, dėkoju už jūsų kalbą ir pasiryžimą bendradarbiauti įgyvendinant Lisabonos sutartį.

Europos Parlamento ir Tarybos bendradarbiavimas vaizdo konferencijos su Čekijos ministru pirmininku Janu Fischeriu metu taip pat buvo puikus, todėl dar kartą dėkoju ministrui pirmininkui Fredrikui Reinfeldtui už jo iniciatyvą surengtą vaizdo konferenciją.

Joseph Daul, PPE frakcijos vardu. – (FR) Pone pirmininke, ponios ir ponai, praėjusį penktadienį įtikinamai ir nuoširdžiai airių ištartas „taip“ reiškė ne tik pritarimą Lisabonos sutarčiai; bet, visų pirma, Europos, kaip solidarumo ir bendrų vertybių erdvės, pripažinimą. Airiai parodė savo prisirišimą prie Europos, kuri turėdama įtakos globalizacijai, pati nuo jos nenukenčia, Europos, kuri drauge su savo partneriais pasirinko galimybę kurti panašią visuomenę ir socialinę rinkos ekonomiką.

PPE vardu norėčiau pasakyti, kad referendumo rezultatas mane sužavėjo ir parodė, kad kai tautai užduodami svarbūs klausimai, pvz., ar ji nori priklausyti Europos Sąjungai, ji atsako į pateiktą klausimą, ir tai daro labai rimtai.

Penktadienį, mūsų Airijos bičiuliai atsakė į klausimą, ar jie pritaria Lisabonos sutarčiai, o jeigu ne – ar jie pasirengę kelti klausimą dėl jų valstybės narystės Europos Sąjungoje. Į šį klausimą jie nedviprasmiškai ir tvirtai atsakė „taip“. Tai įrodo vieną svarbų dalyką: tai, kad Europa yra laikoma tuo, kuo ji yra ir turėtų būti, tai yra – tam tikra apsauga, stabilumo, taikos ir teisinės valstybės erdvės garantu.

Manau, kad Airijos referendumas turės svarbų poveikį tam, kaip mes kursime Europą ateityje, ypač artimiausiais mėnesiais, nes jis įrodo gilų mūsų tautų prisirišimą prie vertybių, kurioms atstovauja Europa. Airijos referendumo rezultatas skatina mus tęsti Europos projektą ir mus suvienija. Jis leidžia pajusti pasitikėjimą savo jėgomis, nes tai pirmas kartas per ilgą istoriją, kai Europos tauta taip stipriai išreiškė savo valią dalyvauti Europos projekte nepaisant krizės – arba greičiau atvirkščiai – kaip tik dėl jos. Jis taip pat sujungia mus, nes mūsų pareiga parodyti solidarumą, kurio siekis didžiąja dalimi ir lėmė teigiamą Airijos referendumo rezultatą.

Būtent tai – grįžtant prie Europos institucijų – mus ir įgalina daryti Lisabonos sutartis. Ši sutartis leidžia Europai tapti veiksmingesnei, balsavimą vienbalsiai, kuris dažnai veikia paralyžiuojančiai, padarant išimtimi, o balsavimą balsų dauguma – taisykle.

Ji leis Europai būti labiau atpažįstamai, nes besikeičiantį pirmininkavimą pakeistų nuolatinis, ir didesni įgaliojimai būtų suteikti vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams. Europai reikalingas vienas veidas – jis reikalingas mūsų piliečiams ir mūsų tarptautiniams partneriams.

Pagaliau, Lisabonos sutartis leistų Europai tapti demokratiškesnei, suteikiant daugiau įgaliojimų šiam Parlamentui ir taip pat daugiau įtakos nacionaliniams parlamentams ir piliečiams sprendžiant Europos reikalus. Airiai penktadienį buvo paskutinė tauta, išsakiusi teigiamą požiūrį į Lisabonos sutartį. Visos kitos tautos tai jau padarė arba tiesiogiai, arba per savo atstovus parlamentuose, tarp jų ir Lenkija bei Čekija.

Todėl aš kreipiuosi į šių dviejų valstybių prezidentus, ragindamas nedelsiant oficialiai pasirašyti šią sutartį tam, kad 27 valstybės galėtų žengti toliau ir ne vėliau kaip 2010 m. pradžioje ji būtų pradėta įgyvendinti.

Aš norėčiau pasakyti būtent prezidentui Václavui Klausui, kad 67 proc. airių balsų turėtų jį paskatinti pasirašyti sutartį, kai ateis laikas. PPE vardu kreipiuosi į jį priimti atsakingą sprendimą ir manau, kad jis neabejotinai taip ir padarys.

Atėjo laikas, kai Europa turėtų atidėti į šalį institucinius klausimus ir spręsti reikalus, kurie iš tikrųjų yra svarbūs 500 mln. Europos piliečių, pvz., socialinės rinkos ekonomikos, energetikos, klimato ir saugumo srityje.

Labai dėkoju Fredrikui Reinfeldtui ir José Manueliui Barroso už jų pasiūlymus. Jūs galite pasikliauti PPE frakcijos pagalba, norėdami užsitikrinti greitą pažangą.

Martin Schulz, S&D frakcijos vardu. – (DE) Pone pirmininke, mes aptariame šio referendumo rezultatą. Buvo daug kalbėta apie institucinius aspektus, ir negalėčiau nieko pridurti prie to, ką jau sakė ministras pirmininkas

Frederik Reinfeldt. Manau, kad gerai, jog jis pasiryžęs apgalvotai veikti, ir siūlo neskubėti, nes mes dar nepasiekėme finišo tiesiosios; ir vis dar esame šio ratifikavimo proceso galutiniame etape, todėl dar negalime atsakyti į institucinius klausimus.

Mes džiaugiamės drauge su jumis, pone José Manueli Barroso. Tačiau jūsų džiaugsmą turėjo šiek tiek aptemdyti tai, kad sekmadienio vakarą iš 382 balsų, kuriuos jūs gavote, 55 buvo iš frakcijos, kurios tikslas – neleisti įsigaliooti Lisabonos sutarčiai. Kai džiūgaujama dėl Lisabonos, reikėtų turėti omenyje, kad jūs remia žmonės, kurie siekia kitokių negu jūs tikslų. Pagalvokite apie tai ir tegu jūsų daugumą sudaro Europą palaikančių frakcijų Parlamente dauguma.

(Šūksniai)

Kalbant apie šio referendumo rezultatus, pone pirmininke, vis dėlto tai yra visiškai kas kita. Tai neturi nieko bendra su instituciniais žaidimais, kuriais dabar reikėtų užsiimti. Tai neturi nieko bendra su Parlamento daugumos sudarymu, tai yra susiję su svarbesniais dalykais, ir tai mes turime pasakyti Čekijos prezidentui. 27 Europos Sąjungos valstybėse narėse gyvena per 500 mln. gyventojų. Kinijoje yra 1,3 mlrd. gyventojų, Indijoje – 1,1 mlrd. gyventojų. Šiose dviejose šalyse drauge paėmus gyvena trečdalis visų pasaulio žmonių! Šios šalys dabar yra pakviestos prie G20 derybų stalo. O štai didžiausioje ES valstybėje narėje, priklausančia G20, esama viso labo 82 mln. žmonių ekonomikos potencialo.

Mums atviros dvi galimybės. Lisabonos sutartimi nesiekama – kaip minėjo Vaclav Klaus – supriešinti Europos Sąjungą su valstybėmis narėmis, kaip tik atvirkščiai. Ja siekiama paversti Europos Sąjungą stipria pasauline partnere, kad valstybės narės jaustųsi stipresnės. Būtent toks yra Lisabonos sutarties tikslas. Priešingai – šia sutartimi ypač gerai atstovaujama mažųjų ES valstybių narių interesams. Imkime valstybę, kurioje gyvena maždaug 10 mln. gyventojų – tegu tai bus, pvz., jūsų šalis, pone José Manueli Barroso: lyginant su Brazilija, Portugalijos padėtis nebėra tokia, kokia ji buvo XIX amžiuje. Aišku, kad XXI amžiuje Brazilija yra stipresnė. Kaip ir visoms Europos valstybėms, Portugalijai Europos Sąjunga reikalinga tam, kad valstybės narės drauge jaustųsi tvirtos. Tik kaip vieningas blokas Europa bus pajėgi kovoti su klimato kaita, finansų krize, kontroliuoti pasaulines ligas, įveikti badą, užtikrinti visuotinę taiką, išvengti karų dėl išteklių, tačiau būtų pražūtinga, jei valstybės imtų veikti pavieniui.

Štai kodėl klausimas, kurį mes turėtume užduoti prezidentui Václavui Klausui, yra toks: vertinant atsakomybę, kuri jam tenka, ar gali būti taip, kad asmuo – visų sutikimu pasinaudodamas jam suteikta konstitucine teise, kurios aš negaliu užginčyti – pats vienas priimtų sprendimą, prieštaraujantį kitų vyriausybių ir parlamentų, ir dabar jau 67 proc. Airijos gyventojų, balsavusių referendume „taip“, nuomonei?

Mes turime paklausti Vaclavą Klausą: ar jis supranta, kad mūsų žemynas pasiekė kritinį tašką, kitaip tariant, atėjo laikas priimti sprendimą dėl to, ar vienybė mus dar labiau sustiprins, ar veikdami atskirai mes ją tik susilpninsime. Tai yra esminis klausimas.

Todėl – taip, tai gera diena Europai, o diena, kai sutartis bus galutinai ratifikuota, bus dar geresnė. Vaclav Klaus turėtų prisiimti istorinę atsakomybę ir pasirašyti šią sutartį.

Guy Verhofstadt, *ALDE frakcijos vardu*. – Pone, pirmininke, praėjusį penktadienį žengtas tikrai istorinis žingsnis: 67 proc. balsų už referendume. Bet kuri Europos konstitucija gali būti pakeista dviem trečdaliais balsų; aš manau, kad du trečdaliai taip pat reikalingi Švedijoje.

Mes turime padėkoti Brianui Cowenui. Ypač dėkoju Patui Coxui, kuris atliko didelį darbą, taip pat visiems Europos Parlamento nariams, atstovaujantiems Airijai, už kampaniją, kuria buvo siekiama palaikyti sutartį. Todėl aš esu laimingas. Mes pradėjome šį procesą po Nicos sutarties, priimdami Lakeno deklaraciją, ir tai truko aštuonerius metus – todėl aš pažadu nepradėti viso šio proceso dar kartą, pone pirmininke.

Po Airijos referendumo visi Europos piliečiai, tiesiogiai arba netiesiogiai, referendumu arba savo parlamentuose pritarė Lisabonos sutarčiai. Tai buvo taip pat ženklas euroskeptikams, kurie teigia, kad žmonės yra nusiteikę prieš – prieš Europą, prieš Europos institucijas. Šešiasdešimt septyni procentai Airijos gyventojų balsų: penktadienį mes išgirdome jų nuomonę ir tai buvo aiški žinia euroskeptikams.

Mes kiekvienas asmeniškai turime imtis atsakomybės tam, kad Lisabonos sutartis kuo greičiau įsigaliotų. Dabar atėjo laikas užbaigti šį procesą. Teigiamas Airijos referendumo rezultatas reiškia, kad Lisabonos sutartis įsigalioja; nes tai buvo paskutinė kliūtis. Vis dėlto mes nežinome, kada ji turėtų įsigaliooti, ir aš manau, kad šis klausimas turėtų būti aptartas šios dienos popietę. Ką mes turėtume daryti dabar?

Mes žinome, kad turime palaukti, kol savo žodį tars Čekijos konstitucinis teismas. Kaip jūs vakar teigėte *Le Monde*, blogiausias scenarijus būtų tas, kad mes turėtume keletą mėnesių laukti, ir aš manau, kad niekas šiuose rūmuose negali toleruoti to, kad Europos Sąjunga ateinančius mėnesius taptų „šlubąja antimi“. Mes galime suprasti, kad Komisija turi spręsti einamuosius klausimus, nes po spalio 31 d. ji turės spręsti einamuosius klausimus. Mums reikalingi veiksmai, ir jie turi būti skubūs. Todėl aš kreipiuosi į Tarybos pirmininką Fredriką Reinfeldtą, kviesdamas jį kuo greičiau inicijuoti procedūrą sudaryti naująją Komisiją.

Prieš tris savaites mes išrinkome Komisijos pirmininką, vadovaudamiesi argumentu, kad dabartinė padėtis neleidžia mums atidėti sprendimo. Tai buvo jūsų argumentas. Tas pats argumentas tinka ir skiriant Komisiją. Visiškai nebūtina laukti: sudaryti naująją Komisiją galima ir pagal dabartinę sutartį, esant dabartiniam vyriausiojo įgaliotinio statusui ir paskui, ratifikavus Lisabonos sutartį, sklandžiai skirti vyriausiąjį įgaliotinį, kurio statusas būtų kitoks, ir Tarybos pirmininką. Iš tikrųjų nėra jokios ypatingos priežasties delsti skirti naująją Komisiją.

Tai taip pat buvo ir Komisijos Pirmininko tikslas, jei aš teisingai supratau, kai jis kalbėjo prieš keletą minučių. Bijau, kad jūs pasakysite „Ne, geriau palaukime. Geriau palaukime, nes reikalingas bendras paketas, apimantis ir Tarybos pirmininką“. Pasakysiu, kad tai nėra kliūtis, parenkite bendrą paketą. Parenkite jį dabar, ir sprendimas dėl Tarybos pirmininko gali būti politinis, kaip sprendimas dėl José Manuelio Barroso. Juk jo kandidatūra buvo politinis, o ne oficialus sprendimas, nes paskui mes prašėme jį oficialiai įteisinti. Taip pat galima pasielgti ir dėl Tarybos pirmininko, o kai bus ratifikuota sutartis, oficialiai įteisinti visą paketą. Paskui pakeiskite vyriausiojo įgaliotinio statusą: jis yra ir Komisijos pirmininko pavaduotojas. Tuo pat metu taip pat galima praktiškai įgyvendinti ir politinį sprendimą dėl Tarybos pirmininko; paskui jūs galėtumėte įteisinti jį oficialiai.

Tai būtų tinkamiausias būdas, geriausia priemonė, kokią galima panaudoti valstybių, kurios turėtų pasirašyti, atžvilgiu: įteisinti oficialiai, nes jos žino, kad mes norime eiti į priekį. Ir tuomet mes neturėsime laukti keletą savaičių ar mėnesių. Bet kuriuo atveju jūs teigėte, mes negalime tuščiai gaišti laiko. Aš su jumis visiškai sutinku: negalima gaišti laiko dabartinės ekonomikos ir finansų krizės sąlygomis.

Kuo greičiau suformuokite naują Komisiją. Įtikinkite savo kolegas Taryboje ir priimkite sprendimą dėl vyriausiojo įgaliotinio esamos sutarties pagrindu. Pasirinkite vieną iš kandidatų – žinau, kad jų yra pakankamai – ir skirkite jį Tarybos pirmininku.

Daniel Cohn-Bendit, *Verts/ALE frakcijos vardu*. – (FR) Pone pirmininke, ponios ir ponai, aš manau, kad mes turėtume pasimokyti iš to, kas įvyko Airijoje.

Kaip minėjo Guy Verhofstadt, 67 proc. Airijos rinkėjų – didžioji dauguma – balsavo „taip“, nes krizė privertė juos pažvelgti į tikrovę. Krizės sąlygomis jie pajuto, kaip jiems reikalinga Europa. Vis dėlto jie taip pat suvokė, kad šis rezultatas – kaip teisingai pastebėjo Joseph Daul – reiškia tai, kad jie arba sako „taip“, arba pasitraukia. Būtina suprasti, kad referendumai turi prasmę tik tada, jei turi tam tikras pasekmes. Jei tai žaidimas, užgaida, galima sakyti „ne“, tačiau niekas nuo to nesikeis. Todėl jūs reaguojate pagal tai, kokia yra jūsų nuotaika.

Manau, kad diskusija dėl Europos turėtų būti tęsiama toliau. Mums reikalingas Europos referendumas, kur visi europiečiai balsuotų kvalifikuotąja dauguma, ir jei jie pasakys „ne“, turėtų prisiimti už tai atsakomybę ir nuspręsti, ar pasilikti, ar išeiti. Jei britai mano, kad ši pastaba skirta jiems, tai jie yra teisūs, nes mes turime pagaliau baigti Europos šantažo politiką. Demokratinėje erdvėje šantažas yra nepriimtinas, ir manau, kad Europos demokratinė erdvė galės tinkamai veikti tik tada, kai mes išspręsimė šį klausimą.

Kitas dalykas, į kurį mes turime atsižvelgti, yra padėtis, kurioje mes šiuo metu esame. Guy Verhofstadt šiuo klausimu minėjo porą ar trejetą dalykų, tačiau – aš kreipiuosi į José Manuelį Barroso – aišku, kad visuomenės diskusija įvyko. Mes nelaimėjome, mes pralaimėjome, toks gyvenimas, tačiau tai buvo tikra visuomenės diskusija. Toliau sekė konfrontacija, ir dauguma nugalėjo.

Pone Martinai Schulzai, jūs neturėtumėte visuomet pirštu rodyti į kitus. Jei visi socialistai būtų balsavę su mumis prieš José Manuelį Barroso, jo kandidatūra nebūtų surinkusi daugumos. Tai taip pat būtina nurodyti; negalima tik sakyti viena ar kita. Tai – gyvenimas; yra taip, kaip yra. Taip, pone Martinai, tiesa, kad jūs mėgstate kaltinti kitus, tačiau retkarčiais socialdemokratai turėtų prisiimti atsakomybę už pralaimėjimus, kitaip neįmanomas joks laimėjimas.

Dabar norėčiau šį tą naujo pasakyti apie patį procesą ir nenorėčiau sutikti su jumis, Frederikai Reinfeldtai. Netrukus mes turėsime Europos Vadovų Tarybos pirmininką. Nenorėčiau, kad tai primintų *coup d'état*. Staiga, paskutinę akimirką jūs pasiūlote kažkokią kandidatūrą, ir per savaitę priimamas sprendimas. Manau, kad Europa turi turėti teisę į visuomenės diskusijas, ir visos valstybės turi teisę pareikšti nuomonę dėl jūsų pasiūlymų. Kad ir kas tai būtų – Tony Blair, Jan Peter Balkenende, Jean-Claude Juncker ar Guy Verhofstadt,

manau, kad visuomenės diskusija būtina. Europos Vadovų Tarybos pirmininkas neturėtų būti renkamas už uždarų durų, paskutinę minutę, ir ne vyriausybės turėtų tai daryti.

Aš tai sakau dėl to, kad visiems žinoma, jog šiandien visuomenės nuomonė nėra palanki Tony Blairui, taip pat neteisinga, kad Jean-Claude Juncker neturi galimybių, nes jo kandidatūrai nepritaria Angela Merkel ir Nicolas Sarkozy. Tai nėra demokratinė visuomenės diskusija. Mes turime svarstyti įvairias kandidatūras, ir tuomet jūs galėsite spręsti. Tai taip pat tinka ir vyriausiajam įgaliotiniui. Todėl teikite mums savo pasiūlymus.

Turiu jums pasakyti vieną dalyką. José Manuel Barroso yra teisus ir Guy Verhofstadt šiuo atveju yra teisus. Mes išrinkome José Manuelį Barroso dėl to, kad tai buvo labai skubu, o dabar iki to laiko, kol bus priimtas sprendimas, turės dirbti „šlubosios anties“ Komisija. Viskas priklauso nuo čekų.

Vis dėlto galimas ir kitoks variantas. Mes siūlėme pratęsti Komisijos darbą drauge su José Manueliu Barroso tam, kad ji galėtų atstovauti mums derybose Kopenhagoje. Manau, kad būtų nepriimtina nepradėti Komisijos procedūros nedelsiant ir nesiūlyti kandidatūrų. Gerą pasiūlymą pateikė Guy Verhofstadt: jei čekai nenurodys savo pozicijos, tuomet Čekija neturės savo Komisijos nario, nes pagal Nicos sutartį Komisijos narių skaičius turi būti sumažintas. Jei čekai pagaliau pareikš savo poziciją, bus vadovaujama Lisabonos sutartimi, ir Čekija turės savo Komisijos narį. Kiekvienu atveju būtina teikti pasiūlymus.

Baigdamas norėčiau pasakyti vieną dalyką. Mes turėtume tęsti diskusiją ir po Lisabonos sutarties. Lisabonos sutartis nėra viso ko pabaiga. Europos konstitucinė sąranga neapsiriboja Lisabonos sutartimi. Jei mes neturėsime drąsos tęsti diskusijas, turėdami Lisabonos sutartį, manau, niekada neįvyks rimtas *rendezvous* su istorija, *rendezvous* su Europa.

Timothy Kirkhope, *ECR frakcijos vardu*. – Pone pirmininke, savo politinės karjeros pradžioje didžiąją laiko dalį aš praleidau kovodamas su tokiais pavojingais asmenimis, kaip Daniel Cohn-Bendit. Aš tikrai prieš minutę buvau sunerimęs dėl to, kad pritariu jo kalboje išsakytai vienai ar kelioms mintims, ir mane išgelbėjo tik tai, kad išgirdęs baigiamąsias pastabas aš ir vėl galėjau jam paprieštarauti. Kaip britų konservatorių Europos Parlamente vadovas, aš norėčiau laikytis nuoseklios pozicijos. Tiems iš mūsų, kurie remia nacionalinių valstybių, drauge laisvai bendradarbiaujančių Europoje, principą, Lisabonos sutarties pažanga tikriausiai nėra labai svarbi priežastis šiandien švęsti.

Europos Sąjungos tragedija yra ta, kad per daug žmonių laiko ją elitiniu projektu, kuriuo bandoma primesti savo ideologiją vis skeptiškiau nusiteikusiems rinkėjams, jei tikėsime Eurostato informacija. Pralaimėjus vieną referendumą, rengiamas kitas tam, kad būtų pasiektas reikalingas rezultatas. Jei „konstitucijos“ sąvoka pasirodo esanti nepopuliari ir nepriimtina, ji pateikiama taip, kad atmetus ją neseniai įvykusiuose referendumuose, būtų galima ignoruoti pralaimėjimą. Jei žadėtojo referendumo negalima laimėti, jis be jokios gėdos atšaukiamas. Visos Jungtinės Karalystės partijos, tarp jų dabartinė vyriausybė, prisiekė Jungtinės Karalystės piliečiams, kad su jais bus konsultuojamasi dėl Europos ateities. Socialistai ir liberalai sulaužė savo pažadus. Politinis manipuliavimas gali suteikti trumpalaikį pranašumą, tačiau mes apgailestaujame dėl to, kad dėl šių ciniškų manevrų Europos tautų pasitikėjimas jiems atstovaujančiais politikais tikrai nesustiprėjo.

Mums, ECR nariams, norėtusi statyti Europą ant tvirtų pamatų, kuriuos užtikrintų liaudies parama ir demokratinis teisėtumas, kylantis iš valstybių narių nacionalinių institucijų. Tačiau, mūsų nuomone, Lisabonos sutartis yra žingsnis netinkama kryptimi. Atveriant duris viršvalstybinei užsienio ir saugumo politikai, suteikiant Europos institucijoms daugiau galių ir atsisakant nacionalinių veto tose politikos srityse, kurios valstybėms narėms yra itin svarbios, sutartis yra žingsnis į priekį įtvirtinant supervalstybę, kuri daugeliui kelia baimę. Europos tautos nenori Europos Sąjungos, kuri būtų vis labiau centralizuota, Europos Sąjungos, kuri didintų savo galias valstybių narių sąskaita, Europos Sąjungos, kuri yra tolima kasdieniams jų rūpesčiams. Joms reikalinga įvairovė, Europa, kurioje dera skirtingos kultūros ir gyvenimo būdas, teikianti pridėtinę vertę. Joms reikalinga reformuota, atskaitinga, skaidri, demokratinė Europos Sąjunga, leidžianti tinkamai panaudoti lėšas srityse, kur jai yra perduota atsakomybė, Europa, kuri būtų artimesnė ir svarbesnė žmonėms.

Taigi, Lisabonos sutarties galimybėmis nepavyko tinkamai pasinaudoti. Aš dalyvavau konvente, priėmus Lakeno deklaraciją, kuriai aš pritariu, konvente, kur buvo parengtas originalus konstitucijos tekstas. Aš žinau, kas joje yra gera ir bloga. Jungtinės Karalystės konservatoriai veikė nuosekliai. Mes manome, kad sutartis, kokia ji yra, nepadės žengti į priekį, atstovaujant žmonių interesams. Todėl mes, ECR nariai, ir toliau kovosime už tai, kad apgintume Europos Sąjungos viziją, kuri atitiktų Europos tautų viltis ir siekius. Mes toliau kovosime už Europos Sąjungą, kuri leistų siekti ateities, o ne praeities tikslų, už Europos Sąjungą, kuri būtų paremta tautų parama, o ne tik elito prioritetais. Mes visi turėtume apie tai pagalvoti.

Lothar Bisky, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, mano frakcija visuomet pasisakė už privalomus referendumus dėl Reformų sutarties Europoje. Rinkėjai Airijoje buvo vieninteliai, turėję galimybę prieš pusantrų metų tiesiogiai priimti sprendimą. Jei mes norime, kad spręstų žmonės, mes privalome gerbti rezultatą, nors jis mums ir nepatinka.

Airijos vyriausybė veikė, prieštaraudama demokratijos principui, ir surengė antrąjį referendumą, iš dalies dėl spaudimo, kurio buvo sulaukta iš kitų valstybių narių. Dabar pasiektas rezultatas, kurio jos norėjo. Mes, kairieji, vadovaujamės demokratijos principu, tačiau mūsų susirūpinimas dėl politinės ES krypties nemažta. Neigiamų balsų skaičius Airijoje rodo, kad mes nesame vieninteliai, kuriems tai kelia susirūpinimą.

Daugiausia mūsų kritikos nusipelno trys klausimai: pirmiausia tai, kad ankstesnė finansų rinkos liberalizavimo politika, mokesčių konkurencija, finansinės politikos atsisiejimas nuo ekonominės politikos ir socialiai orientuotos valstybės atsisakymas prisidėjo prie ekonomikos ir finansų krizės. Dėl to ši politika padidino skurdą ir nelygybę Europoje. Finansų rinkų reguliavimo požiūriu iki šiol nesulaukta nieko daugiau, kaip ketinimų deklaracijos. Atvirkščiai, kol didėja nedarbas, dideli bankai ir toliau tikisi didelių pelnų. Lisabonos sutartis ir toliau tęs šią rinkos ekonomikos politiką laisvos konkurencijos sąlygomis. Tam mes negalime pritarti.

Vietoj to mes raginame laikytis iš esmės kitokio principo sprendžiant socialinius iššūkius. Mūsų tikslas – socialinės pažangos straipsnis, nustatantis visoje ES minimalius atlyginimus – vienodą užmokestį už vienodą darbą toje pačioje vietoje. Mes turime kovoti su atlyginimų dempingu.

Kitas kritikuotinas klausimas – laipsniško valstybių narių karinių pajėgumų didinimo skatinimas – yra nesuderinamas su kairiųjų tikslais, kaip ir Europos ginkluotės agentūros įteisinimas pirminėje Europos teisėje. Mes nepritariame visuotinėms karinėms misijoms, atstovaujančioms mūsų interesams. Mums nereikalinga panaši sutartis; mums reikalinga nusiginklavimo, o ne ginklavimosi sutartis. Paradoksalu, tačiau dėl šios priežasties galiu būti pavadintas Europos oponentu. Kiekvienas, pritariantis Europos ginklavimuisi, laikomas Europos draugu, tačiau kiekvienas, kuris pritaria nusiginklavimui, vadinamas Europos priešu. Tai politinis absurdas!

Taigi, referendumas Airijoje įvyko ir, net jei jo rezultatas pasirodė esąs visiškai kitoks, negu norėjome mes, kairieji, mes ketiname ir toliau dirbti, kad Europoje būtų daugiau tiesioginės demokratijos.

Nigel Farage, *EFD frakcijos vardu*. – Pone pirmininke, taigi, viskas yra neįtikėtinai paprasta, tiesa? Turime vieną neigiamą ir vieną teigiamą referendumo dėl sutarties Airijoje rezultatą, todėl jei norime teisingo sprendimo, turėtume rinktis iš trijų; vis dėlto, jei būtų surengtas trečiasis referendumas, jis turėtų įvykti visiškai laisvai ir sąžiningai. Nes tai, kas įvyko Airijoje, yra tikrai ne tai, apie ką jūs čia kalbate! Tiesą sakant, tikiuosi, kad visi labai savimi didžiuojatės, nes pasielgėte taip, tarsi žaidimų aikštelėje būtumėte radę mažiausią vaiką, išspraudę jį į kampą ir gerai prikūlę. Tai berniukščių chuliganų pergalė; tai yra didelių pinigų ir biurokratų pergalė. Tai buvo farsas!

(Šūksniai)

Ak, taigi, jūs pritariate šiam rezultatui, tiesa? Jūs nepripažįstate paskutiniojo rezultato? Europos Komisija išleido milijonus mokesčių mokėtojų svarų – ką gi, svarų ar eurų, nesvarbu, nors mums gal ir svarbu, nes, ačiū Dievui, mes vis dar tebeturime svarą! Išlaidų santykis siekiant „taip“ ir „ne“ referendume yra maždaug 10:1 ir 20:1. Referendumo komisija Airijoje dirbo netinkamai, ir nepaaiškino Airijos gyventojams, kad Lisabonos konstitucinė sutartis, žinoma, turės didelės įtakos jų konstitucijai; ir galbūt blogiausia yra tai, kad Transliacijų komisija Airijoje pakeitė taisykles taip, kad agitacijai už būtų skirta gerokai daugiau laiko. Visa tai kelia pasipiktinimą. Tačiau svarbiausia, kad kampanijos šūkis buvo „Taip“ darbo vietoms“. Atrodo, paprasta. O kokios yra naujausios žinios: „Aer Lingus“ atleido dalį savo darbuotojų, kaip ir „Intel“, skyrusi kampanijai per 400 000 EUR ir taip pat atleidusi per 300 darbuotojų. Nuo šeštadienio prarasta tūkstantis penki šimtai penkiasdešimt darbo vietų; vienintelės darbo vietos, kurias pavyko išsaugoti balsuojant „taip“ – tai politinės klasės elito darbo vietos.

Įtariu, kad viskas baigta. Įtariu, kad Airijos nepriklausomybės laikotarpis jos istorijoje buvo ištis trumpas. Nemanau, kad prezidentas Václav Klaus išlaikytų nepriklausomą poziciją, tikiuosi, kad jam tai pavyks; jis yra stiprus ir drąsus žmogus. Vis dėlto tai panašiau į biurokratijos pergalę prieš nacionalinę demokratiją. Istoriniu požiūriu, aš manau, kad šiuo metu Jungtinė Karalystė yra visiškai vieniša, galbūt tokia, kokia buvo 1940-aisiais, bet...

(Šurmulyš)

...tai yra tikra diskusija, pati tikriausia diskusija. Kokia prasmė turėti konservatorių ministrą pirmininką, jei tikrasis viešpats bus Tony Blair? Kokia prasmė turėti užsienio reikalų ministrą, jei turėsime ES užsienio sekretorių su jo diplomatine tarnyba? Kokia viso to prasmė? Mano nuomone, Airijos referendumas – tai tik diskusijų pradžia. Laikas liautis apsimesinėjus; jei mums reikalinga nacionalinė demokratija, mes negalime likti šioje Europos Sąjungoje, todėl mes raginsime Jungtinę Karalystę ištotti ir kuo greičiau.

Andrew Henry William Brons (NI). – Pone pirmininke, vakar aš klausiau Komisijos Pirmininko pavaduotoją Margot Wallström, ar Lisabonos sutartis iš esmės yra ta pati Konstitucinė sutartis, kurią ji pakeitė. Ji pasakė, kad jos skiriasi tiek, kiek to prašo britų vyriausybė, ir skiriasi pavadinimai ir simbolika. Ji galėjo lengvai ištarti „tik“, nors to nepasakė, tačiau nebūtų nė kiek nesuklydusi.

Konstitucinę sutartį atmetė Prancūzijos ir Nyderlandų rinkėjai, referendumą turėjo surengti taip pat ir Jungtinė Karalystė. Jis tikrai būtų pasibaigęs atmetimu. Aišku, kad Konstitucinė sutartis buvo pakeista Europos reformų sutartimi Jungtinės Karalystės vyriausybės prašymu, ir tai jai leido sulaužyti savo pažadą rinkėjams surengti referendumą.

Naujosios sutarties esmė lieka ta pati, tačiau keičiasi pavadinimai ir simbolika, nesąžiningai tvirtinant, kad sutartys skiriasi, ir referendumas nėra būtinas. Ar panašų manipuliavimą ir nesąžiningumą įmanoma pavadinti demokratija?

Fredrik Reinfeldt, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – Pone pirmininke, pirmiausia norėčiau padėkoti frakcijų vadovams už jų pateiktas pastabas. Man atrodo, kad daugelis iš jų norėtų, kad šis procesas vyktų paskubomis, ir aš tai suprantu.

Manau, kad mums turėtų būti aišku, kad mes žengiame į daugiau ar mažiau neištyrinėtą teritoriją. Vertinant teisinį pagrindą, faktiškai numatyta, kad Lisabonos sutartis turėjo įsigalioti jau šių metų sausio 1 d. Dabar mes mėginame lanksčiai veikti naujomis sąlygomis po referendumo Airijoje ir atsižvelgdami į padėtį kitose valstybėse.

Tiesa, kad dažnai diskusijose Švedijoje ginant savo nuomonę kaip vienas iš argumentų dažnai pasitelkiamas demokratijos principas. Tai gerai. Aš norėčiau, kad taip būtų ir čia. Aišku, kad tam, kad naujoji sutartis įsigaliotų, ją turi ratifikuoti 27 valstybės narės. Štai ko mums reikia ir štai kodėl aš nuolat kartoju, kad 24 valstybės narės tai jau padarė. Vis dar lieka neratifikavusios trys valstybės narės, ir, ko gero, ilgiausia reikės laukti Čekijos.

Ratifikavus 27-ajai valstybei narei, tai faktiškai reikštų naują pradžią. Airija tebelieka neratifikavusi. Sutartį Airijoje turėtų galutinai ratifikuoti parlamentas. Galima teigti, kad tai yra paprasta, tačiau būtina veikti kruopščiai, todėl nieko negali žinoti. Ratifikavus 27 valstybėms narėms, paketas bus aiškus, ir bus pereita prie Lisabonos sutarties.

Labai svarbu nurodyti, kad svarstant bet kurią sutartį turi būti suderinti skirtingi požiūriai, ir visiškai aišku, kad aš, kaip ir visi kiti čia esantys, turime vadovautis šiomis sutartimis. Dažnai mes elgiamės kitaip, ir nesilaikome sutarčių. To mes bandysime siekti pirmininkaujant Švedijai.

Štai kodėl aš jūsų prašau veikti greitai šiuo metu, kai sprendimas faktiškai yra Prahos konstitucinio teismo Čekijoje rankose. Kai teismas pareikš, ar jis toliau nagrinės šį skundą, ar ne, savo poziciją toliau turėtų pareikšti pirmininkaujanti Švedija. Taip veikia demokratija, nes mes nenukrypstamai vadovaujamės sutartimis ir atsižvelgiame į įvairių valstybių narių poziciją.

Norėčiau pasakyti, kad užsitikrinę didžiąją daugumą mes turime kuo skubiau priimti Lisabonos sutartį, nes manome, kad tai įgalintų Europą geriau veikti, tačiau privalome elgtis apdairiai. Aš privalau laikytis Sutarčių, ir taip pat būtinai atsižvelgti į tai, ar prieš žengiant šį žingsnį šią sutartį yra ratifikavusios visos 27 valstybės narės.

Labai ačiū už jūsų pastabas ir dėkoju jums už jūsų paramą.

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. – Pone pirmininke, man norėtųsi pateikti keletą pastabų dėl to, ką sakė frakcijų vadovai, ir padėkoti jiems už jų įnašą. Instituciniai klausimai pereinant nuo vienos sutarties prie kitos yra labai sudėtingi teisiniu ir politiniu požiūriu, ir reikalauja iš visų institucijų protingų sprendimų. Žinoma, mes norėtume, kad naujoji sutartis būtų patvirtinta kuo greičiau. Dauguma šio Parlamento narių to norėtų, visos vyriausybės to norėtų, Komisija taip pat neabejotinai to norėtų.

Kaip ką tik nurodė ministras pirmininkas, sutartis bus patvirtinta tik tada, kai baigsis šios Komisijos įgaliojimų laikas. Komisijos mandatas galioja iki šio mėnesio pabaigos, taigi, mes neabejotinai turėsime laikotarpį, kai tai bus laikina Komisija. Štai kodėl, mano nuomone, Parlamentas prieš kurį laiką priėmė teisingą sprendimą, patvirtindamas Komisijos pirmininką, nes tai suteikia Komisijos pirmininkui įgaliojimus, politinius įgaliojimus atstovauti Komisijai vykdam daugelį svarbių tarptautinių įsipareigojimų. Tai buvo tinkamas Europos Parlamento sprendimas.

Dabar svarbus klausimas yra tai, kaip turėtų vykti perėjimas. Šiandien mes tai svarstėme Komisijoje, ir mūsų bendra nuomonė buvo ta, kad turėtume, jei galima, skirti naująją Komisiją pagal Lisabonos sutartį. Tai yra mūsų nuomonė, nes tai yra sutartis, kurios mes norime; tai yra sutartis, kuri suteiks jums, Parlamentui, daugiau teisių skiriant Komisiją. Pvz., vyriausiasis įgaliotinis bus ir Komisijos pirmininko pavaduotojas, ir jūs balsuosite dėl vyriausiojo įgaliotinio. To nebūtų, jei mes laikytumės Nicos sutarties, todėl mūsų nuomonė yra tokia, kad mes turėtume skirti naująją Komisiją, laikydamiesi Lisabonos sutarties reikalavimų. Tačiau tam, žinoma, taip pat reikia apgalvoti veiksmus ir tinkamai pasirinkti laiką. Praeityje taip pat – pvz., pirmoji Komisija, kurios narys aš buvau, pradėjo darbą trimis savaitėmis vėliau.

Taigi, klausimas yra toks: kiek laiko tai užtruks? Ir štai kodėl aš nurodžiau, – ir ministras pirmininkas Frederik Reinfeldt žino, ką aš apie tai manau, – kad viena yra laukti keletą savaičių, o kita – laukti nežinia kiek. Tai yra nuovokos klausimas, politinės nuovokos, ir aš tikiuosi, kad Europos Vadovų Taryba priims protingus sprendimus, remdamasi informacija, kurią mes gauname iš Čekijos partnerių. Tai yra klausimas, kuris turėtų būti sprendžiamas Europos Vadovų Taryboje šio mėnesio pabaigoje.

Kuo mes nesame suinteresuoti, – aš manau, kad tuo nesuinteresuotas niekas, – būtų skirti Komisiją, kuri neturėtų visų teisinių galių. Tuo nesuinteresuota Komisija ir esu taip pat tikras, kad tuo nesuinteresuotas Europos Parlamentas. Štai kodėl aš sakiau, kad esu pasirengęs: esu pasirengęs pradėti formuoti naująją Komisiją, kai tik bus tam tikras teisinis tikrumas ir Europos Vadovų Taryba pradės šį procesą. Dėl to reikia, kad Taryba priimtų tam tikrus sprendimus. Reikia, kad Europos Vadovų Taryba pasiūlytų vyriausiojo įgaliotinio kandidatūrą, nes vyriausiąjį įgaliotinį, kuris yra ir Komisijos pirmininko pavaduotojas pagal Lisabonos sutartį, tvirtina Komisijos pirmininkas.

Dėl kai kurių išsakytų pastabų – norėčiau pabrėžti kai kuriuos klausimus ir patikinti kai kuriuos Parlamento narius. Kai kurie iš jūsų teigė, kad bus renkamas „Europos prezidentas“. Deja, tai nebus „Europos prezidentas“. Pagal Lisabonos sutartį bus renkamas Europos Vadovų Tarybos pirmininkas: tai visai kas kita. Turime Europos Parlamento pirmininką, Komisijos pirmininką ir taip pat turėsime Europos Vadovų Tarybos pirmininką. Svarbu pabrėžti šį klausimą, nes kartais, aš manau, esama minčių apie tam tikrus *dérives institutionnelles*, ir aš nepritarsiu, ir Europos Komisija nepritars minčiai, kad Europos Vadovų Tarybos pirmininkas yra Europos prezidentas, nes tai nenumatyta Sutartyse.

(Plojimai)

Tai nenumatyta Sutartyse, o Sutarčių mes privalome laikytis. Mes turime gerbti institucijas. Yra Europos Parlamento pirmininkas; yra Komisijos pirmininkas. Kai turėsime Lisabonos sutartį, turėsime ir Europos Vadovų Tarybos pirmininką.

Labai svarbu suprasti, kad visi mūsų sprendimai turi būti priimti esamų Sutarčių pagrindu. Štai kodėl aš manau, kad kai tik čekai įvertins padėtį, mes turėtume žengti į priekį. Štai kodėl aš manau, kad turėtume dirbti sprenddami klausimus, kuriuos aš minėjau anksčiau, pradėdant Piliečių iniciatyva, baigiant Išorės tarnybomis laikantis visų institucijų bendradarbiavimo dvasios taip, kad kai sprendimai bus oficialiai priimti, mes galėtume ryžtingai pradėti įgyvendinti tai, kas numatyta Lisabonos sutartyje, ir tai, mano nuomone, reiškia didesnę atskaitomumą, daugiau demokratijos ir didesnę Europos Sąjungos veiksmingumą.

Gay Mitchell (PPE). – Pone pirmininke, kaip pirmasis atstovas iš Airijos, kalbantis šioje diskusijoje, norėčiau padėkoti kolegoms už jų palankias pastabas apie Airijos rinkėjus. Taip pat norėčiau padėkoti visiems, kuriems čia jau buvo dėkota. Taip pat norėčiau pasakyti, kad liko nepaminėti du žmonės, daug prisidėję, kad referendumo kampanija būtų sėkminga, ir iškėlę šalies interesus aukščiau partijų politinių interesų – tai Fine Gael partijos vadovas Enda Kenny (TD) ir leiboristų partijos vadovas Eamon Gilmore (TD). Jie labiau negu bet kas kitas pasiaukojamai dirbo, organizuodami šią kampaniją, ir šiandien būtina juos paminėti ir jiems padėkoti.

Lisabonos sutarties procesas Airijoje rodo, kad kai mes stengiamės paraginti žmones būti išvien su mumis, jie pasiruošę į tai reaguoti. Europos projektas ir toliau siejamas su didžiausiomis Europos gyventojų, ir ne tik jų, viltimis ateityje gyventi taikos ir gerovės sąlygomis. Mes neturėtume manyti, kad žmonės taip paprastai

supras šiuos pranašumus. Turime būti kuo atviresni ir siekti įtraukti kuo daugiau žmonių, aiškindami jiems apie šiuos pranašumus. Plėtra nesutrukdė šiam projektui. Greičiau atvirkščiai, ji leido geriau pasinaudoti šio projekto pranašumais. Ji iš tiesų leido suvienyti įvairovę – tai labai svarbu.

Vieni žmonės Airijoje nebuvo tinkamai informuoti apie sutarties turinį; kitiems susirūpinimą kėlė tai, kad valstybei narei bus primesti abortai, atsisakyta neutralumo, prarastas Komisijos narys ir atsiras galimybė, kad šalis nebegalės tiesiogiai kontroliuoti mokesčių politikos. Airijos parlamente buvo įsteigtas specialus komitetas klausimais, kurie kelia susirūpinimą gyventojams po pirmojo referendumo, ir vyriausybė šiais klausimais gavo mūsų partnerių garantijas, taip pat patikinimus dėl būsimosios Komisijos sudėties pakeitimo.

Tai buvo visais lygmenimis veikiančios demokratijos pavyzdys. Priežastis, kodėl Airijos parlamentas turėjo teisę ir pareigą taip elgtis, yra ta, kad Airijos gyventojai jiems suteikė šią teisę ir pareigą. Iš aktyvaus dalyvavimo ir teigiamų balsų daugumos aišku, kad demokratinė žmonių valia buvo išpildyta.

Pone pirmininke, aš pritariu tam, ką jūs sakėte apie susirūpinimą, kylantį kai kurioms mūsų tautoms. Leiskite dabar man paliesti vieną klausimą, kurį, mano nuomone, reikia paliesti. Kai kurie žmonės Airijoje ir kitur mano, kad ES tampa vieta, abejinga krikščionybei ir apskritai religijai. Turiu pasakyti, kad aš asmeniškai čia ne kartą jčiau nepagarbą iš žmonių, kurie save laiko nešališkais ir liberalių pažiūrų, ir iš tiesų jie negali elgtis kitaip, nenorėdami pažvelgti į pasaulį tikinčio žmogaus akimis. Aš gerbiu netikinčių žmonių įsitikinimus, tačiau ir iš jų tikiuosi to paties. ES projekto tikslas yra būtent toks. Pakartosiu: suvienijusi įvairovę. Antrasis Airijos referendumas parodė, ko galima pasiekti, kai jame dalyvauja visi. Aš tai sakau tam, kad girdėtų visi, kurie turi ausis, ir ateičiai.

Leiskite mums dabar užbaigti ratifikavimą ir įvykdyti savo pažadus dėl Lisabonos sutarties, užtikrinant didesnę demokratiją ir skaidrumą, stiprinant nuoseklų ES vaidmenį pasaulyje, vadovaujantis tais pačiais tolerancijos ir įtraukties principais bendraujant su kitais pasaulio regionais, ypač su pačiais neturtingiausiais, kokiais mes turime vadovautis ir savo viduje.

Proinsias De Rossa (S&D). – Pone pirmininke, kai mes paskutinį kartą svarstėme šį klausimą, aš sakiau, kad Airijos rinkėjai turėtų atmesti šį politinį cirką, kuriame dalyvauja Gerry Adams, Nigel Farage ir Joe Higgins. Džiaugiuosi galėdamas pasakyti, kad mano pasirinktas apibūdinimas buvo visiškai tikslus.

Reikia pasakyti, kad pompastiška Nigelo Farage retorika kurį laiką derėjo su gyvu airių būdu, tačiau čia šiandien kiekvienas jo judesys išduoda panieką Airijos demokratijai, kurią jis jaučia. Manevrai, siekiant, kad Airijos rinkėjai pritartų Jungtinės Karalystės pasitraukimui iš ES, mano nuomone, rodo jo neišprusimą Jungtinės Karalystės ir Airijos istorijos klausimais.

Svarbiausia, kad Airijos rinkėjai didžiąja balsų dauguma įrodė, kad mūsų ateitis yra susieta su Europa, kad Europa yra naudinga Airijai ir kad Airijos įnašas į Europos Sąjungos vystymąsi vertinamas teigiamai. Aš viliojosi, kad visos valstybės narės netrukus ratifikuos sutartį ir tuoj bus įgyvendintos institucinės ir demokratinės bei socialinės reformos. Pasauliui reikalinga veiksmingesnė Europos Sąjunga, kuri leistų užtikrinti, kad mes ir toliau galėsime energingai siekti tvaraus vystymosi tikslų – ekonomikos, aplinkos ir socialinių.

Norėčiau atkreipti Pirmininko José Manuel Barroso ir einančio Tarybos pirmininko pareigas dėmesį į tai, kad Europos tautos reikalauja iš Europos Sąjungos konkrečių veiksmų. Jų nereikia įtikinėti, kad būtina ieškoti sprendimų globaliais ir vietos klausimais. Jos norėtų, kad būtų imtasi veiksmų, kurie leistų įveikti šias krizes. Joms reikalingi konkretūs veiksmi, o ne retorika.

Tikrai tikiuosi, kad mes suformuosime Komisiją, kuri veiksmingai veiks ir leis mums nusikratyti negyvos ekonominės ideologijos, kuri vos nesukėlė katastrofos Europoje ir likusiame pasaulyje. Mes turime įgyvendinti tikslą, kuris nustatomas Lisabonos sutartyje: socialinė rinkos ekonomika, kursianti darbo vietas, stiprinsianti gerovę ir užtikrinsianti tinkamą gyvenimo lygį visoms mūsų tautomis.

Pat the Cope Gallagher (ALDE). – Pone pirmininke, praėjusią savaitę Airijos gyventojai 619 000 balsų persvara įtikinamai įrodė savo paramą Europos Sąjungai. Norėčiau padėkoti kitoms 26 Europos vyriausybėms ir Europos Parlamento politinėms frakcijoms, kurios per pastaruosius penkiolika mėnesių glaudžiai bendradarbiavo su Airijos vyriausybe, kad būtų tinkamai atsižvelgta į Lisabonos sutarties I klausimus, kurie kėlė susirūpinimą Airijos gyventojams.

Tai buvo Airijos žmonių, o ne išskirtinai vyriausybės arba politinių partijų pergalė. Airijos žmonės įtikinama balsų dauguma įrodė, kad Airija neabejotinai norėtų būti ir yra Europos Sąjungos dalis.

(GA) Politinės partijos, pritariančios Sutarčiai, šį kartą dirbo sutartinai, lyginant su ankstesniu referendumu.

Svarbų vaidmenį suvaidino *Airijos Europai* ir *Priklausymo* pilietinės organizacijos, kurios parodė visuomenei, kad ne tik politinė sistema norėtų, jog Airijos žmonės referendume balsuotų „taip“. Sutarčiai stipriai pritarė ūkininkų grupės, kurios labai aktyviai dalyvavo šioje kampanijoje.

Tuo šis referendumas daugiausia skyrėsi nuo ankstesniojo, ir šis skirtumas buvo labai gerai matomas.

Teisiškai įpareigojančios garantijos Airijai mokesčių politikos, neutralumo, socialiniais ir etiniais klausimais išsklaidė Airijos gyventojų susirūpinimą. Aš tikiuosi, kad sutartis netrukus bus ratifikuota, ir džiaugiuosi naujienomis iš jūsų šalies, pone pirmininke.

Tačiau aš norėčiau pasakyti, kad pastabos, kurias šią popietę mes išgirdome iš Nigelo Farage iš UKIP partijos apie Airijos rinkėjus, skambėjo įžeidžiamai ir mes negalime tam pritarti. Airijos žmonės yra protingi, išvalgūs rinkėjai ir jie išvėlgė skirtumą tarp ankstesniosios ir šios sutarties, tai, kad protokoluose yra teisiškai įpareigojantis susitarimas. Pone Nigelai Farage, jūs ir jūsų kolegos turėtų susirūpinti sužinoję, kad jūsų įsikišimas kainavo papildomus 3 arba 4 proc. balsų. Tai yra „pagarba“, kurią Airijos žmonės jaučia jums ir jūsų frakcijai.

Ulrike Lunacek (Verts/ALE). – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, šeštadienį aš taip pat labai apsidžiaugiau tuo, kad Airijos gyventojai daugiau kaip trečdaliu balsų balsavo „taip“ ir kad, aišku, jie daugiau nebetiki klaidinimais ir siaubo istorijomis, pvz., dėl minimalaus atlyginimo, kuris bus 1,84 EUR, ir jų pritarimu bendrai Europai.

Pagaliau turime galimybę bendrai dirbti mūsų užsienio politikoje, siekiant geresnės konfliktų prevencijos, stiprinant žmogaus teisių apsaugą ir demokratiją visose pasaulio vietose, kitaip tariant, prisiimti Europos Sąjungai didesnę visuotinę atsakomybę. Vis dėlto tam, kad visa tai faktiškai įsigaliotų, – ir kai kurie žmonės tai jau minėjo, – mums reikalinga visų Europos vyriausybių vadovų parama siekiant įtikinti prezidentą Václavą Klausą taip pat pasirašyti sutartį. Neabejotinai visų jų parama. O štai šį rytą aš išgirdau, kad vienas vyriausybės vadovų – Austrijos kancleris Werner Faymann savo interviu pareiškė, kad jei prezidentas Václav Klaus nepasirašys sutarties, jis mato galimybę surengti kitą referendumą Austrijoje. Tai rodo atsakomybės Europos politikos atžvilgiu trūkumą. Šiuo požiūriu norėčiau paprašyti einančio Tarybos Pirmininko pareigas paaiškinti Austrijos vyriausybės vadovui, kad atsakomybė dėl Europos tenka mums visiems. Taip pat norėčiau, kad socialdemokratai taip pat tai suprastų.

Mes privalome pasiekti, kad kiekvienas, pritariančias bendrai Europai, leistų suprasti prezidentui Václavui Klausui, kad jis taip pat privalo pasirašyti sutartį ir kad negalima trukdyti procesui, kuriuo siekiama pagaliau įgyvendinti Lisabonos sutartį. Todėl, kaip sako austrai, „Spompanadln“ – kitaip tariant, neskubėkime pritarti populiariam požiūriui. Aš manau, kad tai būtų labai neatsakinga Europos politikos požiūriu ir kad Austrijos vyriausybės vadovas turėtų atsakyti šio savo pareiškimo.

Jan Zahradil (ECR). – (CS) Ponios ir ponai, aš neketinu kištis į Airijos vidaus reikalus ir pripažįstu Airijos politikų teisę balsuoti dėl šios sutarties tiek kartų, kiek jiems atrodo reikalinga, žinoma, taip pat gerbiu šio referendumo rezultatą, kaip ir praėjusių metų rezultatą, kuris buvo priešingas. Nežinau, koks rezultatas yra geresnis arba labiau įtikinamas, ir galbūt mūsų airių kolegos galėtų man daugiau apie tai paaiškinti, tačiau, nepaisant to, pasakysiu, kaip iš išorės atrodo atmosfera, supanti Lisabonos sutarties ratifikavimą, ir, deja, turiu pasakyti, kad šis vaizdas nekelia džiaugsmo. Pirmuosius 26 savo gyvenimo metus aš praleidau režimo, kuriame nebuvo įmanomi laisvi rinkimai, sąlygomis, kai rinkimų rezultatas visuomet buvo nuspėjamas ir aiškus. Labai bijau, kad daugeliui žmonių šiuose rūmuose ir kitur ES vienintelis galimas ir suprantamas rezultatas, ratifikuojant Lisabonos sutartį buvo ir yra „taip“, ir joks kitoks rezultatas jiems nėra priimtinas.

Taip pat aš svarstau, kodėl kilo toks triukšmas ir politinis spaudimas dėl Lisabonos sutarties, nes juk be jos ES nesugriūtų ir nesubyrėtų, o tęstų darbą esamų susitarimų pagrindu. Šiuo atveju pasakysčiau, kad mes esame liudininkai, kai naudojama pati tikriausia *realpolitik* arba, kitaip tariant, jėgos politika, kuri turi labai mažai ką bendra su demokratiška Europa arba geriau veikiančia arba skaidresne ES ir yra susijusi su nauju jėgų santykių išsidėstymu ES. Sakau tai visiškai be jokio kartėlio, nes jau pakankamai ilgai dalyvauju politikoje ir žinau, kas yra *realpolitik*, bent jau nemeluokime patys sau.

Kam bus naudinga Lisabonos sutartis? Europos Komisijai, todėl aš nesistebiu, kad Komisija yra pagrindinė jos rėmėja. Europos Parlamentui, todėl manęs nestebina, kad daugelis šiuose rūmuose pritaria sutarčiai. Tai taip pat bus naudinga keletui galingiausių ES narių ir federalistams iš įvairių frakcijų, ar tai būtų Europos liaudies partija, Europos socialistų partija ar Europos liberalų partija. Vis dėlto labiausiai aš bijau, kad požiūris,

kai vadovaujamasi principu „tikslas pateisina priemones“, atsisuks prieš mus visus ir mes sulauksime priešingos reakcijos ateityje ir spaudimas patvirtinti Lisabonos sutartį sukels neigiamą reakciją, kai didesnės paramos sulauks prieš Europą nusiteikę ekstremistai, ksenofobai ir prieš Europą veikiančios jėgos, ir tai neabejotinai būtų tikra Pyro pergalė.

Zoltán Balczó (NI). – (HU) Norėčiau užduoti savo kolegai nariui trumpą klausimą: ar jūs manote, kad tai, kad Airijos vyriausybė organizuoja referendumą tiek kartų, kiek jai reikia, reiškia demokratinį procesą? Tuomet koks yra jūsų požiūris į pranešimus, kad Austrijos vyriausybės vadovas dabar norėtų surengti referendumą šiuo klausimu pirmą kartą? Ar jūs laikote tai taip pat demokratijos išraiška, ar pavadintumėte tai piktnaudžiavimu valdžia, kaip tai apibūdino pranešėjas, kuris kalbėjo prieš jus? Ar galėtumėte atsakyti į šį klausimą?

Jan Zahradil (ECR). – (CS) Aš čia nesu dėl to, kad vertinčiau Airijos vyriausybės, Austrijos vyriausybės ar bet kurios kitos vyriausybės veiksmus. Aš to nedariau, nedarau ir nedarysiu jokiais aplinkybėmis.

Bairbre de Brún (GUE/NGL). – (GA) Pone pirmininke, Airijos gyventojai tarė savo žodį. Aš pritariu šiam rezultatui. Tie, kurie teigia, kad šiais metais buvo pasakyta „taip“ Europai, priduria, kad praėjusiais metais referendumo rezultatas buvo neigiamas. Tai nėra tiesa. Klausimas dėl Airijos paramos Europai nebuvo keltas nei praėjusiais, nei šiais metais.

Europos Komisija tiesiogiai prieš referendumą nusprendė išleisti dideles lėšas propagandos apie Europos Sąjungos pranašumus kampanijai. Tai leido patikėti tuo, kad buvo balsuojama už ar prieš Europą, o ne už ar prieš Lisabonos sutartį. Man tai atrodo apgailėtina.

Kiekvienas asmuo, esantis šioje salėje, dabar turėtų pažvelgti į tai, koks sudėtingas iššūkis mūsų laukia, tai yra pripažinti, kad daugelis susirūpinimą keliančių klausimų, kelti per referendumo kampaniją, lieka neišspręsti. Žmonėms didelį nerimą kelia atlyginimai, darbuotojų teisės ir viešosios paslaugos, taip pat nesiginklavimas ir mažesnių valstybių teisės.

Šį kartą Airijos žmonėms buvo sakoma, kad jei jie dar kartą balsuos prieš, Airija liks viena ir izoliuota ekonomikos krizės akivaizdoje.

Tie, kurie rėmė sutartį, skatinančią darbo vietas ir investicijas, dabar turėtų stengtis užtikrinti darbo vietas ir ekonomikos atsigavimą.

Pažadų, kurie buvo žarstomi, nederėtų pamiršti iškart, kai buvo pasiektas rezultatas, kokio reikėjo Airijos vyriausybei ir ES vadovams.

Morten Messerschmidt (EFD). – (DA) Pone pirmininke, jeigu būtų galima padaryti išvadas iš referendumo, įvykusio Airijoje, viena iš jų būtų tai, kad esant dideliame pusiausvyros tarp „taip“ ir „ne“ skirtumui, jei žiniasklaidos dėmesys skiriamas labiau vienai negu kitai pusei ir nuolat užduodamas tas pats klausimas, visiškai įmanoma, kad bus pasiektas reikalingas teigiamas rezultatas. Tačiau jei trūksta bent vienos iš šių sąlygų, Europos piliečiai nesuteiks daugiau savarankiškumo institucijoms, kurias šiuo metu turime. Tokia yra tikrovė, kuria remdamiesi, turime nustatyti savo išeities pozicijas.

Kita tikrovės pusė, kuri bent tuos, kurie pritaria sutarčiai, verčia pasijusti labai nepatogiai – tai atmosfera, kurioje ši sutartis priimama, ir tai vienintelė atmosfera, kurioje tai įmanoma padaryti – baimės atmosfera. Baimės, kad gali susidaryti nauja padėtis Jungtinėje Karalystėje ir šis klausimas gali būti užduotas britams. Turėtų būti nepatogu vien nuo minties šioje baimės atmosferoje, kad dar vienos šalies gyventojų gali būti paklausta jų nuomonės ir demokratijai gali būti leista prabilti dar kartą.

Mes girdėjome Parlamento Pirmininką sakant, kad būtina gerbti tuos, kurie balsavo prieš. Vis dėlto visiškai nuoširdžiai – sunku įžiūrėti kokią nors pagarbą tiems, kurie balsavo prieš. Mums buvo sakoma, kad iš šios sutarties bus pašalinti simboliai – šis Parlamentas vis dar prikaišiotas vėliavų. Mums buvo sakoma, kad iš sutarties bus pašalintas himnas – naujasis Parlamentas pradėjo darbą L. van Bethoveno 9-ąja simfonija. Didelio pasitikėjimo nekelia ir garantijos Airijos rinkėjams arba mums, skeptikams. Mes norėtume jausti pasitikėjimą, tačiau jo labai trūksta.

Proinsias De Rossa (S&D). – Pone pirmininke, norėčiau kreiptis į tuos, kurie nepatenkinti Airijos referendumo rezultatais, ir liautis kelti klausimą dėl demokratinio procedūrų Airijoje. Airija yra demokratinė valstybė. Tai nepriklausoma ir demokratinė valstybė. Airijos Respublikos parlamentas priėmė sprendimą surengti referendumą; šis referendumas įvyko. Jį rėmė 95 proc. į Airijos parlamentą išrinktų atstovų. Todėl prašom, galite kritikuoti Europos Sąjungą, tačiau neturite teisės kritikuoti mano šalies demokratijos.

Pirmininkas. – Pagal „mėlynosios kortelės“ procedūrą jūs turite užduoti klausimą, o ne pateikti pareiškimą. Formuluoatė yra labai griežta, ir labai svarbu laikytis šios taisyklės.

Morten Messerschmidt (EFD). – (DA) Pone pirmininke, demokratija man – tai užduoti klausimą ir po to gauti atsakymą. Demokratija nėra tai, kad jūs klausiate tol, kol gaunate norimą atsakymą. Jei šio Parlamento nariai ir jei Komisijos ir Tarybos nariai teigia, kad jų nė kiek nebaugina liaudies nuomonė, norėčiau paklausti, kodėl tik vienoje valstybėje narėje nepavyko sustabdyti referendumo? ES vyriausybės ir institucijos pasiekė to, kad joms pavyko išvengti referendumų kitose 26 valstybėse narėse. Tai nėra demokratija.

Francisco Sosa Wagner (NI). – (ES) Pone pirmininke, šis Parlamentas yra vaizduotės rūmai, svajonių šventovė.

Didelis Airijos rinkėjų palaikymas suteikia mums galimybių ir jėgų toliau stiprinti mūsų gerovę ir kurti stiprią ir – svarbiausia – federalinę Europą.

Tik taip mes galime vadintis teisėtais Europos tėvų, kurių pastangomis šiandien mes visi čia esame, įpėdiniais.

Othmar Karas (PPE). – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, dauguma jaučia pergalę ir palengvėjimą. Tikiuosi, kad ir mažuma pritars šiam rezultatui.

Dauguma 27 tautų, taip pat ir Europos Parlamente dar kartą ištare „taip“ tolesnei Europos Sąjungos plėtrai. Mes matome demokratinę daugumą ir blokuojančią mažumą. Demokratinės daugumos „taip“ – tai sveiko proto pergalė, tai balsas už demokratiškesnę, skaidresnę Europos Sąjungą, kuri būtų arčiau savo piliečių, tai – teigiamai Europos atžvilgiu nusiteikusių, mąstančių žmonių balsas, kuriuo siekiama stiprinti Europos Sąjungos pozicijas pasaulyje ir svarbus žingsnis teigiama kryptimi.

Mūsų laukia ilgas kelias, nes mums reikalinga bendra užsienio ir saugumo politika, kad mes taptume įtakingu pasaulio žaidėju. Mes turime stiprinti demokratiją, pvz., numatydami Europos referendumo galimybę, teisę balsuoti visoje Europoje ir daugelį kitų dalykų. Mes turime dabar dirbti ir negalime gaišti laiko. Aš tikiuosi, kad Komisija paspartins dokumentų rinkinio reformą ir pradės derybas su valstybėmis narėmis dėl naujų Komisijos narių. Aš tikiuosi, kad Taryba užtikrins aiškumą dėl savo pozicijos dėl šio rezultato. Aš taip pat tikiuosi, kad tai leis ir mums Parlamente gerinti savo ryšius ir dialogą su piliečiais ir suteikti jiems geresnę informaciją.

Mes puikiai įsitikinome tuo, kad kuo geresnė informacija, ryšiai ir dialogas, tuo didesnė dauguma. Politikai, kurie netiki, kad galėtų to pasiekti, yra ne savo vietoj, kaip ir tie politikai, kurie slepiasi už referendumų, nes jie nenori bendrauti su piliečiais ir imtis bet kokios atsakomybės. Kuo daugiau dėmesio diskusijoje buvo skirta Europai, tuo didesnė buvo palaikančiųjų dauguma. Mes tariame „ne“ Europos politikos nacionalizavimui ir „ne“ nacionaliniams referendumams dėl Europos, išskyrus atvejus, kai balsuojama dėl savo šalies stojimo.

Hannes Swoboda (S&D). – (DE) Pone pirmininke, Jan Zahradil klausė, kas iš to turės naudos. Jis mano, kad tai mes, Parlamento nariai. Tai galėtų būti tiesa, ir nėra taip jau blogai, jei parlamentinės demokratijos sąlygomis tai būtų kažkiek naudinga ir parlamentams – žinoma, ne tik Europos Parlamentui, bet ir nacionaliniams parlamentams. Vis dėlto faktiškai daugiausia naudos turėtų piliečiai, jei mes tvirčiau ir geriau atstovautume jų interesams.

Martin Schulz jau nurodė, kad mes gyvename besikeičiančiame pasaulyje, pasaulyje, kur yra stipri Kinija, stiprėja Indija, stiprėja Brazilija ir Jungtinės Amerikos Valstijos yra stiprios kaip visuomet.

Kai mes šiandien žvelgiame į Vašingtoną, matome, kad net naujoji administracija klausia, ar turi Europa ką pasakyti pačiais įvairiausiais klausimais, pradedant Afganistanu. Ar turime mes aiškų požiūrį ir aiškiai reiškiamą poziciją? Jei ne, niekas mūsų nelaikys rimtais partneriais.

Rusija visuomet stengiasi ES valstybes nares supriešinti vieną su kita, nes tai, žinoma, labiau patinka mūsų partneriams. Kiekvienam, kuris šiandien gina šią sutartį, klaidingai tikėdamas, kad ja siekiama sukurti stipresnę Europos Sąjungą, aš pasakyčiau: tie, kurie gina šią sutartį, faktiškai stiprina mūsų vadinamuosius partnerius arba, jei norite, mūsų oponentus.

Jau buvo sakyta, kad taip, mes vis dar turime išspręsti keletą institucinių klausimų, konkrečiai dėl Išorės veiksmų tarnybos. Vis dėlto dabar ne laikas pradėti institucines diskusijas. Mūsų piliečiams reikalingas aiškus ir pagrįstas atsakymas. Jie norėtų, kad mes įtikinamai kalbėtume tokiais klausimais, kaip klimato apsauga, saugumas, finansinis reguliavimas. Kiekvienu atveju mes galime įrodyti, kad Lisabonos sutartis yra naudinga.

Vis dėlto mūsų argumentai turi būti pagrįsti, kad žmonės nesijaustų taip, tarsi Europos Sąjungai rūpi tik ji pati, o matytų, kad ji rūpinasi savo piliečių reikalais.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Pone pirmininke, aš taip pat norėjau užduoti klausimą Othmarui Karasui, kurį gal dar ir užduosiu. Dabar tą patį klausimą norėčiau užduoti Hannesui Swobodai – nes Ulrike Lunacek kritikavo mūsų kanclerį Wernerį Faymanną ir jo partijos kolegas. Kokia yra jo, kaip socialdemokrato, pozicija dėl pasiūlymo, kurį pateikė jo nacionalinės partijos vadovas ir federalinis kancleris, surengti referendumą Austrijoje?

Hannes Swoboda (S&D). – (DE) Pone pirmininke, aš nematau, kad čia mes turėtume svarstyti Austrijos vidaus reikalus, tačiau vienas dalykas yra visiškai aiškus, ir tai yra tai, kad referendumas dėl Lisabonos sutarties Austrijoje neįvyks. Tai yra absoliučiai aišku. Lisabonos sutartis yra ratifikuota ir turėtų kuo greičiau įsigalioti. Tai yra mano ir mūsų nuomonė.

Pirmininkas. – Dėkoju už atsakymą į klausimą, tačiau, kolegos, aš jums perskaitysiu taisyklę, kurią mes turėtume žinoti.

„Parlamento pirmininkas gali suteikti žodį Parlamento nariams, kurie pakeldami mėlynąją kortelę parodo, kad kalbant kitam nariui norėtų pateikti jam klausimą“ – ne vėliau – „bet ne ilgiau kaip per pusę minutės“ – tik klausimą – „jei kalbėtojas sutinka ir jei Parlamento pirmininkas įsitikinęs, kad dėl to nebus trukdoma diskusijoms.“

Jei mėlynoji kortelė keliami pernelyg dažnai, aš galiu nesuteikti jums teisės kalbėti, nes tai trukdytų mūsų diskusijai. Jūs privalote tai žinoti.

Pakelkite savo korteles laiku ir užduokite klausimus, truncančius ne ilgiau kaip pusę minutės; atsakymai neturėtų trukti ilgiau negu viena minutė. Tai yra mūsų taisyklės, ir mes turime labai griežtai jų laikytis.

Alexander Graf Lambsdorff (ALDE). – (DE) Pone pirmininke, į vieną dalyką šiandien dar nebuvo atkreiptas tinkamas dėmesys ir tai yra tai, kad teigiamas referendumo Airijoje rezultatas nėra pirmasis, kalbant apie konstitucinį procesą, kurį minėjo Guy Verhofstadt. Liuksemburge ir Ispanijoje vykusių referendumų rezultatas taip pat buvo teigiamas. Todėl tai tikrai nėra pirmasis teigiamas rezultatas.

Man visada įdomu klausytis Nigelo Farage. Šiandien vis dėlto tai nebuvo įdomu. Euroskeptikų galima tik gailėtis. Dviejų trečdalių daugumos rezultatas iš tiesų emociškai sukrečia. Šiandien pirmą kartą nebuvo smagu jūsų klausytis. Taip pat buvo įdomu matyti, kaip Timothy Kirkhope pasimuistė savo kėdėje, nes torių pažiūros dėl Europos politikos labai artimos šios keistos partijos pažiūroms. Aš labai tikiuosi, kad tai tam tikra prasme pasikeis.

Mes pamatėme, kad Airijoje esama paramos demokratiniam Europos integracijos procesui. Ar Europa yra pakankamai demokratiška? Ar demokratija Europoje be trūkumų? Jokiu būdu, tačiau tai buvo sėkminga diena Europos demokratijai.

Dabar skundžiamasi, kad Airijai buvo darytas spaudimas. Proinsias de Rossa gana aiškiai nurodė, kad sprendimas surengti kitą referendumą Airijoje buvo savarankiškas sprendimas. Prisiminkime, kaip Europos Sąjunga mėgino boikotuoti Austriją, kai į valdžią atėjo Jörg Haider. Tačiau tai nepavyko. Mes negalime taikyti spaudimo prieš mūsų valstybes nares. Jos turi teisę nepriklausomai spręsti šiuos klausimus.

Kiti skundžiasi, kad Airija balsavo „taip“ tik dėl krizės. Per krizę Airija patyrė Europos solidarumą. Tai yra teigiamas dalykas! Mes taip pat tikimės Europos solidarumo, kai Bulgarijoje ir Vengrijoje žmonės namie šąla, nes Rusija ir Ukraina vėl ginčijasi dėl dujų. Europos solidarumas yra geras dalykas. Kai rezultatas yra būtent toks, manau, kad tai yra labai geras dalykas.

Sutartis atveria mums naujų galimybių. Tai apima daugelį politikos sričių – biudžeto politiką, politiką teisminėje srityje, vidaus klausimais – tačiau man svarbiausia yra užsienio politika. Net jei Hannes Swoboda teigė, kad mums nereikalingos jokios institucinės diskusijos, mums būtinos rimtos diskusijos dėl Europos išorės veiksmų tarnybos. Mes turime kalbėti vienu balsu. Šis Parlamentas – ir aš norėčiau, kad tai būtų aišku ne tik Komisijai, bet ir Tarybai – norėtų stipraus vyriausiojo įgaliotinio ir veiksmingos Europos išorės veiksmų tarnybos. Mums taip pat reikalinga, kad Europos išorės veiksmų tarnyba turėtų platų pagrindą, mes norime, kad ji būtų arčiau Komisijos ir galėtų naudotis visų tarnybų, tarp jų ir Tarybos sekretoriato tarnybų, paslaugomis. Visa tai – tarp jų ir Komisijos klausymai – yra lakmuso popierėlis. Tai yra taip pat būsimosios Europos užsienio politikos XXI amžiuje bandymas, užtikrinant, kad mes galime kalbėti vienu balsu.

PIRMININKAVO: Miguel Angel MARTÍNEZ MARTÍNEZ*Pirmininko pavaduotojas*

Hélène Flautre (Verts/ALE). – (FR) Pone pirmininke, ratifikavus Lisabonos sutartį Europos Parlamente įvyks nedidelių pasikeitimų; mes turėsime dar aštuoniolika Europos Parlamento narių iš dvylikos Europos Sąjungos valstybių narių.

Mes pasielgėme išmintingai, kai šių metų kovo mėn. Europos Parlamentas paprašė visų valstybių narių tam pasirengti, nurodydamas, kad birželio 7 d. rinkimai – tai demokratinis šių papildomų aštuoniolikos Europos Parlamento narių skyrimo pagrindas.

Kai kurios valstybės narės, pvz., Ispanija ir jūs, ponai Tarybos Pirmininke, valstybė tai padarė. Kitos valstybės, kurios teigia, kad labai džiaugiasi – beje, kaip ir aš – Airijos referendumo rezultatai, ir norėtų, kad būtų kuo greičiau įgyvendinta Lisabonos sutartis, vis dar neįvykdė savo pareigos, pareikšdamos savo valią, ir nenurodė skyrimo pagrindo.

Ar galima tikėtis, ponai Tarybos Pirmininke, kad spalio 29–30 d. Europos Vadovų Taryboje jūs pareikalausite iš kiekvienos valstybės narės nurodyti šių papildomų Europos Parlamento narių skyrimo pagrindą pagal Lisabonos sutartį?

Mane taip pat stulbina ir tai, kad nors ir kalbama apie didžius Lisabonos sutarties tikslus, tačiau niekur neatsižvelgiama į joje numatytus įpareigojimus vienu gana paprastu – lygybės tarp vyrų ir moterų – požiūriu. Šis tikslas yra numatytas Pagrindinių teisių chartijoje pagal Lisabonos sutartį. Aš suprantu, kad dviem papildomoms – vyriausiojo įgaliojimo ir Komisijos pirmininko pavaduotojo bei Tarybos pirmininko – pareigybėms siūlomos tik vyrų kandidatūros.

Jūsų šalis, Švedija, šiuo požiūriu mums yra sektinas pavyzdys. Tikiuosi, kad jūs rimtai į tai atsižvelgsite. Negalima į visus keturis pagrindinius politinės atskaitomybės postus Europoje skirti tik vyrus. Tai sumenkintų Lisabonos sutartį, tai sumenkintų Europą. Norėčiau tikėti, kad jūs užtikrinsite, jog bus išlaikyta vyrų ir moterų lygybė, taip pat ir šiuo lygmeniu.

Peter van Dalen (ECR). – (NL) Pone pirmininke, kaip kartą pastebėjo Olandijos futbolo legenda Johan Cruyff, visi pranašumai turi trūkumų. Lisabonos sutarties pranašumai yra tokie, kad ji valstybėms narėms suteikia daugiau teisių, o nacionaliniams parlamentams – daugiau įtakos. Trūkumas yra tai, kad jėgos centras pasislenka arčiau Europos. Pone pirmininke, šis Parlamentas turėtų tinkamai įvertinti šį trūkumą. Per pastaruosius trisdešimt metų mes matėme, kaip didėjant Europos galioms atvirkščiai proporcingai mažėjo piliečių aktyvumas Europos rinkimuose. Briuseliui įgyjant daugiau galių, vis mažiau žmonių ateina į Europos rinkimus. Įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, mes privalome pasakyti: leiskite Europos Sąjungai veikti pragmatiškai ir dar kartą įrodyti savo pridėtinę vertę. Tik tuomet mes galėsime tikėti įgyti Europos rinkėjų paramą.

Joe Higgins (GUE/NGL). – Pone pirmininke, aš priešrauju Lisabonos sutarčiai iš kairiųjų ir socialistų perspektyvos ir atmetu ksenofobų ir dešiniųjų jėgų įsikišimą. Airijos referendumo rezultatas nėra demokratijos pergalė. Valdančioji koalicija – politinis privilegijuotasis sluoksnis, stambus verslas, didžioji kapitalistinės žiniasklaidos dalis ir ES Komisija – bandė įbauginti Airijos žmones, teigdami, kad jei jie balsuos prieš, jų laukia ekonominė izoliacija, juos nubaus Europos Sąjunga, sumažės kapitalo ir investicijų, o jei jie balsuos už, tai reikš naujas darbo vietas, investicijas ir atsigavimą. Abiem atvejais tai netiesa.

Airijos vyriausybės dviveidiškumą parodo ir tai, kad ji paprašė „Aer Lingus“ valdybą neskelbti iki šios dienos, kai bus pasibaigęs referendumas, kad „Aer Lingus“ nusprendė atleisti per 700 darbuotojų. ES Komisija nuolat kišosi į procesą. Nors čia nėra šių trijų vadovų, norėčiau, kad jų atstovai jų paklaustų, kokia būtų jų reakcija į šį skandalą: ES Komisijos narys, atsakingas už transportą, Antonio Tajani visą dieną praleido Airijoje, keliaudamas „Ryanair“ lėktuvu drauge su šios tarptautinės bendrovės direktoriumi, ragindamas referendume pasakyti „taip“. Komisijos narys, atsakingas už transportą, turėtų rūpintis vartotojų ir darbuotojų apsauga. Kelionė su vienos didžiausių transporto sektoriaus bendrovių vadovu jį beviltiškai kompromituoja. Koks būtų jūsų atsakymas į tai?

Pagaliau, spėjama, kad naujuoju Europos Vadovų Tarybos pirmininku turėtų tapti Tony Blair. Kalbėjime aiškiai. Tony Blair yra karo nusikaltėlis. Jokiomis aplinkybėmis jis negali būti –

(Pirmininkas paragino kalbėtoją užbaigti, nes jis viršijo jam skirtą laiką)

Buvau visiškai be reikalo nutrauktas, pone pirmininke. Manau, kad čia jūs pirmininkaujate, o ne garbingasis narys.

Aš tik norėjau nurodyti, kad Tony Blair neturėtų būti skirtas Europos Vadovų Tarybos pirmininku.

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Pirmininkas. – Matau mėlynąją kortelę. Norėčiau pasakyti nariui, keliančiam kortelę, kad kiekvieną kartą, kai pakeliate mėlynąją kortelę, atimate laiką iš narių, kurie yra įtraukti į norinčiųjų kalbėti sąrašą. Biuro posėdyje mėginsiu pakeisti šią nuostatą, nes negalime neleisti kalbėti nariams, kurių pavardės yra sąrašė, nes kiti nariai pertraukia juos klausimais – šiuo metu tai yra įteisinta.

Nessa Childers (S&D). – Pone pirmininke, aš norėčiau paklausti Joe Higginso, kas jį įgalino pritarti sutarčiai.

Joe Higgins (GUE/NGL). – Pone pirmininke, Lisabonos sutartimi siekiama stiprinti neoliberalią ekonomikos darbotvarkę, kuri sukėlė ekonomikos katastrofą visoje Europoje: 21 mln. bedarbių, ginkluotės ir ginklų gamybos didėjimas ir spaudimas vykdyti privatizaciją. Sutartyje nėra nieko tokio, kam galėtų pritarti įsitikinę socialistai.

Mes remsime iniciatyvas, atstovaujant darbuotojų teisėms Europoje, tačiau kai Lisabonos sutartis ir Pagrindinių teisių chartija faktiškai instituciškai įteisina Europos Teisingumo Teismo sprendimus, kai rangovai, aprūpinantys tarptautinį verslą, išnaudoja migrantus darbuotojus, ar mes galime tam pritarti?

Timo Soini (EFD). – *(FI)* Pone pirmininke, mano vaikystė ir jaunystė prabėgo komunistinės Tarybų Sąjungos kaimynystėje, ir baimė buvo mūsų nuolatinis palydovas. Suomija yra maža šalis. Vis dėlto mes vystėmės; mes buvome nepriklausomi. Dabar mane pribloškia tai, kad Europos Sąjungoje įmanomas tik vienas rezultatas. Galima reikšti nuomones, gali būti nesutarimų, leidžiama prabilti net euroskeptikams, tačiau galutinis rezultatas turi būti toks, o ne kitoks.

Jeigu laimima negarbingomis priemonėmis, tai jau yra pralaimėjimas. Kalbėdamas futbolo terminais, norėčiau prisiminti Diego Maradonos rankinio incidentą. Kokiu rezultatu baigėsi susitikimas tarp Argentinos ir Anglijos? Jis buvo laimėtas negarbingomis priemonėmis, ar ne tiesa? Kur šiandien yra Diego Maradona, kuris laimėjo negarbingomis priemonėmis?

Galiausiai norėčiau paprašyti pirmininkaujančios Švedijos atsižvelgti į Švedijos žmonių, kurie balsavo prieš eurą, sprendimą. Negalima persvarstyti klausimo praėjus metams arba dvejiems arba net penkeriems. Šiuo atveju taip atsitiko vos po metų. Vieną dieną ES demokratija turės skinti savo subrandintus veiklos vaisius.

Liisa Jaakonsaari (S&D). – *(FI)* Pone pirmininke, aš taip pat gyvenau ir tebegyvenu mažoje šalyje. Norėčiau paklausti Timo Soini, ar jis sutinka su tuo, kad Airija parodė savo stiprybę, kaip nedidelė šalis, kuri iš esmės ant kelių parklupdė Europą? Šį kartą po ilgai trukusių diskusijų Airija, kaip ir Suomija, kaip nedidelės šalys, ieško apsaugos Europos Sąjungoje ir norėtų prisidėti stiprinant ES. Ar Europos Sąjunga ir Lisabonos sutartis nėra skirtos tam, kad apsaugotų mažas valstybes?

Timo Soini (EFD). – *(FI)* Pone pirmininke, ši sutartis nėra naudinga mažoms valstybėms narėms. Ji susilpnins Airijos balsą, Danijos balsą ir Suomijos balsą Ministrų Taryboje. Didžiosios valstybės įgaus didesnes galias.

Man labai patinka Airija; aš ten buvau kokį dvidešimt kartų. Aš tapau kataliku Airijoje. Tačiau kalbu ne apie tai. Tiesiog keista matyti tokius milžiniškus nuomonės pokyčius. Iš pradžių 53 proc. balsavusiųjų prieš ir 47 proc. – už. Šį kartą 67 proc. rinkėjų balsavo už ir 33 proc. prieš. Kas atsitiko ir kodėl? Aš ir toliau tvirtinu, kad tai buvo baimė. Linkiu Airijai ir airiams viso, ko geriausio, ir telaimina juos Dievas.

(Liisa Jaakonsaari pateikė pastabą be mikrofono)

Csanád Szegedi (NI). – *(HU)* Ponios ir ponai, pirmiausia, norėčiau padėkoti Airijos žmonėms, ypač kiekvienam iš daugiau kaip 600 000 drąsių Airijos žmonių, kurie atmetė diktatorišką Lisabonos sutartį ir prisijungė prie kovos už demokratiją Europoje. Kiekvienas, kuris džiaugiasi šio pakartotinio referendumo rezultatais, iš tikrųjų pritaria demokratijos mirčiai ir globalizmo diktatūrai. Europos politikai turėtų ne remti globalizmo diktatūrą, bet spręsti realius klausimus: kaip sumažinti nedarbą, nutraukti masinę imigraciją arba uždrausti diskriminacinius ir nežmoniškus E. Benešo dekretus ar slovakų kalbos įstatymą. Aš taip pat kreipiuosi į kiekvieną kolegą ir narį, prašydamas paremti didžiausios tautinės mažumos Europoje – už Vengrijos ribų gyvenančių etninių vengrų, kurių teisės yra varžomos – autonomijos siekius. Partijos „Jobbik“ atstovai pritaris Europos Sąjungai tik tuomet, jei ji bus grindžiama nacionalinėmis tradicijomis. Labai dėkoju.

Marian-Jean Marinescu (PPE). – (RO) Labai džiaugiuosi dėl to, kad referendumas, įvykęs Airijoje, baigėsi aiškia Lisabonos sutarties šalininkų pergale. Mes norime pasveikinti ir padėkoti visiems, kurie dalyvavo kampanijoje, palaikančioje Lisabonos sutartį Airijoje.

Šis balsavimas rodo Airijos piliečių pasiryžimą toliau dalyvauti Europos Sąjungos plėtros procese. Mes pagaliau galime tikėtis, kad Europos Sąjunga stipriu balsu vienodomis teisėmis galės kalbėti bet kurioje diskusijoje su įtakingiausiomis pasaulio šalimis. Šis balsas turėtų atstovauti 27 arba daugiau valstybių narių.

Pirmą kartą klausimas dėl naujos pagrindinės sutarties buvo svarstytas 2002 m. Praėjusį penktadienį baigtas naujosios sutarties priėmimas. Aš sakau, baigtas, nes, mano nuomone, Europos piliečiai tiesiogiai arba netiesiogiai jau pareiškė savo nuomonę. Lenkija paskelbė, kad yra pasirengusi ratifikuoti sutartį. Yra tik vienas asmuo, kuris mano galįs blokuoti šios sutarties ratifikavimą, net jei valstybės, kuriai jis vadovauja, parlamentas ją jau ratifikavo. Aš tikiuosi, kad Čekijos prezidentas atsižvelgs į visų 27 valstybių narių, tarp jų ir Čekijos, pageidavimus ir pasirašys sutartį.

Ponios ir ponai, ateityje įgyvendinant sutartį Europos Parlamentas įgis naujų įpareigojimų. Parlamentas turėtų atitinkamai pasirengti kuo greičiau pradėti juos vykdyti, neatsilikant teisės aktų leidybos procesui. Mes šiandien turime vieną pavyzdį, kai iš darbotvarkės siūloma pašalinti du pranešimus dėl Solidarumo fondo dėl žemės drebėjimo Italijoje. Mėlynosios kortelės atvejis yra dar vienas pavyzdys.

Aš tikiuosi, kad administruojančios tarnybos šiam aspektui skirs tiek pat dėmesio, kiek jos skyrė narių statutui.

Pirmininkas. – Norėčiau dar kartą jums paaiškinti, kad Darbo tvarkos taisyklėse nurodyta, kad pirmininkas „gali suteikti žodį“. Todėl „gali suteikti žodį“ reiškia, kad jis gali leisti arba neleisti kalbėti. Šis pirmininkas teikia pirmenybę tiems nariams, kurie laukia savo eilės, o ne tiems, kurie tuo metu norėtų kalbėti ir šitaip neleidžia kalbėti kitiems, kurių pavardės yra sąrašė pagal kiekvienai politinei frakcijai numatytą laiką. Antra, Darbo tvarkos taisyklėse numatyta, kad mėlynoji kortelė turėtų būti keliama nario, kuriam klausimas skirtas, kalbos metu, o ne jam baigus kalbėti.

Ramón Jáuregui Atondo (S&D). – (ES) Pone pirmininke, pirmiausia norėčiau pasakyti, kad ši diskusija man kelia susirūpinimą, nes tą dieną, kai turėtų būti švenčiama pergalė, vyksta diskusijos dėl to, kad galbūt Parlamento Pirmininkas netinkamai pasidžiaugė referendumo rezultatais.

Daugiau negu dešimtyje kalbų buvo atvirai kritikuota ne tiek Europa, – kas būtų teisėta, – kiek demokratinis Airijos referendumo rezultatas.

Manau, kad atėjo metas čia, šiame Parlamente, kur atstovaujama Europos piliečių savarankiškumui, pasakyti, kad devyni iš dešimties piliečių, kuriems čia atstovaujama, remia Europą, jai pritaria ir pagrindinės Europos demokratinės partijos. Ponios ir ponai, aš taip pat norėčiau nurodyti, kad Lisabonos sutartis Europai yra būtina tam, kad ji taptų vieningesnė ir stipresnė, tačiau, deja, to nepakanka.

Norėčiau jums pasakyti, kad prieš šešiasdešimt metų Europos Sąjungos steigėjai, kurdami Europą, norėjo, kad ji taptų bendra taikos erdve po didžiosios tragedijos, kai vienos šalys bandė prievarta įdiegti savo idėjas ar hegemoniją Europoje, o šiandien Europa mums reikalinga siekiant kitų tikslų. Šiandien į viską reikėtų žvelgti iš pasaulinės perspektyvos, todėl pasaulyje mes arba esame, arba mūsų nėra. Diskusijose girdėti V. Šekspyro žodžių atbalsiai: būti ar nebūti Europai.

Vos prieš keletą dienų turėjau galimybę kalbėtis su žmonėmis, kurie dalyvavo Pitsburgo susitikime, ir jiems pasirodė, kad pasaulis žvelgia ne į Europą, o į Aziją. Tam, kad Europa galėtų būti reali pasaulinės politikos jėga, ji turi būti vieninga ir stipri. Jei pasaulyje mūsų balso nebus girdėti, tuomet su mumis nebus skaitomasi, ir mūsų įtaka nebus didelė. Štai kodėl Lisabona yra kelias, tačiau tai yra kelias, kurį mes dar turime nueiti.

Andrew Duff (ALDE). – Pone pirmininke, jei atvirai, tai turėtume padėkoti Nigelui Farage už jo įnašą į Airijos kampaniją. Dėl jo atvirai demonstruojamos su niekuo nesupainiojamos pokolonijinio šovinistinio stiliaus retorikos kai kurie airių respublikonai jau pasirinko sutarties šalininkų stovyklą.

Vis dėlto keista, kad šioje kampanijoje nedalyvavo Jungtinės Karalystės torių partija, besisilepianti už Declano Ganley ir prezidento Václavo Klausio nugaros. Iš tiesų konservatorių partija yra vienintelė perspektyvi vyriausybė partija, kuri prieštarauja svarbiam kokybiniam žingsniui, stiprinant Europos integraciją.

Euroskeptikų pozicija yra absurdiška, nes prieštaraujant Lisabonos sutarčiai reiškiamą paramą dabartinei Nicos sutarčiai ir esamai gana nerangiai ir neskaidriai – ir pernelyg dažnai neveiksmingai – Europos Sąjungai,

kuri neatitinka visuomenės poreikių ir pasaulinių iššūkių. Jungtinė Karalystė nusipelno daugiau negu konservatorių partija, ir Europai neabejotinai reikia daugiau.

Reinhard Bütikofer (Verts/ALE). – (DE) Pone pirmininke, kaip ir daugelis šiandien kalbėjusių narių aš džiaugiuosi tuo, kad airiai balsavo už, ir norėčiau pasveikinti visus, kurie prie to prisidėjo, ypač Airijos žaliuosius, susitelkusius į *Comhaontas Glas*. Vis dėlto, jei tai šventė, tai bet kuriuo atveju pasiekti šią pergalę nebuvo lengva. Būtų neteisinga, jei mes, savimi patenkinti, dabar paprasčiausiai grįžtume prie įprastų institucinių procesų, tarsi nieko svarbaus nebūtų įvykę.

Europos Parlamento Pirmininkas pirmajame pareiškimе šiuo klausimu nurodė, kad būtina aiškiai įsiklausyti į balsus, kurie pasakė „ne“. Aš dar pridurčiau, kad mes taip pat turėtume įsiklausyti ir į vos girdimą balsą tų, kurie birželio mėn. nusprendė, kad dalyvauti rinkimuose į Europos Parlamentą iš viso neverta, ir šitaip suvaidino atitinkamą vaidmenį remiant šį procesą. Tuo aš noriu pasakyti, kad mūsų veiksmai bus sėkmingi tik tuomet, jei mes dėsime didesnes pastangas įtraukti į procesą daugiau piliečių.

Mes, be abejonės, praradome laiką. Mes praradome daugelį metų. Europa tarptautiniu požiūriu atsiliko. Tereikia dalyvauti G20 posėdžiuose, kad tai būtų galima akivaizdžiai matyti. Vis dėlto Europa taps dinamiškesnė tik tuomet, kai jos piliečiai aktyviau dalyvaus jos kūrime. Nemanau, kad mes turėtume daryti spaudimą Čekijos žmonėms dėl to, kad jų prezidento pozicija yra priešinga, pareikšdami jiems, kad jei bus abejonų, jie neturės savo Komisijos nario.

Vis dėlto dar svarbiau – ir tai būtų rimta klaida – spręsti už uždary durų dėl Tony Blairo ar bet kurios kitos kandidatūros į Europos Vadovų Tarybos pirmininko postą. Vietoj to, tai būtina atvirai aptarti su Europos žmonėmis. Aš siūlau Parlamente surengti kandidatų šioms pareigoms užimtį, klausymus.

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Ashley Fox (ECR). – Pone pirmininke, birželio mėn. aš buvau išrinkta atstovauti Pietvakarių Anglijai ir Gibraltarui, tačiau per rinkimų kampaniją mane nuliūdino tai, kad daug žmonių, kuriuos man teko sutikti, nepritaria Jungtinės Karalystės narystei ES. Tai mane nuliūdino todėl, kad aš manau, jog ES pakeitė pasaulį į gera. Ji skatino taiką ir sutaukinimą tarp Europos tautų. Aš tikiuosi, kad ji ir toliau tarnaus šiam tikslui. Bendra rinka skatina prekybą ir didina gerovę; pasaulyje gerai žinomos bendrovės, pvz., kaip „Airbus“ mano rinkiminėje apygardoje, rodo, ko mes galime pasiekti, kai bendrai panaudojami pramonės ištekliai.

Būdama studentė, aš dvylika mėnesių gyvenau Prancūzijoje ir grįžau namo frankofile. Man norėtusi, kad Jungtinė Karalystė palaikytų šiltus ir draugiškus santykius su visais Europos kaimynais. Tačiau man nerimą kelia tai, kad dabartinis maršas siekiant politinės sąjungos be Europos tautų paramos pakenktų tam darbui, kurį atliko ES. Aš gerbiu Airijos žmonių pasirinkimą, tačiau manau, kad yra nedovanotina priversti juos surengti referendumą antrą kartą, ir tai juos priverstė padaryti tos valstybės, kuriose neįvyko nė vieno referendumo. Ypač smerktnas Gordono Browno elgesys. Jis ne tik atvedė Jungtinę Karalystę iki bankroto, bet ir Jungtinės Karalystės gyventojams neleido pareikšti savo valios dėl pastaruoju metu svarstomo galios perkėlimo iš Vestminsterio į Briuselį. Pažado surengti referendumą sulaužymas gali pakenkti Jungtinės Karalystės paramai ES, ir aš dėl to labai apgailestauju. Negaliu suprasti, kodėl tie, kurie pritaria politinei sąjungai, atrodo, norėtų statyti ją ant pačių blogiausių pamatų. Ar jie supranta, kad politinė sąjunga be visuomenės paramos nebus sėkminga?

Jiří Maštálka (GUE/NGL). – (CS) Ponios ir ponai, aš matau šioje salėje daug linksmų ir net džiaugsmingų veidų tų, kurie yra patenkinti pakartotinio Airijos referendumo rezultatais. Neprieštaraujant tam, kad Lisabonos sutarties ratifikavimo procesas dar nebaigtas, siūlyčiau atidėti savo džiūgavimą iki to laiko, kol Europos piliečiai, pvz., būsimojuose rinkimuose į Europos Parlamentą, patvirtins, kad Lisabonos sutartis buvo labiausiai naudinga jiems, kad ji pagerino jų socialines sąlygas, sumažino ginkluotų konfliktų grėsmę ir prisidėjo kuriant šiuolaikinę demokratinę Europą. Prisipažįstu, kad pakartotinio Airijos balsavimo rezultatas manęs nenustebino. Mes visi galėjome matyti ryškų Europos organizacijų suinteresuotumą Airija, besiribojanti su prievarta, kuriam buvo skirtas atitinkamas finansavimas.

Aš buvau įsitikinęs federalistas dar tuomet, kai čekai ir slovakai gyveno vienoje šalyje. Aš esu ir visuomet būsiu federalistas plačiąja šio žodžio prasme. Vis dėlto man kelia susirūpinimą, – ir čia aš nesu visiškai vienišas, – kad ES piliečiams nebuvo leista surengti referendumo dėl tokio svarbaus dokumento visose valstybėse. Aš laika klaida priimti dokumentą, kuriuo siekiama didinti finansų institucijų vaidmenį ir skiriama nepakankamai dėmesio į Europos socialinį vaidmenį. Mano nuomone, pakartotinis referendumas Airijoje nustato Europos bendruomenei pavojingą precedentą. Laikas sudėstys viską į savo vietas ir, manau, parodys, kad antrojo Airijos referendumo rezultatas buvo ne kas kita, kaip Pyro pergalė. Norėčiau paprašyti atsižvelgti į

konstitucinius Čekijos reikalavimus ir nedaryti spaudimo Čekijos valdžios institucijoms, ir ypač prezidento sprendimams ...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Pirmininkas. – Atsiprašau, ponios ir ponai, tačiau taip, kaip neveikia lifantai, mygtukas, kurį paspaudęs pirmininkas gali nutraukti pranešėją, viršijusį jam skirtą laiką, kuris atima laiką iš kitų narių, pasirengusių kalbėti šioje diskusijoje, taip pat neveikia. Prašom baigti, jei aš jūsų to prašau, kitaip dėl to, kad neveikia mygtukas, kuris leistų išjungti mikrofoną, pusė narių, kurie yra sąrašė, šioje itin svarbioje diskusijoje neturės galimybės kalbėti, o tai, mano nuomone, būtų labai nedraugiška vienas kito atžvilgiu.

Fiorello Provera (EFD). – *(IT)* Pone pirmininke, aš bandysiu neviršyti man skirto laiko. *Legha Nord* – partija, kuriai aš atstovauju, balsavo už sutartį Italijos parlamente, ir aš asmeniškai buvau pranešėjas. Mes labai pagarbiai atsižvelgėme į Airijos opoziciją sutarčiai ir taip pat atsižvelgiame į jos paramą 67 proc. balsų persvara. Žmonių valia, išreikšta referendume, yra tiesioginė ir neginčytina.

Šį rytą aš džiaugiausi Parlamento Pirmininko pasakyta kalba, kurioje jis teigė, kad mes turėtume išnagrinėti priežastis, kodėl žmonės balsavo prieš, ir svarbiausia – paklausti savęs, kodėl didelė dauguma apskritai nėjo balsuoti. Manau, kad tai yra protinga ir pamatuota pozicija, nes Europos demokratija paremta ne aukštai priimtais sprendimais, bet Europos tautų politiniais įsitikinimais ir stiprinančia jų politinė sąmone.

Esu įsitikinęs, kad tautos norėtų didesnės demokratijos ...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Andreas Mölzer (NI). – *(DE)* Pone pirmininke, pastaraisiais metais vykusiose diskusijose dėl Lisabonos net ir jos rėmėjai teigia, kad ši sutartis nėra tokia gera, kokia galėtų būti, kad ji turi daug trūkumų ir tai iš esmės yra ne itin pavykęs kompromisas.

Dabar šie rėmėjai džiaugiasi tuo, kad ši sutartis netrukus bus pradėta įgyvendinti, ir tai yra suprantama. Vis dėlto, kai mes girdime savo rėmėjus sakant, kad dauguma pareiškė savo nuomonę demokratišku būdu, ir mažuma dabar turi tam pritarti, pagalvoju, kad būtų buvę gerai išgirsti tą patį pareiškimą po pirmojo Airijos referendumo. Pagaliau viena yra aišku: mes nežinome, ar ši sutartis bus naudinga Europos Sąjungai, ar – kaip aš manau – pasekmės bus pražūtingos. Manau, kad jos rezultatas bus centralizuotos supervalstybės sukūrimas.

Vis dėlto aišku viena: Europa bus gera tik tuomet, jei ji bus demokratiška. Demokratija, kurioje balsavimas vyksta tol, kol pasiekiamas rezultatas, reikalingas privilegijuotiems politiniams sluoksniams, negali būti laikoma tikra demokratija. Todėl aš manau, kad mes neturėtume naudoti spaudimo prieš Čekijos prezidentą, norėdami greičiau užbaigti procesą.

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Elmar Brok (PPE). – *(DE)* Pone pirmininke, ponai Tarybos Pirmininke, pone Komisijos Pirmininko pavaduotojai, deja, visi tie, kurie skleidė melą pirmojo referendumo kampanijos metu, dabar turi pripažinti, kad 26 valstybių parlamentai ratifikavo sutartį, kad Airija ratifikavo sutartį referendumu ir kad iki šiol visi konstitucinių teismų sprendimai dėl Lisabonos sutarties buvo teigiami. To paneigti neįmanoma.

Antra, palyginti su Nicos sutartimi, Lisabonos sutartis yra tokia sutartis, kuriai turi pritarti parlamentai ir piliečiai, ir dėl šios priežasties ji yra labiau demokratinė.

Trečia, norėčiau padėkoti Airijos Europos Parlamento nariams, Airijos žmonėms ir taip pat opozicijos vadovui Endai Kenny, kurį taip pat norėčiau įtraukti į minėtą sąrašą.

Pagaliau, noriu pasakyti, kad esu įsitikinęs, jog ratifikavimo procesas bus tęsiamas tol, kol sutartis bus ratifikuota visuose parlamentuose. Negaliu patikėti, kad Čekijos prezidentas vadovausis valstybės, kuri jau ratifikavo sutartį parlamente, opozicijos vadovo reikalavimu laikytis įstatymo raidės, o ne savo šalies parlamento ir konstitucinio teismo išvadų. Tai būtų panašu į atvejį, kai Prancūzijos opozicijos vadovas kreipiasi laišku į Jungtinės Karalystės karalienę, prašydamas jos nepasirašyti įstatymo, kurį priėmė Jungtinės Karalystės Bendruomenių rūmai.

Paskutinis dalykas: ponai Cecilia Malmström, norėčiau jūsų paprašyti rimtai įvertinti pareiškimus, kurie vakar buvo pareikšti komitetuose dėl Europos išorės veiksmų tarnybos. Dokumentai, kuriuos aš iki šiol ...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Libor Rouček (S&D). – (CS) Ponios ir ponai, pirmiausia norėčiau pasveikinti airius, tai yra Airijos žmones, laimėjus referendumą dėl Lisabonos sutarties. Aiškiai ištartas „taip“ yra gera naujiena Airijai ir gera naujiena Europai. Įvykus istorinei ES plėtrai būtina patvirtinti naują ir sustiprintą konstitucinį pagrindą. Tik šitaip visuotinės ekonomikos krizės ir visuotinės konkurencijos sąlygomis Europa bus pajėgi įveikti XXI amžiaus iššūkius. Čekai taip pat pritarė Lisabonos sutarčiai. Abeji Čekijos parlamento rūmai konstitucine balsų daugumos persvara aiškiai pareiškė pritarimą Lisabonos sutarčiai.

Čekijos visuomenė didžiaja dauguma remia Lisabonos sutartį, kaip ji pritarė Čekijos stojimui į Europos Sąjungą 2003 m. referendume. Čekai gerai supranta, kad tauta, kurią sudaro dešimt milijonų gyventojų, kaip ir visa Europa gali siekti laisvės, nepriklausomybės, saugumo ir ekonominės ir socialinės gerovės tik esant demokratinei, stipriai ir veiksmingai Europos Sąjungai. Čekija yra parlamentinė demokratija. Jos prezidento galios priklauso nuo Parlamento valios. Čekijos prezidentas nėra absoliutus monarchas arba aukščiausiasis politinis vadovas, kaip, pvz., buvusioje Tarybų Sąjungoje.

Todėl aš norėčiau paraginti Václavą Klausą gerbti Čekijos žmonių valią ir Čekijos konstituciniam teismui patikslinus padėti, nedsiant pasirašyti Lisabonos sutartį. Mano nuomone, išsisukinėjimai ir trukdymai tikrai nesustiprintų Čekijos prezidento vaidmens arba pozicijos.

Olle Schmidt (ALDE). – (SV) Pone pirmininke, ministre, Komisijos nary, didžiai daugumai piliečių, kurie remia Europą, Airijos rezultatas buvo gera naujiena. Kaip jau minėjo daugelis, dabar ES bus demokratiškesnė ir atviresnė. Airijos žmonės padėjo išvengti institucinės krizės ES. Toliau viskas priklausys nuo mūsų.

Manau, kad šįkart susiklostė palankios ES aplinkybės. Likti vienam, siaučiant audroms pasaulyje, nėra stipri pozicija. Manau, kad tai visiems aišku. Abejonės dėl sutarties buvo pašalintos, tačiau aš taip pat manau, kad čia būta ir seno, istorinio argumento. Airija nenori turėti nieko bendra su britų euroskepticizmu. Dublinas nėra Londonas!

Kai kurie žmonės teigia, kad referendumas negali įvykti daugiau kaip vieną kartą. Taip sakyti yra tas pat, kaip ir teigti, kad rinkimai negali įvykti daugiau negu vieną kartą. Dauguma mūsų pritaria tam, kad žmonės – ir galbūt čia esantys nariai – gali pakeisti savo nuomonę, pasikeitus aplinkybėms. Štai kodėl mums reikalinga demokratija, ir gali būti balsuojama keletą kartų.

Dabar atėjo Lenkijos ir Čekijos eilė ratifikuoti sutartį. Lenkija neturėtų sudaryti sunkumų. Tai padaryti bus sunkiau Prahoje su Vaclavu Klausu, nes jis nėra lankstus politikas. Jis buvo labai nuoširdus ir šiek tiek kandus, pareikšdamas nepasitikėjimą Lisabonos sutartimi pavasarį čia, šioje salėje.

Mes žinome, kad tai taip pat opi tema Jungtinėje Karalystėje. Jei kitą pavasarį Londone keisis vyriausybė – esant didelei tikimybei, kad taip ir bus – ir, jei Čekijos procesas užtruks ilgiau, negu tikėtasi, arba jei jie norėtų referendumo, kyla pavojus, kad ES turėtų susidurti su naujais sunkumais ratifikuojant šią sutartį.

Aš ketinau šį klausimą užduoti Švedijos ministrui pirmininkui, tačiau jo čia nėra. Jis palaiko gerus ryšius su Davidu Cameronu. Aš tikiuosi, kad jis pasinaudos savo ryšiais, užtikrinant geresnes diskusijas apie ES ne tik Europoje, bet ir Jungtinėje Karalystėje. Mums reikalingas stiprus...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Mirosław Piotrowski (ECR). – (PL) Pone pirmininke, dvigubas referendumas dėl Lisabonos sutarties Airijoje yra pavojingas precedentas. Buvo ženklų, rodančių, kad jeigu Airija nepatvirtins dokumento, ji turės balsuoti tol, kol bus pasiektas reikalingas rezultatas. Kampanijos metu buvo naudojamos spaudimo taktikos priemonės pradedant nuolaidomis, pvz., suteikiant garantijas, kad ES nesikiš į vidaus teisės aktų leidybą etikos, religijos ir ekonomikos srityje, bauginimais neskirti Komisijos nario ir baigiant šantažu, kad Airija bus izoliuota ir pašalinta iš ES struktūrų.

Visos šios priemonės, kurias pakurstė baimė krizės akivaizdoje, davė gerai žinomą rezultatą. Naudodami milžiniškas finansines lėšas, daugelis ES agitatorių net ėmė žadėti darbo vietas mainais į pritarimą sutarčiai, palikdami be dėmesio svarbiausius klausimus. Politikos komentatoriai pastebėjo nedemokratiškus ES elito metodus ir aroganciją. Turėdamas omenyje tai, kad buvo taikomi dvigubi standartai, prašau surengti kitą, trečią, referendumą Airijoje, ir galimybės atnaujinti balsavimą dėl šio dokumento ES valstybių narių parlamentuose.

Gerard Batten (EFD). – Pone pirmininke, prieš mane kalbėjęs narys apkaltino mano kolegą Nigelą Farage tuo, kad jis negerbia Airijos demokratijos. Galiu jį užtikrinti, kad yra visiškai priešingai. Iš tiesų jei jis kam ir nepritaria, tai tik tam, kaip neteisingai ir šališkai buvo vykdoma referendumo kampanija. Iš tikrųjų, jo ir

mūsų partijos pasitikėjimas demokratija yra toks didelis, kad mes norėtume, kad referendumai įvyktų 26 valstybėse, kur jų neleistą surengti.

Kitas pranešėjas teigė, kad Europoje tai nebuvo vienintelis teigiamas rezultatas, anksčiau to sulaukta Liuksemburge ir Ispanijoje, tačiau tai buvo referendumai dėl Konstitucinės sutarties, o ne Lisabonos sutarties. Mums buvo paaiškinta, kad Lisabona skiriasi nuo Konstitucijos, tačiau ar jos skiriasi? Ar referendumus šešiose valstybėse turėtume vertinti vienodai, ar keturiose valstybėse buvo rengiami referendumai dėl Konstitucijos ir dviejose – dėl Lisabonos sutarties? Pirmuoju atveju rezultatas būtų 3 su 3. Antruoju atveju rezultatas yra 2 su 2 ir 1 su 1. Vargu ar tai reiškia didelę paramą Lisabonos sutarčiai.

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Martin Ehrenhauser (NI). – (DE) Pone pirmininke, ką galima pasakyti apie demokratiją, jei žinomi politikai neleidžia surengti referendumo savo valstybėse narėse, reikalaudami surengti du referendumus Airijoje. Taip pat gėda, kad šie politikai reikalauja, kad mes pritartume antrojo referendumo rezultatui, kai jie iš tikrųjų nepritarė pirmojo referendumo rezultatui.

Nepaisant to, ar Lisabonos konstitucinių reformų sutartis įsigalios, ar ne, mums būtina priimti naują pamatinę sutartį. Šioje naujoje pamatinėje sutartyje būtų nustatytas tikras jėgų atskyrimas, tikrai nepriklausomas teisingumo teismas subsidarumo, visiško skaidrumo ir ekonomikos požiūriu ir, kas svarbiausia, teisiškai įpareigojantys referendumai. Šitaip mums pavyktų išvengti spąstų, ir tam mes turėtume skirti visas savo pastangas.

Mario Mauro (PPE). – (IT) Pone pirmininke, jokios abejonės: teigiamų balsų persvara Airijos referendume dėl Lisabonos sutarties yra itin teigiamas žingsnis gaivinant Europos Sąjungą ir esminių politinių ir institucinių reformų, kurios numatytos pagal sutartį, požiūriu. Aš labai džiaugiuosi dėl Airijos piliečių, kurie atsakingai balsavo, ir dėl to buvo išvengta visiško Europos projekto paralyžiaus. Aš tikiuosi, kad tai įtikins ir prezidentą Václavą Klausą, ir prezidentą Lechą Kaczyńską, ir tikiuosi, kad Airijos ratifikavimas referendumu prisidės prie pastangų siekiant, kad sutartis įsigaliotų jau nuo 2010 m. sausio 1 d.

Vis dėlto teigiamas Airijos referendumo rezultatas rodo, kad vieninga Europa yra vienintelis patikimas politinis projektas, kuris yra naudingas valstybėms narėms ir – kas svarbiausia – piliečiams. Šiandien nei Airijoje, nei kitoje kitoje valstybėje narėje nėra politiko, kuris galėtų pasiūlyti savo šalies vystymosi strategiją, jei ji paliktų Europos Sąjungą arba galbūt liktų joje dalyvauti labiau apribotomis teisėmis.

Mes turime skubiai imtis veiksmų ir tikimės daugiau drąsos iš Komisijos įgyvendinant bandomąsias iniciatyvas įvairiose srityse; pvz., leidžiant euroobligacijas, bendrai sprendžiant imigracijos klausimą ir daugiau drąsos energetikos srityje. Tačiau svarbiausia, kad mes atsižvelgtume į rimtas pastarųjų metų klaidas. Politinio projekto, kurį mes vadiname Europos Sąjunga, lėmė tai, kad jis dabar jis vyksta ne pagal liaudies, bet pagal biurokratų pageidavimus.

Todėl, kai aš sakau „daugiau drąsos“, pirmiausia turiu galvoje daugiau drąsos Komisijai vadovaujant, įgyvendinant drąsius tikslus, kuriuos mes sau keliamo.

Wojciech Michał Olejniczak (S&D). – (PL) Pone pirmininke, airiai ištarė Europos Sąjungai „taip“. Dabar atėjo laikas pašalinti dvi didžiausias kliūtis, kurios dar liko Europoje ir kurias airiai diskreditavo. Lenkijos ir Čekijos prezidentai: liaukitės su panieka žvelgti į europiečius! Negaiškime laiko, kurio turime nedaug, ir mūsų laukia daug darbų. Norėčiau paraginti Lenkijos ministrą pirmininką Donaldą Tuską dėl akivaizdžių priežasčių priimti mūsų šalyje Pagrindinių teisių chartiją.

Mes, politikai, iki šiol teigėme, kad neturime tinkamų priemonių ir teisės aktų, kurie leistų mums veikti. Dabar visų mūsų laukia svarbus uždavinys. Netrukus, pasinaudojant naująją Europos Sąjungos sutartimi, mes turėsime įveikti krizę, dirbant piliečių labui ir stiprinant ES pozicijas pasaulyje. Būtina baigti nevienodų atlyginimų politiką, užtikrinti geresnę ir vienodą švietimo, kultūros ir sveikatos apsaugos prieigą. Naujaisiais teisės aktais siekiama apsaugoti ES įvairovę, tačiau taip pat būtina siekti didesnės lygybės, kuri taip reikalinga ES. Be to, mes turėtume įrodyti visiems tiems, kurie nepritaria Lisabonos sutarčiai, kad galime atstovauti ir jiems, ir šis „ne“ mums buvo ir yra didesnė motyvacija dirbti.

Ponios ir ponai, man 35 metai, ir aš norėčiau didesnio mūsų veiklos dinamizmo. Norėčiau, kad visais procedūriniais ir asmeniniais, taip pat esminiais klausimais mes palaikytume geresnius ryšius su Europos Komisija ir Europos Vadovų Taryba. Mes turėsime vykdyti didelius Europos projektus. Norėčiau paklausti Europos Parlamento Pirmininką, Pirmininkų sueigą ir politinių frakcijų vadovus: kokiame pasirengimų etape esame? Ar galime įgyvendinti Lisabonos sutartį ir, jei taip, tai kada?

Riikka Manner (ALDE). – (FI) Pone pirmininke, ponios ir ponai, Airijos referendumo rezultatas yra aiškus signalas Europai ir Airijai. Airijos referendumo rezultatą lėmė pačios įvairiausios priežastys. Vis dėlto man pačiai itin malonu, kad dėl Airijos referendumo Europos Sąjunga ir jos ateitis dar kartą atsidūrė visuomenės dėmesio centre. Reikalingos realios diskusijos, nes bandymai nustatyti realią ES ateities viziją pastaraisiais metais buvo gana apgailėtini.

Taip pat būtina prisiminti, kad Lisabonos sutartis yra kompromisas dėl ankstesnio ES konstitucinės sutarties projekto. Jei sutartis būtų buvusi atmesta Airijoje šį kartą, mes būtume turėję rimtai svarstyti ir aptarti, kuria kryptimi mes, kaip Europos Sąjunga, einame. Mes taip pat turėtume pagalvoti apie tai, kad pastaraisiais metais galbūt norėjome žengti į priekį pernelyg greitai arba nesilaikydami tam tikrų svarbių apribojimų.

Mano nuomone, sunkumai, kurie kilo ratifikavimo proceso metu parodė, kad Europos Sąjunga atrodo pernelyg nutolusi arba sunkiai kontroliuojama. Sprendžiant šį klausimą, savo ruožtu, aš tikiuosi, kad diskusijos dėl ES ateities čia nesustos ir bus tęsiamos priėmus Reformų sutartį.

Mes turime sukurti vieningą Europą ir negalime ignoruoti priežasčių, dėl kurių pirmą kartą sutartis buvo atmesta. Manau, kad šiuo požiūriu Lisabonos sutartis ir jos įgyvendinimas yra visiškai teisingas kelias ir svarbus žingsnis siekiant demokratiškesnės Europos Sąjungos, kuri taip pat parodytų daugiau solidarumo. Vis dėlto tam, kad to pasiektume, turime toliau tęsti ir palaikyti atvirą dialogą.

Man taip pat labai malonu, kad Lisabonos sutartimi numatoma stiprinti bendradarbiavimą tarp nacionalinių parlamentų ir Briuselio. Dabar savo dėmesį turėtume perkelti nuo Airijos prie Čekijos. Tikiuosi, kad Europai nebereikės užgniaužti kvapą. Svarbu, kad Lisabonos sutartis greitai taptų realybe, ir mes ...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

James Nicholson (ECR). – Pone pirmininke, sprendimas priimtas. Nors didžiam mano nusivylimui nebuvo atsižvelgta į pirmojo referendumo rezultatą, dabar mes turime palaukti ir pažiūrėti, kokie bus šio sprendimo rezultatai. Dabar tai turės padaryti kiti, ir aš manau, kad jie turės daug galimybių priimti sprendimą. Tik norėčiau tikėti, kad balsavusiųjų už daugumą Airijoje ateityje nesigailės savo sprendimo. Daugiau nieko nenorėčiau pridurti.

Dabar sunki našta ir atsakomybė tenka tiems, kurie svajoja apie dar didesnę centralizavimą priimant sprendimus čia, Briuselyje. Aš prašau, kad jie pernelyg nenuotoltų nuo gyventojų, nes žmonės nesupranta, kur link einama ir koks yra galutinis tikslas. Aš nesu nusiteikęs prieš Europą, tačiau norėčiau, kad Europa neprarastų savo turinio ir leistų turėti kitokią nuomonę tiems, kurie su tuo nesutinka, o to gana dažnai šiame Parlamente dabar trūksta.

Philip Claeys (NI). – (NL) Bet kokia euforija dėl referendumo Airijoje yra visiškai ne vietoje. Stovyklos „taip“ pergalė buvo neteisėta, nes pirmasis referendumas buvo teisėtas ir įvyko laikantis taisyklių. Dauguma tų, kurie 2008 m. balsavo prieš, pagrįstai manė, kad oficialioji Europa niekada neatkreips dėmesio į jų sprendimą, jei tai nebus naudinga ES. Todėl daug rinkėjų pasiliko namuose. ES demokratija yra vienos krypties eismas. Nevyko sąžininga kampanija. Žiniasklaidoje vyravo vienašališka nuomonė, ją dar labiau sustiprino Europos Komisijos 16 puslapių kreipimasis sekmadienio laikraščiuose: neteisėtai panaudojant mokesčių mokėtojų lėšas, dėl kurio dar turės būti tartas paskutinis žodis. Rinkėjai buvo bauginami. Prisidengiant ekonomikos krize buvo bandoma priversti žmonės balsuoti už. Europos Komisijos ponios ir ponai, galiu išpranašauti, kad jūsų „magiškoji“ propaganda anksčiau ar vėliau bumerangu sugriš prieš jus pačius.

Íñigo Méndez de Vigo (PPE). – (ES) Pone pirmininke, ponios ir ponai, įsivaizduokime, kad šį vakarą, kai baigsis begalinės diskusijos, mes nuspręsimė bendrai praleisti vakarą ir, susitikę apačioje vestibulyje, turėsime vienbalsiai nuspręsti, į kurį restoraną norime eiti. Jei 27 iš mūsų tai pavyktų, įsivaizduokime, kad mes turėtume vienbalsiai nuspręsti, ką valgysime, ir taip pat visi 27 drauge nuspręsti, ar užsisakysime vyno.

Pone pirmininke, ši metafora, kurią pasiūlė kažkas, besilaikantis dietos, yra puiki iliustracija, rodanti Europos Sąjungos padėtį ir tai, ką mums siūlo Lisabonos sutartis: mano nuomone, pats svarbiausias dalykas yra tai, kad bus atsisakyta reikalavimo priimti sprendimus vienbalsiai.

Jei tie iš mūsų, kurie čia kalbėjo, nori, kad Europos Sąjunga tinkamai ir veiksmingai veiktų, užtikrinant pridėtinę vertę, pirmiausia reikėtų reikalavimą vienbalsiai priimti sprendimus pakeisti reikalavimu priimti juos kvalifikuotąja balsų dauguma. Tai yra pagrindinis Lisabonos sutarties laimėjimas.

Prieštaravimas Lisabonos sutarčiai reiškia, kad nenorima, kad Europa tinkamai veiktų arba jai tektų svarbus vaidmuo pasaulyje.

Pone pirmininke, man yra nesuprantama ir neramu, kad kai kurie kolegos nariai, kurie laisvai pateko į Europos Parlamentą, labiau pasitiki Ministrų Taryba negu Europos Parlamentu. Be to, tai žmonės, kurie niekada nedalyvavo Ministrų Tarybos darbe. Kodėl jie mano, kad jų interesams geriau atstovauja Ministrų Taryba, o ne Europos Parlamentas, kurio darbe jie dalyvauja ir kuriame jie gali balsuoti?

Pone pirmininke, aš taip pat nesuprantu, kodėl kai kurie kolegos nariai teigia, kad tai, ko jie nori, – ir tai yra teisėtas požiūris, – yra galimybė jų valstybei laisvai palikti Europos Sąjungą. Šiuo atveju, ponios ir ponai, Lisabonos sutarčiai būtina pritarti, nes Lisabonos sutartyje pirmą kartą nustatytas išstojimo straipsnis. Dabar būtina turėti drąsos ir pasiryžimo pasakyti savo liaudžiai, kad galima palikti Europos Sąjungą. Būtų įdomu tai matyti savo akimis.

Pone pirmininke, apibendrinamas manau, kad Airijos referendumo rezultatas leis mums užbaigti šį procesą.

Pone pirmininke, norėčiau pasakyti Liborui Roučekui ir Elmarui Brokui, – kurie yra susirūpinę dėl Čekijos prezidento pozicijos, – kad nereikėtų turėti abejonių. Nereikėtų turėti abejonių, nes asmenį, atsisakiusį pasirašyti tai, kam pritarė jį išrinkę abeji Parlamento rūmai, būtų galima palyginti su Anglijos karaliene, kuri atsisako pasirašyti įstatymą, gautą iš Vestminsterio. Tai neįmanoma. Aš taip pat esu tikras dėl to, kad bet kuris, nusiteikęs taip patriotiškai, kaip ir Vaclav Klaus, nenori matyti savo šalies, apimtos vidaus konstitucinės krizės.

Pone pirmininke, aš manau, kad atėjo laikas sujungti pajėgas, ir suprastume, kad pasaulis mūsų, europiečių, nelaikia, ir arba mes, europiečiai, turime susivienyti ir išlaikyti konstruktyvias pozicijas klausimais, kurie šiuo metu yra svarbūs mūsų piliečiams, arba Europa kaip savarankiška jėga išnyks iš pasaulio žemėlapiu.

Pone pirmininke, štai ką, mano manymu, mes dabar turėtume daryti, vieningai, kaip europiečiai ir kaip Parlamentas.

Glenis Willmott (S&D). – Pone pirmininke, pirmiausia, norėčiau pasveikinti kolegas iš Airijos su fantastišku rezultatu. Jungtinėje Karalystėje veikia UKIP ir toriai, kurie, kaip jūs žinote, agitavo už tai, kad Airijos referendume būtų balsuojama prieš. UKIP nuolat tvirtina, kad mes neturėtume kištis į nacionalinius reikalus, tačiau patys aiškiai kišosi į balsavimą Airijoje, dėl to nėra jokių abejonių. Norėčiau pasakyti, kad aš esu dėkingas Nigelui Farage. Manau, kad jis faktiškai prisidėjo prie pergalės. Tai yra vadinama nenumatytomis pasekmėmis, tačiau mes esame jam už tai dėkingi.

Kita vertus, torių stovykloje jaučiamas pasimetimas. Jie nesutaria dėl Europos, ir tai aptemdys konferenciją, kuri įvyks šią savaitę Mančesteryje. David Cameron laikosi nepagrįstos pozicijos dėl Lisabonos sutarties. Jis nesiliauja žadėjęs, kad jei laimės rinkimus, surengs referendumą, jei sutartis nebus ratifikuota visų 27 valstybių narių. Geriausiu atveju jį galima apkaltinti dvejojimu. Blogiausia, aš manau, kad kalbėdamas rinkėjams, jis nėra sąžiningas, nes aš nežinau, kaip jis ketina tai padaryti.

Kaip tik tuo metu, kai pagrindiniai dienos klausimai, pvz., klimato kaita, finansų krizė ir kova su didėjančiu nedarbu, reikalauja ne mažesnio, o didesnio bendradarbiavimo, toriai nusprendė, kad Jungtinė Karalystė turi likti izoliuota valstybė ES pakrastyje. Jie norėtų, kad mes užimtume stebėtojo poziciją, o ne darytume įtaką.

Šią savaitę mes pagaliau sužinojome jų planus: kaip jie ketina mažinti viešąsias paslaugas ir ilginti pensinį amžių ir kaip padėti turtingiems, mažinant paveldėjimo mokesčius. Dar kartą jie kovoja kaip žiurkės maiše, kaip mes sakome Anglijoje, dėl Europos. Jie tik apsimeta, kad pasikeitė. Ne, tai tie patys senieji toriai, padedantys privilegijuotiesiems visų kitų gyventojų sąskaita, besivadovaujantys dogmomis, o ne savo piliečių interesais.

Airijos žmonės balsavo už demokratiškesnę, veiksmingesnę ir dinamiškesnę ES, tam, kad ES galėtų sėkmingiau spręsti šiandienos iššūkius. Britų toriai turi būti visiškai sąžiningi ir pasakyti, ar jie norėtų, kad britams iškiltų pavojus ES su visomis rimtomis pasekmėmis jų darbo vietoms ir gerovei. Taigi, pone Davidai Cameronai, būkite sąžiningas ir atvirai išdėstykite mums savo poziciją.

PIRMININKAVO: Stavros LAMBRINIDIS

Pirmininko pavaduotojas

Ryszard Czarnecki (ECR). – (PL) Pone pirmininke, ponios Cecilia Malmström, Margot Wallström, nesišvaistant iškilingais žodžiais – nes man susidaro įspūdis, kad Europos Parlamente jaučiama jų infliacija – būtų verta pasvarstyti, kodėl Airijos žmonės balsavo už, nors praėjusiais metais jie balsavo prieš.

Manau, kad tie, kurie teigia, kad krizė Airijos gyventojus pastūmėjo į Lisabonos sutarties glėbį, labai supaprastina požiūrį į šį klausimą. Atrodo, kad pagrindinė priežastis, kodėl žaliosios salos gyventojai pritarė sutarčiai, yra tai, ką jie šiuo metu užsitikrino iš Europos Sąjungos. Sau ir visoms valstybėms narėms Airija užsitikrino nacionalinei valstybei atstovaujantį Komisijos narį. Už tai turėtume padėkoti Airijai.

ES taip pat pažadėjo Airijai, kad ji nesikiš į jos mokesčių politiką. Tai taip pat Dublino dėka. Galbūt tai reikš galutinį Vokietijos ir Prancūzijos planų atsisakymą suvienodinti mokesčių sistemą visoje ES.

Pagaliau, Briuselis pažadėjo, kad jis nesikiš į Airijos Respublikos teisės aktų leidybą moralės ir socialinių normų srityje, tarp jų ir dėl negimusio vaiko apsaugos. Airijos vyriausybę ir airių tautą galima pasveikinti, nes jų derybų strategija buvo labai sėkminga.

Beje, smagu stebėti visus tuos, kurie džiaugiasi Airijos referendumo rezultatais. Daugeliu atvejų tai tie patys žmonės, kurie prieštaravo tam, kad būtų surengti referendumai jų valstybėse narėse.

Diane Dodds (NI). – Kaip aš jau ne kartą minėjau anksčiau šiame Parlamente, man visuomet atrodė svarbu, kad Europos tautos glaudžiai bendradarbiautų. Aš nuosekliai pasisakiau prieš Lisabonos sutarties federalizmą ir nacionalinių valstybių galių mažinimą. Antrojo referendumo dėl Lisabonos sutarties Airijos Respublikoje rezultatas nieko nekeičia Jungtinėje Karalystėje. 2009 m. spalio 2 d. dokumentas, prieštaraujantis britų nacionaliniams interesams, tiek pat prieštarauja jų nacionaliniams interesams, kaip ir 2010 m. spalio 2 d. dokumentas. To nepakeis ratifikavimas Lenkijoje; to nepakeis ratifikavimas Čekijoje; to nepakeis Jungtinės Karalystės rinkimų data; ir todėl aš norėčiau pasinaudoti šia galimybe ir šiame Parlamente paprašyti leisti Jungtinei Karalystei, kaip ir bet kuriai kiekvienai kitoje Europos Sąjungos valstybei narei, surengti referendumą dėl viso ir išsamaus Lisabonos sutarties teksto.

Paulo Rangel (PPE). – (PT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, kaip ir daugelis narių Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcijos ir ypač Portugalijos PPE frakcijos narių vardu norėčiau pasidžiaugti referendumo Airijoje rezultatais.

Manau, kad tai aiškiai pagerina Europos Sąjungos plėtros ir augimo perspektyvas ir nustato naujojo etapo sąlygas. Mes norėtume pasveikinti visus, kurie rėmė Lisabonos sutartį, konkrečiai Komisiją ir čia šiandien esančią Komisijos narę ir taip pat, žinoma, Europos Sąjungai pirmininkavusią Portugaliją, kuriai šiame procese teko svarbus vaidmuo. Taip pat norėčiau pasakyti, kad mes visi džiaugiamės tuo, kad nepaisant visų sunkumų ir to, kad nors vis dar nekantriai laukiama Čekijos pozicijos, Portugalijos gyventojai galės didžiuotis, kad jų sostinės pavadinimas bus siejamas su lemiamu Europos Sąjungos plėtros etapu. Šiuo požiūriu aš taip pat norėčiau pasakyti, kad mes taip pat galime tikėtis kitos vėliavos, kuri yra nacionalinių parlamentų vėliava ir kuri visuomet bus Portugalijos PPE frakcijos narių vėliava.

Esu įsitikinęs tuo, kad Lisabonos sutartis yra svarbus žingsnis siekiant įtraukti į Europos demokratiją nacionalinius parlamentus. Todėl aš tikiu, kad svarbiausias demokratijos aspektas, tai yra atstovavimas, o ne, kaip mes kartais girdėjome šiame Parlamente, referendumai yra iš esmės gyvybiškai svarbūs demokratijai, ir tai iš esmės yra atstovavimas, o ne tiesioginis balsavimas. Lisabonos sutartis taip pat yra svarbus žingsnis stiprinant nacionalinių atstovaujamųjų demokratijų dalyvavimą Europos procese. Todėl mes esame labai patenkinti Airijos žmonių sprendimu.

Stéphane Le Foll (S&D). – (FR) Pone pirmininke, ponios ir ponai, aš, tikriausiai, pasikartosiu dėl to, kas jau buvo sakyta, tačiau bet kuriuo atveju norėčiau pasidžiaugti Airijos referendumo dėl Lisabonos sutarties rezultatais.

Turėčiau paprasčiausiai atkreipti dar likusių Parlamente narių dėmesį į pokyčių priežastis, nes nors mes džiaugiamės pasakytu „taip“, vis dėlto prieš metus buvo ištartas „ne“. Kas pasikeitė? Tekstas? Šiek tiek. Kontekstas? Labai. Tai yra svarbiausia. Mes galime čia svarstyti institucinius klausimus. Tačiau piliečiai iš Europos laukia politinių atsakymų.

Tai, mano manymu, svarbu analizuojant šį dvigubą balsavimą. Juk balsuota buvo ne vieną, o du kartus. Pirmasis rezultatas buvo „ne“, antrasis – „taip“. Airiai pareiškė paramą Europai prasidėjus krizei, ir tai būtina itin pabrėžti, nes jie prašo Europą juos apsaugoti, ir tai yra svarbu.

Pakartosiu tai, ką jau ne kartą sakė ne vienas narys. Manau, kad mes privalome nedelsdami žengti į priekį. Todėl dabar mes atsikukame į Tarybai pirmininkaujančią Švediją ir į Komisiją. Jeigu norime atsiliiepti į Airijos žmonių poreikius, turime pateikti konkrečius atsakymus.

Ekonomikos krizė: ar Europa gali skatinti augimą Europos mastu? Socialinė krizė: ar Europa turi užimtumo politiką? Mano nuomone, šiems klausimams diskusijose būtina skirti daugiau dėmesio, ir aš džiaugiuosi dar ir dėl to, kad Lisabonos sutartyje nustatomi didesni įgaliojimai Parlamentui, ir politinėse diskusijose, aš manau, tai turėtų vaidinti esminį vaidmenį ir tai reiškia, kad esama įvairių galimybių ir aptarti šias galimybes.

Vis dėlto, jei šios diskusijos yra demokratinės ir jei Europa nori pateikti atsakymus, dabar mes turime skubiai paskirti Komisiją ir užtikrinti, kad čekai kuo greičiau ratifikuotų sutartį tam, kad Europa sugrįžtų į augimo ir vilties kelią.

Simon Busuttil (PPE). – (MT) Aš taip pat su džiaugsmu pritariu Airijos referendumo rezultatui. Leiskite man pateikti pastabą. Tie, kurie dabar yra namuose, tikriausiai galvoja: „Kokios įtakos man galėtų turėti šis rezultatas?“ Aš norėčiau pateikti keletą konkrečių pavyzdžių, kokios įtakos šis rezultatas turės piliečiams, iš savo – teisingumo ir vidaus reikalų – srities.

Mes turėtume ypač didžiuotis Žmogaus teisių chartija ne tik tiesiog kaip mūsų valstybių, bet kaip Europos Sąjungos piliečiai. Ši sutartis sustiprins mūsų, kaip piliečių, pilietines teises. Tai apima tokias sritis, kaip asmens duomenų apsauga. Taip pat bus stiprinamas saugumas ir apsauga, nes sutartis leis Europos Sąjungai sustiprinti kovą su terorizmu ir nusikalstamumu. Mes turėsime daugiau teisių teisės srityje, pvz., teismų bylose, tarp jų ir tarptautinio įsivaikinimo arba išlaikymo klausimais, turinčiais tarptautinių pasekmių. Be to, mūsų interesai bus sujungti ypač jautrioje migracijos srityje, kalbant apie plačiai paplitusią solidarumo sąvoką.

Tai reiškia, kad sutartis turės konkrečios įtakos piliečiams. Kaip tai gali būti? Taip bus todėl, kad vyriausybė perduos daugiau galių šiam Parlamentui, ir šis Parlamentas užtikrins, kad šios galios būtų panaudojamos ne tik atsakingai, bet ir entuziastingai, ir būtų dirbama piliečių naudai. Šiuo požiūriu mes, kaip piliečių atstovai, turėtume nuolat būti jų pusėje.

Adrian Severin (S&D). – Pone pirmininke, Airija balsavo „taip“ didele balsų dauguma ne tik todėl, kad ji geriau suprato Lisabonos sutartį, bet ir todėl, kad ji pagaliau suprato, kad tikras pasitikėjimas turi būti abipusis ir nesavanaudiškas. Mūsų bičiuliai – Airijos piliečiai taip pat suprato, kad Europos traukinys nelauks vėluojančių į susitikimą su istorija.

Čekijos atvejis yra kitoks. Čekijos piliečiai tinkamai pareiškė savo paramą labiau politinei ir socialinei, veiksmingesnei ir demokratiškesnei Europai. Vyriausybė pritarė sutarties ratifikavimui, sutartį taip pat ratifikavo Parlamentas. Todėl ne mes turėtume gerbti Čekijos gyventojus, bet Čekijos prezidentas, kuris turėtų atsižvelgti į žmonių ir savo parlamento valią.

Mums svarbiausia tinkamai atskirti tai, kas teisinga, nuo to, kas yra piktnaudžiavimas, ir toliau parodyti ir įrodyti, kad ten, kur prasideda piktnaudžiavimas, baigiasi teisingumas. Mes negalime tapti obstrukcionizmo įkaitais. Mes turime pripažinti, kad Lisabonos sutartį ratifikavo visos valstybės narės, ir pradėti kurti institucijas šiuo pagrindu. Parlamentas turėtų aktyviai dalyvauti šiame procese.

Carlo Casini (PPE). – (IT) Pone pirmininke, aš taip pat buvau informuotas, kad man skirtos trys minutės, todėl aš nekalbėsiu ilgiau negu tris minutes. Reikšdamas savo pasitenkinimą, norėčiau prisijungti prie daugelio savo kolegų narių. Aš manau, kad dabar atėjo laikas pradėti kuo skubiau įgyvendinti Lisabonos sutartį, iškart, kai tik bus baigtas jos ratifikavimas, kuris, kaip mes manome, yra neišvengiamas.

Komitetas, kurio pirmininkas aš esu, darė visa, kas įmanoma, tačiau svarbiausia, kad Parlamentas aiškiai suvoktų naujus išpareigojimus: jis neturėtų *de facto* leisti apriboti jo platesnių teisės aktų leidybos funkcijų aspektų.

Vis dėlto norėčiau pabrėžti vieną klausimą, kuris, mano nuomone, iki šiol nebuvo keliamas: esama daugelio priežasčių, kodėl Airijos žmonės prieš tai atmetė sutartį, viena iš jų buvo baimė iš kai kurių rinkėjų pusės dėl to, kad Europos teisinė sistema pažeistų tam tikras pagrindines vertybes, susijusias su teise į gyvybę ir šeimos sąvoka Airijoje.

Šie nuogastavimai šiek tiek sumažėjo, priėmus Europos Vadovų Tarybos 2008 m. gruodžio mėn. ir 2009 m. birželio mėn. deklaracijas. Aš manau, kad tai yra svarbu ne tik Airijai, bet ir visai Europai. Buvo faktiškai išaiškinta, kad *acquis communautaire* nėra susijęs su teisės į gyvybę ir šeimos sritimi. Šis išaiškinimas tinka ne tik Airijai, bet ir visoms valstybėms narėms. Iš tikrųjų, nebuvo poreikio tai paaiškinti, nes įvairiose nutartyse, apimančiose Prancūziją, Jungtinę Karalystę ir Lenkiją, Europos žmogaus teisių teismas nusprendė, kad valstybėms narėms turėtų būti leidžiama laisvai spręsti gyvybės, gyvybės vertingumo, pagarbos gyvybei ir šeimos srityse, atsižvelgiant į savo istoriją, tradicijas ir kultūrą.

Vis dėlto Airijos dėmesys detalėms pasirodė esąs naudingas tuo, kad buvo oficialiai išaiškintas klausimas, kuris, kaip minėjau, dabar galios visai Europos Sąjungai. Manau, kad tai yra vertinga, todėl galima teigti, kad šie abu referendumai įvyko ne veltui. Pagaliau mes visi puikiai žinome, kad Europos kultūrą sudaro skirtingos įvairių valstybių narių, įeinančių į jos sudėtį, kultūros, ir mes visi norime, kad Europa būtų ne tik ekonominė erdvė, tačiau taip pat – ir visų labiausia – bendrija, pagrįsta panašiomis vertybėmis. Todėl aš manau, kad mes turėtume būti Airijai dėkingi už tai, ką ji įrodė Europai jos istorijos ir jos idealų požiūriu.

Europai Airija reikalinga ne tik dėl techninių priežasčių, susijusių su jos mechanizmais ir organizacine struktūra, bet ir dėl Airijos įnašo į tai, ko mes visi siekiame: į Europos tapatybę.

Edite Estrela (S&D). – (PT) Teigiamas Airijos referendumo rezultatas buvo gera naujiena Europai ir asmeniškai man, kaip Portugalijos pilietei ir Europos Sąjungos šalininkei. Tai yra sveiko proto ir racionalumo pergalė prieš demagogiją ir manipuliavimą. Airijos žmonės aiškiai parodė, kad jie pasitiki Europos projektu. Airijos „taip“ pašalino pagrindinę kliūtį, kuri trukdė įsigalėti Lisabonos sutarčiai.

Prezidentas Václav Klaus dabar neturi pagrindo nesilaikyti demokratijos principų ir privalo atsižvelgti į parlamento, kuris jį išrinko ir kuris jau pavirtino Lisabonos sutartį, nuomonę. Lisabonos sutartis yra naujos eros pradžia. Europos Sąjunga galės veiksmingiau priimti sprendimus ir veiksmingiau plėtoti išorės santykius. Ji bus demokratiškesnė ir skaidresnė, galės geriau patenkinti visuomenės poreikius ir bus mažiau priklausoma nuo vyriausybės. Įsigaliojus naujai sutarčiai, Europos Sąjunga galės geriau kovoti su klimato kaita ir pasirengusi spręsti globalizacijos iššūkius.

Mairead McGuinness (PPE). – Pone pirmininke, diskusijos buvo ilgos, tačiau ne itin dramatiškos. Ar galite įsivaizduoti, kokie jausmai vyratų šioje salėje, jei rezultatas būtų buvęs neigiamas, ir aš manau, kad „taip“ ir tai, kad dabar mes jaučiamės ramūs, yra labai iškalingas rezultatas. Žinoma, aš džiaugiuosi referendumo rezultatais, kaip ir kiti mano kolegos Parlamente iš *Fine Gael*. Aš labai daug dirbau tam, kad būtų pasiektas teigiamas rezultatas, ir turiu pasakyti, kad tai, jog Airijos žmonės pakilo virš nacionalinių ir vidaus klausimų, įvertino Europą ir Lisabonos sutartį, praeitį ir mūsų sąsajas su Europos Sąjunga ir didžiąja balsų dauguma tarė „taip“, tai yra fantastiškas rezultatas.

Kita vertus, Komisijos narė Margot Wallström, kuri ne kartą lankėsi Airijoje, iškėlė klausimą, kuris, mano nuomone, tinka visoms valstybėms narėms dėl to, kad žmonės yra atitrūkę nuo Europos Sąjungos. Aš manau, kad dėl to būtų galima kaltinti mus visus. Manau, kad mes nepakankamai kalbame apie šį projektą, apie Europos Sąjungą, apie solidarumą, apie tai, ką mums tai galėtų reikšti; mes daugiau kalbame apie tai, ką galime gauti arba ką duodame, arba kodėl mums netinka viena ar kita direktyva ar reglamentas. Todėl politikoje, tikriausiai, yra svarbu iškilti aukščiau kai kurių iš šių klausimų, nes referendumo etape, kaip mūsų atveju, turime aiškinti žmonėms gatvėje, parduotuvėje, mokykloje apie tai, kas yra Europa, kaip ji veikia, ką darau aš, ką veikia Komisija, ir tai yra labai svarbu. Iš tikrųjų tai labai atsakinga – kalbėti tiesiogiai su žmonėmis apie Europos Sąjungą. Žmonės Airijoje dabar apie tai žino daugiau negu bet kada anksčiau, nes mes su jais tikrai labai artimai bendravome.

Todėl aš paraginčiau visus čia esančius daugiau apie tai kalbėti savo namuose ir mažiau belstis į Europos Sąjungos duris, ypač kai tai nėra būtina. Kritikuokime naudodami visas priemones, jei tai yra reikalinga, o tiems, kurie kaip Nigel Farage mano, kad airiai yra skriaudžiami, aš pasakysiu: ne taip lengva mus nuskriausti. To iki šiol neatsitiko. To niekada nebus. Ir dar pridursiu, kad jei manęs iki šios diskusijos pabaigos nebus šioje salėje, Komisijos narė, tai ne todėl, kad aš negerbiu jūsų arba pirmininko arba pirmininkaujančios valstybės narės; tai yra dėl kitų įsipareigojimų, tačiau dėkoju visiems už jūsų visų paramą pastaruoju metu.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Ponios ir ponai, kaip Europos Parlamento narys iš Vengrijos, kuri viena pirmųjų ratifikavo Lisabonos sutartį, aš džiaugiuosi Airijos referendumo rezultatu. Vis dėlto labai norėčiau, kad mes žvelgtume toliau negu pats ratifikavimo procesas ir aptartume, kaip reikėtų įgyvendinti Lisabonos sutartį, kuri yra svarbus žingsnis siekiant politinės sąjungos ir kuriant bendromis vertybėmis pagrįstą visuomenę. Ji leistų išplėsti socialines teises ir jas geriau apsaugoti, taikant teisiškai įpareigojančios Pagrindinių teisių chartijos reikalavimus. ES taps įprasta kalbų ir kultūrų įvairovė. Vis dėlto Lisabonos sutartyje yra ir labai svarbi nauja nuostata.

Pirmą kartą ES istorijoje minimos asmenų, priklausančių mažumoms, teisės. Nacionalinės ir etninės mažumos, taip pat ir imigrantų mažumos sudaro maždaug 15 proc. visų ES gyventojų. Pagaliau mes galime baigti kurti ES struktūras, kurios apsaugo mažumų teises. Dėkoju už dėmesį.

Lena Barbara Kolarska-Bobińska (PPE). – (PL) Pone pirmininke, priėmus Lisabonos sutartį bus baigtas istorinis Europos Sąjungos plėtros etapas po to, kai į jos sudėtį buvo priimta dešimt naujų valstybių narių.

Šis procesas prasidėjo paskutiniame praeito amžiaus dešimtmetyje ir bus baigtas priėmus sutartį dėl konstitucinių pokyčių, kurie leistų ES prisitaikyti prie naujos tikrovės.

Sutartis reiškia naują ES plėtros ir galimybių etapą, kuris yra žingsnis į priekį. Institucijos, kurias mes galėsime kurti, tėra galimybė, ir tik nuo mūsų priklausys, kaip mes ja pasinaudosime. Tai taip pat yra tinkamas momentas parodyti piliečiams, skeptiškai nusiteikusiems Europos projekto atžvilgiu, kad ES yra gyva, keičiasi ir, kas svarbiausia, nėra abejinga žmonių rūpesčiams. Todėl ji turėtų, kaip mums atrodo, pirmiausia pasiūlyti naują politiką, kuria būtų siekiama atsižvelgti į kylančius iššūkius. Vis dėlto nuogąstaujama, kad vietoj to, jog daugiau dėmesio būtų skirta kaip tik šiam aspektui, diskusijoje jo daugiau bus skirta oficialiems ir asmeniniams klausimams: ką reikėtų skirti į vieną ar kitą postą. Mes negalime leisti nacionaliniam egoizmui, kuris krizės metu sustiprėjo, neleisti mums pasinaudoti galimybėmis, kurios šiuo metu atsiveria ES. Mums reikėtų įtikinti savo piliečius, kad ES nėra tik elitas, darbo vietos ir biurokratija, bet ir nauji ir veiksmingi būdai sprendžiant jiems rūpimus klausimus.

Alan Kelly (S&D). – Pone pirmininke, šiandien aš čia išdidžiai stoviu kaip Europos Parlamento narys, atstovaujantis Airijai. Istorinis „taip“ pareikalavo daug kraujo, prakaito ir ašarų iš visuomenės atstovų, sportininkų, verslo grupių, ūkininkų ir profesinių organizacijų atstovų. Aš taip pat didžiuojuosi tuo, kad praėjusį penktadienį buvau savo namuose Tipperaryje, aš akivaizdžiai mačiau triuškinamą pergalę, kuri įrodė tai, kuo aš visuomet tikėjau – kad Airija yra remia Europą, ir mes ir ateityje esame pasirengę Europoje vaidinti svarbų vaidmenį.

Dabar aš žinau, kad visi leperkornai iš UKIP, kurie dalyvavo šiame Parlamente praėjusiais metais po pirmojo referendumo, išnyko. Daugeliui iš jūsų turėtų būti malonu išgirsti, kad aš tvirtai tikiu, jog Airijos žmonės niekada neeis jiems čia sugrįžti. Verdiktas dėl Lisabonos sutarties buvo tiesos pergalė prieš melą ir mitus, kuriuos platino ekstremistai iš priešingos stovyklos, spekuliuojantys žmonių rūpesčiais. Šie ekstremistai praėjusį penktadienį sulaukė tinkamo atkirčio.

Vis dėlto tai yra pamoka mums visiems. Mes visi, pritariantys pažangioms politikos priemonėms, drauge turėtume pasirūpinti tuo, kad piliečiai aktyviau dalyvautų Europos institucijų veikloje. Mes niekuomet neturėtume apie juos pamiršti.

Damien Abad (PPE). – (FR) Pone pirmininke, ponios ir ponai, Airijos žmonės aiškiai nusprendė likti Europos širdyje, didžiąja dauguma pritardami Lisabonos sutartį. Kaip jauniausias Europos Parlamento narys iš Prancūzijos, aš pritariu šiam pasirinkimui, kuris leis mums daugiau dėmesio skirti klausimams, kurie kelia susirūpinimą mūsų piliečiams.

Vis dėlto norėčiau pateikti porą pastabų. Pirmoji – tai, negalima nepastebėti, kad faktiškai būtent krizė privertė airius pasijusti europiečiais, ir todėl airių „taip“ reikėtų suprasti kaip Europos, politinės Europos, kuri apsaugotų ir užtikrinti galimybes, poreikį, Europos, kuri gali atsilipti į krizę ir užtikrinti jos piliečiams reikalingą saugumą.

Antra, pirmojo referendumo Airijoje nesėkmė yra mums pavyzdys ir pamoka. Mes negalime kaskart, kai norime pajudėti į priekį, jaustis procedūrų, kurios yra netinkamos Europos Sąjungai, kurią sudaro 27 valstybės narės, įkaitais. Esant dabartinei sistemai, kartais valstybė narė yra labiau suinteresuota pasakyti „ne“, o ne „taip“. Ši galimybė tarti „ne“ turėtų paskatinti mus numatyti realią procedūrą Bendrijos lygmeniu, kuri neleistų užurpuoti diskusijų nacionaliniu lygmeniu.

Šiandien mes ir vėl galime matyti europinę dinamiką, kur mes, Europos Parlamento nariai, turėsime spręsti tokius opius klausimus, kaip krizė pieno sektoriuje arba praėjusių metų dujų krizė. Norėčiau bent trumpam atkreipti Parlamento dėmesį dar į vieną aspektą, kuris 2010 m. Bendrijos biudžete yra ginčytinas, būtent antrojo Europos gaivinimo plano etapo finansavimą, kurį sudaro maždaug 2 mlrd. EUR. Aš esu vienas iš tų, kurie mano, kad turime užtikrinti, jog šis planas būtų finansuojamas ne tik per žemės ūkio asignavimus, nes tai būtų nenaudinga ūkininkams šios krizės sąlygomis ir taip pat sukeltų pavojų mūsų apsirūpinimo maistu saugumui ir mūsų žemėms.

Baigdamas norėčiau dar kartą padėkoti savo draugams iš Airijos ir nuoširdžiai jiems padėkoti dėl jų aiškiai europietiško pasirinkimo. Dabar aš norėčiau paraginti savo draugus iš Lenkijos ir Čekijos imtis veiksmų, kurie užtikrintų, kad Europa pagaliau turės priemones, skirtas artimiausius dešimtmečius spręsti globalizacijos iššūkius.

Juan Ferniro López Aguilar (S&D). – (ES) Pone pirmininke, norėčiau trumpai paliesti tris klausimus.

Pirmiausia, kaip ir daugelis kalbėjusiųjų, aš džiaugiuosi įtikinamu „taip“, kurį mes išgirdome Airijos referendume.

Antra, kaip Piliiečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pirmininkas norėčiau pabrėžti Lisabonos sutarties įsigaliojimo galimybių reikšmę stiprinant Europos integracijos projekto teisėtumą, nes tai yra susiję su pilietybe, teisėmis, laisvėmis ir mūsų gebėjimu bendrai kovoti su organizuotu nusikalstamumu ir terorizmu ir, kiek tai numatoma Šengeno sutartyje, veiksmingai sprendžiant tokius opius klausimus, kaip prieglobstis, imigracija, užsieniečių statusas ir ES išorės sienų kontrolė.

Trečia, kaip ir visi, kurie kalbėjo prieš mane, aš norėčiau nurodyti, kad tai nėra pabaiga. Ir tai yra ne tik todėl, kad Čekija vis dar turi ratifikuoti sutartį, bet ir todėl, kad mes turime įvertinti sunkumus, kuriuos patyrėme, ratifikuodami Lisabonos sutartį, ir iš jų pasimokyti. Tai nebuvo lengva, net dešimt metų vyko diskusijos, ir tai verčia mus būti gerokai reiklesnius ne tik sau, bet ir būsimosios plėtos požiūriu, reikalaujant lojalumo, bendradarbiavimo ir atsakomybės iš visų, kurie pasirašys po naujosiomis taisyklėmis, kuriomis reikės vadovautis, kai įsigalios Lisabonos sutartis.

Anne Delvaux (PPE). – (FR) Pone pirmininke, praėjus kelioms dienoms po teigiamo rezultato Airijoje, aš tikrai jaučiuosi, kad galime sakyti, jog šiandien mes esame labiau europiečiai negu iki šiol. Aš iš tikrųjų nuoširdžiai, pati sau tyliai labai džiaugiuosi. Deja, mes vis dar esame priklausomi nuo Čekijos konstitucinio teismo sprendimo ir nuo jos prezidento geros valios.

Dabar mes turime įspėti tuos, kurių rankose yra šios Europos Sąjungai labai svarbios sutarties, mūsų institucijų ir 500 mln. europiečių, kuriems mes atstovaujame, likimas, kad jų laukia didesnė atsakomybė. Mes negalime ilgiau būti kelių žmonių, kurių vienintelis tikslas yra veikti prieš bendrą Europos interesą, įkaitai. Jei teisėta yra tai, kad Europos integracijos nenorima tęsti, jei teisėta reikšti savo abejones, tuomet taip pat yra teisėta leisti siekti pažangos tiems, kurie norėtų didesnės Europos integracijos.

Apskritai, Europos sutarčių ratifikavimo procesai pernelyg dažnai tampa istorijomis apie Pyro pergales. Ar visuomet būtina daryti tokį didelį spaudimą tam, kad būtų galima užtikrinti sutarties ir jos institucinių reformų įsigaliojimą?

Būtina pasimokyti iš šio chaotiško ratifikavimo proceso ir taip pat, akivaizdu, iš šio antrojo referendumo Airijoje organizavimo, nes nėra įprasta gyventojus, kurie priėmė savarankišką sprendimą, versti balsuoti dar kartą; arba nėra įprasta sutarties susitarimą naudoti kaip priemonę, reikalingą sandoriui užtikrinti. Kyla realus pavojus Europos projekto instituciniam nuoseklumui ir pusiausvyrai.

Sutarties ratifikavimas yra mažiausiai, ko mes galime reikalauti, lojalumo ir sanglaudos požiūriu nuo tos akimirkos, kai šalis nusprendžia stoti į Europos Sąjungą. Mes norėjome užtikrinti, kad sutartis būtų ratifikuota iki rinkimų į Europos Parlamentą 2009 m. birželio mėn. Ką, jūsų nuomone, dabar piliečiai mano apie Lisabonos sutartį ir juo labiau apie mūsų vidaus darnumą ir teisėtumą?

Zoran Thaler (S&D). – (SL) Nedviprasmiškas Airijos *taip* Lisabonos sutarčiai yra svarbus žingsnis siekiant suvienytos Europos ir smūgis euroskeptikams.

Šis sprendimas yra dar svarbesnis, nes jį priėmė žmonės, balsavę referendume, ir tauta, kuriai buvo duoti vieni metai tam, kad ji apsvastytų, ar jos pradinis *ne* yra naudingas Airijai.

Kartu su Čekija dabar turėtų kilti klausimų dėl Jungtinės Karalystės, ES valstybės narės, kurios opozicijos vadovas David Cameron pažadėjo surengti referendumą dėl sutarties, jei jis laimėtų 2010 m. rinkimus. Jis tai pažadėjo nepaisant to, kad abeji Jungtinės Karalystės parlamento rūmai ratifikavo Lisabonos sutartį 2008 m. viduryje.

Kaip galima įvertinti Jungtinės Karalystės, vienos iš mūsų valstybių narių, kuri jau ratifikavo sutartį, sprendimus ir įsipareigojimus, dabar juos sustabdant, nuo jų priėmimo praėjus dvejais metams?

Enikő Győri (PPE). – (HU) Ponios ir ponai, kai 2003 m. pavasarį beveik 84 proc. Vengrijos piliečių balsavo už tai, kad mūsų šalis taptų Europos Sąjungos nare, jie jautėsi sugrįžtą ten, kur visuomet buvo jų tikroji vieta – į bendrą Europos tautų šeimą, nuo kurios juos atskyrė komunistų diktatūra, trukusi ilgiau kaip keturiasdešimt metų. Todėl vengrai laikė Europos Sąjungą ne tik ekonominį bendradarbiavimą reglamentų pagrindu skatinančia struktūra, bet ir vienodomis vertybėmis pagrįsta bendrija. Mes labai džiaugiamės tuo, kad Airija pritarė Lisabonos sutarčiai, nes tai užtikrina steigiamojoje sutartyje atitinkamą vietą mūsų vertybėms, tarp kurių neabejotinai yra asmenų, kurie priklauso mažumoms, teisės.

Štai kodėl, pone pirmininke, aš pirmoji pakėliau mėlynąją kortelę, kai išgirdau Csanádo Szegedi pastabą. Aš norėčiau jo paklausti, ar jis skaitė Lisabonos sutartį, nes jei jis ją skaitė, tai tikriausiai žino, kad joje yra straipsnis dėl mažumų, apie kurį aš ką tik kalbėjau. Vengrijos piliečiai yra įsitikinę tuo, kad įsigaliojus sutarčiai ES jautriau reaguos į klausimus, susijusius su mažumomis, ir priemonės, panašios į slovakų kalbos įstatymą, taps visiškai ir visam laikui nepriimtinos. Tai reiškia, kad mes turime laikytis ne tik įstatymo raidės, bet ir atsižvelgti į Europos Sąjungos požiūrį. Kitaip tariant, kiekvienas Europos pilietis yra bendrai atsakingas už tai, kad mažumos galėtų laisvai ir be apribojimų vartoti savo gimtąją kalbą ir jaustis namuose ten, kur gimė.

Aš tvirtai tikiu, kad Lisabonos sutartis taip pat mums labai padėtų pasiekti, kad ES institucijos geriau suprastų, jog mes turime ginti savo vertybes ES ir nedelsdami imtis veiksmų, jei joms kyla grėsmė. Kolegos nariai iš socialistų, liberalų ir nepriklausomų frakcijų, mes negalime taikyti dvigubus standartus. Kitaip tariant, remtis šiomis vertybėmis, jei jos atitinka mūsų interesus, ir jas pamiršti, kai mums tai patogiau. Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcija nepritaria tokiai pozicijai.

Ivari Padar (S&D). – (ET) Pone pirmininke, praėjusią savaitę aš buvau Airijoje, palaikydamas savo draugus iš Airijos leiboristų partijos. Džiaugiuosi tuo, kad Airija balsų dauguma balsavo už, nes tai yra labai svarbus sprendimas Airijai ir Europos Sąjungai. Kaip ūkininkas, aš ypač džiaugiuosi tuo, kad šį kartą Airijos ūkininkai jau iš pradžių pritarė referendumui. Tai buvo labai geras sprendimas, nes įsigaliojus sutarčiai Europos Parlamentas turėtų vienodas galias su Taryba žemės ūkio klausimais, tarp jų ir pagal bendro sprendimo procedūrą spręsti dėl bendros žemės ūkio politikos, o tai yra neabejotinai gera žinia Europos ūkininkams.

Seán Kelly (PPE). – (GA) Pone pirmininke, kaip naujai išrinktas narys norėčiau pasakyti, kad didžiuojusi teigiamu rezultatu balsuojant referendume dėl Lisabonos sutarties praėjusį penktadienį Airijoje. Aš taip pat didžiuojusi gyvomis diskusijomis, kurios šiandien čia vyksta.

Žmonės klausė, kodėl Airija pakeitė nuomonę. Taip tikriausiai yra dėl bent keturių priežasčių. Viena jų, aš manau, buvo tai, kad mums buvo pažadėtas Komisijos narys; antroji – garantijos; trečioji – tai, kad įvyko reikalingos diskusijos ir žmonės šį kartą buvo tinkamai informuoti, ne taip, kaip praėjusį kartą. Taip pat svarbus veiksnys buvo ekonomikos krizė, nors visų svarbiausia buvo tai, kad šį kartą, kitaip negu praėjusį kartą, daug sėkmingiau vyko kampanija už Lisabonos sutartį. Pilietinės grupės ir politikai rinkosi drauge ir pirmą kartą, kiek aš prisimenu, politinės partijos – pagrindinės politinės partijos – atidėjo į šalį savo skirtumus ir paragino balsuoti už Airijos ateitį. Airijos žmonės į tai atsiliepė.

Taip pat buvo gerai organizuota ir priešininkų kampanija. Joje savo nuomonę išsakė daugelis, tarp jų ir Nepriklausomybės partija iš Jungtinės Karalystės, kuri užtikrino, kad Airijoje būtų išplatintas šis dokumentas – *Tiesa apie Sutartį: ES buldozeriui – ne*. Ką gi, Airijos žmonės pasirinko ES traukinį, o ne UKIP buldozerį.

Praėjęs savaitgalis pademonstravo ryšių triumfą. Dažnai girdime apie ryšių trūkumą. Tai buvo ryšių triumfas, ir jei tai dirbsime ir toliau, Europa tikrai taps artimesnė žmonėms.

Dabar viskas priklauso nuo Čekijos prezidento, kuris turėtų pasirašyti susitarimą, ir jis turėtų įsigaliooti, nes jei tai nebus padaryta, tai bus galima pavadinti didžiausia diktatūros demokratijos paneigimo išraiška pasaulio istorijoje.

Labai dėkoju jums už jūsų paramą, ir norime tikėti, kad Airijos piliečiai bus ir ateityje visuomet liks tikri europiečiai.

Jo Leinen (S&D). – (DE) Pone pirmininke, po aštuonerių metų ir daugelio diskusijų ir derybų dabar turime didelę tikimybę, kad Reformų sutartis pagaliau įsigalios, taip pat ir dėl didelių daugelio žmonių šiame Parlamente pastangų ir atsidavimo šiam projektui nuo pradžios iki pabaigos dirbant konvencijoje ir vėliau, tarpyrausybinėse konferencijose.

Manau, kad priimant šią Reformų sutartį Europos Parlamentui teko konstruktyvus vaidmuo. Manau, kad jei konstitucinis teismas Čekijoje priims teigiamą sprendimą, prezidentas Václav Klaus nebeturės teisinio pagrindo blokuoti ES. Kitos konstitucinės institucijos Čekijoje taip pat ieškos būdų, kaip įveikti šią neteisėtą blokadą.

Taip pat matome, kad galime sulaukti netikėtų veiksmų ir iš Jungtinės Karalystės. Vis dėlto, jei Jungtinės Karalystės vyriausybė surengtų referendumą, tai būtų referendumas ne dėl Lisabonos sutarties, o dėl to, ar Jungtinės Karalystės gyventojai pritaria ES, ar jie nori iš jos išstoti. Referendumas turi būti surengtas būtent šiuo klausimu, o ne dėl sutarties ratifikavimo. Tai būtų visiškai nepriimtina. Aš manau, kad tai, ko mes turėtume iš to pasimokyti, yra tai, kad mūsų piliečiams reikia daugiau informacijos. Todėl aš tikiuosi, kad

naujojoje Komisijoje mes taip pat turėsime pirmininko pavaduotoją, atsakingą už ryšius ir informaciją, ir galbūt net Komisijos narį, atsakingą už Europos pilietybę. Tai būtų atsakymas į Europos politikos diskusijas.

Jarosław Leszek Wałęsa (PPE). – (PL) Pone pirmininke, Lisabonos sutartis leis Europai spręsti gerokai svarbesnius iššūkius negu valstybių narių vidaus problemos. Ar Europa pasirengusi tai padaryti? Vis dar sunku į tai atsakyti. Viena aišku, kad šiuo klausimu daug priklausys nuo Europos piliečių.

Vis dėlto taip pat, kaip ir dėl sutarties, ES turi parodyti valią veikti ir dalyvauti pasaulio arenoje. Ji taip pat turi jausti atsakomybę dėl padėties pasaulyje, dėl jo stabilumo ir vystymosi. Nuo to priklauso ir saugumas, ir plėtra ES. Savo principus turime priešinti su saugios, klestinčios ir demokratinės šalies, gerbiančios žmogaus teises, tačiau visiškai užimtos savo vidaus reikalais ir nusisukusios nuo pasaulio, metafora.

Lisabonos sutartis verčia mus geriau suvokti mums kylančius iššūkius. Airijai ištarus „taip“ Europa toliau žvelgia į Lenkiją ir Čekiją. Aš neturiu nė menkiausios abejonės dėl to, kad Lisabonos sutartis netrukus turėtų įsigaliooti. Vis dėlto, kol mes laukiame prezidentų Lecho Kaczyńskiego ir Václavo Klausso parašų, pasvarstykime, kaip vyko diskusija dėl dabartinės reformos, ir pasidarykime išvadas iš to, kas įvyko. Mes turime būti pasirengę ateičiai. Mes turime pasirengti ateities reformoms, nes puikus projektas, kurį mes kuriame – Europos Sąjunga – dar neužbaigtas. Pagaliau, norėčiau pasakyti dar vieną dalyką – ačiū tau, Airija.

Paolo De Castro (S&D). – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, Airijos gyventojams balsavus už Lisabonos sutartį, spalio 2 d. tapo svarbi diena Europai. Įsigaliojus bendro sprendimo procedūrai, ypač žemės ūkio politikos srityje, tai reikštų tikrą demokratinę revoliuciją. Europos Parlamentas įgyja sprendimų priėmimo galias, prilygstančias Žemės ūkio Ministrų Tarybos galioms – visa tai dėl Airijos pritarimo ir palankių balsų nacionaliniuose parlamentuose, tarp jų ir Čekijos parlamente.

Bet koks tolesnis delsimas dar labiau apsunkintų ūkininkų padėtį valstybėse narėse. Iš tikrųjų žemės ūkio sektorius šiuo metu išgyvena jautriausią ir sudėtingiausią metą, krintant daugelio, ir ne tik pieno, produktų kainoms, kaip mes galime matyti pastarosiomis dienomis.

Laukdami, kol sutartis įsigalios oficialiai, mes tikimės, kad nuo šiol, pone pirmininke, Taryba ir Komisija turėtų daugiau dėmesio skirti sprendimams, priimamiems Parlamente, – kuris yra demokratiškai išrinktas visų Europos piliečių, – taip pat ir žemės ūkio srityje, pradedant priemonėmis, kurios būtinos krizei pieno sektoriuje įveikti.

Petru Constantin Luhan (PPE). – (RO) Pone pirmininke, ponios ir ponai, aš taip pat labai džiaugiuosi, kad Airijos gyventojai pagaliau pritarė Lisabonos sutarčiai, nes, mano nuomone, šis dokumentas yra labai svarbus Europos integracijai.

Mums reikalinga nauja sutartis, kad Europos Sąjunga turėtų šiuolaikines priemones ir galėtų naudoti tobulesnius veiklos būdus, sprendžiant šiuolaikinio pasaulio iššūkius. Ši sutartis, pirmiausia, yra žingsnis į priekį stiprinant sprendimų priėmimo proceso ES lygmeniu demokratiškumą, leidžiant mums Europos Parlamente būti tarp tų, kurie pirmieji pasinaudos keitimosi nuomonėmis, kaip tai nustatyta pagal šią sutartį, pranašumais.

Išplėtus bendro sprendimo procedūrą teisinių galių požiūriu Europos Parlamentas veikų lygiomis teisėmis su Taryba priimant 95 proc. Bendrijos teisės aktų. Pvz., Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitete, kurio narys aš esu, bendro sprendimo procedūra būtų išplėsta nuo keturiasdešimt iki aštuoniasdešimt jos taikymo sričių, ir šitaip sustiprintas demokratinis ES teisės aktų teisėtumas.

Manau, kad naujoji teisinė bazė leistų paspartinti ekonominės plėtros procesą atitinkamai pritaikant valstybių narių teises sistemas. Aš taip pat tvirtai tikiu, kad ši priemonė leis mums lengviau pasiekti vieno iš svarbiausių Europos Sąjungos tikslų kuriant ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą.

Aš su dideliu susidomėjimu stebiu, kaip bus užbaigtas ratifikavimo procesas, ir nekantriai laikiu, kada bus pradėtas įgyvendinimo etapas.

José Manuel Fernandes (PPE). – (PT) Ponios ir ponai, aš džiaugiuosi, kad praėjusį sekmadienį referendume dėl Lisabonos sutarties Airijos žmonės didele balsų dauguma tarė „taip“. Tikėkimės, kad daug pastangų pareikalavęs šios sutarties ratifikavimo procesas bus pagaliau baigtas.

Aš esu tikras, kad sutartį taip pat turėtų ratifikuoti ir Čekija. Manau, kad būtų nesuprantama ir nepriimtina, jei Europa būtų nublokšta į praeitį, jei asmeninė nuomonė blokuotų jos plėtrą, visiškai neatsižvelgiant į

atitinkamo parlamento daugumos nuomonę ir jai prieštaraujant. Mes visi norime išeiti iš institucinės aklavietės, kurioje buvome beveik dešimt metų.

Todėl aš dėkoju Airijos žmonėms, nes jų parodyta valia teikia mums vilties matyti stipresnę, labiau pasiturinčią Europą, susivienijusią ir turinčią daugiau narių, įpareigojant Europos institucijas veikti taip, kad ši viltis būtų pateisinta. Be to, tai yra ir didžiosios Europos piliečių daugumos valia.

Aš tikiu, kad mes visi esame verti Europos, kuri būtų pastebimesnė, darnesnė ir kuri skatintų demokratines vertybes, socialines ir pagrindines teises ir ekonomikos augimą visame pasaulyje, taip pat neišskiriant ir aplinkos apsaugos.

Mário David (PPE). – (PT) Pone pirmininke, ministre, Komisijos nary, ponios ir ponai, aš norėčiau tarti tik keletą žodžių ir pasidžiaugti istoriniu, atveriančiu dideles perspektyvas Airijos referendumo rezultatu ir pabrėžti svarbų vaidmenį, kurį suvaidino *Fine Gael* ir jos vadovas, būsimasis Airijos ministras pirmininkas Enda Kenny, vadovaujant šiam procesui. Šio proceso metu tapo visiškai aišku, kad Europos Sąjunga turi labiau suartėti su savo piliečiais. Būtent piliečiai, kitaip tariant mes visi, esame tie, kuriems Europos Sąjungos veiksmai turėtų būti naudingi. Itin svarbu, kad kiekvienas žinotų apie Europos poveikį ir naudą, kurią ji turi mūsų kasdieniame gyvenime.

Europa yra mūsų namai. Tai, kas naudinga Europai, turi būti naudinga ir jos piliečiams. Tai tinka ir Lisabonos sutartčiai. Ši sutartis dar kartą parodo, kad žmonės gali būti sąmoningi ir lojalūs valstybių narių piliečiai, ir įsitikinę Europos projekto šalininkai. Pasibaigus pernelgų ilgoms diskusijoms dėl organizavimo ir veiklos, Europos Sąjunga dabar galės skirti daugiau dėmesio veiksmingesniam naujų priemonių panaudojimui, sprendžiant realias problemas, su kuriomis susiduria europiečiai, kaip antai: konkurencingumas, augimas ir užimtumas.

Baigdamas, pone pirmininke, ministre, pateiksiu pasiūlymą ateities kartoms. Atsižvelgiant į informacijos apie Europos Sąjungos vertybes, galias, tikslus ir *modus operandi* trūkumą, Parlamentas privalomo mokymo kiekvienoje valstybėje narėje pabaigoje turėtų pasiūlyti naują privalomą Europos studijų sistemą. Jaunieji europiečiai galėtų objektyviai ir realiai daugiau sužinoti apie mūsų veiklos principus, apie tai, kas mes esame ir kur mes einame.

Tai žinodami, jie galėtų gana anksti suprasti ir savo gyvenime panaudoti nepaprastai naudingą Europos tapatybės potencialą, kuris leistų jiems, be viso kito, pasijusti ir šio žemyno – Europos – piliečiais.

David Casa (PPE). – (MT) Taip, tai iš tikrųjų istorinė akimirka, ne tik todėl, kad Airijos gyventojai didele balsų dauguma pritarė sutartčiai, bet ir todėl, kad šiandien Lenkija paskelbė ratifikuosianti sutartį.

Ši sutartis turėjo įveikti labai ilgą kelią. Aš čia esu tik penkerius metus, tačiau yra delegatų, kurie dirbo ilgus metus siekiant šio istorinio momento. Tarp jų yra ir mano kolega Íñigo Méndez de Vigo. Šis įsimintinas momentas reiškia didesnę mūsų, kaip politikų, atsakomybę, ir tai taip pat tinka Čekijos prezidento atveju. Jo asmeninė nuomonė yra svarbi; vis dėlto niekas negali laikyti visos šalies, kaip ir visos Europos Sąjungos, asmeninių nuomonių įkaitu.

Kaip politikams, mums tenka priimti didžiulę atsakomybę. Mes turime suteikti atsakymus ir atsiskaityti tik Europos Sąjungos piliečiams, nes galiausiai jiems atstovaujame. Europa privalo spręsti tokius svarbius klausimus, kaip finansų krizė, klimato kaita, imigracijos klausimai ir darbo vietų kūrimas. Todėl Čekijos prezidento nuomonė negali būti priežastis, kuri galėtų sulaikyti Europą nuo teisėtų veiksmų įtvirtinant mūsų nustatytus standartus. Aš pritariu nariui, kalbėjusiam prieš mane, kuris sakė, kad būtina skirti Komisiją. Mes turime pirmininką, todėl aš nematau priežasties, kodėl turėtume laukti Čekijos konstitucinio teismo nutarties ir neskirti Komisijos. Būtina atlikti didelį darbą, ir Komisija turėtų jį nedelsdama pradėti, kad būtų galima sėkmingai įvykdyti.

Iuliu Winkler (PPE). – (HU) Norėčiau pareikšti tokius pačius jausmus, kaip ir daugelis mano kolegų narių, kalbėjusių prieš mane, kurie pritarė Airijos rinkėjų sprendimui balsuoti už Lisabonos sutartį. Dabar mes galime optimistiškai žvelgti į sutarties ratifikavimo baigtį. Vis dėlto tai tėra tik pirmasis žingsnis, norint pasiekti trijų svarbiausių tikslų. Mes turime gilinti naujųjų valstybių narių integraciją, mes turime pašalinti kliūtis, kurias sukūrė dviejų greičių Europa, ir turime tęsti ES plėtros Balkanuose procesą.

Lisabonos sutartis pagrįsta Europos solidarumo idėja, ir aš tikiuosi, kad šis solidarumas veiks praktiškai ir neliks tik ketinimų deklaracija, pateikiama įvairiuose Europos Sąjungos institucijų forumuose. Aš manau, kad ekonomikos krizė taip pat parodo, kad solidarumas yra vienintelė priemonė atsiliepiant į iššūkius, su kuriais mes susiduriame, ir kad stipri ES leistų mums visiems jaustis svarbesniems tarptautinėje arenoje.

Mūsų kelionė buvo ilga ir sudėtinga. Mes negalime sau leisti susilpninti Europos integracijos pamatus. Aš tvirtai tikiu, kad tikrovė įrodys euroskeptikams, kad drauge mes esame stipresni, nekalbant apie tai, kad mes negalime sau leisti grįžti į geopolitinę padėtį, buvusią maždaug 20-ojo amžiaus viduryje.

Diogo Feio (PPE). – (PT) Pone pirmininke, ministre, Komisijos nary, praėjusį penktadienį įvykusio referendumo rezultatai parodė, kad Europai, kaip aš tikiuosi, pavyks įveikti krizę, susijusią su sutarčių ratifikavimu, ir mes turėsime nuolatinę instituciją, kuri būtų tinkama 27 valstybių narių organizacija, besiskirianti nuo tos, kuri yra pagrįsta Nicos sutartimi.

Pone pirmininke, sutartis nėra meno kūrinys, teisinis darbas, kuriuo galima tik žavėtis. Ji taip pat turi būti naudinga ir veiksminga. Štai kodėl svarbu, kad, pvz., iš politinės perspektyvos reikalingos diskusijos dėl to, kas turėtų būti Tarybos pirmininkas, kad sutartis įsigaliotų, turi būti baigtas ratifikavimo procesas, nes, ypač kaip rodo pastarojo referendumo rezultatai, Europa negali būti kuriama prieš žmonių valią. Ar atstovavimu, ar referendumu to įmanoma pasiekti.

Taip pat svarbu nurodyti, kad „ne“ yra tiek pat svarbus, kaip ir „taip“. Kai kuriems žmonėms tai sunku suprasti. Aš tikiu, kad, ratifikavus sutartį Airijoje, Čekijoje ir Lenkijoje, tarp valstybių narių *de facto* išsivys solidarumas. Aš taip pat tikiu, kad mes pagaliau pasieksime, kad po šio svarbaus žingsnio toliau seks kiti, kaip tai numatė R. Schuman: mažais žingsneliais, diena po dienos – stiprinant Europos idealus.

Csaba Sógor (PPE). – (HU) Pone pirmininke, sėkmingas Airijos referendumo rezultatas buvo Europos triumfas. Kokios yra to priežastys? Viena priežasčių – tai, kad Airijos gyventojai gavo garantiją. Kitaip tariant, dauguma atsižvelgė į mažumos pageidavimus. Tikroji demokratija nebūtinai yra tik daugumos pergalė, tai yra ir mažumos pageidavimų paisymas. Būtent tai ir yra reikalinga norint apsaugoti Europos mažumas.

Antroji priežastis, lėmusi sėkmingą referendumo rezultatą, yra tai, kad tie, kurie rėmė sutartį, surengė gerokai sėkmingesnę kampaniją negu praėjusį kartą, kai referendumas pralaimėjo. Europos Sąjunga yra sąjunga, kuri taria „taip“, o ne „ne“. Tačiau ne mažiau įtakos rinkėjams padarė ir ekonomikos krizė. Likimas, kuris ištiko Islandiją, kuri nėra ES narė, galėjo ištikti ir Airiją. Krizė parodė, kad drauge mes esame stipresni ir kad bendradarbiavimas ir solidarumas yra geriau negu įtempti tarpusavio santykiai.

Ioan Mircea Pașcu (S&D). – Pone pirmininke, naujasis Airijos referendumo rezultatas, šįkart palankus Lisabonos sutarčiai, yra tikrai gera naujiena. Vis dėlto bent pora aspektų mus verčia elgtis atsargiai. Pirmiausia – tai, kad reikalingas prezidento Václavo Klausio parašas, kurį praėjusį pavasarį, kai jis kalbėjo šiame Parlamente, mes suerzinome savo reakcija į jo atvirą skepticizmą ir jo įsitikinimus. Galiu tik pasakyti, kad mes galėjome pasielgti ir apdairiau.

Turėtume būti atsargūs siedami savo viltis su atnaujinta integracija, kuri apima ir plėtrą po Lisabonos sutarties įsigaliojimo. Tiesa yra ta, kad jei sulėtėtų tempas, tai įvyktų ne dėl Lisabonos sutarties, kuri tėra alibi, bet labiausia dėl neigiamų dabartinės krizės padarinių, ir tai galėtų paskatinti pakartotinį tam tikrų Bendrijos politikos priemonių nacionalizavimą ir išcentrines Europos Sąjungos tendencijas. Šiuos klausimus derėtų spręsti atskirai, jei norime, kad Lisabonos sutartis būtų tai, kuo norime, kad būtų.

Íñigo Méndez de Vigo (PPE). – (ES) Pone pirmininke, manau, viena iš išvadų, kurias mes galime padaryti, yra ta, kad diskusijos su žmonėmis, išaiškinant jiems neaiškius klausimus, palaikant su jais ryšį, jiems nemeluojant, užtikrina didesnę jų dalyvavimą ir didesnę paramą Europos projektui.

Todėl aš, kaip ir daugelis kitų, kalbėjusių prieš mane, teigiamai ir konstruktyviai prisidedamas prie šios diskusijos, norėčiau paprašyti Europos Komisiją svarstyti, ar naujoje Komisijoje Komisijos nario, atsakingo už žmogaus teises, pareigos neturėtų būti įtrauktos, pvz., į Komisijos nario, atsakingo už pilietybę, portfelį, apimant ir ryšių politiką, kuri yra gyvybiškai svarbi siekiant užtikrinti tinkamą bendravimą, paaiškinimus ir tikrą dialogą dėl Europos projekto.

John Bufton (EFD). – Pone pirmininke, Airijos referendumo dėl Lisabonos sutarties rezultatas šį savaitgalį yra tinkamas įrodymas, kad Europos Parlamentas nėra demokratiškas, sąžiningas ar atskaitingas. Tačiau kam tai svarbu Na, pvz., man. Tai, kad Airijos gyventojai buvo priversti balsuoti du kartus, įrodo, kad ES veikia diktatūros metodais. Jei balsavimas nėra toks, koks reikalingas ES diktatoriams, tuomet jie reikalauja, kad būtų balsuojama dar ir dar kartą, kol bus pasiektas reikalingas rezultatas.

Tai yra neteisinga ir, mano nuomone, žalinga moraliniu požiūriu. Lisabonos fanatikai Europos Parlamente dabar visu pajėgumu sieks sukurti naują Europos supervalstybę, sudarytą iš 500 mln. žmonių. Neteisinga, kad mano šalies, Jungtinės Karalystės, gyventojams buvo pažadėtas referendumas, tačiau neleista jo surengti.

Ironiška yra tai, kad pagal Lisabonos sutartį numatytas nuolatinis pirmininkas. Atrodo, kad juo gali tapti Tony Blair. Naujasis ES pirmininkas bus supervalstybės vadovas.

Dviejų šalies vadovų negali būti ir, kadangi ES yra aukščiau nacionalinių institucijų, ES pirmininko – galbūt Tony Blairo – sprendimai bus viršesni negu karalienės. Mano šalies žmonės neeis, kad kas nors būtų aukščiau už karalienę. Dieve, saugok karalienę!

Corneliu Vadim Tudor (NI). – (RO) Kaip jūs visi gerai žinote, šiuo metu, šalia ekonomikos ir socialinės krizės, Rumunijoje vyksta beprecedentė politinė krizė. Šiuo metu rengiamasi rinkimams, kurių metu bus klostojami jų rezultatai. Aš turiu galvoje Rumunijos prezidento rinkimus, kurie turėtų vykti lapkričio 22 d. Visų rinkimų rezultatai Rumunijoje buvo suklastoti, tačiau šiuo metu vykstančio sukčiavimo mastas yra neįtikėtinas.

Aš nekaltinu nieko konkrečiai, tačiau yra sukurti ir ištobulinti nežmoniško sukčiavimo mechanizmai, kurie kelia pasipiktinimą. Tai – nuomonių apklausų klostojimas, rinkiminis turizmas, papildomi sąrašai, draudimas balsuoti tikriems rinkėjams ir mirusių rinkėjų balsai, didelės piniginės sumos ir plataus vartojimo prekės, skirtos neturtingų rinkėjų papirkinėjimui, tėvų įtikinėjimas, paperkant moksleivius, kompiuterinis sukčiavimas ir daug kitų neteisėtų veiksmų. Prašome padėti išgelbėti Rumuniją. Rumunijos žmonių vardu aš sakau: SOS.

Europos Vadovų Tarybos institucijų, tarp jų pirmiausia Europos Parlamento, moralinė pareiga – padėti valstybei narei likti civilizuotai. Neleiskite Balkanų mafijai sužlugdyti kilnaus Europos Sąjungos projekto. Šis mano pavojaus signalas reiškia, kad Europos Sąjungos institucijos yra paskutinioji Rumunijos žmonių viltis.

Zoltán Balczó (NI). – (HU) Lisabonos sutarties šalininkai švenčia ne tiesiog pergalę, bet demokratijos pergalę, sulaukus pergalės jiems primestame referendume. Vis dėlto tikrasis rezultatas yra 3 su 1 sutarties oponentų naudai. Nepamirškime, kad Prancūzijos ir Nyderlandų žmonės pasakė „ne“ konstitucinei sutarčiai, kurios nuostatos yra visiškai tokios pačios. Toliau buvo pasitelkta kūrybinga, tačiau ciniška idėja, kad jei Europos žmonės nepritaris šiai konstitucijai, ją reikėtų pavadinti reformų sutartimi, ir politiniai vadovai už ją turėtų balsuoti įvairiuose parlamentuose. Deja, pats pirmasis tai padarė Vengrijos parlamentas.

Aš suprantu, kad daugelis žmonių mano, kad Lisabonos sutartis Europos tautoms yra kelias į laimę, tačiau tai vis dėlto neduoda jiems pagrindo tvirtinti, kad Europos tautos būtent to ir nori.

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Aš norėjau, kad man būtų suteiktas žodis, ir norėjau priminti Corneliui Vadimui Tudorui, kad diskusijų, kurios šiuo metu vyksta, tema yra referendumas Airijoje ir kad melagingi jo pareiškimai su tuo neturi nieko bendra. Tuo pat metu aš norėčiau pasidžiaugti pergalė, kurią iškovojo Europos rėmėjai Airijoje.

Cecilia Malmström, einanti Tarybos Pirmininko pareigas. – Pone pirmininke, aš stebiu gyvą diskusiją dėl Airijos referendumo šiame Parlamente, kur žmonės gali daug pasakyti apie demokratiją. Ar yra demokratiška leisti Airijos žmonėms balsuoti dar kartą? Taip. Tai labai demokratiška. Įsiklausykite į tai, ką sako žmonės, jų paklauskite: kodėl balsavote „Ne“? Tuomet sužinosite apie priežastis. Šie klausimai buvo patikslinti ir suteiktos teisinės garantijos Airijos žmonėms mokesčių, neutralumo, tam tikrais etiniais klausimais, taip pat pažadėjus, kad naujajai sutarčiai įsigaliojus visos valstybės narės, tarp jų ir Airija, turės savo Komisijos narį. Po šio patikslinimo įvyko naujas referendumas. Dviejų trečdalių balsų dauguma ir aktyviau dalyvaudami negu praėjusį kartą žmonės pasakė „taip“. Tai yra demokratiška, ir aš manau, mes turėtume tuo pasidžiaugti ir pasveikinti Airijos žmones.

Taip pat aš girdžiu diskusijas, kurios neabejotinai yra vietinės reikšmės ir kurios turėtų vykti Jungtinėje Karalystėje; ir nors man norėtųsi jose dalyvauti, tačiau aš to nedarysiu. Aš tik norėjau pasakyti, kad nepaisant to, kokia vyriausybė bus valdžioje kitais metais Jungtinėje Karalystėje, jai bus reikalinga Europa, ir Europai bus reikalinga Jungtinė Karalystė.

Taip pat aš jaučiu tam tikrą čia juntamą nusivylimą dėl darbotvarkės. Galiu tai suprasti ir net tam pritarti, tačiau norėčiau užtikrinti Parlamentą, kad mes stengiamės veikti kuo skubiau. Mes turime garantijas arba pažadus, kad Lenkijos prezidentas netrukus pasirašys sutartį. Šiek tiek neaiški darbotvarkė Prahoje. Aš ten vykstu šį vakar, jei spėsiu į lėktuvą, ir rytoj susitiksiu su daugeliu žmonių, kad išsiaiškintčiau padėtį, susijusią su tikėtiniais scenarijais ir skirtingais tvarkaraščiais. Mums reikia keleto dienų, kad išgilintume ir įvertintume padėtį konstituciniame teisme. Sutartis yra konstituciniame teisme ir, kol ji ten yra, prezidentas negali jos pasirašyti. Aš nusiteikusi gana optimistiškai: manau, kad viskas netrukus turėtų paaiškėti, tačiau mes turime šio išaiškinimo keletą dienų palaukti.

Šiuo metu pirmininkaujanti valstybė narė, žinoma, tęsia darbą. Sukurtos darbo grupės, kurios tęsia darbą, norėdamos pasirengti sutarties įgyvendinimui. Vyksta diskusijos su Europos Parlamentu, su Komisija, kad būtų pasirūpinta tuo, kas yra reikalinga, kad sutartis skubiai įsigaliotų.

Helene Flautre man pateikė klausimą apie papildomus Europos Parlamento narius; tai yra klausimas, kurį mes turime spręsti, kai tik įsigalios sutartis, ir aš norėčiau ją patikinti, jei ji mus girdi, kad mes darome visa, kas įmanoma, kad kuo greičiau būtų galima priimti sprendimą. Aš norėčiau padėkoti Europos Parlamentui už tai, kad jis nusprendė suteikti šiems Parlamento nariams stebėtojo statusą, mums laukiant, kol bus sutvarkyti formalumai, kol nepriimta sutartis. Ji taip pat minėjo kandidatūras į aukštas pareigybes, tačiau šie vardai minimi tik žiniasklaidoje, spaudoje; Taryba kol kas nepateikė jokių oficialių kandidatų pavardžių. Tačiau jos bus. Visi kandidatai yra vyrai. Aš labai pritarčiau tam, kad viena iš šių aukščiausių pareigybių atitektų moteriai. Aš negaliu jums garantuoti dėl to, kad mums tai pavyks, nes pirmininkaujanti valstybė narė turi kalbėtis su visomis sostinėmis ir ieškoti kandidatų, kurie būtų priimtini visoms 27 valstybėms narėms, tačiau labai pritariu, kad būtų paskirta moteris; tai tikrai sustiprintų Europos atstovavimą.

Aš taip pat jaučiu, pone pirmininke, labai stiprų šio Parlamento norą, kad Europa taptų stipresnė, įtakingesnė pasaulyje ir galėtų sėkmingai spręsti ekonomikos, kovos su nedarbu, globalizacijos ir klimato kaitos klausimus. Tai mes turime padaryti. Lisabonos sutartis yra svarbi priemonė to siekiant; tačiau mes taip pat turime veikti toliau, nepaisant to, kokią turime sutartį, siekdami konkrečių rezultatų. Tik tuomet, kai galėsime suteikti piliečiams tai, ko jie iš mūsų tikisi, – ir tai taip pat tinka Tarybai, Komisijai ir Europos Parlamentui, – tik tuomet mes galėsime įgyti mūsų piliečių palaikymą ir pasitikėjimą. Galiu jus užtikrinti, kad pirmininkaujanti valstybė narė daro visa, kas įmanoma, kad procesai visais šiais klausimais vyktų greičiau, užsitikrinant Europos Parlamento pagalbą. Labai dėkoju už įdomias diskusijas, pone pirmininke.

PIRMININKAVO: Libor ROUČEK

Pirmininko pavaduotojas

Margot Wallström, *Komisijos Pirmininko pavaduotoja*. – Pone pirmininke, tai buvo įdomios diskusijos, kurios, aš esu tikra, tam tikra prasme pakartoja diskusijas, kurios vyko Airijoje ir kitur.

Leiskite man pradėti pateikiant keletą faktų. Valstybių narių vyriausybės sprendžia, kaip turi būti vykdomas ratifikavimas. Nėra taip, kad ES institucijos priverstų valstybę narę pasirinkti referendumą arba parlamentinį ratifikavimą. Manau, labai svarbu tai pasakyti. Įdomu, kad tie, kurie ypač palaiko nepriklausomas nacionalines valstybes, taip pat yra ir tie, kurie nori, kad referendumai vyktų visose valstybėse narėse, ir man tai atrodo šiek tiek keista.

Airija nusprendė surengti antrąjį referendumą. Būkime sąžiningi; tai visuomet yra politinė rizika, tačiau būtent Airijos vyriausybė nusprendė, kad jie ketina tai padaryti. Ir kodėl?

Nėra neįprasta, kad referendumai būtų pakartotinai rengiami: taip anksčiau yra buvę svarstant vietos klausimus, tam tikrose valstybėse narėse galima keletą kartų sugrįžti prie vietinės reikšmės klausimų, todėl išlaikykime intelektualinį sąžiningumą dėl šios procedūros.

Manau, kad mes išgirdome labai gerą pačių Airijos parlamento narių – Alano Kelly, Mary MacDonald, Proinsiaso De Rossos – analizę: jie pateikė paaiškinimus, kodėl Airijos gyventojai pakeitė nuomonę, kodėl jie nusprendė balsuoti „taip“, ir aš manau, kad šie atsakymai yra teisingi.

Man atrodo, kad kai kurie Europos Parlamento nariai labai keistai vertina demokratiją – jiems ji atrodo statiška ir absoliuti. Galbūt jie yra linkę pamiršti, kad šios diskusijos tema yra reforma. Tai yra procesas, prasidėjęs prieš daugelį metų Lakene ir vykęs įvairiose demokratinėse institucijose ilgus metus, ir jis apima diskusijas apie tai, kaip galima šiuolaikiškiau, demokratiškiau ir veiksmingiau priimti sprendimus. Valstybės narės ir jų vadovai, žinoma, daug laiko ir energijos skyrė šiam procesui, todėl jo negalima vertinti statistiškai ir palyginti su futbolo varžybomis. Deja, nereikėtų skaičiuoti įvarčių, kaip futbolo varžybose, nes mes taip pat turime įsiklausyti į vienas kito nuomonę.

Ir tai buvo padaryta. Airijos žmonių susirūpinimas buvo išgirstas, ir tai buvo padaryta pačioje Airijoje. Kodėl būtina ką nors aiškinti? Patys Airijos gyventojai, jų nacionalinis parlamentas savo pakomitetyje apsvairstė priežastis, kodėl jie balsavo prieš – nes tai nustebino daugelį. Todėl jie atidžiai išnagrinėjo priežastis.

Aš pati ten buvau. Aš dalyvavau madų mugėje Dubline, lankiausi žuvies turguje Korke, aš dalyvavau susitikime Donegale ir pirmiausia, ką man sakė žmonės, buvo: mes iš tikrųjų neperskaitėme viso sutarties teksto, tai yra labai sudėtingas teisinis tekstas ir labai sunku tiksliai suprasti jo prasmę.

Žmonės man sakė, kad išsigando to, kad tai, kas pavaizduota plakatuose, yra tiesa, kad ES nuspręs nustatyti minimalų 1,48 EUR atlyginimą: ar taip gali būti? Arba ar tiesa tai, kad ES įves privalomą karo prievolę ir pasiųs Europos armiją, kurioje tarnauja jaunuoliai, į Afganistaną: ar tai tiesa? Ką reiškia šie pareiškimai? Ar aš galiu jais tikėti? Todėl buvo daug nerimo ir susirūpinimo ir svarbiausia, pasakyčiau, stigo informacijos ir rimto požiūrio į žmonių problemas.

Toks yra paaiškinimas. Pilietinė visuomenė taip pat dalyvavo, kaip, aš manau, tinkamai nurodė Alan Kelly. Man ne gėda dėl to, kad mes parengėme Lisabonos sutarties santrauką, kuri vėliau buvo paskelbta didžiuosiuose laikraščiuose – pridurčiau, kad niekas nebandė jos nuneigti – tam, kad piliečiai galėtų patys supranta kalba perskaityti visą sutarties tekstą ir patys spręsti, kas joje parašyta, kas yra teisinga arba ne.

Man atrodo, kad padėjo teisinės garantijos, nes buvo paaiškinta, kad jie neturėtų jaudintis dėl neutralumo arba abortų arba dar dėl kažko. Taigi, jie gavo paaiškinimus ir teises garantijas, taip pat jiems buvo pažadėtas Komisijos narys – ir dėkoju tau, Airija, nes tai reiškia, kad nuo šiol ir Švedija turės savo Komisijos narį, ir Vokietija, ir Graikija, ir kt. Manau, kad mes privalome už tai padėkoti airiams.

Žinoma, šie klausimai nebuvo svarstomi politinio vakuumo sąlygomis. Tikrovė taip pat turi įtakos tam, ką mes manome šiais klausimais, ir tai nėra nieko bloga, tačiau aš manau, kad, analizuojant referendumo rezultatą, kaskart reikėtų labai atidžiai įvertinti baimės veiksni, nes baimė yra labai stiprus jausmas ir juo galima manipuliuoti. Todėl aš manau, kad diskusijose, kurios vyks Airijoje, reikėtų taip pat svarstyti klausimą, kaip sumažinti baimės veiksnius. Vis dėlto tikrovė parodė, kad Airijos žmonės mano, kad jų vieta yra Europoje, ir kad jiems svarbu priklausyti Europai, o ne klausimai apie tai, kas yra tiesa, ar netiesa.

Aš taip pat viliuosi, kad Komisija ir toliau vaidins svarbų vaidmenį pateikiant objektyvią faktinę informaciją, tačiau diskusijos vyks toliau, nes teigiama referendumo pusė yra tai, kad jame dalyvauja piliečiai. Neigiama pusė yra tai, kad tai gali supriešinti gyventojus. Žmonės yra priversti pasakyti „taip“ arba „ne“, ir tai ilgam išlieka žmonių širdyje ir prote. Tęsdami diskusiją, mes turime pareigą, demokratinį įpareigojimą taip pat rimtai atsižvelgti ir į „ne“ ir pasirūpinti, kad ES klausimai būtų integruoti į įprastas politines diskusijas, tarp jų nuo šiol ir pilietinės visuomenės diskusijas Airijoje ir kitur Europoje. Iš dalies tuo galima paaiškinti, kodėl dalyvavimas nebuvo pernelyg aktyvus: taip atsitiko todėl, kad tai nėra kasdienių diskusijų apie politiką kiekvienoje valstybėje narėje dalis.

Visa tai turi būti padaryta ateityje, ir aš tikiuosi, kad nuo šiol bus Komisijos narys, atsakingas už pilietybę ir ryšius, ir tikėkimės – pagal naująją Lisabonos sutartį.

Pirmininkas. – Dėkoju, Komisijos nare, taip pat dėkoju visiems, kurie dalyvavo šiose labai svarbiose diskusijose dėl Airijos referendumo.

Diskusijos baigtos.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Elena Oana Antonescu (PPE), raštu. – (RO) Airija referendume tvirtai balsavo už Europos Sąjungą. Įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, pagaliau baigsis patinė padėtis, kurioje Europa yra jau keletą metų.

Daug kalbėta apie demokratijos trūkumą, jaučiamą Europoje, ir apie atotrūkį tarp Europos Sąjungos ir jos piliečių. Kai kurie nariai net kalbėjo apie Europos institucijų nesugebėjimą spręsti klausimus, kurie kyla dėl to, kad Europa šiuo metu iš esmės yra kitokia, ji yra sudaryta iš 27 valstybių narių, iš kurių daug yra neseniai įstojusių ir kurių išsivystymo lygis ir ekonomikos tipas skiriasi.

Bendrijos institucinės struktūros netinkamumas, poreikis stiprinti ES teisėtumą jos piliečių akyse ir taikyti specifines priemones įgalinant ES vykdyti visuotinius išipareigojimus sudėtingo ekonomikos klimato sąlygomis pateisina valstybių narių pasiryžimą remti poslinkius demokratiškesnės Europos link.

Sutarties įsigaliojimas leistų pagrįsti Europos Sąjungos reformą, kuriant institucinius pajėgumus, kurie leistų imtis atitinkamų veiksmų. Vis dėlto šiems iššūkiams spręsti reikalinga politinė valia. Dėl to svarbiausia yra sėkmingai įgyvendinti Lisabonos sutartį.

Sebastian Valentin Bodu (PPE), raštu. – (RO) Europos Sąjunga artėja prie svarbaus momento, kai turėtų įvykti pati svarbiausia reforma jos istorijoje: Lisabonos sutarties įgyvendinimo. Airija ištare „taip“ sutarčiai, praėjus šešiolikai mėnesių po to, kai ji tvirtai ištare „ne“, ir tai sukėlė didelį nerimą tarp visų vyriausybių Europoje.

Dabar ES laukia, kol Lenkijos prezidentas skubiai ratifikuos sutartį, kaip jis ir žadėjo, ir konstitucinis teismas Čekijoje padarys tai, ką atsisakė padaryti Čekijos prezidentas. Tai leis didinti ES lankstumą ir reagavimą, tačiau tai ne viskas. Sutartis vėl pažadintų šalių siekį tapti Bendrijos narėmis. Vakarų Balkanų šalys entuziastingai sutiko referendumo dėl sutarties ratifikavimo Airijoje rezultatą.

Ji leis stiprinti ES balsą visame pasaulyje sukuriant ir reformuojant atitinkamas institucijas. Tuomet ES nebus tik bendroji rinka, ji bus svarbi tarptautinių santykių jėga. Jos jėgą užtikrins 27 valstybės narės, kurių netolimoje ateityje galbūt bus daugiau. Mes manome, kad sutartis turėtų įsigaliooti 2010 m. Šie metai galėtų tapti ES atsinaujinimo metais, dar kartą įrodant, kad Europa norėdama atsinaujinti savo istorijoje ne kartą pasinaudojo įvairiomis galimybėmis.

Maria Da Graça Carvalho (PPE), raštu. – (PT) Airijos referendumo rezultatas dėl Lisabonos sutarties yra svarbus žingsnis stiprinant Europos integraciją ir Europos vaidmenį. Lisabonos sutartis įgalina stiprinti ES vaidmenį energetikos, klimato kaitos, mokslo ir bendradarbiavimo su besivystančiomis šalimis srityse.

Pagal Lisabonos sutartį kova su klimato kaita yra konkretus ES aplinkos politikos tikslas, pripažįstant, kad kovoje su klimato kaita jai tenka pirmaujantis vaidmuo tarptautinėje arenoje.

Pirmą kartą atskiras skyrius bus skirtas energetikai, nustatant ES tikslus energetinio saugumo srityje, skatinant energetikos veiksmingumą ir atsinaujinančių energijos šaltinių vystymą.

Lisabonos sutartimi nustatomas pagrindas kuriant Europos mokslinių tyrimų erdvę ir stiprinant Europos veiksmus srityje, kuri yra itin svarbi ekonomikos augimui ir užimtumui.

Lisabonos sutartyje pirmą kartą pasiūlyta konkreti teisinė bazė teikiant humanitarinę pagalbą ir nurodyta, kad skurdo mažinimas ir kova su juo yra svarbiausias Europos Sąjungos vystymosi bendradarbiavimo politikos tikslas.

João Ferreira (GUE/NGL), raštu. – (PT) Antrojo referendumo dėl Lisabonos sutarties Airijoje rezultatas nekeičia nedemokratiško proceso pobūdžio, kai iš pradžių nebuvo atsižvelgta į žmonių valią. Mes negalime leisti pamiršti piliečių „ne“ konstitucinei sutarčiai Prancūzijoje arba Nyderlanduose arba apgaulės paverčiant ją Lisabonos sutartimi.

Nepagarba Airijos žmonių „ne“ pirmajame referendume ir po to vykdytas nepriimtinas šantažas ir įsikišimas, pasibaigęs didžiule kampanija, begėdiškai panaudojant Airijos valstybės ir Europos Sąjungos lėšas, taip pat turėtų įeiti į istoriją. Nei ratifikavimo procesas, nei šios sutarties turinys nepateisina tolesnių politikos priemonių, sukėlusių rimtą ekonomikos ir socialinę krizę ES, konkrečiai Portugalijoje, ir kurią ši sutartis dar labiau sustiprins.

Iš savo pusės mes ir toliau ketiname ryžtingai tęsti kovą su neoliberalizmu, federalizmu ir militarizmu Europos Sąjungoje. Mes ir toliau ketiname tęsti kovą už kitokią Europą – darbuotojų ir liaudies Europą – prieš naujas grėsmes, kurios kyla socialinėms ir darbuotojų teisėms, demokratijai, suverenumui, taikai ir bendradarbiavimui, kurias mes įžvelgiame.

Bruno Gollnisch (NI), raštu. – (FR) Pone pirmininke, ponios ir ponai, iš ko mes juokiamės? Panieka atmieštas pasitenkinimas dėl Airijos gyventojų „taip“, išgautas po ilgų gąsdinimų, kaltinimų ir melo, žemina demokratiją ir prieštarauja žmonių valiai. Teisingumo požiūriu, prisipažinimas, išgautas prievarta, nėra nieko vertas: tai tinka ir suklustotiems ratifikavimams, kur galimas vienintelis atsakymas, priverčiant piliečius balsuoti dar ir dar kartą *ad nauseam*, jei negalima jų apeiti parlamentiniu keliu. Šiandien Čekijos prezidentas Václav Klaus yra vienintelis asmuo, pasipriešinęs šiam prieš laisvę nukreiptam tekstui, kokia yra Lisabonos sutartis. Visi Europos patriotai, visi, kurie nepritaria Europos supervalstybei, visi, kurie galvoja, kad žmonės turi teisę patys spręsti dėl savo ateities, turėtų parodyti jam savo paramą ir padėti atsilaikyti prieš spaudimą, kurį jis patiria ir turėtų dar patirti netolimoje ateityje.

Livia Járóka (PPE), raštu. – (HU) Norėčiau pasinaudoti galimybe ir pasidžiaugti Airijos referendumo rezultatu, kuris leis įsigaliooti Lisabonos sutarčiai, ir šitaip kurti Europos Sąjungą, kurioje būtų daugiau vietos demokratijai ir solidarumui. Noriu pabrėžti, kad, viena vertus, sutartis suteikia nacionaliniams parlamentams didesnę įtaką ir, kita vertus, ji yra pagrįsta Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija, išlaikant ir konsoliduojant šio dokumento teisiškai įpareigojantį pobūdį žmogaus ir mažumų teisių požiūriu. Tai ypač svarbu Vengrijai, nes Chartijos draudimas diskriminuoti asmenis, priklausančius nacionalinei mažumai, yra labai svarbus vengrų, gyvenančių ne Vengrijoje, ir mažumų, gyvenančių pačioje Vengrijoje, požiūriu. Dabartinės visuotinės ekonomikos krizės sąlygomis būtina pripažinti, kad veiksmingas ir efektyvus Europos bendradarbiavimas leistų vidutinio dydžio valstybei, kokia yra Airija arba Vengrija, sėkmingai įveikti krizę.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE), raštu. – (RO) Įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, teisėkūros procedūra taps paprastesnė. Pati didžiausia pažanga šiuo požiūriu bus didesnis sričių, kur ES Taryba gali priimti sprendimus kvalifikuotąją balsų daugumą (o ne vienbalsiai), skaičius, taip pat daugiau sričių, kur Europos Parlamentas drauge su ES Taryba turės bendro sprendimo teisę. Visa tai labai supaprastintų procedūrą priimant sprendimus ES lygmeniu, ypač tokiose srityse, kaip struktūriniai fondai ir Sanglaudos fondas, itin svarbūs Rumunijai, kuriai reikalingi pinigai tolesniam vystymuisi. Aš taip pat pritariu tam, kad būtų suteikti platesni įgaliojimai Europos Parlamentui, pvz., dėl lėšų skyrimo žemės ūkiui, kuris itin nukentėjo nuo šiuo metu vykstančios ekonomikos krizės ir kur reikalingos konkrečios priemonės, leidžiančios pasiekti greitų rezultatų, kad pagerėtų ūkininkų gyvenimas ir užtikrinant geresnį aprūpinimą maisto produktais mūsų piliečiams.

Joanna Senyszyn (S&D), raštu. – (PL) Prezidentas Lech Kaczyński, nepaisant viešai pareikšto pažado, iki šiol dar nėra pasirašęs Lisabonos sutarties. Tai trunka jau daugiau kaip pusantrų metų. Tai yra smerktina, nepagrįsta ir net neteisėta.

2008 m. balandžio 1 d. Lenkijos parlamentas įpareigojo prezidentą ratifikuoti Lisabonos sutartį. Vadovaujantis Lenkijos Liaudies Respublikos konstitucija, prezidentas buvo įpareigotas pasirašyti sutartį. Tai nėra jo geros valios arba nusiteikimo klausimas – tai yra įpareigojimas. Nevykdydamas šio įpareigojimo, jis pažeidžia įstatymą. Nepasirašydamas šios sutarties tol, kol bus priimtas piliečių sprendimas kitoje šalyje, prezidentas Lech Kaczyński tarsi parodė, kad Lenkija, kaip valstybė, negali priimti savarankiško sprendimo, ir įžeidė lenkų patriotinius jausmus. Airijoje laimėjo stiprios ir suvienytos Europos Sąjungos rėmėjai. Lenkijoje prezidentas užkirto kelią pergalai ir dabar beveik neturi visuomenės paramos.

Ar gali būti, kad jis delsė dėl asmeninių priežasčių iš baimės netekti prieš Europą nusiteikusių rinkėjų balsų, tarp jų ir radijo stoties *Radio Maryja* klausytojų? Jei taip, prezidentą reiktų nušalinti. Vadovaujantis Lenkijos Respublikos konstitucija, galimi du keliai. Valstybės tribunolas arba Lenkijos Respublikos konstitucijos 131 straipsnio 2 dalies 4 pastraipos nuostata: „paskelbus Nacionalinei asamblėjai, kad prezidentas negali nuolat vykdyti numatytų pareigų dėl savo sveikatos būklės“. Lenkijos gyventojai nenori trukdyti Europos Sąjungos plėtrai. Atvirkščiai, jie norėtų inicijuoti naudingus pokyčius Europoje. Prezidentas Lech Kaczyński negali tam trukdyti.

Czesław Adam Siekierski (PPE), raštu. – (PL) Nepaisant to, kad Europos Sąjunga ir jos institucijos gali diena iš dienos veiksmingai veikti ir be Lisabonos sutarties, negalėjimas jos priimti gali sukurti bendrijos, negalinčios pasiekti ir priimti svarbių sprendimų, įvaizdį. Lisabonos sutartyje nustatomi nauji balsavimo principai, kai valstybės balsavimo galia aiškiai priklauso nuo jos gyventojų skaičiaus. Lyginant su dabartine balsavimo pagal Nicos sutartį sistema, didelės valstybės, tarp jų ir Vokietija, turi daugiau galių, o galių paskirstymas yra mažiau naudingas vidutinio dydžio valstybėms, tarp jų ir Lenkijai. Balsų skaičius pagal Nicos sutartį Lenkijai buvo itin palankus. Esama tam tikros baimės dėl kompetencijos pasidalijimo įsteigus naują – Europos Vadovų Tarybos pirmininko, kuris paprastai vadinamas ES prezidentu – instituciją. Prisiminkime, kad mes jau turime Europos Komisijos pirmininką ir Europos Parlamento pirmininką, taip pat yra ES vadovaujančios valstybės narės, kitaip vadinamos pirmininkaujančia valstybe nare, vadovas ir mes laukiame, kol bus paskirtas vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai. Be vyriausiojo įgaliotinio, kuris taip pat vadinamas ES užsienio reikalų ministru, Lisabonos sutartis sustiprins ES užsienio politiką, nustatant bendrą diplomatiją. Be to, nustatyta galimybė ištotti iš ES, sukurta Europos piliečių iniciatyva, sutartyje taip pat kalbama apie poreikį sukurti ES energetikos politiką, kuri yra labai svarbi Europos atečiai. Mes su viltimi laukiame galutinio sutarties ratifikavimo.

Silvia-Adriana Țicău (S&D), raštu. – (RO) Lisabonos sutartis leidžia nacionaliniams parlamentams į nacionalinių diskusijų darbotvarkę įtraukti klausimus, susijusius su Europa. Faktiškai kiekvienas Europos Komisijos teisėkūros pasiūlymas bus nagrinėjamas nacionaliniuose parlamentuose tam, kad būtų patvirtinta, ar jis atitinka subsidarumo principą. Jei vienas trečdalis nacionalinių parlamentų informuoja Komisiją, kad šis principas pažeistas, Komisija yra įpareigota persvarstyti savo pasiūlymą. Jei pusė nacionalinių parlamentų mano, kad subsidarumo principo nesilaikoma, Europos Parlamentas ir Taryba yra įpareigoti padaryti pareiškimą, ar šio principo laikomasi, ar ne. Priėmus Europos teisės aktą, nacionaliniai parlamentai gali prašyti Europos Teisingumo Teismą jį atšaukti per du mėnesius nuo jo paskelbimo datos. Atsižvelgiant į teisės aktų leidybos Europos lygmeniu proceso trukmę, su Europos Sąjunga susijusių klausimų įtraukimas į nacionalinių diskusijų darbotvarkę leistų valstybėms narėms laiku gauti nuorodas ir rekomendacijas ir parengti savąias tuo pat metu, kaip ir ES. Lisabonos sutartimi dar kartą patvirtinama, kad ES ekonomika yra socialinės rinkos ekonomika, ir ES suteikiamos naujos galios tokiose srityse, kaip klimato kaita ir energetikos politika. Šių įgaliojimų reikšmė yra ypač svarbi, atsižvelgiant į ES energetinę priklausomybę nuo trečiųjų šalių.

Rafał Kazimierz Trzaskowski (PPE), raštu. – Airijos gyventojų „taip“ Lisabonos sutarčiai yra gera naujiena Europai. Nėra abejonių, kad sutartis būtų naudinga Europos Sąjungai supaprastinant jos sprendimų priėmimo procesą ir didinant jos veiksmingumą. Priešingai tam, ką teigia oponentai, sutartimi nenumatoma jokių didesnių perversmų. Vis dėlto niekuomet anksčiau tiek daug dėmesio nebuvo skirta įgyvendinimui. Didžiausi skirtumai yra detalėse. Pvz., sutartyje esančios naujos leidžia didinti ES matomumą tarptautinėje arenoje. Vis dėlto daug kas priklauso nuo galutinių sąlygų, kurios leistų nustatyti naujų priemonių, kaip, pvz., Europos išorės veiksmų tarnyba, pobūdį. Todėl itin svarbu, kad Europos Parlamentas tinkamai atliktų savo vaidmenį kuriant institucinę sąrangą pagal Lisabonos sutartį, jei tik tai įmanoma. Dėl to procesas taptų skaidresnis, padidėtų jo teisėtumas ir pagaliau tai pasitarnautų užtikrinant geresnį galutinį rezultatą.

17. Situacija Gvinėjoje (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – Tarybos pareiškimas dėl padėties Gvinėjoje.

Cecilia Malmström, einanti Tarybos Pirmininko pareigas. – Pone pirmininke, dabar mes pereiname prie kito klausimo. Tai yra labai rimtas ir svarbus klausimas, kurį garbingieji nariai pasiūlė įtraukti į darbotvarkę.

Rugsėjo 28 d., pirmadienį, Konakryje, Gvinėjos saugumo atstovams apšaudžius protestuotojų minią, buvo nužudyta daugiau kaip šimtas žmonių. Gvinėjos piliečiai sostinės stadione susirinko, protestuodami prieš Gvinėjos laikinojo karinio vadovo kapitono Moussos Dadiso Camaros ketinimus dalyvauti prezidento rinkimuose. Galutinis aukų skaičius kol kas nežinomas, nes kareiviai surinko ir išsivežė mirusiųjų kūnus, nepalikdami jų morguose. Šiame etape mes dar nežinome šių tragiškų įvykių masto. Teigiama, kad sužeistųjų skaičius yra mažiausiai 1 200, ir yra liudininkų, mačiusių, kaip kareiviai prievartavo moteris Konakrio gatvėse.

Slopinant demonstraciją buvo sužeisti ir sulaikyti keli opozicijos vadovai. Taip pat nežinomas sulaikytųjų protestuotojų skaičius; buvo iškirsti opozicijos vadovų namai, o uniformuoti vyrai nusiaubė parduotuves. Kitą dieną pareiškime per televiziją kapitonas Moussa Dadis Camara pareiškė užuojautą jo įsakymu nužudytų aukų šeimoms ir aplankė keletą sužeistųjų. Jis paskelbė dviejų dienų nacionalinį gedulą ir pažadėjo ištirti, kas įvykdė nusikaltimą. Jis atsiribojo nuo žudynių, teigdamas, kad negalėjo kontroliuoti tų kariškių, kurie yra atsakingi už žvėriškumus.

Europos Sąjunga nedelsdama ir ryžtingai pasmerkė šiuos žiaurius ir sukrečiančius įvykius. Pirmininkaujanti valstybė narė jau kitą dieną paskelbė deklaraciją, taip pat paskelbti vyriausiojo įgaliotinio Javiero Solanos ir ES Komisijos nario Karelo De Guchto pareiškimai. Mes vis dar turime pareikalauti išlaisvinti suimtuosius ir ištirti įvykius.

Pasaulis pasmerkė smurtą Gvinėjoje. Praėjusį trečiadienį JT Saugumo Taryba buvo informuota apie padėtį šalyje. Afrikos Sąjunga pasmerkė įvykius ir nusprendė parengti pranešimą dėl būtinų priemonių, kurių reikėtų imtis. Vakarų Afrikos valstybių ekonominė bendrija (VAVEB) paragino atlikti išsamų tarptautinį šių įvykių tyrimą. Parlamentas, kaip jūs žinote, pasmerkė antikonstitucinį valdžios perėmimą, ir savo 2009 m. sausio 15 d. rezoliucijoje paragino gerbti žmogaus teises ir skubiai atkurti konstitucinę tvarką. ES nusprendė pradėti konsultacijas pagal Kotonu susitarimo 96 straipsnį ir išaldė visą ES pagalbą vystymosi labui – išskyrus humanitarinę pagalbą ir paramą, skirtą demokratiniam perėjimui.

Mes nesame vieniši. Mūsų tarptautiniai partneriai, kaip ir mes, ėmėsi panašių veiksmų. Afrikos Sąjunga ir VAVEB nusprendė sustabdyti Gvinėjos veiklą, kol bus demokratiškai išrinktas parlamentas arba vyriausybė. Įsteigta tarptautinė ryšių su Gvinėja grupė, bendrai pirmininkaujama Afrikos Sąjungos ir VAVEB, dalyvaujant Europos Sąjungai. Kovo mėn. karinė chunta susitarė su opozicija dėl to, kad iki 2009 m. pabaigos bus surengti rinkimai, ir tai leido pagrįstai tikėtis, kad galės įvykti taikus ir demokratinis perėjimas. Kapitonas Moussa Dadis Camara patikino, kad nė vienas perversmo vadovų neužims politinių postų. Sukurta Nacionalinė pereinamojo laikotarpio taryba, vadovaujanti perėjimo procesui ir turinti parengti būtinus konstitucijos pakeitimus tam, kad galėtų įvykti rinkimai.

Tad kokių veiksmų mes turėtume imtis tam, kad išvengtume tolesnio smurto, ir kaip galima padėti Gvinėjos žmonių teisėtam norui siekiant demokratijos, teisinės valstybės, taikos ir vystymosi? Čia gali būti trys pagrindinės veiksmų kryptys. Pirmiausia, mes turėtume palaikyti ir stiprinti politinį spaudimą Konakrio režimui, konkrečiai vykdydami tarptautinės grupės darbą. Kapitono Moussos Dadiso Camaros sprendimas nesibalotiruoti leistų pamažu susigrąžinti ramybę. Burkina Faso prezidento Blaise Compaoré tarpininkavimas sprendžiant krizę VAVEB ir Tarptautinės ryšių grupės vardu, yra labai sveikintinas, ir Europos Sąjunga per pirmininkaujančią valstybę narę pritarė šiam skyrimui. Mes tikimės, kad šis tarpininkavimas leis prisidėti užtikrinant saugią, taikingą ir ilgalaikę padėtį Gvinėjoje.

Antra, galima būtų toliau svarstyti tikslines sankcijas asmenims, kurie yra atsakingi dėl smurto. Mes turime koordinuoti šį metodą su Afrikos Sąjunga ir kitais tarptautiniais ir dvišaliais partneriais. Šiuo požiūriu yra svarbūs artėjantis trišalis ES ir Afrikos ministrų susitikimas Adis Abeboje ir susitikimas dėl Gvinėjos spalio 12 d. Abudžoje.

Trečia, mes turėtume toliau teikti humanitarinę pagalbą civiliams gyventojams ir remti demokratinį perėjimą. Tai vis dėlto labiausiai priklauso nuo tvirto Gvinėjos pereinamųjų valdžios institucijų pasirengimo vėl pradėti taikų ir konstruktyvų dialogą su aiškiais išipareigojimais ir susilaikyti nuo tolesnių smurto veiksmų nepažeidžiant žmogaus teisių ir politinių jos piliečių laisvių. Mes neturėtume gailėti jėgų padedant žmonėms šiuo svarbiu metu ir esame pasiryžę paremti civilinės, konstitucinės ir demokratinės vyriausybės atkūrimą organizuojant laisvus ir skaidrius rinkimus. Mes skatiname visus suinteresuotus dalyvius Gvinėjoje susilaikyti nuo smurto ir siekti taikingo ir demokratinio perėjimo.

Filip Kaczmarek, PPE frakcijos vardu. – (PL) Pone pirmininke, ponio Cecilia Malmström, krizė Gvinėjoje, mano nuomone, rodo, kad daugeliui Afrikos šalių yra būdinga gerokai platesnė problema. Tai yra silpnos demokratinės institucijos ir nepakankamas jų išsivystymas, o kartais net mechanizmų, būdingų brandžioms pilietinėms visuomenėms, nebuvimas. Tai Europai svarbu ne tik todėl, kad mes esame prisirišę prie savo vertybių – tai taip pat svarbu dėl pragmatinių priežasčių.

Gana dažnai svarstome bendradarbiavimo vystymosi labai veiksmingumą. Tai nėra labai neįprasta, nes mes esame didžiausia šios pagalbos donorė ir turime būti suinteresuoti jos veiksmingu panaudojimu. Vis dėlto būtina atsižvelgti į tai, kad bendradarbiavimo vystymosi labai veiksmingumas nedidės, jei šalys neužtikrins minimalių garantijų panaudojant šią paramą. Sunku suteikti šias garantijas nesant demokratijos ir pilietinės visuomenės.

Vakar Moussa Dadis Camara apkaltino Prancūziją dėl to, kad ji pažemino Afrikos gyventojus, nutraukdama santykius su Gvinėja. Tai yra netiesa. Prancūzija nepažemino Afrikos gyventojų. Tai pats Moussa Dadis Camara pažemino savo tėvynainius ir Afrikos gyventojus. Jis juos pažemino, leisdamas įvykti žudynėms ir prievartavimams. Prancūzijos ir Prancūzijos vyriausybės reakcija buvo pagrįsta ir tinkama, ir mūsų pozicija turi būti tiek pat ryžtinga ir griežta.

Tai paradoksas, tačiau padėtis yra gana paprasta. Mes negalime nereaguoti į brutalius veiksmus, kuriuos matėme Gvinėjoje. Mes privalome reikalauti nutraukti smurtą. Su Cecilia Malmström, aš manau, Burkina Faso prezidento misija bus labai naudinga, ir aš linkiu jam sėkmės. Norėtusi tikėtis, kad ji bus veiksminga. Mes taip pat turėtume paremti Afrikos Sąjungą, kuri pranešė taikysianti sankcijas, jei nebus atkurtas civilinis valdymas.

Mums žinomi Švedijos išipareigojimai stiprinant demokratiją. Mes žinome, kad tai yra neabejotinas pirmininkaujančios valstybės narės prioritetasis politikos vystymosi labai srityje. Mes taip pat žinome, kad Švedijos vyriausybė turi didelę sėkmingos veiklos šioje srityje patirtį. Todėl aš norėčiau tikėti ir manyti, kad šis išipareigojimas šiuo sudėtingu ir kraštutiniu atveju, kaip Gvinėja, bus veiksmingas ir duos gerų rezultatų.

Patrice Tirolien, S&D frakcijos vardu. – (FR) Pone pirmininke, nerimą keliantys įvykiai, susiję su politine padėtimi ir saugumu Gvinėjoje, reikalauja ryžtingos Europos Sąjungos reakcijos. Kaip jūs žinote, 2009 m. rugsėjo 28 d. Gvinėjos vyriausybės kariuomenė smurtu nuslopino taikingą demonstraciją, kurioje dalyvavo visos opozicinės partijos, praliedama kraują ir nužudydama 157, sužeisdama daugiau kaip tūkstantį žmonių, tarp jų pasitaikė ir itin nežmoniškų prievartavimo ir suluošimo atvejų. Gvinėjos Respublika yra šalis, pergyvenusi du diktatorinius režimus nuo savo nepriklausomybės atgavimo 1958 m. Ši pragaros spiralė turėtų būti sustabdyta.

Europos Sąjunga, jos valstybės narės ir institucijos jau pasmerkė Moussos Dadiso Camaros *coup d'état* 2008 m. gruodžio 28 d. Kaip numatyta, Taryba pritaikė Kotonu susitarimo 96 straipsnį ir parengė su Gvinėjos valdžios institucijomis kelių žemėlapių, kuris turėtų būti panaudotas demokratiniam perėjimui. Pagal numatytą priemonių sąrašą per metus numatoma organizuoti laisvus ir skaidrius rinkimus ir išipareigota, kad rinkimuose nedalyvaus NDVK nariai, konkrečiai – Moussa Dadis Camara.

Kapitono Moussos Dadiso Camaros sprendimas atidėti rinkimų organizavimą iki 2010 m. pavasario ir jo atsisakymas kelti klausimą, ar jis dalyvaus Gvinėjos prezidento rinkimuose, buvo ženklas, kas turėjo įvykti esant dabartiniais įvykiais. Demonstracija, kuri buvo nuslopinta smurtu rugsėjo 28 d., buvo siekiama konkrečiai paraginti chuntą vykdyti jos išipareigojimus. Paskirtosios vyriausybės Konakryje reakcija gana aiškiai rodo jos tikruosius norus: atsisakyti bet kokios demokratinės opozicijos tam, kad ji išliktų valdžioje.

Atsiliepdama tarptautinė bendruomenė vieningai pasmerkė šiuos smurto veiksmus ir Gvinėjos režimą. Pasipiktinęs žudynėmis, Europos Parlamento žuvininkystės komitetas neseniai atsisakė, ir visiškai teisėtai, balsuoti dėl Žuvininkystės susitarimo tarp Europos Sąjungos ir Gvinėjos.

Šiandien, ir atsižvelgiant į pastarojo meto įvykius, Europos Parlamentas norėtų žinoti, kaip šioje padėtyje ketina elgtis Taryba. Pirmiausia, ar Taryba ketina reikalauti sukurti tarptautinę rugsėjo 28 d. įvykių tyrimo komisiją? Kaip Taryba ketina užtikrinti, kad NDVK laikytųsi savo įsipareigojimų, konkrečiai, kuo greičiau organizuoti laisvus ir skaidrius rinkimus, nedalyvaujant Moussai Dadisui Camarai arba jokiai kitam NDVK nariui? Atsižvelgiant į Kotonu susitarimo 96 straipsnį, kokių priemonių ketina imtis Taryba prieš Gvinėjos chuntą? Pagaliau, kokius konkrečius įsipareigojimus prisiėmė Taryba, remiant įvairias iniciatyvas, kurias vykdo VAVEB, Afrikos Sąjunga ir tarptautinė ryšių su Gvinėja grupė?

Niccolò Rinaldi, *ALDE frakcijos vardu*. – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, pirmiausia, Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcijos vardu ir trisdešimties AKR ir ES liberalų demokratų tinklo Afrikos šalių parlamentuose narių, su kuriais mes susitikome praėjusią savaitę, norėdami, tarp kitų klausimų, aptarti ir padėti Gvinėjoje, drauge su Gvinėjos liberaliosios partijos, kuriai, deja, šis smurtas turėjo tiesioginės įtakos, pirmininku, vardu aš norėčiau pareikšti užuojautą visoms Konakrio aukoms.

Atsižvelgdami į jau minėtas sritis, kurias nurodė pirmininkaujanti Švedija, manome, kad būtina imtis šių veiksmų: pirmiausia, kartu su savo Afrikos Sąjungos partneriais reikalaujame paleisti kalinamus kalinius ir politinius vadovus. Antra, mes reikalaujame surengti laisvus ir demokratiškus rinkimus, nedalyvaujant nacionalinės demokratijos ir vystymosi tarybos nariams. Trečia, aš raginu nustatyti tikslines sankcijas, kuriomis nebūtų siekiama pernelyg apsidrausti, nes bet kuriuo atveju mes turėtume griežtai pasmerkti įvykusias žudynes. Ketvirta, mes taip pat norėtume kelti žuvininkystės susitarimo klausimą: ALDE frakcija prieš jį balsavo Žuvininkystės komitete, taip užtikrinant daugumą, kuri būtina norint blokuoti susitarimą. Mes manome, kad tai yra kitas svarbus sprendimas, kurį turėtų priimti Taryba.

Penktasis klausimas yra tai, kad būtina nustatyti tikslines pagalbos programas, kaip padėti aukoms, ypač moterims, kurios buvo išprievartautos ir kurioms neabejotinai reikalinga speciali pagalba. Pagaliau – teisingumo klausimas. Mums itin svarbu ne tik sukurti tarptautinę tyrimų komisiją, bet ir įtraukti į šią veiklą Tarptautinį baudžiamąjį teismą. Mes manome, kad Konakrio įvykiai dar kartą patvirtina, kad teisingumas turėtų būti neišvengiamas ir kad asmenys, įvykdę panašius nusikaltimus Afrikoje ar bet kur kitur, neliks nenubausti.

Eva Joly, *Verts/ALE frakcijos vardu*. – (FR) Pirmininke, ministrai, ponios ir ponai, mes negalime tylėti tragiškų įvykių, kurie įvyko praėjusią savaitę Gvinėjoje, akivaizdoje. Smurtas, kuris buvo panaudotas prieš oponentus, ir ypač moteris, yra nežmoniškas ir negali būti pateisinamas.

Aš norėčiau pareikšti savo paramą aukoms ir jų šeimoms, kurie vis dar veltui mėgina susigrąžinti savo artimųjų palaikus, kuriuos iš jų atėmė chunta, bandydama paslėpti įvykdytų žudynių pėdsakus.

Tarybai ir Komisijai inicijavus dabartines priemones, parlamentinė padėtis šiandien taip pat leidžia mums reaguoti į smurto veiksmus ir griežtai išpėti Gvinėjos vyriausybę atmetant pranešimą dėl Žuvininkystės partnerystės susitarimo su Gvinėja, dėl kurio mes turėtume balsuoti kitoje plenarinėje sesijoje.

Rugsėjo mėn. Vystymosi komitetas vienbalsiai atmetė šį žuvininkystės susitarimą tarp Europos Sąjungos ir Gvinėjos, pareikšdamas abejonių dėl Europos Sąjungos lėšų panaudojimo teisėtumo. Nepaisant to, kad, atrodytų, netinka skirti lėšas atsižvelgiant į Europos laivuose pagautos žuvies kiekį, neatsižvelgiant į žuvininkystės išteklius arba poveikį vietos gyventojams, pastarojo meto įvykiai verčia mus nuogąstauti, kad šios lėšos gali būti naudojamos kariniams tikslams, kurie yra nukreipti prieš Gvinėjos gyventojus.

Ponios ir ponai, Europos Parlamentas negali pritarti žuvininkystės susitarimams su Gvinėja, kol dar neužgijusios šio smurto aukų žaizdos. Tai būtų neteisinga Gvinėjos vyriausybės atžvilgiu. Tai būtų skandalas, kuriam aš niekaip negalėčiau pritarti.

Marie-Christine Vergiat, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (FR) Pone pirmininke, ponios ir ponai, kaip ir daugeliui kitų naujų čia esančių Parlamento narių, man itin didelį įspūdį padarė dėmesys, skiriamas žmogaus teisėms diskusijose šiame Parlamente, ir ypač pirmininkaujant Parlamento Pirmininkui Jerzy Buzekui. Aš visiškai pritariu tam, nes jei aš esu čia, jei aš buvau išrinkta į Europos Parlamentą Prancūzijoje, tai visų pirma todėl, kad aš visuomet skatinau susivienijimus ir konkrečiai už žmogaus teises.

Todėl aš negaliu likti abejinga įvykiams Gvinėjoje, nes rugsėjo 28 d. ten buvo suimtinėjami, moterų atveju – prievartaujami ir žudomi žmogaus teisių gynėjai, ir konkrečiai pilietinės visuomenės atstovai: per vieną dieną

buvo nužudyta daugiau kaip 1 50 žmonių ir daugiau kaip 1 250 sužeista – kaip jūs, ministre, sakėte. Represijos tęsėsi ir kitomis dienomis ir tebesitęsia iki šiol, nepaisant to, kad šie žmonės – kaip taip pat buvo sakyta – susirinko taikiai priminti Moussai Dadisui Camarai jo įsipareigojimų. Nėra abejonių, kaip teigia daugybė liudininčių, kad priešingai tam, ką teigia kapitonas, šiuos smurto aktus įvykdė pajėgos, kurios yra artimos vyriausybei.

Padėtis ten yra sudėtinga, tačiau po persigrupavimo Gvinėjos pilietinės visuomenės organizacijų nacionalinėje taryboje, pilietinės visuomenės organizacijos kreipiasi į tarptautinę bendruomenę, prašydamos pagalbos. Nacionalinė taryba per pastaruosius keletą mėnesių parodė pavyzdį organizuodama šiose Afrikos šalyse Gvinėjos žmonėms svarbų procesą Moussos Dadiso Camaros įsipareigojimų pagrindu.

Naujienos, pasiekiančios mus iš Gvinėjos, kelia nerimą. Mes negalime apsiriboti tik kalbomis Europos Parlamente. Šios diskusijos vyksta mūsų, Europos vieningųjų kairiųjų jungtinės frakcijos / Šiaurės šalių žaliųjų kairiųjų, iniciatyva, tačiau mes turime žengti toliau. Mes prašome aiškiai pasmerkti demonstracijų nuslopinimą.

Jūs kalbėjote apie tikslines priemones, ministre. Ar galėtumėte tai apibūdinti plačiau? Dėl raginimų nedelsiant nutraukti persekiojimą, paleisti visus suimtuosius ir sukurti tarptautinę komisiją šiems įvykiams tirti, aš maniau, ministre, mūsų pasirinkta kryptis yra teisinga. Vis dėlto ar jūs negalėtumėte mums taip pat suteikti apie tai daugiau informacijos?

Jūs taip pat mums sakėte, kad visa pagalba yra išaldyta, išskyrus humanitarinę pagalbą ir paramą maisto produktams. Mums tai atrodo maža, tačiau praktiniu požiūriu, kaip mes turėtume paremti perėjimą į demokratiją?

Pone pirmininke, mes norime, kad kitoje sesijoje Strasbūre būtų balsuojama dėl rezoliucijos, ir ne apsiriboti kalbomis Europos Parlamente, bet imtis veiksmų priimant sprendimą, kaip jis tai padarė praėjusių metų sausio mėn. Aš dar kartą pakartosiu: šį klausimą būtina skubiai spręsti. Šalyje veikiančios organizacijos įspėja mus apie etninio konflikto grėsmę. Mes neturėtume laukti naujų įvykių, panašių į įvykius Rwira; žmogaus teisės turėtų būti ginamos Afrikoje taip pat, kaip jos turėtų būti ginamos visur kitur pasaulyje.

Licia Ronzulli (PPE). – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, ponio Cecilia Malmström puikiai apibūdino padėtį Gvinėjoje. Keletą savaičių Gvinėja buvo virtusi kruvinų susirėmimų vieta, kur laisvų piliečių, surengusių eitynes gatvėse, reiškiant savo politinius įsitikinimus, atžvilgiu buvo panaudotas precedento neturintis smurtas. Gvinėjos vyriausybė persekioja ir žudo kiekvieną, kurio politiniai įsitikinimai skiriasi nuo jos vadovų, ir šitaip atima iš savo gyventojų laisvės, kurios, kaip mes žinome, yra neabejotinai kiekvieno žmogaus neatimama teisė.

Žudynės vyksta nuolat ir kyla pavojus, kad galiausiai tai virs genocidu, jei nebus nedelsiant imtasi konkrečių priemonių. Praėjusią savaitę AKR ir ES jungtinė parlamentinė asamblėja, kurios pirmininko pavaduotoja aš esu, nusprendė priimti rezoliuciją, smerkiančią Gvinėjos valdžios institucijų jėgos panaudojimą ir reikalaujančią iš vietos vyriausybės nedelsiant atkurti teisinę valstybę ir nepažeidinėti pagrindinių žmogaus teisių.

Po to, kai gatvėse buvo nužudyti 157 žmonės, o Moussa Dadis Camara bandė tai nusišluoti, opozicijos nariai kreipėsi į tarptautinę bendruomenę, tikėdamiesi sulaukti paramos ir didesnės apsaugos. Vis dėlto spalio 5 d. kapitonas Moussa Dadis Camara pasipriešino užsienio taikos palaikymo padaliniiui, esančiam šalyje, atmesdamas bet kokią užsienio kišimąsi į vidaus reikalus.

Todėl aš manau, kad privalome ne tik pasmerkti šiuos įvykius, bet ir reaguoti, imdamiesi konkrečių veiksmų, kaip ką tik minėjo mano kolega narys Niccolò Rinaldi. Teisės į gyvybę atėmimas arba jos pažeidimas – kaip visuomet didžiausią kainą sumokant moterims ir vaikams – neleidžia mums sustoti veikti ir verčia reikalauti atkurti teisinę valstybę. Todėl, kreipdamasi į jus, mano kolegos nariai ir institucijų atstovai, aš tikiuosi, kad mes galime pasiekti bendrą sutarimą – ir pabrėžiu – vienbalsiai pritarti priemonėms, kurios leistų atkurti tokias pagrindines ir neatimamas Gvinėjos žmonių teises, kaip demokratija ir laisvė. Suprantama, aš asmeniškai norėčiau pareikšti užuojautą visoms šeimoms, kurias palietė šie tragiški įvykiai.

Isabella Lövin (Verts/ALE). – (SV) Pone pirmininke, ponio Cecilia Malmström, ponios ir ponai, aš esu Žuvininkystės komiteto narė ir pati lankiausi Gvinėjoje praėjusių metų gruodžio mėn., todėl labai atidžiai stebiu įvykių eigą.

Pirmiausia aš manau, kad neįtikėtina, kad Europos Sąjunga vis dar neatsisakė žuvininkystės susitarimo su Gvinėja, nes susitarimas įsigaliojo esant ankstesnei vyriausybei likus dviem savaitėms iki perversmo. Faktiškai

mes turime susitarimą, kuris sudarytas su teisėta vyriausybe, tačiau dabar ją pakeitė karinė diktatūra. Todėl mes jį dar turėsime visus metus.

Vakar JAV valstybės sekretorė Hillary Clinton atvirai paragino Moussą Dadisą Camarą ir jo režimą atsistatydinti. Aš tik galiu pritarti šiam minimaliam reikalavimui ir taip pat norėčiau nurodyti, kad būtų gėdinga, jei Europos Parlamentas po dviejų savaitių balsuotų už žuvininkystės susitarimą su Gvinėja, pagal kurį iki lapkričio mėn. pabaigos šiam režimui būtų skirta daugiau kaip 1 mln. EUR. Žuvininkystės susitarimu reglamentuojama 25 Europos laivų žvejyba. Manau, kad praktiškai akivaizdu, jog šie laivai turėtų pasiieškoti kitų pakrančių žvejybai, nes ES negali bendradarbiauti su diktatūriniais režimais, atvirai žudančius gatvėse savo gyventojus.

Argumentas, kurį Komisija pateikė Vystymosi komitetui ir Žuvininkystės komitetui dėl to, kad pinigai pagal žuvininkystės susitarimą būtų naudingi žmonėms, yra visiškai neteisingas. Jis rodo, kad Komisija vertina ankstesnį susitarimą. Mes taip pat visiškai nežinome, kam bus panaudoti pinigai pagal šiuos žuvininkystės susitarimus. Jie buvo skirti ankstesniam režimui. Nemanau, kad dabartinis režimas galėtų geriau panaudoti pinigus.

Todėl aš norėčiau paklausti, ką Taryba ketina daryti dėl žuvininkystės susitarimo. Ar ES ketina suvienyti jėgas su JAV ir pareikalauti, kad režimas atsistatydintų?

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Aš taip pat norėčiau pasakyti, kad smurto veiksmai Gvinėjoje yra visiškai pasibaisėtini. Aš žinau, kad prieš porą valandų Prancūzijos užsienio reikalų ministras pareiškė, kad manoma, jog Dadis Camara dalyvavo priimant sprendimus surengti žudynes, ir tai yra labai rimtas kaltinimas.

Visa tai kyla iš to, kad, šalia smurto veiksmų, kurių negalima pavadinti kitaip negu pasibaisėtiniais, Dadis Camara norėtų tapti nuolatinio Gvinėjos vadovu ir nesilaiko savo pažado pasitraukti iš šalies politinio gyvenimo. Aš taip pat manau, kad reikėtų aiškiai pritaikyti tarptautinį spaudimą šiuo klausimu. Kita vertus, aš džiaugiuosi, kad šiuo atveju tarpininku derybose pasirinktas Burkina Faso prezidentas Blaise Compaoré, turintis didelę patirtį tarpininkaujant sprendžiant konfliktus Afrikoje. Manau, kad jis palaikys mūsų diplomatinės pastangos.

Chris Davies (ALDE). – Pone pirmininke, aš privalau pataisyti Evą Joly, pasakiusią, kad šis siūlomas partnerystės susitarimas su Gvinėja buvo vienbalsiai atmestas Žuvininkystės komitete. Faktiškai jis buvo atmestas tik vieno balso persvara. Gerokai nustebino PPE frakcija, tvirtai balsavusi, kad susitarimo nebūtų atsisakyta. Tai yra susitarimas, pagal kurį numatyta skirti režimui keletą šimtų tūkstančių eurų tam, kad mes galėtume prie krantų žvejoti tunus. Kaip ir daugelis šių susitarimų, tai geriausiu atveju yra abejotinas sandoris ir dabartinėmis aplinkybėmis jis yra visiškai nepriimtinas.

Ministrė minėjo galimas sankcijas, kurių reikėtų imtis prieš Gvinėją. Ar ji dabar įtrauks į sąrašą ir pažadą kovoti ir užtikrinti, kad šis partnerystės susitarimas būtų sustabdytas?

Krisztina Morvai (NI). – Pone pirmininke, kaip žmogaus teisių įstatymų žinovė, turinti beveik ketvirčio amžiaus tarptautinio darbo ir darbo Vengrijoje patirtį, aš stengiuosi pasinaudoti kiekviena galimybe ir pabrėžti poreikį Europos Sąjungai ginti žmogaus teises, pageidautina – visame pasaulyje. Tačiau labai svarbu, kad tai būtų daroma patikimai, ir todėl mes turime tinkamai ginti žmogaus teises viduje, Europos Sąjungos sistemoje.

Kaip aš jums keletą kartų minėjau per pastaruosius trejetą mėnesių, Europos Parlamento piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto narė Kinga Gönz yra buvusi vyriausybės, kuri Vengrijoje vadinama „šaudytojų“ vyriausybe, narė. 2006 m. spalio 23 d. ši vyriausybė įsakė šaudyti į žmones Budapešto gatvėse. Nuo to laiko Vengrijoje žmogaus teisių krizė tebesitęsia, tačiau Europos Sąjunga tai ignoruoja. Piliečių laisvių komiteto pirmininko pavaduotoja buvo tuometinės vyriausybės narė. Tai, ką mes darome žmogaus teisių srityse, atrodo patikima tik tada, kai mes rimtai pasvarstysime šį klausimą.

Cecilia Malmström, einanti Tarybos Pirmininko pareigas. – Pone pirmininke, norėčiau dar kartą padėkoti Europos Parlamentui už tai, kad šis klausimas įtrauktas į darbotvarkę. Tai labai svarbus klausimas, ir aš tikiuosi, kad iš mano įžanginių žodžių jūs supratote, jog mes taip pat esame labai susirūpinę dėl baisaus žmogaus teisių pažeidinėjimo Konakryje. Nesisklaido susirūpinimas ir nerimas, kad žmonės vis dar lieka įkalinti, ir mes paprašėme atlikti išsamų įvykių tyrimą ir paleisti kalinius.

Aš manau, kad galime teigti, jog Europos Sąjungos pozicija yra labai aiški. Įvykius pasmerkė Javier Solana, Karel De Gucht, pirmininkaujanti valstybė narė ir dabar, kiek man žinoma, Europos Parlamento AKR šalių grupės deklaracijoje. Labai gerai, kad Europos Sąjunga yra vieninga, konkreti ir susitelkusi, pasmerkdamą šiuos siaubingus įvykius. Mes taip pat labai glaudžiai bendradarbiaujame su kitais suinteresuotais dalyviais,

kad tarptautinė bendruomenė galėtų tinkamai ir nuosekliai veikti. Tai yra vienintelė galimybė mums panaudoti spaudimą.

Mes turime tarptautinę ryšių grupę. Paskirtas puikus tarpininkas – Burkina Faso prezidentas, jis taip pat yra ir ryšių grupės narys. Drauge su ryšių grupe, į kurią įeina ES ir JAV, – atsakydama į jūsų, ponio Isabella Lövin klausimą, – mes paraginome kapitoną Dadisą Camarą atsistatydinti. To paprašė viso pasaulio bendruomenė.

Mes taip pat esame pasirengę atsakyti į kitus klausimus ir aptarti sankcijas. Mes manome, kad tai turėtų didesnę įtaką, jeigu mes tai darytume drauge su tarptautine bendruomene. Esama įvairių nuomonių, kaip tai reiktų susieti su konkrečiais asmenimis ir panašiai, ir artimiausiu metu mes su tarptautiniais dalyviais turėtume aptarti, kaip reiktų koordinuoti šias sankcijas užtikrinant didžiausią galimą poveikį: su Afrikos Sąjunga, su ryšių grupe, su JAV, kt.

Taip pat, kaip minėjau, mes pradėjome derybas pagal Kotonu susitarimo 96 straipsnį ir išsaldėme visą ES pagalbą vystymosi labui, išskyrus humanitarinę pagalbą ir paramą, skirtą demokratiniam perėjimui.

Dėl žuvininkystės – ar tai galėtų būti viena priemonių – aš puikiai suprantu, ką jūs sakote. Aš tik galiu jus paskatinti toliau tęsti diskusijas su Komisija. Būtent Komisija yra atsakinga už ES žuvininkystės politiką. Mes taip pat svarstome tai su Komisija, gaila, kad nė vieno iš jų čia nėra. Tačiau norėčiau jus visus patikinti, kad mes ir toliau dirbsime su tarptautine bendruomene ir bandysime daryti spaudimą, kad būtų atliktas išsamus įvykių tyrimas ir, tikėkimės, vieną dieną Gvinėjoje įvyktų laisvi ir sąžiningi rinkimai. Dėkoju jums ir nariams už šias diskusijas.

Pirmininkas. – Labai dėkoju, ponio Cecilia Malmström. Jūs kantriai praleidote čia visą popietę ir dalį šio vakaro. Iškart matyti, kad ne taip seniai jūs pati buvote šio Parlamento narė ir čia puikiai jaučiatės!

Diskusijos baigtos.

18. Vienos minutės pasisakymai svarbiais politiniais klausimais

Pirmininkas. – Kitas klausimas – vienos minutės pasisakymai svarbiais politiniais klausimais.

Elena Băsescu (PPE). – (RO) Mes džiaugiamės tuo, kad liepos 13 d. Ankaroje buvo pasirašytas susitarimas dėl „Nabucco“ projekto. Vis dėlto dujos nėra vienintelis Europos valstybių naudojamas energijos šaltinis. Mes turėtume laikytis to paties požiūrio, siekdami aprūpinti Europą žalia nafta, skatindami pietų koridoriaus statybą.

Mums pateiktas projektas yra tiek pat strategiškai svarbus, kaip ir „Nabucco“ projektas. Kalbu apie naftos vamzdyną Europoje nuo Constanţos iki Triesto. Juo būtų tiekiamą nafta iš Kaspijos jūros per Gruzijoje esantį Supsos terminalą, toliau dujotiekiu per Constanţos uostą tiesiai iki Triesto.

Mes galime užtikrinti mūsų valstybių ir piliečių energetinį saugumą, įvairindami naftos ir dujų tiekimo šaltinius ir maršrutus. Turėdama tai omenyje, Rumunija plečia Constanţos uosto terminalą, kuris priimtų suskystintas gamtines dujas, vėliau paskirstant jas kitiems Europos vartotojams.

Marc Tarabella (S&D). – (FR) Pone pirmininke, aš skirsiu vieną minutę mums skirto laiko, atkreipdamas dėmesį į teigiamą – kaip visiems šiame Parlamente žinoma – Airijos žmonių balsavimo referendume dėl Konstitucinės sutarties rezultatą. Šis balsavimo rezultatas reiškia, kad ypač komitetuose, pvz., žemės ūkio reikalų, ir Europos Parlamento plenariniuose posėdžiuose mes galėsime taikyti bendro sprendimo procedūrą. Todėl Parlamentui bus suteiktos vienodos galios su Taryba, ir tai demokratijos požiūriu yra didelė pažanga.

Norėčiau pasinaudoti galimybe ir nurodyti, kad kadangi mūsų draugai iš Airijos didžiule balsų dauguma balsavo už Konstitucinę sutartį, šiandien Lenkijos prezidentas – kaip ką tik minėjo Parlamento Pirmininkas – taip pat pasirengęs pasirašyti sutartį, dabar reikalingas Čekijos prezidento „taip“. Todėl aš norėčiau, kad mūsų kolegos iš įvairių politinių frakcijų, atsižvelgiant į jų kompetenciją, bandytų bendrai įtikinti Čekijos partnerius tuo, kad šią sutartį būtina pasirašyti, juo labiau, kad jai jau pritarė Čekijos parlamentas. Prezidentui telieka pasirašyti šį dokumentą vadovaujantis jo šalyje nustatyta demokratine procedūra, siekiant demokratijos pažangos Europoje.

Luigi de Magistris (ALDE). – (IT) Pone pirmininke, norėčiau priminti apie tragediją Mesinoje – apie kurią šiandien kalbėjo Europos Parlamento Pirmininkas – ir dešimtis jos aukų. Taigi Italijoje įvyko dar viena tragedija: Italijos ministras pirmininkas net pasakė, kad šią tragediją buvo galima numatyti. Galbūt ją buvo

galima numatyti, tačiau nebuvo nieko padaryta, kad būtų jos išvengta. Nebuvo padaryta nieko, nes šioje srityje viešpatauja pati tikriausia mafija – miškų mafija, ir miškų gaisrai.

Vis dėlto Europos Parlamentas turėtų daugiau dėmesio skirti tam, kaip visuomenės lėšos ir Europos Sąjungos parama būtų investuojama į įvairių sričių regioninių vystymąsi, užtikrinant tinkamus statybos darbus, siekiant ištaisyti didžiulę žalą, padarytą aplinkai. Dažniausiai viskas baigiasi tuo, kad šias lėšas pasisavina nusikalstamos grupuotės, korumpuoti politikai ir mafija.

Todėl šią kadenciją daugiau dėmesio būtina skirti tam, kaip panaudojamos visuomenės lėšos, kurios turėtų būti naudojamos gamtai atkurti, gamtos ištekliais apsaugoti, ekologiškos ekonomikos plėtrai ir darbo vietoms kurti. Tragedijos, panašios į įvykusią Mesinoje, daugiau neturėtų pasikartoti.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (PL) Pone pirmininke, norėčiau kalbėti, norėdamas apginti Lietuvos lenkų mažumą, kuri pastaruoju metu yra diskriminuojama. Skaudus paradoksas, tačiau Lietuvos lenkų, kurie kai kuriuose regionuose sudaro daugumą piliečių, padėtis iki Lietuvai įstojant į Europos Sąjungą buvo geresnė negu dabar, kai Lietuva yra ES narė.

Šalčininkų rajono savivaldybės administracijai nurodyta iki spalio 14 d. pašalinti gatvių užrašus lenkų kalba, kurie, kaip teigiama, prieštarauja Europos standartams ir Europos vietos savivaldos chartijos reikalavimams. 2008 m. kovo mėn. apribota Lenkijos mokyklų sistemos veikla, vadovaujantis Lietuvos įstatymais. Per maždaug pusantrų metų uždarytos keturios mokyklos, kuriose iš viso buvo 45 klasės, ir grasinama uždaryti dar 107 klases. Reikalaujama, kad lenkų pavardės būtų rašomos kaip lietuviškos. Pagaliau, daugeliui lenkų negražinama nuosavybė, atimta komunistų Tarybų Sąjungoje po 1939 m. arba 1944 m.

Kreipiuosi į Europos Parlamentą, prašydamas apginti lenkų teises Lietuvoje, vadovaujantis Europos žmogaus teisių ir mažumų teisių standartais.

João Ferreira (GUE/NGL). – (PT) Pone pirmininke, girdėti optimistinių teiginių apie tai, kad krizė baigėsi. Deja, tikrovė jiems kasdien prieštarauja. Tai iliustruoja padėtis šiaurės Portugalijoje. Vien tik Bragos regione pastarosiomis savaitėmis uždaryta mažiausiai dešimt įmonių paliekant be darbo daugiau kaip 300 darbuotojų. Daugeliui kitų įmonių iškylus grėsmė būti uždarytomis.

Itin rimta padėtis susidarė tekstilės ir drabužių sektoriuje: tai yra vienas sektorių, kuris dėl pasaulio prekybos liberalizavimo Europos Sąjungoje patiria didžiausius nuostolius. Ši tragiška padėtis verčia ieškoti sprendimų, kurie skirtųsi nuo politikos, kuri ją sukėlė.

Itin svarbu įgyvendinti apsaugos priemonės, ypač valstybių narių nurodytuose sektoriuose, kurios leistų išlaikyti ir kurti naujas darbo vietas šiose įmonėse ir tolesnę jų veiklą, ir sukurti – klausimas, kuris jau buvo aptartas šio Parlamento rezoliucijoje – Bendrijos paramos tekstilės sektoriui programą, turinčią reikiamų išteklių tikslinei pagalbai, skirtai mažiausiai palankiems regionams, kurie yra priklausomi nuo šio sektoriaus.

Paul Nuttall (EFD). – Pone pirmininke, norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į tai, kaip buvo uždrausta naudoti kaitrines lemputes Europos Sąjungoje, nes tai įvyko slapta ir nedemokratiškai. Pirminėje direktyvoje buvo suteiktos priemonės Europos Komisijai faktiškai priimti reglamentą be pritarimo, kurį šiam farsui turėtų suteikti mano parlamento Vestminsteryje Asamblėja. Šis draudimas buvo sumanytas politinio elito, ir tai buvo padaryta nė kiek nedvejojant ir nė nemirktelėjus.

Žmonių nuomonės nepaisymas nieko nestebina, nes Europos Sąjunga nuolat nepaiso žmonių. Pažvelkite į tai, kas atsitiko su Lisabonos sutartimi. Tai, deja, įmanoma tik veikiant išvien su britų konservatorių partija, kuri Europos klausimu veikia kaip britų politikos Džekilas ir Haidas. Jie Jungtinėje Karalystėje teigia viena, o atvykę čia, komitetuose, elgiasi visiškai priešingai.

Baigdamas pasakysiu, kad I pasaulinio karo išvakarėse Jungtinės Karalystės užsienio reikalų ministras seras Edward Grey pareiškė nuogastavimą, kad visoje Europoje gali užgesti šviesos. Taip dabar gali atsitikti Europos Sąjungoje, nes nemokslinis žmogaus sukeltos klimato kaitos kultas netrukus leis pasiekti, kad sero Edwardo pranašystė išsipildytų.

Krisztina Morvai (NI). – Pone pirmininke, šiandien daug kalbėta apie Lisabonos sutartį ir apie tai, kaip ji stiprina europiečių solidarumą. Vengrijos žmonių vardu norėčiau tikėtis jūsų solidarumo, nes, anot patikimos informacijos iš žmogaus teisėms neabejingų aukštų Vengrijos policijos pareigūnų, 2006 m. (spalio 23 d.) vadinamojo kruvinojo pirmadienio trečiųjų metų minėjimo metu Vengrijos policija ir vėl ketina panaudoti didelio masto smurtą prieš Vengrijos žmones vykstant demonstracijoms ar minėjimams.

Norėčiau kreiptis į Europos Parlamento narius, prašydama ateiti mums į pagalbą ir tą dieną atvykti į Budapeštą kaip žmogaus teisių stebėtojus. Norėčiau taip pat to paties paprašyti jūsų rinkėjų. Pasidomėkite internete piktnaudžiavimais žmogaus teisių srityje ir masiniais policijos žvėriškumais Vengrijoje ir padėkite mums, kad to niekada daugiau nebūtų. Atvykite ir parodykite savo solidarumą, kuris šiandien buvo taip dažnai minimas.

György Schöpflin (PPE). – (HU) Norėčiau paminėti slovākų kalbos įstatymą, kuris nuo pat savo įsigaliojimo kėlė didelį visuomenės nerimą. Pastarųjų savaitių įvykiai parodė, kad susirūpinimas buvo pagrįstas, nes nors baudos pagal šį įstatymą dar netaikomos, valstybės tarnautojai privalo kalbėti tik slovākų kalba. Tai reiškia, kad darbo valandomis pašto darbuotojai, gaisrininkai ir policijos pareigūnai, kurių gimtoji kalba yra vengrų, negali kalbėti savo gimtąja kalba.

Todėl, jei Slovakijoje aš kreipiuosi į policininką vengriškai, jis privalo man atsakyti slovākiskai, net jei jo gimtoji kalba yra vengrų, ir nepaisant to, kad aš nesuprantu jo atsakymo. Deja, padėtis yra tokia pati, jei aš kalbu angliškai. Norėčiau pasiūlyti naują reklamos tekstą Slovakijos turizmo sektoriui: mes maloniai kviečiame užsienio turistus į Slovakiją, bet tik jei jie išmoks slovākų kalbą dar neįkėlę kojos į mūsų šalį. Sveiki atvykę į Absurdistaną!

Monika Flašíková Beňová (S&D). – (SK) Aš laukiau ir tikėjausi puolimų prieš Slovakiją, kadangi vienos minutės pasisakymai yra ideali galimybė mūsų kolegoms iš Vengrijos arba vengrų tautybės kolegoms užsipulti Slovakiją.

Turiu pasakyti, kad man tai kelia didelį nerimą, nes aš manau, kad Europos Parlamentas faktiškai turėtų padėti spręsti sunkumus, su kuriais susiduria Europos Sąjunga. Mes keletą kartų ištiesėme pagalbos ranką mūsų kolegoms Europos Parlamento nariams iš Fidesz ir kitų partijų plenarinėse sesijose čia, Europos Parlamente, norėdami su jais aptarti neišspręstas problemas ar klausimus. Mes tai padarėme dėl kalbos įstatymo ir turiu pasakyti, kad esu labai nusivylusi, pone pirmininke, kad nė vienas iš mūsų kolegų Europos Parlamento narių iš Vengrijos arba vengrų tautybės narių neatsiliepė į mano kolegų iš SMK (Slovakijos partijos) pasiūlymą ir net paliko sesiją, kurioje mes iškėlėme šį klausimą.

Taip pat aš susiradau Slovakijos parlamento interneto puslapį, kuriame galima susipažinti su visu šio įstatymo tekstu, ir galiu pasakyti, kad šis įstatymas niekaip nepažeidžia etninių mažumų teisių, vartojant savo gimtąją kalbą.

Ramon Tremosa i Balcells (ALDE). – Pone pirmininke, Ispanijos vyriausybė nusprendė, kad greitojo traukinio Barcelona–Perpinjanas maršrutas turėtų eiti visai šalia katedros Sagrada Família, taip pastatant į pavojų paminklą, kuris 1984 m. buvo įtrauktas į UNESCO kultūrinio paveldo sąrašą ir kurį praėjusiais metais aplankė per tris milijonus turistų. Naujojo tunelio statyba netoli katedros pamatų gali šiam pastatui padaryti neatitaisomą žalą.

Ispanijos vyriausybė teigia, kad nėra nieko baisaus, tačiau šiais metais naujosios metro atšakos Barselonoje tunelio statyboje panašiomis sąlygomis įvyko keletas incidentų su įrenginiais. Vienas tunelių kasimo įrenginių buvo užblokuotas keletui mėnesių netoli upės Llobregat, ir niekas negalėjo pasakyti, kaip reikėtų spręsti šią problemą. Norėčiau informuoti Europos institucijas apie realų pavojų, kad katedra Sagrada Família gali sugriūti. Siekiant apsaugoti šį Europos architektūros šedevrą, prašau apsvarstyti šį klausimą, sustabdyti statybos darbus, kuriuos vykdo Ispanijos vyriausybė, ir pakeisti tunelio maršrutą.

Oldřich Vlasák (ECR). – (CS) Pone pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau, kad būtų apsvarstytas trukdžių, kurie neleidžia Autonominei geležinkelio traukinių vairuotojų sąjungai (ALE) dalyvauti Socialinio dialogo komiteto geležinkelių sekcijos darbe, klausimas. Ši institucija nuo 2005 m. vienija daugiau kaip 100 000 narių iš šešiolikos Europos traukinių vairuotojų organizacijų ir norėtų tapti pripažintu socialinio dialogo geležinkelio srityje socialiniu partneriu. Nepaisant užtrukusių derybų su Europos transporto darbuotojų federacija, kuri šiuo metu vienintelė atstovauja darbuotojų interesams šiame komitete, iki šiol nebuvo jokių galimybių surasti kompromisą, kuris suteiktų ALE galimybę tiesiogiai atstovauti jos narių interesams. Mano nuomone, tokia padėtis yra labai bloga. Socialinis dialogas, kaip patvirtino Europos Parlamentas, mano nuomone, turėtų leisti sudaryti geras sąlygas pliuralizmui. Aš tvirtai tikiu, kad jokia organizacija, net ir ta, kuri atstovauja 80 proc. Europos geležinkelio sektoriaus darbuotojų, neturi monopolinės teisės, ir todėl kreipiuosi į visas šalis, tarp jų ir Europos Komisiją, prašydamas pašalinti kliūtis vykdyti tolesnes derybas.

Georgios Toussas (GUE/NGL), raštu. – (EL) Pone pirmininke, Europos Sąjungos direktyvos ir valstybių narių teisės aktai dėl aštuonių valandų darbo dienos ir vykdomas restruktūrizavimas kuria viduramžių darbo

sąlygas, provokuodami darbuotojų pyktį ir demonstracijas. Europos Komisiją kasdien pasiekia pikti ūkininkų ir pasipiktinusių darbuotojų skundai.

Pvz., oro linijų salono igulos ir pilotų darbo laikas, apibrėžiamas Reglamentu (EB) Nr. 1899/2006, viršija keturiolika valandų per dieną šitaip sukeliant pavojų darbuotojų ir keleivių sveikatai, kaip tai įrodyta daugeliu mokslinių tyrimų.

Europos Sąjunga atsisako atsižvelgti į mokslinius tyrimus, nes ji paklūsta monopolinių verslo grupių, atsisakančių skirti bent vieną eurą iš savo pelnų žmonių sveikatai ir skrydžių saugumui, reikalavimams.

Mes raginame sumažinti oro linijų pilotų ir salono igulos darbo laiką ir patenkinti teisėtus darbuotojų reikalavimus. Be to, Europos Komisija turi įsipareigojimų ir Europos Parlamentui, ir darbuotojams.

Martin Ehrenhauser (NI). – (DE) Pone pirmininke, visą Lisabonos konstitucinės reformų sutarties ratifikavimo procesą galima laikyti demokratijos ir taip pat Europos Sąjungos tragedija. Galbūt jūs leisite man, kaip naujam, jaunam Europos Parlamento nariui, pasakyti, kad per visų piliečių referendumus Europos Sąjungoje turėjome galimybę istoriškai suvienyti elitinį koncepcinį Europos Sąjungos projektą ir Europos gyventojus. Jūs turėjote galimybę referendumais įkvėpti gyvybę ir dvasią Europos Sąjungos sumanymui. Vis dėlto jūs nepasinaudojote šia galimybe. Priešingai, jūs gana paprastai pasakėte „ne“ tiesioginei demokratijai ir „ne“ piliečių dalyvavimui.

Galiu pasakyti tik tiek, kad tai nėra tiesioginė demokratija. Demokratija reikalauja galių atskyrimo ir aiškos ribos tarp opozicijos ir vyriausybės. Štai kas mums labiausiai reikalinga ir štai už ką mes kovojame.

László Tórkés (PPE). – (HU) Leiskite man, pone pirmininke, pradėti nuo to, kad tai, ką minėjo Monika Beňová, yra netiesa. Penki vengrų jaunuoliai jau praleido penkerius metus kalėjime Serbijoje po girtų asmenų peštynių šalies pietuose esančiame Temerino mieste. Jie buvo nuteisti kalėti nuo dešimt iki penkiolikos metų. Jiems bendrai skirta 61 metai kalėjimo, ir jų bylą nacionalistai panaudojo kaip rinkimų propagandą. Ne kiekvienas, įvykdęs karo nusikaltimus Balkanuose, buvo taip griežtai nubaustas. Per tą patį laikotarpį Serbijoje buvo sumušta per 300 vengrų be jokių teisinių pasekmių. Šis santykis yra 300 su 1.

Europos Parlamentas 2005 m. sausio mėn. pasiuntė į Serbiją faktų nustatymo delegaciją. Tačiau nuo to laiko mes vis dar laukiame, kad Žmogaus teisių pakomitetyje būtų apsvarstytas pranešimas dėl žiauraus vengrų sumušimo tyrimo. Kreipiuosi į Europos Parlamentą ir jo Pirmininką Jerzy Buzeką, prašydamas padėti paleisti iš kalėjimo jaunuolius iš Temerino. Tai, kad Serbijos teisinė sistema nebūtų diskriminuojanti ir kad vietoj šališkų, parodomųjų teismo nutarčių būtų teisiškai tikri piktadariai, kokie yra Serbijos karo nusikaltėliai, ES turi numatyti kaip Serbijos stojimo sąlygą.

Zigmantas Balčytis (S&D). – Pone pirmininke, mano gimtoji šalis Lietuva daugeliu požiūrių yra labai artima Airijai, ir jos gyventojų ištartas „taip“ Lisabonos sutarties aiškiai parodo visų mūsų piliečių valią kurti stipresnę ir veiksmingesnę Europą. Jis taip pat aiškiai rodo, kad mes negalime veikti patys vieni krizės sąlygomis ir užtikrinti gerovę mūsų žmonėms.

Labiau negu bet kada anksčiau Bendrija turi kalbėti vienu balsu, ir valstybių narių solidarumas yra tam tinkamas pagrindas. Šiuo metu Europa pergyvena sunkų metą, ir Lisabonos sutarties reformos suteikia mums postūmį sukurti veiksmingesnę institucinę struktūrą, kuri neabejotinai leistų nuosekliau įgyvendinti įvairias politikos priemones įvairiose srityse. Tai iš tiesų labai svarbu Europai ir kiekvienam iš mūsų.

Dar kartą norėčiau pasveikinti Airijos žmones už jų pasiryžimą kurti geresnę ir labiau pasiturinčią Europos Sąjungą.

Frédérique Ries (ALDE). – (FR) Pone pirmininke, pirmadienį – ir tai neabejotinai neliko nepastebėta – pieno gamintojai iš visos Europos dar kartą susirinko į mitingą Briuselyje, norėdami parodyti savo nusivylimą ir susirūpinimą dėl mažėjančių pieno kainų, kuris neleidžia jiems toliau tęsti savo darbo. Dar daugiau – kyla pavojus šių žmonių ateičiai.

Šiandien dauguma valstybių narių pritaria tam, kad nuo šiol būtų pradėtas vykdyti naujas reguliavimas – pieno sektoriaus G20, kaip mes jį nuo šiol vadinsime. Aš manau, kad dabar, labiau negu bet kada anksčiau, yra tinkamas metas priimti sprendimą, neabejotinai kitoje Taryboje – šįkart oficialioje – Žemės ūkio Ministrų Taryboje, kuri turėtų įvykti spalio 19 d. Liuksemburge. Šį klausimą būtina skubiai spręsti. Panašaus masto krizė nėra tik Komisijos tyrimo, kuris buvo pristatytas prieš porą dienų, objektas.

Labai trumpai norėčiau pateikti porą klausimų, skirtų Pirmininkui Jerzy Buzekui, kuriam, tikiu, jūs juos perduosite. Suprantu, kad šį rytą jis susitiko su Švedijos užsienio reikalų ministre Cecilia Malmström, ir

norėčiau sužinoti, ar ji galėjo jam patvirtinti pirmininkaujančios valstybės narės išipareigojimą ieškoti skubaus šios krizės sprendimo, kaip tai numatyta rezoliucijoje, dėl kurios mes balsavome praėjusioje sesijoje Strasbūre.

Pagaliau, norėčiau paminėti aukšto lygio grupę – ekspertų grupę, pradėjusią darbą užvakar. Įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, kaip žinome, mūsų Parlamentas bendrai priims sprendimus ir taps vienu lygiaverčių teisės aktų leidėjų. Manau, kad mes privalome dalyvauti šios aukšto lygio grupės darbe.

Laima Liucija Andrikiienė (PPE). – (LT) Marijus Ivanilovas, Lietuvos pilietis, 35 m. amžiaus dienraščio „Respublika“ spaustuvės direktorius, t. y. žmogus, turintis pastovų darbą ir pajamas, šių metų rugpjūčio mėnesį buvo sulaikytas Baltarusijoje, netoli Minsko, ir štai jau 2 mėnesius be teismo ir jo kaltės įrodymų yra laikomas kalėjime Žodino mieste Baltarusijoje. Prieš keletą dienų M. Ivanilovo suėmimo terminas pratęstas, nes per du mėnesius jokių kaltės įrodymų režimo vykdytojams surinkti nepavyko. Svarbu pažymėti ir tai, kad M. Ivanilovas nuo vaikystės serga bronchine astma. Jo tėvams žinoma, kad jis laikomas kameroje, kurioje yra 26 kaliniai ir tik 6 lovos, kameroje nuolat rūkoma. Marijus kenčia nuo astmos priepuolių, tačiau jam neleidžiama perduoti vaistų, neleidžiama susitikti ir su artimaisiais, net su Lietuvos konsulu. Pirmininke, tai vyksta mūsų kaimyninėje šalyje. Taip elgiamasi su ES valstybės narės – Lietuvos – piliečiu! Prašau Jūsų imtis priemonių, kurios yra Jūsų galioje, kad Marijus Ivanilovas, kadangi jo kaltės įrodymų nėra, kaltinimas nepagrįstas, nedelsiant būtų paleistas. M. Ivanilovui turi būti leista vykti į Lietuvą, jam nedelsiant reikalinga medikų pagalba.

Daciana Octavia Sârbu (S&D). – (RO) Praėjusių metų gruodžio mėn. Europos Sąjunga priėmė istorinį išipareigojimą dėl išmetamųjų anglies dujų kiekio mažinimo, šitaip patvirtindama savo pirmaujančias pozicijas kovos su klimato kaita srityje.

Mes galime didžiuotis tuo, kokį vaidmenį vaidina Europos Parlamentas, patvirtindamas teisės aktus, kuriuose nustatomos ne tik taršos lygio mažinimo nuostatos, bet ir konkrečios priemonės, leidžiančios mums vykdyti išipareigojimus, ribojant visuotinę temperatūros pakilimą.

Šių metų gruodžio mėn. derybose Kopenhagoje mes turėtume priimti išipareigojimus dėl išmetamųjų dujų kiekio mažinimo ir finansinės paramos, teikiamos besivystančioms šalims prisitaikant prie klimato kaitos ir ją mažinant. Vis dėlto klimato kaitos įstatymas negali būti priimtas Jungtinėse Valstijose iki Kopenhagos konferencijos, ir nors Baracko Obamos administracija dalyvaus derybose, ji neturi aiškių įpareigojimų.

Būtina tinkamai atstovauti Europos Sąjungos bendrai pozicijai. Labai svarbu kalbėti vienu balsu ir paskatinti kitas šalis sekti mūsų pavyzdžiu įgyvendinant užduotį mažinti išmetamųjų dujų kiekį.

Sergej Kozlík (ALDE). – (SK) Vengrijos atstovai klaidina Europos visuomenę, nuolat skleisdami melą. Pvz., jie teigia, kad piliečiai gali būti nubauti, jei jie vartoja mažumos kalbą, vengrų tautybės gydytojai turės kalbėti tik oficialia slovakų kalba arba religinės apeigos taip pat turės vykti tik oficialia kalba.

Dabar mes girdėjome Vengrijos Europos Parlamento narius, kurie absurdiškai kalbėjo apie tai, kad policininkai negalės kalbėtis su turistais vengriškai arba angliškai. Nesąmonė. Atvirkščiai, iš dalies pakeistas įstatymas išplės galimybes vartojant etninių mažumų kalbas, palyginti su ankstesne padėtimi. Pakeitimu netrukdoma asmeniškai piliečių bendravimui ir neleidžiama taikyti baudų asmenims. Pakeisto įstatymo atitiktį nacionaliniams standartams patvirtino Europos institucijų atstovai mažumų klausimais – ESBO vyriausiasis įgaliotinis Knut Vollebæk ir ES Komisijos narys Leonard Orban. Mano nuomone, Vengrijos bendruomenė jį naudoja kaip priedangą, norėdama paslėpti didėjančią ekstremizmą ir romų tautybės žmonių žudynes Vengrijoje.

Joanna Senyszyn (S&D). – (PL) Pone pirmininke, deja, apgailestaudama privalau jus informuoti, kad Lenkijoje pažeidžiamos žmonių, paliekančių Lenkijos Katalikų bažnyčią, teisės. Prieš atsisakėlių valią jų asmeniniai duomenys nėra pašalinami iš parapijos archyvų. Atvirkščiai, jie ir toliau naudojami. Štai instrukcija dėl Lenkijos Katalikų bažnyčios asmens duomenų panaudojimo. Dalis instrukcijos parašyta vadovaujantis ne galiojančiais Asmens duomenų apsaugos įstatymais, o – atkreipkite dėmesį – Kanonų teisės kodekso nuostatomis.

Kaip gali būti, kad Lenkijoje, kuri, kaip teigiama, yra teisinė valstybė, kanonų teisė yra aukščiau įstatymų, priimtų nacionaliniame parlamente? Kodėl Kanonų teisės kodeksas yra taikomas piliečiams, kurie nėra Katalikų bažnyčios nariai? Ar įmanoma, kad Asmens duomenų apsaugos generalinis inspektorius neturėtų galių patikrinti bažnyčios archyvų? Tuomet įmanomas tik vienas paaiškinimas: Lenkija nėra pasaulietinė valstybė. Europos Parlamentas turėtų į tai reaguoti.

Cristian Silviu Buşoi (ALDE). – (RO) Šiandien mano kalbos tema yra susijusi su svarbiausiu įvykiu pastaruoju metu Europos Sąjungoje, ir tai yra sėkmingas referendumo, organizuoto Airijoje, ratifikuojant Lisabonos sutartį, rezultatas.

Aš taip pat norėčiau prisijungti prie savo kolegų narių, kurie šiandien pasveikino Airijos piliečius pasinaudojus galimybe ir priėmus sprendimą toliau tęsti Europos politinės integracijos procesą. Jie nepasidavė populistinėms deklaracijoms, kuriomis atkreipiamas dėmesys į kai kuriuos neigiamus aspektus, nes ši sutartis gana akivaizdžiai leidžia Europos institucijoms veikti veiksmingiau ir demokratiškiau.

Aš taip pat manau, kad Čekijos prezidento pareiga yra gerbti visus veiksmus, kurie buvo vykdomi tam, kad ši sutartis įsigaliotų, ir nepagrįstai netrukdyti ją įgyvendinti. Mums ši sutartis reikalinga užbaigiant institucinės ES plėtros skyrių, bent jau kuriam laikui, kad galėtume geriau įgyvendinti ES politikos priemones. Dvi paskutinės likusios valstybės Lenkija ir Čekija privalo kuo greičiau ratifikuoti sutartį, kad būtų galima teikti kandidatūras į naujus postus, kurie numatyti pagal sutartį, Komisijos ir Tarybos lygmeniu.

Edit Bauer (PPE). – (HU) Paskutiniajame parlamentiniame posėdyje, kaip ir šiandien, daug kalbėta apie slovakių kalbos įstatymą. Tai nėra sutapimas. Šis įstatymas riboja mažųjų kalbų vartojimą, nepaisant to, kas teigiama įvairiuose pranešimuose. Tiesa, kad mažųjų kalbos gali būti vartojamos, tačiau labai siauroje visuomeninio gyvenimo srityje. Vis dėlto netiesa, kad mes vengiame diskusijų šiuo klausimu, nes jei bet kas mėgins susitarti per penkias minutes šiuo klausimu dešimties žurnalistų akivaizdoje, jiems tai tikriausiai nepavyks. Norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad kadangi įstatymas parengtas turint blogų ketinimų, jis sukuria naują teisinį neapibrėžtumą, nes per dvi dienas Slovakijos kultūros ministerija pateikė tris skirtingus kai kurių šio įstatymo straipsnių paaiškinimus.

Tai tarp žmonių pasėjo nerimą. Mes jau esame informuoti apie keletą atvejų, kai darbdaviai savo darbuotojams įsako kalbėti slovakiškai. Man labai gaila, kad turiu kelti šį klausimą šiame Parlamente. Aš tikiuosi, kad Lisabonos sutartis suteiks mums galimybę tinkamai spręsti žmogaus teisių ir mažųjų teisių klausimus.

Josefa Andrés Barea (S&D). – (ES) Pone pirmininke, Europos Parlamentui, valstybėms narėms ir, aišku, Ispanijai didelį nerimą kelia piratavimas, nes visai neseniai Indijos vandenyne buvo užgrobtas Ispanijos žvejybos laivas, kuriame buvo 36 įgulos nariai.

Pirmiausia, aš norėčiau pareikšti savo užuojautą įgulai ir jos šeimų nariams ir, aišku, pritarti tam, kad būtų skirta parama Ispanijos vyriausybei užtikrinant skubų jos išlaisvinimą.

Vis dėlto mes konkrečiai kalbame ne apie sunkumus, kuriuos patiria Ispanijos žvejai, gaudantys tunus, bet apie tai, kas turi neigiamą poveikį trims valstybėms: Prancūzijai, Italijai ir Ispanijai, kurios žvejoja tarptautiniuose vandenyse šalia Somalio teritorinių vandenų. Atsižvelgiant į tai, reikalingas tarptautinis atsakymas ir bendros Europos prevencinės ir reagavimo priemonės. Tai reiškia, kad daugiau išteklių turėtų būti skirta Atlantos operacijai, kuri jau vyksta ir vyksta sėkmingai, nes 2009 m. pagrobtų laivų skaičius, palyginti su 2008 m., sumažėjo.

Pagaliau, norėčiau paminėti paramą, kurią mes turėtume siūlyti tarptautiniam aukščiausiojo lygio susitikimui dėl Somalio piratų, kadangi būtina gerinti tarptautinius santykius, kad galėtume pašalinti šiuos sunkumus, ir kadangi būtina tobulinti tarptautinį dialogą.

Chris Davies (ALDE). – Pone pirmininke, daugelis šiame Parlamente šiandien sveikino Airijos žmones dėl tinkamo sprendimo atmetant Nigelio Farage ir Jungtinės Karalystės Nepriklausomybės partijos raginimus ir didele balsų persvara pritariant Lisabonos sutarčiai.

Manau, kad nariai taip pat turbūt galėtų pareikšti užuojautą Jungtinės Karalystės gyventojams, kurie turi kasdien klausytis Nigelio Farage. Dvigubai didesnės daugumos pergalę jis vadina „berniūkščių chuliganų“ pergalę. Bijau, kad jo žodžiai yra žodžiai žmogaus, kuris iškreipia tikrovę ir pasitelkia apgaulę, o kartais ir visišką melą kalbėdamas apie Europos Sąjungą. Pernelyg dažnai į šiuos žodžius žurnalistai nekreipia jokio dėmesio.

Vis dėlto hiperbolė gali pereiti į beprotybę. Dabar jis lygina Airijos kampaniją su paskutiniaisiais Zimbabvės rinkimais. Jis apibūdina sutartį, kuri suteikia kiekvienai valstybei teisę išstoti iš Europos Sąjungos, kaip nepriklausomybės pabaigą. Mes turėtume jį užjausti. Parlamente veikia medicininės tarnybos. Pone pirmininke, aš siūlau jums prašyti žmonių baltais chalatais suteikti paslaugas mūsų kolegai. Galima klausytis nesąmonių iš jo lūpų apie Europą, tačiau jie padėtų kalbėtojui nepaspringti šiais žodžiais.

Czesław Adam Siekierski (PPE). – (PL) Norėčiau čia, Europos Parlamente, atkreipti jūsų visų dėmesį į Lenkijos ir Vokietijos vyskupų pareiškimą II pasaulinio karo pradžios 70-ųjų metinių progą. Šiuo ypatingu metu, kai daugelio žmonių mintys grįžta prie šių skausmingų įvykių, mūsų dėmesys turėtų būti atkreiptas į jaunąją kartą, kuri privalo tinkamai ir nešališkai išstudijuoti istorinę tiesą ir remdamasi šia tiesa bandyti kurti bendrą ateitį.

Neįmanoma čia nepriminti pirmojo Lenkijos vyskupų laiško Vokietijos vyskupsams 1965 m., paskatinusio susitaikymą ir partnerystės santykius tarp mūsų šalių.

Šiandien, kaip ir tuomet, mes norėtume, kad mūsų ryšiai būtų plėtojami pasitikėjimo ir draugiškų santykių tarp mūsų tautų dvasia. Vis dėlto, nors mes jau žengiame bendru susitaikinimo keliu, šiandien esame kitokioje padėtyje. Kurkime drauge bendrą Europą, draugystės ir bendradarbiavimo Europą, krikščioniškomis vertybėmis grįstą Europą, tokią, kokia buvo sumanyta Europos bendrijos steigėjų. Todėl dėl bendros ateities perspektyvų mes turėtume atidžiai įvertinti išpėjimus ir rekomendacijas, kurie reiškiami bendrame Lenkijos ir Vokietijos vyskupų pareiškime.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Ponios ir ponai, šiandien buvo daug kalbėta apie mažumas. Norėčiau pateikti jums teigiamą pavyzdį šioje srityje. Serbija priėmė įstatymą dėl kultūrinės autonomijos, kuris yra vienintelis panašaus pobūdžio visoje Europoje ir kuris yra naudingas ne tik Europos Sąjungai, bet ir visai Europai.

Pagal šį įstatymą trylika tautinių mažumų, tarp jų slovakų, rumunų, vengrų ir kitų tautų, gali tiesiogiai rinkti savo nacionalines tarybas. Šios nacionalinės tarybos yra finansuojamos iš biudžeto ir, pasinaudojant kultūrine autonomija, gali perleisti atitinkamas funkcijas įvairioms institucijoms. Kitas klausimas yra tai, kad mažumos dalyvavo rengiant šio teisės akto projektą. Todėl Serbija gali būti pavyzdys daugeliui ES valstybių, pvz., Prancūzijai, Slovakijai ir kt., tuo požiūriu, kaip įstatymais reikėtų užtikrinti mažumų teises. Tai taip pat leido Serbijai žengti svarbų žingsnį Europos integracijos link.

Iuliu Winkler (PPE). – Pone pirmininke, kaip vengrų tautybės Europos Parlamento narys iš Rumunijos, šiandien aš nekalbėsiu apie slovakų kalbos įstatymą, nors bijau, kad turiu tam pagrindo. Vietoj to, aš šiandien norėčiau pakalbėti apie mūsų sprendimą sukurti specialų komitetą dėl ekonomikos krizės.

Šis sprendimas patvirtina mūsų Parlamento atsakomybę sprendžiant didžiausią iššūkį, su kuriuo šiandien mes susiduriame Europoje. Specialiajame komitete dar kartą bus patvirtinta Europos Sąjungos pozicija dėl naujo visuotinio finansų valdymo, tačiau tai taip pat leistų palaikyti ryšį su valstybėmis narėmis, siekiant kuo geriau įgyvendinti Bendrijos priemones, kuriomis siekiama užtikrinti ekonomikos augimą.

Itin svarbu, kad naujosios vidurio ir rytų Europos valstybės narės gautų būtiną paramą gaivinant ekonomiką. Reikalingas veiksmingesnis gaivinimo priemonių koordinavimas ir sustiprintas koordinavimas, kuris yra ne tik vyriausybių, bet ir Briuselio atsakomybė.

Mes susiduriame su pačia sudėtingiausia ekonomine perspektyva, kurią lydi neišvengiama socialinių neramumų tikimybė. Štai kodėl Europos Sąjunga turi pasiūlyti veiksmingiausią atsaką blogėjančiai padėčiai regione ir šis Parlamentas turėtų imtis iniciatyvos spręsti šį klausimą.

Izaskun Bilbao Baririca (ALDE). – (ES) Pone pirmininke, prieš keletą dienų buvo pagrobti 36 žmonės, žvejoję Indijos vandenyno vandenyse, kurie yra apsaugoti susitarimo, patvirtinto Europos Komisijos.

Rugsėjo 15 d. aš pasmerčiau rizikingą ir neapsaugotą šių darbininkų padėtį. Aš pateikiau tam tikras konkrečias priemones, tačiau niekas nebuvo padaryta.

Deja, todėl dabar mes turime kalbėti apie visus tuos, kurie buvo pagrobti ir yra piratų nelaisvėje.

Todėl aš prašau Europos Komisiją laikytis tvirtos pozicijos ir rekomenduoti valstybėms narėms, kad žvejybos laivuose būtų kareiviai, ir prašau ją pateikti šią rekomendaciją Ispanijos vyriausybei, nes tai yra labai veiksminga priemonė. Prancūzija imasi šių veiksmų ir mes galime matyti jų rezultatus.

Šis Parlamentas rezoliucijoje pripažino, kad žuvininkystės sektorius yra neapsaugotas, nes prioritetas teikiamas prekybiniam laivynui. Europos Komisijos pareigūnas pagrobimo išvakarėse taip pat tai pripažino, ir todėl mes prašome, kad ši apsauga būtų taikoma ir žvejybos laivams.

Taip pat aš kreipiuosi į Pirmininką, norėdamas išreikšti ir perduoti savo užuojautą ir paramą tiems, kurie buvo pagrobti, ir jų šeimoms ir paprašyti pakviesti šio laivo kapitoną, kai jis bus išlaisvintas, į Parlamentą.

Ádám Kósa (PPE). – (HU) Čia prieš tai buvo daug kalbėta apie mažumas. Aš norėčiau atkreipti dėmesį į 50 mln. žmonių su negalia, gyvenančių Europos Sąjungoje. Aš laikyčiau juos didžiausia mažuma. Finansų krizė jiems smogė labiausiai. Aš norėčiau pabrėžti, kad būtent šie žmonės pirmiausia netenka darbo, mažėja jų pajamos, jie turi mažiausiai galimybių užsidirbti ar įgyti patirtį, o jų gyvenimo standartai nukentčia labiausiai, nekalbant apie vis mažėjančią paramą, kurią jiems teikia jų interesams atstovaujanti organizacija.

Svarbiausia, ką galime išmokyti iš šios krizės, yra tai, kad būtina investuoti į žmones, į kiekvieną iš jų atskirai arba net vietoj kitų investicijų. Asmenims, priimančioms politinius ir ekonominius sprendimus, tenka atsakomybė už neigalių žmonių padėtį. Todėl aš jūsų prašau padėti jiems, daugeliu atvejų kompensuojant neteisingą požiūrį į juos. Norėčiau tai pabrėžti, nes 50 mln. žmonių – tai didelė įtaka Europos Sąjungoje, ir mes privalome šiems žmonėms užtikrinti vienodas galimybes visuomenėje.

Nessa Childers (S&D). – Pone pirmininke, žinoma, aš nepaprastai džiaugiuosi tuo, kad mano šalyje buvo pritarta Lisabonos sutartčiai. Vis dėlto šią popietę jau buvo minėta, kad diskusija dėl Reformų sutarties balansuoja tarp tikrovės ir prasimanymų, ir mes neturėtume likti pasyvūs. Pasaulis pastaraisiais dešimtmečiais iš esmės pasikeitė, jis vis daugiau su mumis konkuruoja pasaulio rinkoje.

Tiesiog, jei Europa nori klestėti, ji turėtų veikti nuosekliau. Dabar sutartis įpareigoja Europos institucijas būti demokratiškesnes ir tinkamiau reaguoti į Europos žmonių rūpesčius. To reikalauja Pagrindinių teisių chartija. Negalime sau leisti prabangos atstovauti tik savo tautų interesams; mes turime stiprinti Europos Sąjungą, kuri atstovautų kiekvienam iš mūsų. Taip, kaip ir per mūsų referendumą, mes ir toliau turime nuolat kalbėti, kas mes esame.

Iosif Matula (PPE). – (RO) Vykstant dabartinei ekonomikos krizei, Europos Sąjungos lėšos yra pagrindinė priemonė remiant mažiau išsivysčiusius valstybių narių regionus, įgyvendinant didesnio suartėjimo tikslus.

Nuo šių tikslų nustatymo iki faktinio lėšų skyrimo naudos gavėjams yra ilgas ir ne itin paprastas procesas, kurį dar labiau apsunkina daugybė ES biurokratinių taisyklių. Tuo metu, kai mes, Europos Parlamento nariai, nuolat pabrėžiame ekonomikos krizės reikšmę ir įvairiomis priemonėmis siekiame paspartinti procesą ir supaprastinti lėšų gavimo taisykles, valstybės narės iš šių priemonių naudos gauna lėtai ir ne tiek, kiek reikėtų.

Šiuo požiūriu norėčiau paminėti konkretų pavyzdį iš Rumunijos. Įgyvendinant projektus, finansuojamus iš Europos socialinio fondo, kuriais siekiama gerinti darbuotojų sąlygas ir didinti darbuotojų skaičių kai kuriose įmonėse, vis dar susiduriama su sunkumais.

Norėčiau paraginti imtis priemonių, kuriomis siekiama supaprastinti ir paspartinti procedūras, skiriant lėšas, kad būtų palengvintas darbo vietų Europos regionuose kūrimas.

Alan Kelly (S&D). – Pone pirmininke, ypatingos skubos tvarka aš kreipiuosi į Parlamentą, kad būtų kuo greičiau pasirūpinta skirti 14,8 mln. EUR pagalbą Airijos vidurio vakarų regionų – Limeriko, Kerry ir Tipperary, darbuotojams, dirbusiems kompiuterių gamykloje „Dell“ ir jos padaliniuose. Šiuos pinigus iš Prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo per pastarąjį savo vizitą Limerike mums pažadėjo Komisijos Pirmininkas. Nėra reikalo prie to vėl grįžti ir, kad ir kokie būtų klausimai dėl protokolo arba šio fondo administravimo, bet kokios kliūtys turėtų būti nedelsiant pašalintos. Parlamentas taip pat neturėtų delsti skirti šias lėšas, kurios suteiktų regionui taip reikalingą ekonominį postūmį. Vienu etapu „Dell“ ir jo padaliniuose dirbo vienas iš penkių Airijos vidurio vakarų regiono gyventojų, todėl šis regionas tikrai stipriai nukentėjo dėl šios gamyklos uždarymo.

Štai kodėl aš raginu Komisiją persvarstyti taisykles dėl valstybės pagalbos. Jos buvo parengtos dar 2006 m. iki sukrėtimo, kurį sukėlė „Dell“ ir kitų pramonės įmonių uždarymas. Aš raginu Komisiją įvardyti vidurio vakarų Airiją kaip didelio nedarbo sritį, persvarstant valstybės pagalbos taisykles kitais metais tam, kad ji atitiktų reikalavimus skiriant jai taip reikalingą ES finansavimą.

Csaba Sógor (PPE). – (HU) Pone pirmininke, Europos Parlamento, aš cituoju jo Pirmininką, vaidmuo – tarpininkauti tarp besiginčijančių šalių ir valstybių, jei tai būtina. Parlamentas turėtų dalyvauti ne tik gėsinant gaisrus, bet ir prisidėti prie gaisrų prevencijos.

Parlamentas, pvz., turėtų priimti pamatinį teisės aktą dėl mažumų, kuris užtikrintų mažumų teisių laikymąsi. Mažumos turi teisę jaustis saugiai. Toks pamatinis teisės aktas leistų užtikrinti, kad mažumos nesijaustų priklausomos nuo vyriausybės, ekstremistinių organizacijų arba tokių veiksmų, kaip slovakų kalbos įstatymas, pagal kurį baudžiamos mažumos už jų gimtosios kalbos vartojimą. Visiškai nepriimtina, kad Europos Sąjungoje uždraustos mažumų organizacijos, draudžiama kabinti gatvių pavadinimus dviem kalbomis ir ekstremistų organizacijos rengia prieš mažumas nukreiptas provokacines demonstracijas.

Europos Parlamentas, be viso kito, turėtų įgyvendinti teisės aktus, kuriais būtų apsaugotos žmogaus teisės, draudžiama diskriminacija ir garantuojama, kad mažumos gimtojoje žemėje galėtų gyventi kaip visaverčiai žmonės.

Ricardo Cortés Lastra (S&D). – (ES) Pone pirmininke, Indijos vandenyne užgrobus piratams Ispanijos žvejybos laivą *Alakrana*, norėčiau nurodyti tvirtus Ispanijos vyriausybės ketinimus remti Europos Sąjungą susigrąžinant 36 įgulos narius – iš kurių šešiolika yra ispanai – sveikus ir gyvus ir patraukti atsakomybėn jų grobikus.

Dėl Europos operacijos *Atalanta*, kuri buvo pradėta 2008 m. gruodžio mėn. Prancūzijos ir Ispanijos, dalyvaujant kai kurioms kitoms Europos Sąjungos valstybėms narėms, dabar šiame regione sutelktos didelės pajėgos. Išplėstas apsaugos regionas vis dėlto nesiekia vietų, kuriose vyksta žvejyba, todėl mes raginame laivų operatorius neplaukti už saugumo zonos, taip pat raginame Europos Sąjungą ir jos valstybes nares išplėsti *Atalantos* veiksmus į pietus ir skirti daugiau lėšų užtikrinant laisvą 20 000 laivų judėjimą vandenyne, kurio plotas yra tris kartus didesnis negu Viduržemio jūra.

Nors pajėgų išdėstymas užtikrina galimybę saugiai plaukti prekybos laivams, kurie gabeno 227 000 tonų Jungtinių Tautų maisto programos krovinį į Somalią, dabar mes turime imtis veiksmų, kad apsaugotume dešimtis Europos laivų, kurie žvejoja šiame regione.

Pagaliau mes raginame valstybes nares mobilizuoti savo informavimo ir žvalgybos tarnybas, kad būtų nustatyti ir suimti tarpininkai, suteikę informaciją piratams, ir taip pat sumokėti gelbėtojams, atvykstantiems iš Europos.

Seán Kelly (PPE). – Pone pirmininke, per pastarąsias dvi valandas ir pastarąsias porą savaičių Airijoje daug kalbėta apie ryšių deficitą ir poreikį suartinti Europą su jos žmonėmis.

Norėčiau pateikti pasiūlymą: aš manau, kad būtina tai aptarti netolimoje ateityje Europos Parlamente, ypač norint sužinoti Europos Parlamento narių nuomonę, kaip Komisija ir Europos Parlamento nariai galėtų dalyvauti šiuose veiksmuose, nes nacionalinės vyriausybės praeityje nenoriai reiškė pritarimą Europos Sąjungai už jos atliktus darbus, ir todėl žmonės nėra apie tai informuoti.

Dabar mes, turėdami didesnius įgaliojimus ir daugiau galimybių, turėtume pasinaudoti šia galimybe ir aptarti šį klausimą čia, Parlamente, ieškodami būdų ir teikdami pasiūlymus, kaip iš tikrųjų galėtume padėti pašalinti šiuos trūkumus ir labiau suartinti Europą su jos piliečiais. Ši patirtis turėtų būti mums naudinga.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) 2009 m. birželio mėn. Europos Vadovų Taryba kreipėsi į Europos Komisiją, prašydama parengti ir pristatyti Dunojaus regiono vystymo strategiją iki 2010 m. pabaigos.

Europos Komisija ir valstybės narės turėtų priimti bendrą Europos strategiją, kuri sujungtų dabartinės Dunojaus iniciatyvas Europos Sąjungos politikos priemonėmis didinant šios upės baseino reikšmę. Dunojaus regiono strategijoje būtina daugiau dėmesio skirti bendriems tikslams ir projektams transporto, energetikos, aplinkos ir kultūrinio bendradarbiavimo srityse.

Praėjusiais metais Europos Parlamento transporto ir turizmo komitetas organizavo delegaciją į Dunojaus regioną susipažįstant su šiuo regionu ir siekiant integruoti jo potencialą į ES politikos priemones. Viena svarbiausių šios delegacijos išvadų buvo ta, kad Europos Parlamentas turėtų sukurti tarptautinę grupę Dunojaus upės plėtrai skatinti. Sukūrus šią tarptautinę grupę, Europos Parlamentas dar kartą patvirtintų savo įsipareigojimą dalyvauti ir aktyviai remti Dunojaus regiono strategiją ir jos įgyvendinimą.

Teresa Riera Madurell (S&D). – (ES) Pone pirmininke, norėčiau atkreipti Parlamento dėmesį į tai, kad rugsėjo 27 d. jau tryliktus metus iš eilės minima Pasaulinė turizmo diena, kuri šiais metais vyko vadovaujantis šūkiu „Turizmas – skatinant įvairovę“, kai mes tikimės, kad netrukus turėtų įsigalioti Lisabonos sutartis, kuri apima ir turizmą kaip naują Europos Sąjungos veiksmų sritį.

Vienas iš šio sektoriaus iššūkių yra didesnė siūloma turizmo patirties įvairovė visame pasaulyje be diskriminacijos.

Kaip nurodyta Monrealio deklaracijoje, galimybė naudotis turizmo poilsiu visame pasaulyje reiškia kovą su kultūrine nelygybe ir atskirtimi, kuri taip pat pasireiškia ir besivystančių šalių gyventojų ribotomis lėšomis arba galimybėmis.

Parlamentas pateikė šioje srityje pasiūlymą dėl bandomojo projekto dėl socialinio turizmo, kurį Komisija turėtų parengti šiais metais. Kita priežastis, lėmusi šį projektą, yra tai, kad socialinis turizmas padeda didinti

užimtumą kovoje su sezoniškumu – viena didžiausių sektoriaus problemų – ir užtikrinti didesnę lygybę, daugiau darbo vietų ir pastovesnes darbo vietas.

Ponios ir ponai, tai yra mūsų tikslas.

María Paloma Muñiz De Urquiza (S&D). – (ES) Pone pirmininke, vos prieš keletą valandų Afganistano Herato provincijoje buvo nužudytas Cristo Ancor Cabello. Tai – ispanų kareivis, tarnavęs Tarptautinėse saugumo pagalbos pajėgose, kurios veikia pagal Jungtinių Tautų mandatą ir kur tarnauja įvairių tautybių kareiviai, vykdančys labai sudėtingas užduotis, šitaip užsitarnaudami mūsų padėką, tobulinant Afganistano civilių gyventojų gyvenimo sąlygas ir saugumą.

Pone pirmininke, prašau jūsų pareikšti Europos Parlamento užuojautą jo šeimai ir mūsų paramą ir palaikymą jo kolegoms kariams, tarp kurių yra ir penki sužeistieji.

Pone pirmininke, aš taip pat norėčiau pridurti, kad Ispanijos vyriausybė ir toliau tvirtai laikosi savo pasiryžimo užtikrinti kareivių saugumą taikos misijose užsienyje ne tik Afganistane, bet ir kitose pasaulio vietose.

Vasilica Viorica Dăncilă (S&D). – (RO) Paskutiniai du Europos Sąjungos plėtros etapai buvo labai naudingi ir senosioms, ir naujosioms valstybėms narėms, tačiau taip pat buvo susiję ir su tam tikrais iššūkiais.

Praėjus dvejimėms metams po įstojimo į Europos Sąjungą, Rumunija įsisavino mažiau Europos Sąjungos lėšų negu bet kuri kita ES valstybė narė. Procedūra skiriant Europos Sąjungos pinigų yra gana sudėtinga ir sunkiai suprantama. Struktūrinis ir sanglaudos fondai gali būti finansinis svirtis, palengvinantis ekonomikos gaivinimą, ypač dabartinės krizės sąlygomis.

Šiomis aplinkybėmis aš manau, kad mums reikalingos paprastos taisyklės, kurios leistų geriau panaudoti struktūrinius fondus taip, kad Europos Sąjungos pinigai galėtų kuo greičiau pasiekti naudos gavėjus. Ypatingas dėmesys turėtų būti skirtas kliūtims, neleidžiančioms pasinaudoti Bendrijos lėšomis ir gauti žmonėms ES finansinę paramą, šalinti.

Mes turėtume skatinti priemones Europos lygmeniu, kuriomis būtų siekiama supaprastinti procedūras, panaudojant lėšas, skirtas Rumunijai, kad būtų galima paspartinti jų skyrimą ir greitą įsisavinimą.

Pirmininkas. – Šio klausimo svarstymas baigtas.

(Posėdis sustabdytas 20.40 val. ir atnaujintas 21.00 val.)

PIRMININKAVO: Silvana KOCH-MEHRIN

Pirmininko pavaduotoja

19. Parlamento sudėtis (žr. protokolą)

20. Paskyrimai į Specialųjį finansų, ekonomikos ir socialinės krizės komitetą (pateikimo terminai) (žr. protokolą)

21. Jurisdikcijos kolizijų baudžiamuosiuose procesuose prevencija ir sprendimas (diskusijos)

Pirmininkė. – Kitas klausimas – Renate Weber pranešimas (A7-0011/2009) Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto vardu dėl Čekijos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos, Slovakijos Respublikos ir Švedijos Karalystės iniciatyvos siekiant priimti Tarybos pamatinį sprendimą 2009/.../TVR dėl jurisdikcijos įgyvendinimo kolizijų baudžiamuosiuose procesuose prevencijos ir sprendimo (08535/2009 - C7-0205/2009 - 2009/0802(CNS)).

Antonio Tajani, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – (FR) Ponia pirmininke, kadangi aš pirmą kartą kalbu šiame naujajame Parlamente, norėčiau pasveikinti išrinkus jus Pirmininko pavaduotoja.

Apie Renate Weber pranešimą aš kalbėsiu Pirmininko pavaduotojo Jacques'o Barroto vardu ir pirmiausia norėčiau padėkoti pranešėjai ir Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto nariams už puikią jų atlikto darbo kokybę. Komisija džiaugiasi pranešimu ir pritaria kai kuriems siūlomiesiems pakeitimams. Komisija iš esmės pritaria pasiūlymui, kurį pateikė penkios valstybės narės, nors tekstas ir nėra toks drąsus, kaip mes

to norėtume. Konkrečiai Komisijai nepatinka tai, kad pamatinis sprendimas apsiriboja tik tais atvejais, kai to paties asmens atžvilgiu taikomi paralelūs baudžiamieji procesai. Komisija taip pat apgailestauja dėl to, kad buvo apribotas įpareigojimas perduoti Eurojustui baudžiamąjį procesą, esant jurisdikcijos kolizijai ir dėl to, kad iš operatyvinės teksto dalies pašalintas kriterijų, kuriais derėtų vadovautis nustatant labiausiai tinkamą jurisdikciją, sąrašas. Šiais pakeitimais tekstas buvo susilpnintas ir neteko daugiausia savo pridėtinės vertės.

Komisijos požiūriu, pasiūlymą galima vertinti tik kaip pirmąjį žingsnį jurisdikcijos kolizijų baudžiamosiose bylose prevencijos ir nustatymo link, kurį turėtų pakeisti išsamesnis pasiūlymas. Komisija taip pat turėtų tai svarstyti atsižvelgdama į pakeitimus šioje srityje pagal Lisabonos sutartį, kuri, kaip aš tikiuosi, turėtų kuo greičiau įsigalioti.

Renate Weber, pranešėja. – Ponia pirmininke, teigiamas Airijos referendumo dėl Lisabonos sutarties rezultatas mus dar labiau priartina prie to momento, kai Taryba ne tik konsultuosis su Europos Parlamentu, bet ir turės bendro sprendimo galias klausimais, kurie šiuo metu priklauso trečiajam ramsčiui.

Tuomet klausimas yra toks: kodėl Taryba taip norėtų priimti teisės aktą likus keletui mėnesių iki šios datos, kai šis teisės aktas nėra žingsnis į priekį kuriant tikrą Europos laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę? Iš tikrųjų, šiame pasiūlyme nepadedama išvengti jurisdikcijos įgyvendinimo kolizijų ir nenumatoma jokių susitarimų, esant panašiai padėčiai. Tai gali būti įmanoma, pvz., mažinant jurisdikcijų skaičių ir priskiriant jurisdikciją valstybėms narėms, pvz., per įvairius reglamentus civilinės teisės klausimais su įpareigojimu abipusiai pripažinti sprendimus, susijusius su jurisdikcijos nustatymu. Vietoj to, šis pamatinis sprendimas apsiriboja tuo, kad valstybės narės privalo viena kitą informuoti ir pradėti tiesiogines konsultacijas norint pasiekti „veiksmingo sprendimo, kurio tikslas – išvengti paralelių procesų neigiamų padarinių“.

Štai kodėl aš nenustebau, kai keičiantis nuomonėmis Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitete prieš keletą savaičių Komisija – nors ir pritardama dabartiniam pasiūlymui – teigė, kad ji teiks kitą pasiūlymą vėlesniame etape. Štai kodėl manęs taip pat nestebina tai, ką pasakė Komisijos narys šį vakarą. Dėkoju Komisijai už nuoširdumą kalbant apie pasiūlymą, tačiau turiu pasakyti, kad aš laikau šį pasiūlymą ir visą jo priėmimo procedūrą tinkamu pavyzdžiu, kaip neturėtų būti priimami teisės aktai Europos Sąjungoje. Aš tvirtai tikiu, kad svarbiausia apsaugoti piliečių teises, o ne dėti varnes. Beje, Taryba šiandien nedalyvauja, nors pirmininkaujanti valstybė narė buvo viena iš pasiūlymo iniciatorių. Norėčiau pabrėžti, kad Europos Parlamente mes į šį darbą pažvelgėme labai rimtai. Mes dirbome vadovaudamiesi gera valia praėjusią ir šią kadenciją ir manome, kad tuo parodėme, jog norime, kad mūsų teisės aktai būtų veiksmingesni.

Labiausiai šiame pasiūlyme aš vertinu tai, kad dabartiniame tekste išskirtinai remiamasi principu *ne bis in idem*. Taip įvyko keičiantis nuomonėmis su Taryba ir Komisija, nes originaliame tekste to nėra. Pranešime, kurį aš parengiau, atkreipiamas ypatingas dėmesys į tris aspektus.

Pirmiausia, manau, kad būtina skirti didelį dėmesį asmenų, kuriems pateikti oficialūs kaltinimai, apsaugai nustatant nuoseklias procedūras apsaugos priemones. Tai apima teisę suteikti pakankamai informacijos asmeniui, kuriam pateikti oficialūs kaltinimai, kuria remiantis būtų galima skųsti bet kokią nepagrįstą sprendimą. Antra, aš pritariu tam, kad nurodant informaciją apie asmenį, kuriam pateikti oficialūs kaltinimai, kurią teikia nacionalinės valdžios institucijos, svarbu užtikrinti tinkamą duomenų apsaugą ir kad šiame pamatiniame sprendime būtina nurodyti, kokiais asmeniniais duomenimis gali būti keičiamasi.

Ir pagaliau aš tvirtai tikiu, kad Eurojusto dalyvavimas nustatant jurisdikciją yra itin svarbus. Mano nuomone, Eurojustas turėtų dalyvauti jau pačiame pirmajame etape, atsižvelgiant į jo koordinuojantį vaidmenį ir dėl vis svarbesnių ir svarbesnių užduočių. Aš esu tarp tų, kurie mano, kad mes sukūrėme šią agentūrą ne tik parodyti, kad kovojame su tarptautiniu nusikalstamumu, bet ir todėl, kad mums reikalingos stipresnės priemonės. Eurojustas per daugelį metų nuo savo sukūrimo jau įrodė, kad jis nusipelno mūsų pasitikėjimo. Štai kodėl aš stebiuosi Tarybos ir kai kurių savo kolegų Europos Parlamente neryžtingumu. Vis dėlto norėčiau paraginti Europos Komisiją pasitaikius pirmai galimybei pateikti pasiūlymą užbaigti šį patatinį sprendimą dėl jurisdikcijos kolizijų. Baigdamą padėkosiu šešėliniams pranešėjams už jų darbą rengiant šį pranešimą.

Monica Luisa Macovei, PPE frakcijos vardu. – Ponia pirmininke, aš taip pat norėčiau iš pradžių padėkoti pranešėjai už gerą mūsų bendradarbiavimą šiuo klausimu. Kaip šešėlinė PPE frakcijos pranešėja norėčiau pateikti PPE poziciją dėl pamatinio sprendimo, koks jis yra, ir, žinoma, dėl pakeitimų.

PPE pozicija skiriasi nuo pranešėjos dviem klausimais. Pirmasis yra Eurojusto dalyvavimas palaikant tiesioginį ryšį tarp vietos valdžios institucijų. Pranešėja norėtų, kad Eurojustas privalomai dalyvautų kiekvienu atveju jau pradiniam etape, o mes manome, kad Eurojustą galima nurodyti tik tuo atveju, kai nacionalinės valdžios

institucijos negali pasiekti bendro sutarimo, nes pagaliau, kaip tai yra dabar, šia iniciatyva siekiama nustatyti tiesioginį ryšį.

Mes taip pat norėtume stiprinti Eurojustą ir jo dalyvavimą teismų bendradarbiavimo procese. Mūsų pozicija šiuo klausimu siekiama sumažinti biurokratinės kliūtis. Jei yra galimybė dviem šalims pasiekti bendrą sutarimą, kam reikia kurti dar vieną instituciją ir dar vieną procedūrą? Mes manome ir sutinkame su tuo, kad Eurojustas turėtų suvadinti savo vaidmenį tuomet, kai šalims nepavyksta pasiekti bendro sutarimo, tačiau kai sunkumų nekyla, mes leidžiame nacionalinės valdžios institucijoms lanksčiau palaikyti tiesioginius dvišalius santykius, kurie taip pat stiprina visuomenės pasitikėjimą.

Kitas klausimas yra susijęs su kitu siūlomu pakeitimu, kuriuo Eurojusto kompetencija išplečiama labiau, negu tai numatyta pagal sprendimo dėl Eurojusto 4 straipsnį. Mes manome, kad šis klausimas, jei jis iš viso būtų svarstomas, turėtų būti išsamiau svarstomas Eurojusto sprendimo požiūriu. Štai kodėl mes balsuosime prieš šiuos pakeitimus.

Vis dėlto jokių didelių prieštaravimų nėra, todėl mes balsuosime už šį pranešimą, nes norime paskatinti keitimąsi informacija tarp nacionalinių valdžios institucijų. Mes taip pat pritariame šiandien pateiktam pakeitimui žodžiu.

Pagaliau norėčiau pabrėžti, kad PPE norėtų, jog būtų stiprinamas bendradarbiavimas teismų srityje, ir pritaria Europos politikai, kuri leistų piliečiams turėti tas pačias garantijas ir procedūras visose valstybėse narėse.

Monika Flašíková Beňová, S&D frakcijos vardu. – (SK) Baudžiamosios teisės politika, kuria užtikrinamos pagrindinės asmenų baudžiamuosiuose procesuose teisės, yra vienas Europos bendrijos prioritetų.

Pamatinio sprendimo projektas buvo pateiktas pirmininkaujančios Čekijos iniciatyva, ir juo nustatoma teisinė sistema apsaugant asmenis baudžiamuosiuose procesuose ir konkrečiai stiprinamas principo *ne bis in idem* laikymasis. Todėl, mano nuomone, labai svarbu priimti šį teisėkūros pasiūlymą, ne tik siekiant apsaugoti asmenis baudžiamuosiuose procesuose, tačiau taip pat didinant teisinį apibrėžtumą ES valstybių narių piliečiams.

Jurisdikcijos įgyvendinimo kolizijų mechanizmas turėtų padėti išvengti padėties, kai baudžiamąjį persekiojimą prieš vieną ir tą patį asmenį už tą patį nusikaltimą vykdo keletas valstybių narių. Tai taip pat turėtų padėti išvengti galimybės priimti ne vieną sprendimą toje pačioje byloje.

Pamatiniam sprendime valstybės narės įpareigojamos informuoti viena kitą apie paralelius baudžiamuosius procesus, tačiau nenustatoma išsamaus teisinio mechanizmo juos sprendžiant. Aš matau trūkumų pirmiausia dėl teisinio teksto neapibrėžtumo, kuriame nenurodoma jokių galutinių datų vykdant numatytus įpareigojimus. Tuo pat metu nėra aiškus Eurojusto vaidmuo, ir taip pat nepanaudotas šios institucijos potencialas sprendžiant jurisdikcijos įgyvendinimo kolizijas.

Itin svarbu pabrėžti, kad būtų laikomasi dalyvaujančių asmenų – įtariamųjų ir teisiamųjų – pagrindinių žmogaus teisių apsaugos visais baudžiamojo proceso etapais ir tuo pat metu užtikrinti atitinkamą asmens duomenų apsaugos lygį. Todėl mes turėtume atkreipti dėmesį į Komisijos teisėkūros iniciatyvą dėl baudžiamojo proceso perdavimo, kuria būtų siekiama nuosekliau spręsti šį klausimą. Itin svarbu pritarti šiam projektui, nors esama praktinių sunkumų sprendžiant jurisdikcijos įgyvendinimo kolizijas baudžiamuosiuose procesuose. Todėl socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcija pritaria projektui, nors mes primygtinai reikalaujame nustatyti pakankamą apsaugą asmenims, dalyvaujantiems baudžiamuosiuose procesuose, ir tuo pat metu numatyti svarbesnį Eurojusto vaidmenį ir didesnę viso mechanizmo veiksmingumą.

Louis Bontes (NI). – (NL) Ponia pirmininke, Nyderlandų laisvės partija (PVV) neižvelgia nieko, kas būtų gera šiame teisės akte. Nyderlandai, ir tik Nyderlandai, turėtų priimti sprendimus dėl jurisdikcijos įgyvendinimo. Atrodo, kad pateikiama vis daugiau ir daugiau pasiūlymų, tačiau viskas susiveda į valstybių narių baudžiamosios teisės suderinimą. Tai rodo atitinkami pavyzdžiai – teismo ekspertizės laboratorijų akreditavimas, politikos dėl vertėjų žodžių ir informacijos apie teistumą perdavimo suderinimas. PVV norėtų paklausti, ko tuo siekiama. Mes negalime pritarti Europos baudžiamajam kodeksui arba Europos baudžiamojo proceso kodeksui. Tai primena saliamio dešrą, kai valgoma mažais gabaliukais, kol nepastebimai suvalgoma visa dešra.

Agustín Díaz de Mera García Consuegra (PPE). – (ES) Ponia pirmininke, norėčiau pirmiausia padėkoti ir pasveikinti savo draugę Renate Weber, kuri atliko puikų darbą rengiant šį pranešimą.

Ponios ir ponai, kaip jūs žinote, teismų bendradarbiavimas artimiausiu metu turėtų tapti svarbia Europos Parlamento teisėkūros atsakomybės dalimi.

Airijos žmonės pareiškė savo valią referendume ir, mano nuomone, jų sprendimas buvo tinkamas ir teisingas.

Europos piliečiai tikisi sukurti laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę, kur būtų vienodai laikomasi ir paisoma jų procedūrinių teisių, nepaisant to, kokioje Bendrijos vietoje esama.

Todėl mūsų pareiga – užtikrinti kad šių procedūrinių garantijų būtų laikomasi visose valstybėse narėse.

Esamą „teigiamą“ jurisdikcijos koliziją tarp valstybių narių būtina kuo skubiau išspręsti, kad būtų apsaugoti piliečiai ir išvengta bet kokios rizikos dėl teisinio principo *ne bis in idem* pažeidimo.

Tam, kad tai būtų galima padaryti, iš esmės svarbu, kad teismų institucijos jurisdikcijų kolizijoje bendradarbiautų ir palaikytų tarpusavio ryšį.

Pranešime taip pat pateikiamos diskusijos dėl Eurojusto vaidmens ir atsakomybės, esant šiai jurisdikcijų kolizijai.

Pranešėja teigia, kad Eurojustas turėtų būti informuotas apie bet kokią koliziją, net jei abiejų šalių teisinėms institucijoms pavyko ją išspręsti.

Priešingai tam šešėlinė pranešėja iš mano frakcijos Monica Luisa Macovei mano, kad siekiant sumažinti biurokratinės kliūtis, Eurojustas turėtų būti informuojamas tik tais atvejais, jei nepavyko pasiekti sprendimo tarp teismų.

Manau, kad Monica Luisa Macovei yra teisi.

Pereinant prie kitų klausimų, Renate Weber taip pat ragina Komisiją kuo greičiau pateikti kitą pasiūlymą, papildantį pamatinį sprendimą, nustatant taisykles, kuriomis turėtų būti sprendžiamos „neigiamos“ jurisdikcijų kolizijos.

Daciana Octavia Sârbu (S&D). – (RO) Pirmiausia norėčiau pasveikinti pranešėją atlikus puikų darbą. Taip pat norėčiau pabrėžti, kad bendri veiksmai Europos lygmeniu itin svarbūs stiprinant laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę. Džiaugiuosi iniciatyva, kuria siekiama spręsti jurisdikcijos kolizijų klausimą, nes valstybės narės dažnai susiduria su sunkumais dėl abipusio teismų sprendimų baudžiamosiose bylose pripažinimo.

Neturėtų būti jokių procedūrinių skirtumų tarp valstybių narių, kai norima apsaugoti asmenis, kuriems pareikšti įtarimai. Faktiškai būtina priimti priemones, kurios užtikrintų kiekvienam asmeniui, kuriam pareikšti įtarimai, atitinkamas procedūrines garantijas bet kur Europoje. Keičiantis informacija tarp valstybių būtina atsižvelgti į tai, kaip reikėtų apsaugoti asmens duomenis, ir aiškiai apibrėžti, kokio pobūdžio duomenys gali būti perduodami.

Norėčiau pabrėžti tiesioginių konsultacijų tarp valdžios institucijų Europos Sąjungos valstybėse reikšmę, atsisakant paralelių baudžiamųjų procesų ir išvengiant padėties, kai atitinkamos institucijos atskiroje valstybėje subjektyviai priima sprendimą dėl kaltinimų piliečiams daugeliu atvejų dėl informacijos trūkumo. Mes taip pat turėtume pasiūlyti ateityje stiprinti vaidmenį, tenkantį Eurojustui sprendžiant konfliktus, ir sukurti glaudesnę bendradarbiavimą tarp valstybių narių, taip pat ES piliečių labui.

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Norėčiau pradėti pasveikindamas pranešėją ir pagalbines pranešėjas ir padėkoti joms už puikiai atliktą darbą. Norėčiau savo kalboje pabrėžti du klausimus, apie kuriuos kalbėjo šešėlinė pranešėja iš mano politinės frakcijos Monica Luisa Macovei.

Pirmasis klausimas yra susijęs su visuomenės pasitikėjimu teisine sistema, kuris man atrodo itin svarbus, nes mūsų demokratija, valstybių narių demokratija neįsivaizduojama be pasitikėjimo teisine sistema. Manau, kad būtina padaryti visa, kas įmanoma užtikrinant, kad tai būtų viena mūsų visuomeninio gyvenimo ypatybių.

Antra, norėčiau pabrėžti poreikį mažinti biurokratinius reikalavimus administruojant teisinę sistemą. Informacijos mainai tarp valdžios institucijų yra neabejotinai svarbūs, tačiau lygiai tiek pat svarbu, kad teisingumo administravimas nebūtų tiek suvaržytas biurokratinių reikalavimų, kad dėl to nukentėtų apsaugos, kuri turėtų būti užtikrinama kiekvienam asmeniui, lygis.

Petru Constantin Luhan (PPE). – (RO) Norėčiau pasveikinti pranešėją ir pagalbinę pranešėją ir padėkoti joms už puikiai atliktą darbą. Džiaugiuosi iniciatyva priimti pamatinį sprendimą dėl jurisdikcijos įgyvendinimo kolizijų baudžiamuosiuose procesuose prevencijos ir sprendimo. Aš taip pat norėčiau pateikti vieną svarbią

pastabą. Šiuo pasiūlymu dėl pamatinio sprendimo sprendžiamos tik teigiamos jurisdikcijos kolizijos. Nėra nuostatos, kuria būtų nurodoma, kaip turi būti sprendžiamos neigiamos jurisdikcijos kolizijos.

Manau, kad Eurojustas turėtų dalyvauti tik tuomet, kai šalys negali pasiekti bendro susitarimo. Pagrindinis šios direktyvos principas yra nustatyti tiesioginį ryšį tarp atitinkamų valdžios institucijų ir valstybių narių. Taip pat šiose procedūrose dalyvaujantiems asmenims turėtų būti svarbu, kad ši procedūra būtų kuo trumpesnė siekiant išvengti to paties incidento nagrinėjimo dviejose šalyse.

Antonio Tajani, *Komisijos Pirmininko pavaduotojas*. – (FR) Ponia pirmininke, tiesa, kaip aš jau minėjau, kad pasiūlymas nėra toks drąsus, kaip aš norėčiau, ir tai gana aiškiai pabrėžė pranešėja savo kalboje.

Vis dėlto Komisija pritaria jam kaip pirmajam etapui dėl jurisdikcijos įgyvendinimo kolizijų baudžiamuosiuose procesuose prevencijos ir sprendimo. Kol kas, žinoma, neišmanoma pasakyti, kada bus pradėtas antrasis etapas. Sprendimas bus priimtas, kai bus tinkamas laikas, atsižvelgiant į įvykius, susijusius su Lisabonos sutarties įsigaliojimu, kuris, kaip aš tikiuosi, neabejotinai įvyks.

Šios naujosios iniciatyvos turinys priklausys nuo poveikio tyrimo, kurį turi atlikti Komisija, rezultatų. Žinoma, aš perduosiu visas jūsų pastabas Pirmininko pavaduotojui Jacques'ui Barrotui. Norėčiau dar kartą padėkoti jums už tai, kad šios diskusijos įvyko.

Renate Weber, *pranešėja*. – Ponia pirmininke, politinės šio Parlamento frakcijos gana aiškiai nurodė savo pozicijas dėl šio pranešimo ir visais su juo susijusiais svarbiais klausimais, konkrečiai dėl Eurojusto. Iš tikrųjų, atrodo, kad svarbiausias klausimas pirmiausia yra susijęs su tuo, kokia yra mūsų pozicija dėl Eurojusto.

Vis dėlto aš jaučiu didesnį pasitikėjimą dėl šio pamatinio sprendimo ateities po to, kai išklausėme Komisijos narį Antonio Tajani, kuris kalbėjo savo ir Pirmininko pavaduotojo Jacqueso Barroto vardu, pažadėjusio suteikti mums veiksmingesnę priemonę, kuri leistų geriau spręsti ne tik teigiamų, bet ir neigiamų jurisdikcijos kolizijų klausimus.

Pirmininkė. – Diskusijos baigtos. Balsavimas vyks 2009 m. spalio 8 d., trečiadienį.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

John Attard-Montalto (S&D), *raštu*. – Hagos programoje nagrinėjamas jurisdikcijų kolizijos baudžiamosiose bylose klausimas. Tai yra svarbu, jei įvykdomas tarptautinis nusikaltimas. Keturios ES valstybės narės pateikė konkrečius pasiūlymus, kuriais siekiama spręsti jurisdikcijos įgyvendinimo kolizijų baudžiamuosiuose procesuose sprendimo ir prevencijos klausimą. Šis klausimas aktualus tuomet, kai to paties asmens arba asmenų atžvilgiu vykdomi baudžiamojo proceso veiksmai dėl tų pačių kaltinimų skirtingose valstybėse narėse. Tai gali pažeisti teisinį *ne bis in idem* (asmuo negali būti dar kartą teisiamas, jei už tai jau buvo nuteistas) principą. Siūlomos priemonės yra pagirtinos, ir jas sudaro:

- procedūra, nustatant ryšį tarp kompetentingų valstybių narių valdžios institucijų; tai patvirtina (arba atvirkščiai) paralelūs baudžiamieji procesai;
- taisyklės, kuriomis vadovaujama keičiantis informacija tarp valstybių narių valdžios institucijų, kurios vykdo šiuos baudžiamuosius procesus;
- neigiamų pasekmių prevencija siekiant bendro sutarimo tarp valstybių narių.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), *raštu*. – (LT) Šiuo pamatiniu sprendimu neturėtų būti sukurta nereikalingų biurokratinių procedūrų, kai šiame sprendime nagrinėjamos problemoms spręsti jau turima tinkamesnių priemonių. Todėl tais atvejais, kai valstybės narės turi lankstesnių priemonių ar susitarimų, jie turėtų būti viršesni už šio pamatinio sprendimo nuostatas; bet kuriuo atveju pagal šias priemones ar susitarimus nemažinama įtariamiesiems ar kaltinamiesiems užtikrinama apsauga. Taip pat laikinai sulaikius įtariamąjį ar kaltinamąjį reikia būtinai siekti kuo greitesnio sutarimo tiesioginių konsultacijų pagrindu. Visais konsultacijų lygmenimis įtariamojo ar kaltinamojo duomenų apsauga turi atitikti Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje bei Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijoje nustatytus principus.

22. Žalos atlyginimas keleiviams oro linijų bendrovių nemokumo atveju (diskusijos)

Pirmininkė. – Kitas klausimas – diskusijos dėl žodinio klausimo, kurį Komisijai pateikė Brian Simpson Transporto ir turizmo komiteto vardu, dėl žalos atlyginimo keleiviams oro linijų bendrovių nemokumo atveju (O-0089/2009-B7-0210/2009).

Brian Simpson, autorius. – Ponia pirmininke, norėčiau padėkoti Komisijos nariui Antonio Tajani už tai, kad jis šį vakarą yra čia drauge su mumis. Šį klausimą pateikiau Europos Parlamento transporto ir turizmo komiteto vardu, nes nariams šią vasarą sukėlė nerimą oro linijų „SkyEurope“ griūtis, ir jie paprašė manęs savo vardu imtis šios iniciatyvos.

Reikėtų pasakyti, kad nuo 2000 m. Europos Sąjungoje bankrutavo 77 oro linijų bendrovės, ir panašu, kad šiuo sunkiu ekonominiu laikotarpiu jų gali bankrutuoti dar daugiau, todėl mes manome, kad šiuo klausimu būtina bent pradėti diskusiją apie tai, kaip galėtume geriausiai apsaugoti vartotojus ir oro linijų keleivius Europos Sąjungoje.

„SkyEurope“ atveju tai buvo oro linijų bendrovė, įsikūrusi Slovakijoje. Mes matėme keleivius, paliktus paskirties vietose, negavusius apgyvendinimo vietos ar net skrydžio atgal. Taip pat pasitaikė atvejų, kai šiems žmonėms buvo sakoma, kad kompensacija arba išlaidų atlyginimas neįmanomas, nes jie pirko bilietą su kredito kortele arba užsisakė kelionių agentūroje. Tai buvo keleiviai, kurie rezervavo bilietus internetu, o tai pastaraisiais metais tapo itin populiariu.

Tai nėra išskirtinis atvejis. Panašių vaizdų matėme mano gimtojoje Jungtinėje Karalystėje praėjusiais metais, kai bankrutavo „Excel Airways“ ir dėl to nukentėjo daugiau kaip 200 000 žmonių, kurie liko be kompensacijų ir buvo įstrigę daugelyje oro uostų, kur turėjo papildomai susimokėti už apgyvendinimą ir skrydžius namo.

Daugelis šių žmonių nėra verslo klasės keleiviai arba nuolatiniai keleiviai kaip mes ir panašios suirutės sąlygomis jie dažnai neturi finansinių galimybių savimi pasirūpinti. Tai paprastai yra žmonės, kurie išleidžia savo sunkiai uždirbtas santaupas šeimos kelionei ir kurių kaltės dėl padėties, kurioje jie atsidūrė, nėra.

Šis *status quo* yra visiškai nepriimtinas. Europos Sąjunga ir Europos Parlamentas turėtų didžiuliu tuo, ką nuveikė, stiprinant keleivių teises. Taikomos kompensacijos už atsisakymą vežti – nors tebėra klausimų, kuriuos reikėtų spręsti. Pradėta teikti pagalba neįgaliesiems ir griežtesni įstatymai dėl bilietų kainodaros skaidrumo, taip pat numatyta griežta kompensavimo tvarka kelionių, atostogų ir organizuotų išvykų paketų direktyvoje. Faktiškai aš manau, kad mes atsižvelgėme į daugumą vartotojų apsaugos sričių, tačiau įstatymuose lieka spragų, ir jas būtina pašalinti.

Skrydžių užsakymų su atostogų organizavimo įmone kompensavimo tvarka nustatyta pagal Kelionių, atostogų ir organizuotų išvykų paketų direktyvą. Bilietų užsakymo oro linijų bendrovėse kompensavimo tvarka nustatyta pagal jų sistemą, tačiau jei vieta rezervuojama internetu – vieta lėktuve – tuomet nuostoliai neatlyginami. Tai yra anomalija. Šią įstatymo spragą Parlamentas, padedant Komisijai, siekia panaikinti.

Šiame klausime taip pat nuskambėjo mintis dėl kompensavimo fondo, tačiau tai neturėtų būti laikoma reikalavimu iš mūsų arba Komisijos pusės. Mes paprasčiausiai norėtume pradėti diskusiją dėl to, kokie mechanizmai galėtų mums geriau padėti spręsti šį klausimą, todėl juo siekiama pradėti dialogą su Komisija siekiant panaikinti šią spragą ir ieškoti šio klausimo sprendimo, ypač dėl tų žmonių, kurie tampa oro linijų bendrovių nemokumo įkaitais.

Aš manau, kad mes sėkmingai dirbsime su Komisija, ieškodami šio klausimo sprendimo mano komitete, ir norėčiau išklausti kitų narių požiūrį.

Antonio Tajani, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – (IT) Ponia pirmininke, esu dėkingas Brianui Simpsonui ir visam Transporto ir turizmo komitetui už tai, kad pateikė šį svarbų klausimą Europos Parlamentui. Šis klausimas suteikia man galimybę dar kartą oficialiai pakartoti tai, kas buvo sakyta pastarosiomis savaitėmis, kai daug Europos piliečių, daugybė keleivių patyrė nuostolių po kai kurių oro linijų bankroto.

Kaip turėtų būti žinoma Parlamentui, keleivių apsaugą visuose transporto sektoriuose aš laikau neabejotinai prioritetu. Apie tai aš kalbėjau per klausymus, kai Parlamentas man suteikė pasitikėjimo votumą, ir pakartosiu tą patį šį vakarą. Manau, kad mes turėtume imtis veiksmų tam, kad surastume konkretų teisinį sprendimą, siekiant – ne paskutinėj vietoj – kaip minėjo Brian Simpson, išvengti to, kad keleiviai, kurie pirko paprastą skrydžio bilietą iš bankrutuojančios oro linijų bendrovės, nebūtų traktuojami kitaip negu tie, kurie nusipirko bilietą, kuris yra didesnio atostogų paketo dalis.

Todėl manau, kad pirmiausia reikėtų pasinaudoti turimais ištekliais. Kitaip tariant, visuomenė turėtų kuo veiksmingiau naudoti visus reglamentus, net jei jie yra neišsamūs ir jų taikymas yra skirtingas. Pvz., turint tikslą optimizuoti turimus išteklius, bankrutavus bendrovei „SkyEurope“, buvo kreiptasi į Europos vartotojų apsaugos centrų tinklą prašant patarti vartotojams apie jų teises ir surinkti iš jų skundus. Vis dėlto mums reikalinga geresnė bankrutuojančių oro linijų keleivių apsauga. Keleiviai, užsisakę bilietus, kurie turi nustatytą

galiojimo laiką, turėtų gauti kompensaciją ir kai kurias atvejais būti paskraidinami namo. Tai yra sudėtingas klausimas, kuris reiškia, kad būtina tinkamai apsvarstyti reikalingas priemones.

Komisija jau pradėjo darbą, ieškodama sprendimų, kaip būtų galima praktiškai spręsti šiuos klausimus. Mūsų prašymu atliktas bankroto pasekmių, ypač oro transporto sektoriaus keleiviams, tyrimas. Šiame išsamiaame tyrime siekiama praktiškai paaiškinti bankrotų pasekmes ir jų poveikį daugiau kaip 700 mln. Europos Sąjungos oro transporto keleivių.

Tyrime pateikiami įvairūs galimi scenarijai ieškant geriausių sprendimų įvairiais klausimais, iškilusiais bankroto atveju, ypač, kaip aš ką tik minėjau, dėl nuostolių atlyginimo ir grąžinimo. Nagrinėjami įvairūs nuostolių atlyginimo ir grąžinimo scenarijai, pradedant garantinių fondų nustatymu, baigiant privalomomis keleivių ir oro linijų bendrovių draudimo sistemomis ir galiausiai nacionalinių bankroto įstatymų pakeitimais.

Šių metų vasario mėn. aš išsiunčiau tyrimą tuometiniam Transporto ir turizmo komitetui pirmininkui Paolo Costai. Komisija dabar bando analizuoti įvairius galimus scenarijus šio tyrimo pagrindu ir ypač daug dėmesio skiria poveikio keleiviams ir oro transporto sektoriui vertinimui. Šia analize mes atsižvelgsime į įvairius diskusijos aspektus ir pasinaudosime kiekvienu vertu dėmesio suinteresuotų šalių pasiūlymu. Panašiai artimiausiomis savaitėmis Komisija ketina pradėti konsultacijas su visuomene dėl keleivių teisių oro transporto sektoriuje.

Šiomis sąlygomis negalima nepakankamai vertinti kelionių, atostogų ir organizuotų išvykų paketų ypatybių ir skirtumų, todėl Komisija taip pat turėtų atsižvelgti į Direktyvos 90/314 (EEB) dėl kelionių, atostogų ir organizuotų išvykų paketų persvarstymą. Tai būtina, nes vienas pagrindinių konsultavimosi su visuomene tikslų turėtų būti apibrėžti oro linijų bendrovių bankroto pasekmes keleiviams ir įvairius galimus jų sprendimo būdus. Akivaizdu, kad be konsultacijų su visuomene, turėtų būti atliktas tyrimas – kaip aš jau minėjau – siekiant įvertinti įvairių galimų sprendimų poveikį.

Europos Parlamento įnašas, mano nuomone, neabejotinai bus svarbiausias ir, atsižvelgiant į pasiryžimą Transporto ir turizmo komitete pateikiant šiandien svarstyti šį klausimą, manau, kad artimiausiomis savaitėmis mes veiksmingai bendradarbiausime, ieškodami geriausių sprendimų siekiant įvertinti keleivių poreikius ir apsaugoti jų teises oro linijų bendrovių bankroto atvejais.

Marian-Jean Marinescu, PPE frakcijos vardu. – (RO) Dabartinės visuotinės ekonomikos krizės sąlygomis, ypač svyruojant degalų kainoms ir stiprėjant konkurencinei kovai, oro linijų operatoriai, ypač pigių skrydžių bendrovės susiduria su dideliais sunkumais. Bilietų kainų didinimas nėra geras pasirinkimas dabartinėmis sąlygomis, o paslaugų mokesčių, taikomų kai kurių pigių skrydžių bendrovių, didinimas gali dar labiau sumažinti keleivių skaičių.

Finansiniai nuostoliai, kuriuos patyrė oro linijos 2009 m., yra maždaug 11 mlrd. JAV dolerių. Taigi susidarė padėtis, kad daug oro linijų gali bankrutuoti. Bankroto atveju trūkstant atitinkamų teisės aktų, faktiškai nėra priemonių, kurios leistų susigrąžinti pinigus už bilietus arba paskraidinti namo užsienyje įstrigusius keleivius. Parama, kurią siūlo Europos oro linijos, nors ir kukli, bankrutavusios bendrovės keleiviams „SkyEurope“ atveju yra pagirtina, tačiau tai tik laikinas sprendimas dabartinės krizės sąlygomis. Kita vertus, mes negalime manyti, kad tik ekonomikos krizė sukėlė šią nemalonią padėtį, nes oro linijos bankrutavo ir iki šios krizės.

Griežtesnės oro linijų vežėjų, ypač pigių skrydžių bendrovių, finansinės padėties kontrolės priemonės, griežtesnė jungimosi ir perėmimo kontrolė ir didelio masto fondo sukūrimas – tai keletas pavyzdžių, kaip ilgalaikėje perspektyvoje galima būtų apsaugoti keleivius oro linijų bankroto atveju.

Saïd El Khadraoui, S&D frakcijos vardu. – (NL) Ponia pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, mūsų frakcija reikalavo surengti diskusijas dėl bankrotų aviacijos sektoriuje, nes akivaizdu, kad tai jau nėra tik pavieniai atvejai. Kaip ką tik minėjo mūsų komiteto pirmininkas mano kolega Brian Simpson, nuo 2000 m. įvyko 77 bankrotai – daugiausia bankrutavo mažesnės įmonės, o tai, tiesa, taip pat reiškia, kad tūkstančiai žmonių vienaip ar kitaip prarado pinigus, kuriuos jie išleido bilietams, arba buvo palikti paskirties vietoje pasirūpinti savimi. Yra daug priežasčių nerimauti, kad šiuo aviacijos sektoriui sudėtingu metu toliau seks ir kiti bankrotai. Todėl mes turėtume kažko imtis.

Žinoma, tiesa ir tai, kad valstybėms narėms taip pat tenka atitinkamas vaidmuo stebint oro linijų bendrovių kreditingumą ir finansinį pajėgumą, – tai yra gera ir tinkama, – tačiau būtent mes privalome sukurti apsaugos mechanizmą Europos lygmeniu, kuris užtikrintų, kad keleiviai neliktų be pagalbos. Todėl mes kreipiamės į Komisiją, ragindami sparčiau dirbti rengiant konkretų pasiūlymą; ypač todėl, kad, kaip jūs minėjote, jau veikia sistemos, reglamentuojamos įvairiais teisės aktais, – tarp jų žmonėms, užsisakantiems kelionių, atostogų

ir organizuotų išvykų paketus, – garantinio fondo pavidalu ir kt. Todėl esama neatitikimų, kai skrydis užsakomas per kelionių operatorių ir kai jis rezervuojamas internetu; ir aš manau, tai yra kitas dalykas, kurį būtina spręsti.

Aš girdžiu, kad vyksta konsultacijos tarp suinteresuotų šalių. Jūs teiksite pasiūlymus kitais metais. Aš manau, kad mes tikrai turėtume paspartinti savo veiksmus: vietoj to, kad lauktume iki kitų metų, turime priimti sprendimus šiek tiek greičiau. Todėl nedelsdami aptarkime konkretų pasiūlymą tam, kad galėtume surengti diskusiją praktiniais klausimais dėl draudimo bankroto atveju.

Pagaliau, norėčiau pasakyti, kad man labai malonu girdėti Komisijos narį sakant, kad bus pateiktas pareiškimas dėl keleivių teisių aviacijos sektoriuje. Mes žinome, kad dabartinis teisės aktas nėra visur visapusiškai, vienodai arba patenkinamai taikomas, ir tai reikalauja mūsų dėmesio, ir aš esu tikras, kad mes prie to dar grįšime.

Gesine Meissner, *ALDE frakcijos vardu*. – (DE) Ponia pirmininke, dėkoju Komisijos nariui už atsakymą. Aš taip pat esu Transporto ir turizmo komiteto narė ir manau, kad buvo labai svarbu įtraukti šį klausimą į darbotvarkę. Brian Simpson mus su juo supažindino.

Kaip matome, vartotojų apsauga turi spragų, kalbant apie oro linijų keleivius. Jos yra susijusios su oro linijų nemokumu, kaip jau buvo minėta. Mano nuomone, itin svarbu apginti vartotojų teises, ką mes ir darome. Vartotojų teisės turėtų būti apsaugotos kuo geriau.

Norėčiau nurodyti dar vieną aspektą iš mūsų frakcijos pozicijų, į kurį iki šiol nebuvo atsižvelgta, tačiau kuris, kaip aš manau, taip pat yra labai svarbus. Žinoma, mes norime apsaugoti vartotojų teises, tačiau mes taip pat norime, kad vartotojai turėtų pasirinkimą. Svarstant, kaip reikėtų pašalinti šią spragą, gali būti, kad pasiūlymas, kurį jūs rengiate Komisijoje, pareikalaus pernelyg didelio reguliavimo, kuris trukdytų naujovėms, kai kalbama apie įvairias galimybes šioje srityje.

Vartotojų teisės taip pat, žinoma, numato pasirinkimo galimybę tarp įvairių oro linijų pasiūlymų. Todėl dabar, pvz., ryškėja tendencija siūlyti labai pigius skrydžius vietoj tam tikros fiksuotos kelionių kainos, ir vartotojai tam taip pat labai pritaria.

Supraskite mane teisingai; aš nenorėčiau sumenkinti vartotojų teisių. Šių teisių apsauga man taip pat yra labai svarbi, ir mums reikalingos tinkamos priemonės užtikrinant jų apsaugą. Vis dėlto mes turėtume svarstyti perspektyvas, atsižvelgiant į tai, kad vartotojai turi turėti didelį skrydžių pasirinkimą ir į rinką ateitų naujovės, tačiau vis dėlto būtina apsaugoti jų teises, o ne palikti juos su savo problemomis, jei oro linijų bendrovė skelbia bankrotą arba bankrutavo.

Šiuo požiūriu aš džiaugiuosi girdėdama tai, kad jūs ieškote sprendimų. Kryptis, žinoma, buvo aiški, ir tai gali būti pagalbos fondas. Aš tikiuosi, kad dar šiais metais turėtų įvykti diskusijos komitete.

Eva Lichtenberger, *Vers/ALE frakcijos vardu*. – (DE) Ponia pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, Transporto ir turizmo komitete jau svarstytas būtinų oro linijų rinkos prieigos finansinių sąlygų klausimas. Buvo iškeltas ir garantinių lėšų klausimas, tačiau tuo metu jis nebuvo svarstytas, nes daugumai nepasirodė pakankamai svarbus ar reikšmingas.

Dabar mes susiduriame su atvejais, į kuriuos būtina atsižvelgti arba juos reguliuoti, nes šioje srityje reguliavimas yra būtinas. Pirmiausia mes turime užtikrinti tęstinumą, užtikrinant keleivių teises, apie kurias mes čia kalbame, siekiant apsaugoti vartotojus.

Klausimas dėl atsisakymo vežti ir daug panašių atvejų rodo, kad nedelsiant pasinaudojama esamomis spragomis. Tai reikalauja mūsų dėmesio ir reguliavimo. Mes turbūt turėsime priimti sprendimą sukuriant garantinį fondą arba naudojant kažką panašaus į draudimą tam, kad galėtume tinkamai apsaugoti piliečius nuo panašių veiksmų. Atidžiau pažvelkime į paskutinį atvejį: pačią paskutinę dieną vis dar buvo pranešama, kad viskas yra gerai, ir daug žmonių tuo patikėjo.

Panašus sprendimas vis dėlto reikalauja, kad visoms dalyvaujančioms suinteresuotoms pusėms būtų numatyta atitinkama atsakomybė ir nebūtų taip, kad kai kurios oro linijos, tarp jų ir pigių skrydžių bendrovės, visą atsakomybės naštą perkeltų ant kitų oro linijų pečių. Sąžininga rinka ne tik apsaugotų keleivius nuo nesąžiningos veiklos, ji taip pat leistų apsaugoti ir konkurentus.

Ryszard Czarnecki, *ECR frakcijos vardu*. – (PL) Ponia pirmininke, per pastaruosius devynerius metus Europos Sąjungoje bankrutavo maždaug aštuoniasdešimt bendrovių. Šiandien mes čia girdėjome, kad per pastarąsias atostogas bankrutavo pigių skrydžių bendrovė „SkyEurope“, dėl kurios tūkstančiai žmonių prarado pinigus,

kuriuos sumokėjo už bilietus. Padėtis kartoja. Žinoma, nuo to nukenčia ne privataus lėktuvo savininkai, bet žmonės, kurie dažniausiai nėra itin turtingi ir daugelį mėnesių taupė, norėdami nusipirkti bilietą skristi į užsienį. Aš manau, kad šiomis sąlygomis Europos Parlamentas – ir aš kalbu kaip Transporto ir turizmo komiteto narys – turėtų primygtinai reikalauti, kad Europos Komisija nustatytų teisinės keleivių ir klientų apsaugos principus, ir tai taip pat apima finansinę apsaugą. Sukūrus specialų rezervą kompensuoti bankrutavusių oro linijų keleivių ir klientų nuostolius, tai galbūt leistų išvengti padėties, kurią mes matome pastaruoju dešimtmečiu, kai tūkstančiai žmonių prarado savo pinigus. Valstybių narių piliečiai ir Europos Sąjunga tikisi iš mūsų veiksmų šioje srityje.

Jaromír Kohlíček, GUE/NGL frakcijos vardu. – (CS) Norėčiau padėkoti Brianui Simpsonui už šį puikų klausimą. Pastaruoju metu viena po kitos bankrutavo daug oro linijų. Nors tai buvo ne tik pigių skrydžių vežėjai, tačiau jų bankrutavo daugiausia. Jei mes nekreipsime dėmesio į šimtus keleivių paskirties vietose oro uostuose, jokių pokyčių neįvyks. Įvairūs pramonės sektoriai laikas nuo laiko patiria sunkumų, tačiau galiausiai randamas sprendimas. Šiuo atveju nukentėjusiųjų yra tūkstančiai, dažnai liekančių su mažais vaikais ir be atitinkamų lėšų. Štai kodėl būtina pasakyti, kad mes žinome sprendimą. Tai kapitalo pakankamumo ir draudimo klausimas. Manau, kad Komisija ir ES valstybės narės galės skubiai spręsti keleivių problemas. Oro linijų problemos turėtų būti sprendžiamos kitaip. Sektoriaus krizė reikalauja atitinkamų priemonių ir manau, kad jos bus rastos.

Juozas Imbrasas, EFD frakcijos vardu. – (LT) Ekonomikos kritimo laikotarpiu įmonių, o ir skrydžių bendrovių bankrotai – ne išimtis. Lietuvoje šiais metais vykdoma bankroto procedūra Lietuvos skrydžių bendrovei „FlyLAL“. Tai yra viena iš dešimčių Europos skrydžių bendrovių, kurios bankrutavo šiais metais. Nors Europos Parlamento priimtuose teisės aktuose ir numatytos pakankamos garantijos ir kompensacijos keleiviams, jeigu jie dėl oro bendrovės kaltės negali laiku išvykti numatyto maršrutu arba turi problemų dėl bagažo, tačiau tai gali būti užtikrinta tik jeigu oro bendrovė neturi finansinių problemų. Tačiau bendrovei iškėlus bankroto bylą, bilietus įsigiję keleiviai paprastai visai praranda savo lėšas. Todėl, kadangi oro linijų bendrovių veiklą stebi ir licencijuoja bei skrydžiams leidimus išduoda nacionalinių vyriausybių institucijos, oro bendrovės bankroto atveju, Komisijai rekomendavus, vyriausybės galėtų ir privalėtų nedelsdamos grąžinti bendrovės keleiviams pinigus už įsigytus bilietus, o vėliau regreso tvarka juos atgauti iš bankrutuojančios bendrovės. Galima diskutuoti ir dėl pasiūlymo, kurį pateikė B. Simpsonas dėl rezervinių kompensacijų fondo. Problema aktuali, galima diskutuoti, ieškoti geriausio sprendimo, papildant Europos Parlamento ir Tarybos priimtą reglamentą dėl oro susisiekimo paslaugų teikimo Bendrijoje bendrųjų taisyklių. Taip prisidėtų prie keleivių, kurie naudoja oro linijų paslaugomis, apsaugos.

Artur Zasada (PPE). – (PL) Ponia pirmininke, Komisijos nary, tai, kad oro linijų išipareigojimai jų keleiviams nenutrūksta net jei oro linijos bankrutuoja, yra akivaizdu ir turėtų būti atspirties tašku šioje labai reikalingoje diskusijoje, kurią pradėjo Brian Simpson.

Todėl aš su nuostaba klausiausi „SkyEurope“ atstovo kalbos. Ronald Schranz pareiškė apgailestavimą dėl nepatogumų, kuriuos patyrė keleiviai. Aš pabrėžiu žodį „nepatogumai“. Jis taip pat pareiškė, kad bankrutavusios įmonės klientai, kurie laukia užsienio oro uostuose, turėtų patys pasirūpinti kelione namo. Anot atstovo, tai liečia keletą, tačiau jis konkrečiai nenurodė kiek, tūkstančių žmonių. „SkyEurope“ atstovui tai neturėtų būti tik statistika. Vis dėlto jis pamiršo paminėti, kad šis skaičius apėmė ne vieną asmeninę keleivių, negalinčių grįžti namo, į savo šeimą arba darbą, dramą. Šis pavyzdys rodo, kad šį klausimą būtina spręsti ir kuo greičiau. „SkyEurope“ akcijos buvo kotiruojamos biržoje, todėl apie ją mes turėjome daugiau informacijos. Tai ne visuomet gali būti teisinga kitų pigių skrydžių bendrovių atvejais. Todėl gali būti, kad suirutė Bratislavoje gali pasikartoti kituose Europos oro uostuose.

Šiuo metu vyksta karštos diskusijos, kuriose siūlomi įvairūs būdai šiam klausimui spręsti. Kalbama apie specialų fondą iš lėšų, kurios surenkamos papildomai apmokestinant lėktuvų bilietus, ir taip pat draudimą bankroto atveju. Tai yra vertingos iniciatyvos, tačiau jos negali turėti įtakos bilietų kainoms. Krizės metu mums ypač reikalinga procedūra, kuri, viena vertus, padėtų keleiviams, o kita vertus, dar labiau neapsunkintų finansinės oro linijų padėties.

Todėl aš norėčiau pateikti klausimą ir pasiūlymą Komisijos nariui: ar daliniu sprendimu negalėtų būti „dangaus solidarumas“, kuris apimtų oro linijų bendros atsakomybės principą keleiviams? Taip, solidarumas yra mintis, kuri man, kaip lenkei, yra itin brangi. Tai turėtų būti atsakymas ir iššūkis, kuris gali būti nedelsiant pritaikytas. Mano pasiūlymas pagrįstas tuo, kad bankrutavusių oro linijų keleiviai, likę oro uostuose, galėtų pasinaudoti kitų oro linijų lėktuvais, skrendančiais ta pačia kryptimi, su sąlyga, žinoma, jei juose yra laisvų vietų. Atitinkamos oro linijos turėtų drauge padalyti sąnaudas. Norėčiau paprašyti Komisijos narį atsakyti į šį klausimą.

Olga Sehnalová (S&D). – (CS) Komisijos nary, ponios ir ponai, žlugus oro skrydžių bendrovei „SkyEurope“ vartotojų apsaugos srityje daugiau dėmesio skiriama skrydžių bendrovių keleivių apsaugos klausimams. Tai nėra įsivaizduojamas klausimas – man teko galimybė sutikti daug vartotojų, kurie asmeniškai nukentėjo žlugus oro linijoms. Atsitiktinai tai buvo svečiai iš Prancūzijos miesto Chateau d’Ain, pagal „dvynių“ programą atvykę į susitikimą į Čekijos rytuose esantį miestą Kroměříž, kuriam aš atstovauju. Jų grįžimas buvo labai nemaloni patirtis, priverstinai vienai dienai sustojant Prahos oro uoste.

Norėčiau tai paminėti, norėdama pabrėžti, kad „SkyEurope“ nebuvo įprasta pigių skrydžių bendrovė. Ji teikė savo keleiviams panašias paslaugas kaip ir tradicinės oro linijos ir skraidino į didžiuosius oro uostus. Jos paslaugomis naudojosi daugybė klientų. Tai buvo klientai, kuriems buvo svarbiausia ne kelionės data, o bilieto kaina, „SkyEurope“ buvo geriausias variantas Čekijoje. Bendrovė „SkyEurope“ taip pat buvo viena svarbiausių didžiausio Čekijos oro uosto Praha-Ruzyně klientė. „SkyEurope“ bankrotas vis dėlto turėjo įtakos ne tik oro uostuose dirbantiems žmonėms, bet ir 280 000 kitų klientų, pirkusių bilietus. Vadovaujantis turima informacija, oro linijų bilietai buvo parduodami kaip tik tuo metu, kai buvo paskelbta apie bankrotą.

Žmonės, kurie pirkė bilietus, naudodami kredito korteles, faktiškai neturi galimybių susigrąžinti pinigų. Oro linijų bendrovės nėra teisiškai įpareigosotos apsidrausti bankroto atveju ir daugelis jų nesidraudžia šiuo draudimu. Todėl bankroto procedūroje keleiviai patys privalo pateikti ieškinius. Galimybės susigrąžinti pinigų yra visiškai menkos. Todėl būtina kažką daryti. Norėčiau padėkoti Transporto komitetui už tai, kad jis sutiko iškelti šį klausimą, ir Komisijai už pažadą jį spręsti. Esu įsitikinusi, kad bus rastas tinkamas sprendimas, kuris sustiprins vartotojų pasitikėjimą oro transporto sektoriumi, kurį taip stipriai paveikė pasaulinė ekonomikos krizė.

Oldřich Vlasák (ECR). – (CS) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, didelių oro linijų bankrotai šiais metais priverstė mus dar kartą svarstyti, ar tinkamai veikia suvienodinta oro transporto vidaus rinka. Nors keletas didelių vežėjų bankrutavo, ir padėtis sektoriuje ir toliau blogėja dėl kylančių degalų kainų ir sumažėjusio ekonomikos augimo, mano nuomone, nėra pagrindo panikai. Prieš pradėdami taikyti slidžias reguliavimo taisykles, mes turėtume prisiminti, kad ES oro transporto srityje dėl liberalizavimo itin padaugėjo pigių vežėjų ir sustiprėjo konkurencija tarp visų ES oro linijų.

Buvusi griežtai reglamentuota pramonė, kurios oro transporto bilietai buvę brangūs, tapo dinamišku sektoriumi, teikiančiu paslaugas, kuriomis dėl priimtinių kainų ES gali pasinaudoti vis daugiau keleivių, anksčiau niekuomet negalėjusių sau to leisti. Todėl atidžiai apsvarstykime, kaip mes galime tobulinti vartotojų – šiuo atveju oro linijų bendrovių klientų – apsaugą nekeliant pavojaus veiksmingai oro transporto rinkai. Europos Parlamente gana neseniai buvo pasiūlyta taikyti privalomą draudimą bankrutavus oro linijoms. Todėl būtų teisinga svarstyti, kaip būtų galima įgyvendinti šį pasiūlymą.

Christine De Veyrac (PPE). – (FR) Ponia pirmininke, pone Komisijos Pirmininko pavaduotojau, ponios ir ponai, žodinis klausimas, kurį mes šį vakarą svarstome, rodo, kad, kaip minėjo daugelis, tam tikras teisinis vakuumas oro linijų bankroto atveju nepalieka gyventojams jokių garantijų.

Aišku, kad Europos Sąjungos teisės aktais yra apsaugotos keleivių, kurie pirkė bilietus, kaip kelionių, atostogų ir organizuotų išvykų paketų dalį, teisės, tačiau neapsaugotos tų, kurie pirkė savo bilietus internete. Kaip sakė Said El Khadraoui, vartotojų ipročiai keitėsi plečiant interneto naudojimą, ir siekiant apsaugoti vartotojų teises, įstatymų leidėjas turi neatsilikti. Daug keleivių dabar perka savo bilietus internetu. Atsižvelgiant į tai, kad pigių skrydžių bendrovės beveik išimtinai parduoda savo bilietus internetu, nuo to labiausiai nukenčia būtent jauni ir turintys mažiausias pajamas žmonės. Nepriimtina, kad šie žmonės neturi jokių galimybių atgauti savo pinigų už bilietus, kuriuos jie pirkė iš bankrutuojančių oro linijų. Tai ypač teisinga, nes per pastaruosius keletą mėnesių oro transporto sektorius patyrė beprecedentę krizę, dėl kurios itin sumažėjo kelionių lėktuvais. Mes žinome, kad ši krizė yra dar didesnė negu sektoriaus krizė po rugsėjo 11 d. ir kad daug oro linijų bankrutavo.

Todėl svarbu, kad Europos Komisija – ir aš žinau, pone Pirmininko pavaduotojau, kad jūs esate apie tai informuoti – siūlo mums tam tikrus sprendimus, kuriais siekiama apsaugoti keleivius, jei oro linijos, kurių lėktuvais jie turėjo skristi, bankrutuoja, nepaisant to, kaip jie rezervavo savo bilietus.

Magdalena Álvarez (S&D). – (ES) Ponia pirmininke, Komisijos nary, aš džiaugiuosi, kad šiandien mes svarstome šį klausimą, tačiau aš manau, kad jis svarsto tik vieną iš galimų atvejų, kai bendrovė nutraukia veiklą finansinio bankroto arba nemokumo atveju.

Vis dėlto gali būti ir kitokių priežasčių, kodėl oro linijos gali nutraukti arba sustabdyti savo veiklą. Aš kalbu apie atvejus, kai jų leidimo sustabdymas yra susijęs su saugumo priežastimis, savanorišku veiklos nutraukimu

arba veiklos nutraukimu, nesusijusiu su finansinėmis priežastimis. Ši padėtis sukelia jiems tokių pačių sunkumų, kaip ir tie, kuriuos mes dabar svarstome, kai keleiviai paliekami likimo valiai dėl to, kad nėra kompensuojama bilieto kaina, arba kai kuriais atvejais šis kompensavimas reiškia dideles išlaidas.

Aš manau, kad viena priemonė galėtų būti keleivių kompensavimas vėlavimo arba atšaukimo atveju, tačiau nemanau, kad to pakanka.

Šiomis sąlygomis norėčiau paprašyti Komisiją svarstyti galimybę teikti pasiūlymą dėl teisinių priemonių kitais atvejais, – atvejais, kuriuos aš minėjau, – kurie apima ne tik oro linijų bankrotą ir kurie nėra numatyti galiojančiais Bendrijos teisės aktais. Kitaip išlieka rizika, kad nepaisant mūsų gerų ketinimų mums nepavyks apsaugoti mūsų keleivių ir bus numatyta teisinė apsauga tik vienu konkrečiu atveju, paliekant nuošalyje keleivius, kurie taip pat gali nukentėti nuo oro linijų uždarymo, nors ir dėl kitokių negu ekonominės arba finansinės priežastčių.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Jeigu mes norime sukurti veiksmingą vidaus rinką, turime turėti veiksmingą Bendrijos vartotojų apsaugos politiką. Pastaraisiais metais Europos Sąjunga ėmėsi veiksmų šioje srityje, ir buvo priimtos priemonės užtikrinant didesnę vartotojų apsaugą tokiose srityse, kaip kelionių, atostogų ir organizuotų išvykų paketų paslaugos ir keleivių teisės.

Vis dėlto didelė iš Europos Sąjungos vartotojų gautų skundų dalis yra susijusi su oro linijų keleivių teisių pažeidimais. Daug šių skundų yra gaunama iš keleivių, kurių skrydžiai buvo atšaukti dėl to, kad oro linijos arba kelionių operatoriai bankrutavo. Šiais atvejais vartotojai susiduria su sunkumais, kai skrydžiai nevyksta taip, kaip numatyta.

Nors Europos Sąjungos Tarybos direktyva 90/314/EEB dėl kelionių, atostogų ir organizuotų išvykų paketų apsaugo keleivius, jei kelionių operatorius nutraukia veiklą, jis neapsaugo keleivių, jei oro linijų bilietai buvo parduoti jiems asmeniškai. Be to, atsisakymo vežti atveju kompensavimas nenumatytas esant ypatingoms aplinkybėms, kurios taip pat apima oro linijų bankrotą. Vadovaujantis naujausiais tyrimais, nuo 2000 m. ir 2008 m. Europos Sąjungoje bankrutavo 79 oro linijos. 41 proc. oro linijų, bankrutavusių nuo 2005 m. iki 2008 m. skraidė regioniniais maršrutais, o 17 proc. buvo pigių skrydžių oro linijų bendrovės.

Todėl kokių veiksmų reikėtų imtis tam, kad šiomis sąlygomis būtų geriau apsaugoti keleiviai? Vienas galimų sprendimų yra keleivių draudimo sistema, apimanti šiuos scenarijus, griežtesnė priežiūros sistema ir teisinės nuostatos, kurios leistų užtikrinti keleivių, atsidūrusių šioje padėtyje, kompensavimą.

Zita Gurmai (S&D). – Ponia pirmininke, keleivių kompensavimas oro linijų bankrotų atveju nėra tik piniginis klausimas. Jis yra susijęs su dar svarbesniais klausimais, kaipantai: saugumas, paslaugų prieinamumas ir konkurencingumas. Krizės metu kiekviena ekonomikos sritis yra sunkioje padėtyje, ir oro linijų transportas nėra išimtis. Itin svarbu išvengti to, kad susvyruotų žmonių pasitikėjimas operatoriais, nes tai labai sumažintų paklausą ir dar labiau susilpnintų oro linijų finansinę padėtį. Tai gali turėti įtakos visai Europos ekonomikos padėčiai ir konkurencingumui.

Keleivių kompensavimas yra taip pat susijęs su paslaugų prieinamumu. Manau, kad kiekvienas asmuo Europos Sąjungoje turi turėti galimybę pasirinkti keliauti oru, jei jis to pageidauja. Dėl to jūs turėtumėte pripažinti, kad mums reikalingos saugios, tačiau pigios oro linijos, kurios būtų prieinamos kiekvienam. Šios oro linijos turi turėti stabilų finansinį pagrindą, nes saugumas – tai ne tik saugumas nelaimės atveju, jis numato ir tai, kad jei aš perku bilietą kelionei lėktuvu, aš turiu būti tikras, kad atėjus laikui aš galėsiu sėsti į lėktuvą, kuris mane nuskraidintų į paskirties vietą.

Štai kodėl šis žodinis klausimas yra toks svarbus ir tai, kad nuo 2000 m. Europos Sąjungoje bankrutavo beveik aštuoniasdešimt oro linijų, jį būtina skubiai spręsti. Aiškaus reguliavimo šioje srityje poreikis yra akivaizdus. Todėl aš norėčiau prašyti Komisijos narį rimtai svarstyti šį klausimą ir kuo greičiau priimti reikalingą sprendimą.

Joanna Katarzyna Skrzydlewska (PPE). – (PL) Ponia pirmininke, pone Antonio Tajani, pigių oro skrydžių bendrovė „SkyEurope“ maždaug prieš mėnesį tapo nemoki ir paskelbė apie bankrotą. Nepaisant to, kad ši bankrotą oro linijų sektoriaus analitikai pranašavo jau seniai, „SkyEurope“ vis dėlto pardavinėjo bilietus savo skrydžiams likus vienai dienai iki bankroto. Dėl to šimtai oro linijų keleivių ne tik negalėjo skristi į suplanuotas keliones, bet ir svarbiausia patyrė didelių finansinių nuostolių oro linijoms bankrutavus. Bendrovė paprasčiausiai informavo savo klientus oficialiu pareiškimu, kad jie turėtų nurašyti pinigus, kuriuos jie investavo į savo bilietus.

„SkyEurope“ pavyzdys nedviprasmiškai parodo, kad bendroje Europos Sąjungoje mums nepavyko parengti teisės akto, kuris leistų apsaugoti paslaugų vartotojus nuo neigiamų pasekmių bankrutuojant oro linijoms. Tai yra didelė problema, kuri matyti iš to, kad pasaulyje nuo 2000 m. bankrutavo 77 bendrovės. Pvz., 2004 m. bankrutavo Lenkijos oro linijų bendrovė „Air Polonia“. Todėl norėčiau, kad Komisija pateiktų vartotojų apsaugos nuo neigiamų pasekmių oro linijų bankroto atvejais principus.

Antonio Tajani, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – (IT) Ponia pirmininke, Christine De Veyrac, Oldřich Vlasák ir Zita Gurmai daugiausia dėmesio skyrė bankrotų priežastims, kitaip tariant, ekonomikos krizei ir sunkumams, kuriuos šiuo metu oro transporto sektoriuje patiria pigių skrydžių bendrovės ir didžiosios oro linijos.

Europos Parlamentas ir Komisija veikė vieningai, pradėdant daugelį iniciatyvų reaguojant į krizę. Turiu omenyje laiko tarpsnių išaldymą, kuriai pritarė didžioji Europos Parlamento dauguma, ir „Bendro Europos dangaus“ iniciatyvą, kuri yra didelio masto oro transporto sistemos reforma, leidžianti oro linijoms taupyti išlaidas degalams, nes mes sumažiname susisiekimą tarp vieno oro uosto ir kito.

Būtent tam, kad būtų suteikta praktinė pagalba visoms Europos oro linijoms – ar tai būtų pigių skrydžių, ar įprastų skrydžių bendrovės, aš anksčiau kreipiausi į Europos Sąjungos 27 valstybių narių transporto ministrus, prašydamas pradėti „Bendro Europos dangaus“ reformą, nes tai padėtų oro linijoms taupyti degalus ir šitaip sumažinti nuostolius. Oro linijų bankrotų prevencija ne tik padėtų apsaugoti keleivius, bet ir būtų labai svarbi darbo vietų apsaugojimo priemonė. Mes neturėtume pamiršti, kad ši finansų ir ekonomikos krizė neturėtų tapti ir didelio masto socialine krize.

Mes žinome, kad oro transporto sektorius patiria sunkumų tarptautiniu lygmeniu: vos prieš keletą savaičių pranešta apie tai, kad „Japan Airlines“ mažina darbuotojų skaičių. Mūsų pareiga turėtų būti ne tik užtikrinti piliečių teisių apsaugą, bet ir veikti užtikrinant, kad geros oro linijos galėtų toliau dirbti ir išsaugoti darbo vietas.

Europos Komisija – prašau man atleisti, jei nukrypsiu – ir Parlamentas daug dirbo tai įgyvendinant. Galiu nurodyti, kad mūsų pastangos padėjo sukurti visiškai naują privačių oro linijų modelį: pavyzdžiai būtų „Olympic Airways“, „Alitalia“ ir atvejais, kuris, aš tikiuosi, bus išspręstas – „Austrian Airlines“. Tai reiškia, kad nebebus valstybės kontroliuojamų oro linijų, kurias pakliuvusias į bėdą gelbėtų valstybė. Vietoj to, tie, kas yra atsakingi už klaidas, už jas ir turės atlyginti.

Taip pat aš norėčiau atsakyti į Magdalenos Alvarez klausimą, kuris yra tikrai įdomus: manau, galiu pritarti jos pasiūlymui, įtraukiant į mūsų vykdomą darbą pasiūlymą, kad reikėtų suteikti apsaugą oro linijų bendrovių, kurios buvo uždarytos ne dėl bankroto, bet dėl to, kad jos neatitinka saugumo reikalavimų, keleiviams. Šiuo konkrečiu atveju keleiviai patiria tuos pačius nuostolius, kaip ir tie keleiviai, kurie pirkė bilietus iš vėliau bankrutavusių oro linijų. Turėtų būti išlaikytas principas apsaugoti keliaujančius žmones, kai jie patiria nuostolius, kitaip tariant, kai juos atsisakoma vežti. Be to, tai yra filosofija, kuria remiasi mano pastangos tol, kol aš būsiu Komisijos narys – keleiviams užtikrinti vienodą apsaugą visuose transporto sektoriuose.

Dėl šios priežasties Transporto Taryboje, kuri turėtų susitikti Liuksemburge rytoj ir poryt, mes spręsimė jūrų ir upių transporto keleivių teisių klausimą. Tai yra Komisijos pasirinkimas, kuriam pritarė Europos Parlamentas, kuriuo siekiama apsaugoti Europos piliečius. Jei mes tikrai norime įgyti visuomenės pasitikėjimą ir pasiekti sėkmingų rezultatų, kaip, pvz., Airijoje, priimdami įstatymus, mes turime parodyti piliečiams, kad Bendrijos institucijos yra jų pusėje ir atlieka Europos piliečiams svarbų darbą, apsaugant jų teises.

Pirmininkė. – Diskusijos baigtos. Balsavimas dėl pasiūlymų dėl rezoliucijų vyks kitoje sesijoje.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Edit Herczog (S&D), raštu. – (HU) Keičiantis keliavimo įpročiams vis daugiau žmonių patys planuoja savo keliones ir nesikreipia į kelionių agentūras. Pigių skrydžių oro linijų bendrovėms pelno ir rinkos dalies požiūriu pastaraisiais dešimtmečiais ši tendencija buvo naudingiausia. Kolegos nariai, kelionių agentūrų bankrotai taip pat kėlė susirūpinimą Vengrijoje. Per televiziją dažnai būdavo rodomi užsienyje likę keleiviai. Mes neturėtume leisti, kad kita bankrotų banga nušluotų pigias bendroves, padarydama milijonų eurų žalą ekonomikai ir keleiviams, nekalbant apie saugumo riziką, jei bendrovė neturi tinkamo finansinio pagrindo tęsti savo veiklą.

Būtent todėl mes turėtume daugiausia dėmesio skirti šiems tikslams. Mes turėtume pagalvoti apie taisyklių sugriežtinimą steigiant bendrovę. Oro linijų atveju reikalingas didesnis kapitalas ir struktūrinės garantijos. Mes turėtume pagalvoti apie tai, kad reikėtų sugriežtinti finansinių ir veiklos ataskaitų sistemą, ir apie tai,

kaip reikėtų vykdyti patikrinimus vietose. Šio sektoriaus dydis leidžia atlikti įprastas Europos apklausas, analizuojant bendrovių skrydžių politiką, skundų nagrinėjimo mechanizmus ir išlaidų kompensavimo tvarką. Ateityje mes turėtume dar labiau palengvinti tarptautinių skundų šiais klausimais nagrinėjimą. Jei mes norime sukurti bendrą Europos rinką, kur vartotojų gerovė yra svarbiausia, turėtume veiksmingiau spręsti tarptautinių skundų ir kompensavimo klausimus.

23. Pranešimas apie 2001 m. spalio 8 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 2157/2001 dėl Europos bendrovės (SE) statuto taikymą (diskusijos)

Pirmininkė. – Kitas klausimas – diskusijos dėl žodinio klausimo, kurį Komisijai pateikė Klaus-Heiner Lehne Teisės reikalų komiteto vardu, dėl pranešimo apie 2001 m. spalio 8 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 2157/2001 dėl Europos bendrovės (SE) statuto taikymą (O-0092/2009 - B7-0211/2009).

Klaus-Heiner Lehne, autorius. – (DE) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, 2001 m. Europos Vadovų Taryba priėmė sprendimą dėl Europos bendrovės statuto. Dėl įvairių priežasčių šis statutas šiuo pavidalu neįsigaliojo iki 2004 m. spalio 8 d. Kaip priimta Europos Sąjungos teisės aktams, praėjus tam tikram laikui Komisijos buvo paprašyta pateikti pranešimą apie statuto taikymą ir įgyvendinimą, kad būtų parengtos išvados dėl to, ar reikia pakeitimų šiam teisės aktui.

Data, kurią aš minėjau, – 2004 m. spalio 8 d., – buvo beveik prieš penkerius metus. Galutinė data buvo prieš penkerius metus, tačiau Europos Komisijos pareiškimas neparengtas. Kadangi mes visi laikomės įstatymų ir Komisija, kaip Sutarčių sergėtoja, turi ypač atidžiai jų laikytis, tai davė pretekstą Teisės reikalų komitetui pateikti klausimą, kodėl šis pareiškimas nėra parengtas. Mes tiesiog norime, kad Komisija mums pateiktų pagrįstą atsakymą. Bet kuriuo atveju būtų aišku, kad Parlamentas ir ypač Teisės reikalų komitetas vykdo savo įpareigojimą stebėti Komisijos darbą.

Aš nepanaudosiu penkių minučių, kurios skirtos man kalbėti, tačiau būčiau labai laimingas, jei Komisija dabar man pateiktų atsakymą šio trumpo žodinio klausimo, kurį aš pateikiau, pagrindu.

Antonio Tajani, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – (IT) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, pirmiausia, Komisijos nario Charlie McCreevy, kuriam aš atstovauju šį vakarą šioje salėje, vardu norėčiau padėkoti Teisės reikalų komitetui ir jo pirmininkui Klausui-Heineriui Lehnei už tai, kad jie iškėlė šiuos klausimus. Asmeniškai – nes aš beveik penkiolika metų esu Europos Parlamento narys – man labai malonu, kad Parlamentas vykdo kontrolės funkciją, nes tai yra tinkama paskata Komisijai veiksmingiau dirbti.

Man labai malonu jus informuoti, kad pirmaisiais dviem klausimais galiu jums pranešti, kad darbas rengiant minėtą pranešimą jau įpusėjęs. Komisija užsakė išorės tyrimą, kuris turėtų būti baigtas iki šių metų pabaigos ir kuris taptų svarbiu faktiniu pagrindu pranešimui. Komisija išsamiai svarstys šį klausimą ir atidžiai išklausys suinteresuotųjų šalių nuomonių. Todėl pranešimas galėtų būti paskelbtas antrojoje kitų metų pusėje ir pateiktas Europos Parlamentui ir Tarybai.

Tikriausiai tikslų grafiką ir turinį turėtų nustatyti kita Komisija. Pranešime bus pateikta keturių pakeitimų alternatyvų, kurios numatomos reglamento 69 straipsnyje, analizė ir šiame etape Komisija dar neturi apibrėžtos pozicijos dėl šio ar bet kurio kito galimo statuto pakeitimo. Mes turėtume sulaukti išorės tyrimo rezultatų ir tolesnių konsultacijų ir atidžiai stebėti visus veiksmus ir, jei būtina, derybų dėl Europos bendrovės statuto rezultatus.

Atsakydamas į trečiąjį klausimą, pasakysiu, kad bet kokių tolesnių veiksmų ateityje grafiką ir turinį atsižvelgiant į įvykdytos analizės rezultatus turės nustatyti naujoji Komisija, kuri, kaip aš esu įsitikinęs, bus labai atidi ir domėsis Europos Parlamento požiūriu prieš priimant bet kokias papildomas naujas priemones.

George Sabin Cutaș, S&D frakcijos vardu. – (RO) Europos bendrovės sąvoka pirmiausia pavartota šeštajame dešimtmetyje ir atgaivinta įsigaliojus Romos sutarčiai, kaip vienas bendrosios rinkos tikslų.

Galiojantis Europos bendrovės statutas Europos įmonėms turi simbolinę reikšmę. Jis numato tam tikrus pranašumus steigiant bendrovę ir dėl jos mobilumo. Daug bendrovių naudoja Europos bendrovės statutą, norėdamos pabrėžti ypatingą bendrovės europinį pobūdį, tuo pat metu tai yra pagrindinė priemonė įmonėms, siekiant nustatyti tarptautines jungimūsi strategijas.

Faktiškai, vienas didžiausių Europos bendrovės pranašumų yra tai, kad jos registruota buveinė gali būti perkelta iš valstybės narės, kurioje ji registruota, į kitą valstybę narę, jos neuždarant arba neįsteigiant naujo teisinio subjekto. Vis dėlto Europos bendrovė yra gerokai nutolusi nuo pradinio sumanymo sukurti

autonominę bendrovę, vadovaujantis suderintais teisės aktais. Dėl to jos praktinis veikimas yra nepakankamas. Teisės aktas nėra taikomas nuosekliai ir priklauso nuo konkrečių nacionalinių teisės aktų nuostatų, o Europos bendrovės mobilumą riboja nuostatos, kurios draudžia kurti registruotas buveines arba vyriausias buveines skirtingose valstybėse narėse.

Iš tikrųjų, ši padėtis riboja vieną svarbiausių Bendrijos laisvių – įmonių laisvę judėti. Aš manau, kad į Europos Komisijos pranešimą apie reglamento taikymą, kaip minėjo Komisijos narys, turėtų būti įtrauktas galimybių įsteigti Europos bendrovės pagrindinę buveinę ir registruotą buveinę skirtingose valstybėse narėse tyrimas. Taip pat reiktų svarstyti galimybę persvarstyti reglamentą nustatant autonominių šios rūšies bendrovės statusą.

Antonio Tajani, *Komisijos Pirmininko pavaduotojas*. – (IT) Ponia pirmininke, aš atidžiai klausiausi Klausio-Heinerio Lehne ir kitų Europos Parlamento narių, kurie dalyvavo diskusijoje. Tiesa, kad reglamentas dėl Europos bendrovės (SE) statuto taikymo yra papildytas direktyva dėl darbuotojų dalyvavimo ir kad šio teisės aktų perkėlimo galutinė data buvo 2004 m. spalio 8 d., kai įsigaliojo Europos bendrovės statuto reglamentas.

Vis dėlto tik aštuonios valstybės narės iki nustatytos galutinės datos pritaikė būtinas priemones, o direktyvos dėl darbuotojų dalyvavimo perkėlimas į nacionalinę teisę visose valstybėse narėse baigtas tik 2006 m. pradžioje. Todėl mes buvome priversti atidėti pranešimą užtikrinant, kad Reglamentas dėl Europos bendrovės statuto galėtų pakankamai ilgai visose valstybėse narėse tam, kad būtų galima parengti pranešimą apie jo taikymą.

Taigi, vėlavimą lėmė šios priežastys. Iš savo pusės aš tik galiu sutikti su Klausu-Heineriu Lehne ir tikėtis, kad mes įveiksime tai, kas prarasta, ir pateiksime praktinius atsakymus Europos Sąjungai dėl Europos bendrovės statuto antrojoje kitų metų pusėje, nurodydami konkrečias gaires, kurios realiai atitiktų ne tik Europos Parlamento, bet ir viso ES ekonomikos ir užimtumo sektoriaus reikalavimus.

Pirmininkė. – Diskusijos baigtos.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (S&D), *raštu*. – (PL) Veiksmingas vidaus rinkos veikimas priklauso ne tik nuo prekybos kliūčių tarp valstybių atsisakymo, bet ir gamybos struktūros perorganizavimo Bendrijos lygmeniu. Šiuo požiūriu aštuntajame dešimtmetyje Europos Komisija pateikė pasiūlymą dėl teisinės Europos bendrovės sistemos. 2001 m. priimtas Tarybos reglamentas Nr. 2157/2001 dėl Europos bendrovės statuto. Tačiau tai nedavė pageidaujamų rezultatų ir iki šiol tik ne daugiau nei šimtas bendrovių performuotos į *Societas Europaea*. Atsirado minčių įtraukti į Europos bendrovės sistemą, kuri apibrėžta 2008 m. kovo mėn. Komisijos pasiūlymu dėl Tarybos reglamento dėl Europos privačiosios bendrovės statuto, mažąsias ir vidutines įmones. Atsižvelgiant į neigiamą *Societas Europaea* patirtį, labai svarbu, kad Komisija galėtų nuolat stebėti, kaip yra taikomas Reglamentas Nr. 2157/2001. Būtent dėl šios priežasties reglamentu nustatoma, kad ne vėliau kaip po penkerių metų nuo jo įsigaliojimo Komisija turėtų pateikti pranešimą apie jo taikymą. Reglamentas įsigaliojo 2004 m. Todėl norėčiau paklausti, kada Komisija pateiks atitinkamą pranešimą ir kokių veiksmų ji ketina imtis atliktos analizės pagrindu?

24. Kito posėdžio darbotvarkė (žr. protokolą)

25. Posėdžio pabaiga

(Posėdis buvo sustabdytas 22.20 val.)